

cc

first title dam

pp. 105-108 very dam.

some woodcuts crudely est.
stains

2 parts, ~~not~~

XIX. 6.

so

[Large, illegible scribbled signature or text]

Handwritten text, possibly a signature or name, written in cursive script. The text is partially obscured by a large, faint circular scribble.

Anno i 1596

F A B V L Æ

F C. Æ S O P I C Æ Æ
à

G A B R I E L E F A E R N O

C R E M O N E N S I V E R S I -
bus & Iconibus explicatæ,

C V M

A V C T A R I O E X P O S I T I O N I S

earundem oratione soluta, auctore Ioach.

—Camerario, alijsq; viris doctis.

I T E M

F A B E L L Æ Æ S O P I C Æ

quædam notiores, compositæ ab eodem
Ioachimo Camerario.

O M N I A A D V T I L I T A T E M I V V E N T V -
ris scholasticæ in hunc libellum congesta

A

Gregorio Bersmano Annæb.

I S 9 0

um privilegio Cæsa. & Elect. Sax. ad decennium.

XA

.64

.590L

GREGORIUS

PETRVS BERSMANVS

FRIDERICO GROSSIO,

HENNINGI V. ornatiss. F. con-

sobrino ac condiscipulo suo

carissimo S. D.

NON MINVS VERE,
quàm præclarè, magi-
ster oratorum ac pater
eloquentiæ Isocrates
dixit: *πέρεπεί γὰρ τὰς παῖδας, ὡς περὶ τῆς
ἐπίας, ἔτω καὶ τῆς Φιλίας τῆς πατρικῆς
κληρονομεῖν*: indicans nimirum, ma-
ximè hoc esse consentaneum, si
liberi non facultatum solummo-
do & rei familiaris, sed etiã ami-
citiæ paternæ adeant hæredita-
tem. Quod vt rectissimè à præci-
puo, non modò dicendi, sed etiam
sapiendi doctore, dictum existi-
matur: ita non iniquum fuerit, li-
beros amicitiae illius fructum, vi-

uis iam dum parentibus, percipere. Quare cum exploratum haberem, cōsobrine carissime, quanta inter amborum parentes intercedat amicitia, augente illam insuper affinitatis coniunctione, æquissimum putavi fructum ipsius ad nos quoq; peruenire. Ad quã rem DEI propitij benignitate videtur peropportuna nobis oblata occasio, editione præsentis fabularum centum Aesopicarum, à Gabriele Faërno carminibus explicatarum. Quas cum parens tuus, pro singulari ergã iuuentutẽ scho- lasticam beneuolentiã affectione, constituisset hoc tempore suis recudendas sumtibus curare; atq; à patre meo impetrasset, vt illas velut auctario quodam earundem fabularum, à Ioachimo Camera- rio, & alijs quibusdam viris do-
ctissi-

Etissimis, soluta oratione exposi-
tarum, locupletaret: rectè me fa-
cturum existimabam, si donatum
mihi à parente meo opusculum,
peculiari significatione huius epi-
stolæ, tibi nuncuparem. Sic enim
fore arbitrabar, vt ambo parentũ
nostrorum amicitia & coniuncti-
one frueremur; tu quidem parti-
cipando laborem & operã, quam
meus in augendo libello hoc ad-
hibuisset; ego verò impẽsas, quas
tuus, curando editionem ipsius,
fecisset. Hoc studij recti & simpli-
cis factum, cuius ego auctorem
habeo parentem tuum, nequaquã
te improbatum confido: atque
idem probatum iri spero ceteris
commilitonibus nostris, ad quos
ex fabularum istarũ lectione com-
mune vtilitatis amborum emolu-
mentum simul peruenturum est.

Neq; enim dubito lectionē hanc
profuturam plurimis : idq; vt fiat,
precor æternū DEVM, qui discen-
tium studia suo sancto Spiritu gu-
bernet, & iubeat esse salutaria Ec-
clesiæ ac Reipub., nosq; præpo-
tenti sua dextera tueatur, ac pro-
tegat ab omnibus malis & peri-
culis, tum corporis, tum animæ.
Bene & feliciter vale. Ex gymna-
sio illustri in veterum Soraborum
metropoli. A. D. Calend. Ianuar.
Iulianas anno ineunte M. D. X C.
quem propitius DEVS Ecclesiæ fi-
lij sui Domini nostri IESV CHRI-
S TI, cuius nos membra profite-
mur & agnoscimus, felicem, salu-
tarem, tranquillum, & fœcundum
esse velit, fortunante eum qui so-
lus est *δωτὴρ ἐλέων*, ac fons inex-
haustus benignitatis sem-
piternæ, Amen.

INDO-

INDOLIS EGREGIAE,
PRÆCLARÆQUE SPEI ADO-
LESCENTULO GREGORIO
PETRO BERSMANO

M. Iohan. Schellenbergius.

*N*ititur ergo etiã Bersmanus in alta Secund^o,
Tam tener & Musis incipit esse bonus !
Phœbe tibi gratare, tuis gratare Camœnis,
Surgentemq³ illum surgere crede tibi.
Quod sua literulis, non Burris, consecrat orsa,
Quodq³ iuuat ludos, hoc genitoris habet.
Magnũ magna decet: dat paruula paruulus ille:
Hæc dantur pueris docte Scholarcha tuis.
Viribus ingenij promant potiora cluentes
Ebria Pieridum nectare sacra cohors.
Maeste animi puer egregij, Patris emule magni,
Omnis cui debet Meris ora viro:
Si Libitina timet doctos abolere libellos,
Hic etiam viuet secula multa liber.
Tu quoq³ sic, forsã quæ quondã tempore longo
Sint ruitura, foues nomina magna patris.
Aonio gens sacra choro cognosce laborem,
Hunc librum naua volue reuolue manu.
Qui iuuat ocia docta, animosq³ informat inertes,
Ille polo carus, carus & ille solo.

INDOLIS EXIMIÆ,
OPTIMÆQUE SPEI ADOLE-
scentulo FRIDERICO GRO-
SIO M. IOH. SCHEL-
LENBERGIVS.

*Avreolus, Veneris plenus, cultusq; libellus
Auspicio lucem fert Friderice tuo.
Excipe, sed gnaua dextra: lege, perlege, disce:
Doctrinam iuncta commoditate feres.
Seria conueniunt sedatis, grandia magnis:
Aetatem teneram Fabula blanda decet.
Celsa petant celsi, captent sublimia grandes;
Urgebis fragilis tu patienter humum.
Paruum parua decent: tibi cum maturior ætas
Iudicium dederit, maxima scire potes.
Interea pones fundamenta solida futuræ
Doctrinæ, & stabunt culmina firma diu.
Ne si congestam temerè cumulaueris artem,
Insanam molem stulta ruina premat.
Ambrosia fias Musarum & nectare plenus,
Atq; boni Patris filius esto bonus.
Sic eris vsq; super, sic vera laude corusco
Aeternam famam secula cana dabunt.*

INDEX OMNIUM

FABULARUM, QUAE IN
hoc libello continentur.

A.

A BIES & dumeta 297	Anguis & agricola 260
Accipiter & columbae 317	Anseres & grues 289
Accipitrum pax 346	Anus laborans ex o- culis 155
Adolescens cantans in funere matris 331	Aper & Asinus 120
Adolescentes & cocus 71	Aper & vulpes 179
Aegrotans & medicus 353	Apicula & ebriosus 417
Agnus & lupus 199	Apicula & Iupiter 365
Agricola 316	Apollinis tentator 92
Agricola & anguis 247	Aqua & oleum 418
Agricola & ciconia 279	Aquila & cornix 250
Agricola & filij 276	Aquila & cuniculus 340
Agricola, miles & mercator fact ⁹ 329	Aquila & homo 370
Agricola thesaurum inueniens 295	Aquila & monedula 280
Amnis cõtemtor fon- tium 329	Aquila & scarabeus 311
Amnium silentia 318	Aquila & vulpes 134
Anguilla & serpēs 59	Aranea & hirundo 317
	Aranea & podagra 400
	Arbor & cunei 377
	A 5 Arbo-

Arbores & rhamnus 213	Asinus & vulpes 201
Arbor tralatitia 282	Astrologus 168
Aries & taurus 339	Auarus 106
Arionis & Delphini fabula 393	Auarus & montes au- rei 416
Armentarius 172	Auceps & anguis 277
Arundo & olea 111	Auceps & cassita 90
Asini duo 12	Aues & noctua 314. & 396
Asini & Iupiter 114	Auicula & messis 298.
Asini lapsus 334	
Asini vota 332	B.
Asinus ægrotans 122	Bellerophontis fabu- la 403
Asinus & catulus 252	Bos & equus 407
Asinus communis 379	Bos & iuuenus 306
Asinus controuersus 310	Bos ruminans 406
Asinus & coruus 203	Boues & leo 197
Asinus Cumanus 384	Bubulcus & Hercules 207.
Asinus & equus 192	C.
Asinus excors 304	Camelus 294
Asinus indutus leoni- na pelle 292	Cancri 292
Asinus & olitor 158	Canes duo 153
Asinus puniceus 339	Canis & cocus 273
Asinus, simius & tal- pa 69	Canis, gallus & vul- pes 64
Asinus simulacrū ge- stans 218	Canis inuitatus & co- cus 183
Asinus & viatores 383	Canis
Asinus & vitulus 320	

F A B V L A R Y M.

Canis & lupus	61. &	pitrem	380
	278	Cornix & hirundo	75
Canis mordax	293	Cornix sitiens	299
Canis & ouis	273	Cornix superbiens a-	
Canis & pastor	338	liarum auium pen-	
Canis in præsepi	281	nis	263
Canis & sus	322	Corpus & animus	409
Canis qui frustū car-		Coruus ægrotans	28
nis ferebat	118	Coruus, gallus & gal-	
Canis senex	256	linæ	407
Capi	321	Coruus & lupi	315.
Capra & lupus	287	& 398	
Carbonarius & fullo		Coruus & serpens	51
	145	Coruus & vulpes	43
Carduelis	323	Crines alieni	296
Carnes suillæ	388	Cuculus & accipiter	
Cassita & pulli eius			319
	220	Cucurbita & palma	
Cera	328 ^o		314
Ceruus & boues	270	Cucurbita & pinus	
Ceruus & ouis	259		397
Ceruus & vitis	161	Culex & apes	345
Cicada & formicæ	14	Cygnus & anser	53
Ciconia, mures & ra-			
næ	415		
Cochlex	73		
Columba & lutū	414		
Columba & pica	318		
Cornicis consiliū	330		
Cornix & canis	26		
Cornix educans acci-			

D.

Dies festus & profe-	
stus	45
Dissidium ventris &	
membrorum	387
Diuinator	166.

Equus

E.

Equus & Asinus	34
Equus bellator & asinus	286
Equus & ceruus	272
Equus generosus	420
Equus inornatus	343
Equus nouitius	321
Equus & porcus	325
Erinacius & vipera	336.

F.

Faber & canis	372
Faunus & viator	303
Felis & gallus gallinaceus	95
Felis limam lingens	267
Felis & mures	131.
&	379
Fiber	352
Formica	190
Formica & apes	412
Formica & columba	283
Fur & canis	255
Furtum indicatū	422.

G.

Galli gallinacei	364
------------------	-----

Gallina auripara	305
Gallina & hirundo	181
Gallinæ & perdix	349
Gallina & vulpes	375
Gallus repertor vnionis	243
Gloriator	147
Grus & pauo	296
Gulæ deditus	324.

H.

Herus & canes	197
Herus & canes	116
Hinnuleus	49
Hirudo	417
Hirundo & auiculæ	253
Hædus & lupus	274.
&	285
Homo & felis	275
Homo & leo lapideus	300
Homo & statua	358
Hystrix & lupus	355.

I.

Ictis & vulpes	308
Inimici duo in naui	363

Inui-

F A B V L A R V M.

Inuidus 299
 Iupiter & cochlea 126
 Iupiter & Minerua 3
 Iupiter & vipera 377.

L.

Leæna & vulpes 374
 Leo, asinus, lepus 346
 Leo, asinus, vulpes 5
 Leo hospes hominis,
 & homo medicus
 leonis 389
 Leo, iuuenca, capra
 & ouis 246
 Leo, lupus & vulpes
 231
 Leo mente captus &
 caprea 10°
 Leo & mus 327
 Leo & musculus 252
 Leo pictus & adole-
 scens 368
 Leo procus 363
 Leo & rana 282
 Leo senex 251
 Leo & tauri 373
 Leo & vulpes 170
 Lepores & ranæ 257
 Lepus & vulpes 337
 Lignator & Mercu-

rius 141
 Luporum & ouium
 pax 268
 Lupus & agnus 243
 Lupus & asinus 8
 Lupus & grus 124
 Lupus & hircus 266
 Lupus & hœdus 258
 Lupus & mulier 174
 Lupus piscis 307
 Lupus suspensus 338
 Lupus & vulpes 265
 Luscinia & accipiter
 345. & 355
 Luxuriosus & hiru-
 do 375.

M.

Malus & pirus 366
 Mare & amnis 417
 Medicus & ægrotus
 284
 Membra & venter
 399
 Mercurius 205
 Mercurius & statua-
 rius 77
 Mergus, rubus & ve-
 spertilio 23
 Miluius & columbæ
 255

Momus

Momus	210	Ouis & pastor	345
Monedula	195		
Monedula furax	422	P.	
Mons parturiens	256	Pardus & vulpes	308
Mortis nunciij	347	Partus terræ	399
Mulier & ancillæ	286	Passer & apicula	411
Mulier & gallina	351	Pastores	320
Mulier & nux	332	Pastor & mare	355
Mulus	67	Pater, filius & asinus	
Mures	104		235
Mures duo	247	Pater & filius	420
Mures & felis	333	Pauo	281
Musca	30	Pauo & monedula	47
Muscæ suffocatio	31.	Perdix & auceps	376
&	374	Pica & aues	102
Musca & formica	263	Piscatores saxum ex-	
Musca & quadrigæ		trahentes	361
	100	Piscatores & testudi-	
Mus in cista natus	316	nes	311. & 383
Mus & miluius	335	Piscatores thunnum	
Mus & ranæ	244	capientes	359
Mus & taurus	304	Piscator & smaris	290
Mustela	282.	Piscator stolidus	378
N.		Piscator tibiam inflās	
Nubes & terra	412.		359
O.		Prometheus	418
Olla natans	I	Prometheus & Epi-	
Onager & simia	413	metheus	419
Ouis & ceruus	411	Proximus sibi quisq;	
			331
		Puer	

F A B V L A R V M.

Puer fallax	302	Scarabeus & aquila	
Puer & fortuna	371		385
Puer & mater	163	Scrofa & lupus	256
Puer mendax	279	Securis & ligna	268
Puer & scorpius	55	Semicanus & vxores	
Pulex	368	illius	376
Pulex captus	367.	Senex & adolescens	

R.

Rana crepans	264	Senex & mors	21
Ranæ duæ sitientes	86	Simia	289
		Simiæ	310.
Ranæ duæ vicinæ	88	Simia & circulator	416
Ranæ & Iupiter	254	Simia & nati eius	306
Ranæ & lupi pisces	378	Simia & nuces	380
		Simiæ & pardalis	385
Rex & simiæ	382	Simia & vulpes	410
Rhinoceros incurrens	413	Simius & Delphus	83
in rupem		Simius rex	371
Rota & vector	342	Simius rex, & vulpes	186
Rusticus & eques	32	Simius & vulpes	269
Rusticus & filij illius	80	Sol & aquilo	292
		Spes	216
Rusticus & Iupiter	228	Sus & canis	19.
Rusticus & iuuenus	302		

S.

Satyrus & rusticus	128
--------------------	-----

T.

Talpa	366
Taurus & hircus	290
Terra & cœlum	409.
	& 417

Testu-

Testudo & Aquila	291	Vulpecula & pardalis	
Testudo domigera	336		381
Thunnus & Delphi-		Vulpeculæ	138
nus	352	Vulpes, asinus & leo	
Tigris	296		188
Trabs & boues	323	Vulpes & auiculæ	313
Tubicen	277	Vulpes & ciconia	261
Turdi	16.	Vulpes & crocodilus	

V.

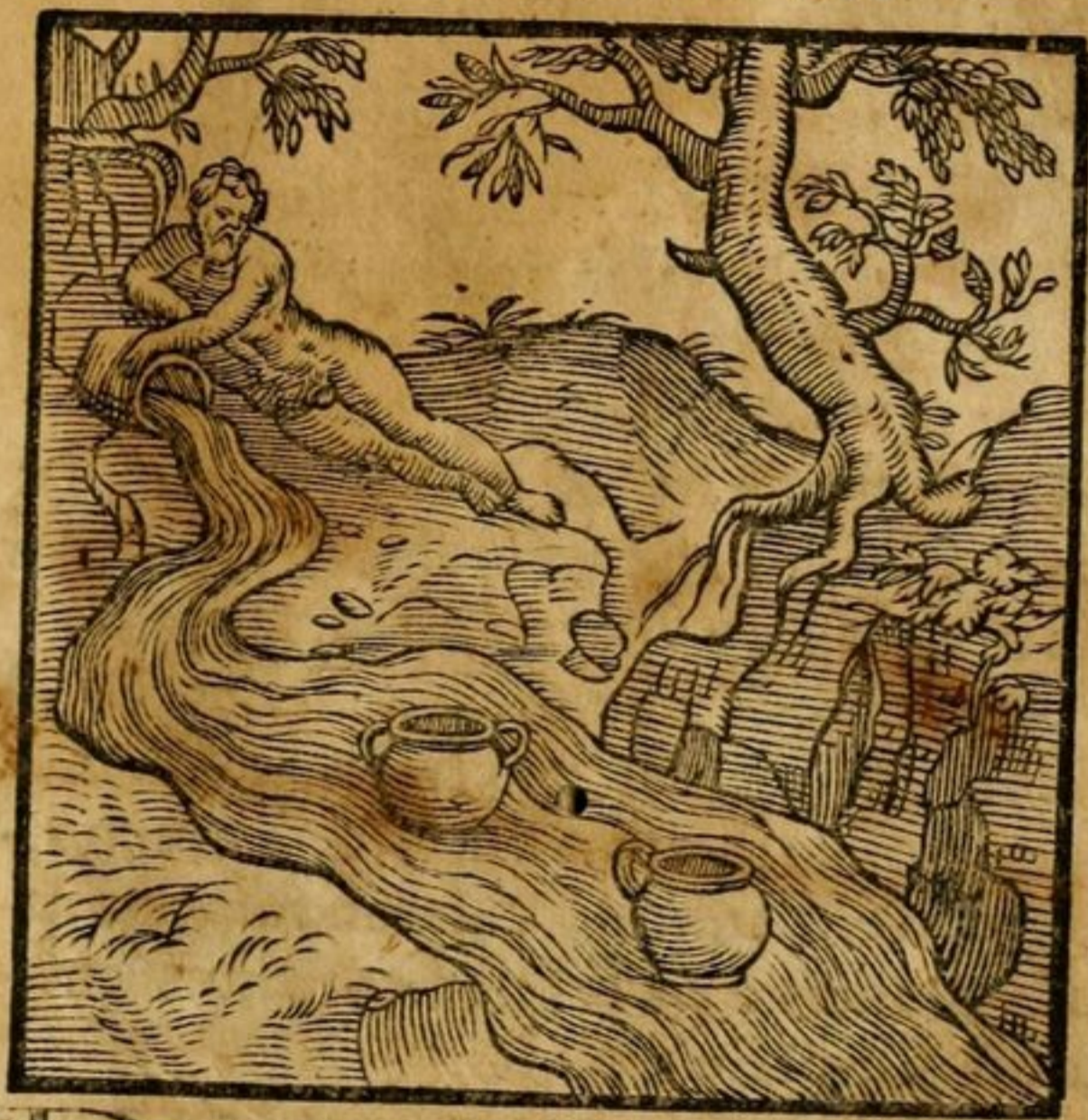
Venator & cerdo	326	Vulpes & erinace ⁹	37
Venatores & vulpes		Vulpes & felis	381
	421	Vulpes & hircus	348
Vēter & membra	269	Vulpes & larua	151
Vermiculus & vulpes		Vulpes & leo	39
	293	Vulpes leporis lauda-	
Vespæ & perdices	367	trix	342
Vespertilio & mustela		Vulpes & lepus	342
	176	Vulpes & lignator	357
Vespertilio transfuga		Vulpes & lupus	109
	265	Vulpes & mustela	271
Viator	354	Vulpes in officina sta-	
Votum, quod solui nō		tuarij	262
posset	360	Vulpes & sentes	149
Vox hœdi	344	Vulpes & simius	226
Vpupa	324	Vulpes vota mutans	
Vt si præceptum	294		98
Vulnerat ⁹ à cane	351	Vulpes & vua	41
		Vultur	287
		Vxor summersa & vir	
			57.

I
F A B V L Æ

C. AESOPICAE.

OLLÆ DVÆ, ÆNEA
ET FICTILIS.

DVAS trahebat annis ollas, aeneam
Vnam, alteram autem fictilem.
Sed ahena, proprio prægrauata pondere,
Sibiq; porro præcauens,
Suadere cœpit anteeunti fictili,
Coniungi vti vellet sibi,

B

Quod

*Quò rabidum aquarum sustinerent impetum
Iunctis vtrinq̄ue viribus.*

Cui fictilis, Tua mihi, ait, vicinitas

Non admodum placet soror :

Nam siue te mihi vnda, siue me tibi

Propè adnatantem illiserit,

Vt sospitem te dura præstabit cutis,

Fragilem meam sic conteret.

Potentiorum semper est vicinitas vitanda
tenuioribus.

LEBETEM AHENEVM ET
ollam fictilem vndæ vis abstulerat. Tum
olla magnopere vitare concursum aheni,
& formidare ac tremere. Cui lebes, Quid
metuis ? inquit, non ego tibi nocebo. Re-
spondit olla, in tali iactatione se non pos-
se securo esse animo, cui non suspecta ip-
sius voluntas erga se, sed fortuitus con-
cursus timori esset.

Docet fabula, periculosas omnibus
modis esse coniunctiones potentum &
impotentum.

IUPPITER ET MINERVA.

Legere proprias dii sibi quondam arbores,
 Quam quisque vellet esse tutela in sua,
 Quercum supremus Iuppiter, myrtum Venus,
 Pinam humidi tridentifer Rector sali,
 Apollo laurum, populum excelsam Hercules:
 Mirata enimvero est Minerva, cur ita
 Infructuosas legere voluissent, quibus
 Tantum ad manum esset fructuosarum arborum.
 Cui Iuppiter causam hanc roganti reddidit:
 Ne existimemur fructu honorem vendere.

*Tum Pallas, At vos facite quod vobis lubet :
 Ego, inquit, oleam fructuum causa lego.
 Exosculatus filiam tum Iuppiter,
 O nata, dixit, iure sapiens omnibus
 Dicere seclis : iure tu capitis mei
 Propago : nam quod facimus, id nisi utile est,
 Stulta omnis atq; inanis inde est gloria.*

P E C V L I A R E M D I I,
 suæ quisque tutelæ, cum olim vendica-
 rent arborem, Iuppiter quidem quercum,
 Venus verò myrtum, Neptunus pinum,
 Apollo laurum, Hercules denique popu-
 lum suam dici vellet: Mineruam miratam
 esse ferunt, cur posthabitis fructuosis,
 quarum tanta esset copia, infructuosas si-
 bi arbores eligere maluissent. Cui Iuppi-
 ter, Ne, inquit, fructu honorem vendere
 videamur. Tum Minerua, At vos, inquit,
 facite quod lubet : ego mihi oleam pro-
 pter ubertatem fructuum sacram esse vo-
 lo. Hic Iuppiter, Merito, inquit, tuo, mea
 filia, te amo, nec iniuria sapientiæ Dea
 perhiberis, cerebroque prognata meo.
 Quis enim gloriolæ inanis, remota utili-
 tate, fructus est?

LEO,

LEO, ASINVS, ET
VVLPES.

*In*ta societate asinus, & leo ac vulpes,
 Venatum iere. cumq; præda iam multa
 Facta esset, atque hanc tres asellus in partes
 Diuidere iussus, ex bono esset atque æquo
 Partitus, ira leo superbus exarsit:
 Miserumq; diuisorem atrociter sanè
 Doli mali atque iniquitatis accusans,
 Discerptum, hianti concidit vorax aluo.
 Rictu cruento deinde versus ad vulpem,

*Vt faceret æquas sedulo innuit partes.
 Ea ferme ab vna parte cuncta secrevit
 Leoni : ab altera id sibi quod à tanta
 Pauxillulum detractioe restabat.
 Tum gestiens leo, Vnde, ait, soror vulpes
 Es diuidendo tam erudita communi?
 Asini calamitas, exitusq; lugubris
 Me fecit, inquit illa, iureconsultam.*

Aliena sunt pericla cautio nostra.

A M I C I T I A M Q V O D A M
 tempore iunxere inter se Leo, Asinus,
 Vulpes : atque ita communiter venatum
 exiere. Copiosa autem præda parta, iu-
 bet asinum leo illam diuidere : Qui sim-
 pliciter in tres æquales partes distribu-
 ens, forte putabat decerni oportere, quam
 quisque deberet sumere. Ob hæc leo ira
 commotus, in asinum irruit, & dilacerat
 atque deuorat miserum. Tum vulpem
 diuidere iubet. At illa in vnum aceruum
 congestis vniuersis, sibi exemit paruu-
 lam portiunculam, atque hanc iustam di-
 uisionem esse dixit, vt leoni, cuius non
 solum auspicijs, sed etiam laboribus o-
 mnia essent quæsitæ, plurima extra qui-
 dem

dem fortem cederent. Cui leo, Quis te, inquit, optima vulpecula, tam scitè par-
tiri docuit? Asini, respondit vulpes, in
leo fortissime, asini, socij nostri casus.

Docet fabula, solere aliorum calami-
tate & malis prudentiores reddi homi-
nes.

ASINVS ET LVPVS.

Calcatus asino clauus, in pede hæserat :
 Quem lupus, acuta fretus acie dentium,
 Medicum professus, atque pactus præmium,
 Extraxit : itaque exigere mercedem institit.
 Obuersus asinus, grauter os improuidi
 Lupi, atq₃ mediam calce frontem perculit.
 Ibi lupus, Iure, inquit, hoc mihi accidit :
 Neq₃ enim, coquus qui sum, agere medicum debui.

Quam quisque nouit artem, in hac se
 exercent.

Conspe-

CONSPECTVM IN PASCVIS
 asinum deuoraturus lopus, exoratur ab
 illo, vt prius spinam extrahat, defixam in
 calce pedis posterioris. Sed dum lopus
 post asinum abit, percussus, & vertigine
 oborta humi stratus, facultatem dedit asi-
 no aufugiendi. Postea reuersus ad se:
 Cocus, inquit, qui essem, cur medicinam
 faciebam?

Fabula ostendit, vix sine damno fieri,
 vt omissa arte, quam quisque nouit atque
 didicit, ad aliam factitandam aggrediatur.
 Huius fortasse versus Suidas retulit, vbi
 interpretatur κνηκίαν lupum, istos: ὁ δ'
 ἐκλυβείς πόνον. ἢ κἀνίνε πάσης, ἢ κνηκίαν
 χάσκοντα λακτίσας φύγῃ.

B

s

LBO

LEO MENTE CAPTUS,
ET CAPREA.

*P*ercitum atrabile caprea cum leonem cer-
neret,

*P*eruagantem lata campi spatia vesanis modis,
O' ferarum triste fatum, dixit, ac miserrimū:
*N*am leo si compos animi, non erat ferri potis:
*N*unc ubi insanire cœpit, quàm erit atrox, &
*i*mpotens!

*F*ulmen est, ubi cum potestate habitat
*i*racundia,

*C*ON-

C O N S P E C T O L E O N E
 furente, O' miseram & infelicem condi-
 tionem bestiarum, inquit caprea. Siqui-
 dem etiam furiosos habituræ sumus leo-
 nes, quorum mentis & rationis compo-
 tum sæuitiam intolerabilem esse experi-
 mur.

Fabula deterret eos, qui in principatu
 sunt, & rerum potiuntur, ne in iram fa-
 cile delabantur, neque è potestate exeant.

A S I N I

ASINI DVO.

*Asini duo vnà fortè faciebant iter,
 Onustus alter spongijs, alter sale.
 Cumq̄ hic vadoso in profluentis transitu
 Sub pręgrauante lapsus esset sarcina,
 Contacto aqua sale, inq̄ tabem liquidam
 Soluto, ab omni liber onere & gestiens
 Euasit vndis. spongijs alter ferens,
 Hoc viso, & ipse sarcina sese vt sua
 Leuaret, alto sponte procubuit vado:*

*Sed spongijs aquam vsque combibentibus
Depressus imo mersus hæsit flumine.*

Non vna agendi ratio cunctis congruit.

A S I N V S C V M S A L E I N
urbem agitari solitus, cum fluvius in via transeundus esset, in illum fortè quodam tempore decidit, & cum surgeret, sensit se nonnihil onere leuatum, quod in aqua sales deliquissent. Itaque postea semper in illo loco collabi, donec agitator, fraude intellecta, spongijs asino imposuit, quibus madefactis, cum sentiret esse pondus grauius, multò deinde quàm antea vnquam celerius fluvium transijt, diligenter cauens, ne onus humectaretur.

Fabula docet, sæpe speratum cominodum in detrimentum verti. Docet & hoc, fraudulentos fraude circumueniendos.

Narrat fabulam Plutarchus, &

Thaletem illud inuentū spongiarum subiecisse scribit.

F O R -

FORMICA ET CL
CADA.

*H*iberno exponunt dum frumenta humida
soli

*Formica, confecta fame, & moribunda cicada
Auxilium rebus supplex orabat egenis.*

*Hanc formica anus, & multo usu docta rogavit,
Quid rerum aestate egisset: cumq; illa, sonoro
Se membranarum pulsu, & crepitantibus alis,
Diceret aestiuos hominum lenisse labores;*

Formi-

*Formica excipiens, Si tunc, inquit, cecinisti
Imprudens animi, vacuo nunc corpore salta.*

Aetatis dum ver agitur, tum consule
brumæ.

F O R M I C A E H V M E C T A -
tas in hyeme siccabant fruges, ad has adit
cicada esuriens, & orat paululum cibi ut
sibi impertiant. Cui illæ, Aestate, inqui-
unt, quærere te oportuit. Non vacabat,
inquit cicada. Quid faciebas igitur? in-
quiunt illæ: Cantationibus operam da-
bam, inquit. Tum illæ: Si cecinisti æsta-
te, inquiunt, hyeme saltato.

Monet fabula, ne vlla in necessaria re
cessemus, ne postea ægentes frustra præ-
teritum tempus requiramus, aut aliorum
opem imploremus.

TURDI.

EX maximo cum sortè turdorum globo,
 Ad præcoces vindemias qui Gallia
 Togatæ Etruscis deuolarant montibus,
 Exigua sanè pars reuertissent domum,
 Sed hi sagina crassi, obesi, prægraves;
 Hos conspicati qui domi remanserant,
 Liuore tacti, se suamq; pessimam
 Cœpere sortem conqueri, quod cum ijs simul
 Ad tam beatas non profecti essent dapes.
 Quibus vnus ex ijs, qui reuersi erant, ait:
 O insci-

O' inscientes , atq; rerum improuidi,
 An non videtis , ex quot antè millibus,
 Qui exiueramus spe saginæ, & crapulæ,
 Ad quam redacti paucitatem nunc sumus ?
 Fædo exitu desideratis cæteris
 Captis, necatis, sub corona venditis.
 Quod si miserias , si pericla , si metus,
 Si cuncta , quæ nos, qui supersumus, mala
 Pertulimus, æstimetis, & casus graues :
 Ne hæc stulta vobis iam libido sugerit,
 Externa conquistum eundi pabula.

Paucos beavit aula, plures perdidit :
 Sed & hos quoque ipsos , quos beavit,
 perdidit.

E C O P I O S O T V R D O R V M
 grege, qui ex Hetruria in vicinam Galliæ
 togatæ regionem pastum auolârant, cum
 pauci quidam, sed probè saginati, domum
 reuertissent, eos conspicati qui remanse-
 rant, atque hanc ijs felicitatem inuiden-
 tes : ô nos fatuos, exclamant, & infeli-
 ces, qui non vnâ ad tam opiparas dapes
 profecti fuimus ! His respondens vnus ex
 ijs qui reuersi fuerant, ô vos imperitos,
 inquit, & rerum ignaros, an non videtis,

C

ad quan-

ad quantam redacti simus paucitatem ex numero pænè innumero eorū, qui ad prædam turmatim exiueramus? maximam enim partem capti, atq; sub auctione venditi, mortalibus esui fuimus. Quod si accuratius perpendere vobis libuerit, quanto nobis constet hæc sagina, nunquam in animum induxeritis, similem experiri fortunam.

Imago proponitur conditionis aulicæ, quæ plures perdidit quàm beavit, & pauculos quos beavit, tandem & ipsos pessundedit.

SVS ET CANIS.

*M*agna inuicem contentione exarserant
*S*us & canis; magnamq; voce dissona
*R*ixam ciebant, atq; acerba iurgia.
*T*andem superbis exacerbatu minis
*S*us, Per Venerem, ait, si mihi perrexeris
*M*olestus esse, dente te transfodero.
*T*um canis amaris salibus aspergens suem,
*B*ene, inquit, atq; appositè eam iuras deam,
*Q*uæ te odit adeo, vt, qui ex tua impurissima

*Carne ederit, eum illa arceat templo suo.
 Immò potes, sus inquit, hunc dignoscere,
 Quàm diligat me diua, quæ hunc, quæ læserit
 Me, quiq; carnes dente violarit meas,
 Eum vt profanum nolit ad se admittere.*

Prudens vir ea, quæ exprobrat aduersarius,
 Ipse in suam torquere nouit gloriam.

M V T V A S I B I C O N V I C I A
 sus & canis faciebant. Sus per Venerem
 iurare, se canem, nisi desinat maledicere,
 dentibus suis conscissuram esse. Hanc ir-
 ridens canis: Per Venerem, inquit, venu-
 stum est iusiurandum tuum: Nam te val-
 de delectari Deam apparet, quippe cum
 nolit in suum fanum admitti eos, qui ga-
 stacint carnes tuas. Cui sus, iam mitior,
 respondit: Enimuerò illa me diligit, cum
 occisores meos & infestos mihi prorsus
 repelli iubet ab se. At tu foetes tam viuus
 quàm mortuus.

Monet fabula prudentes, vt inimico-
 rum conuicia & probra facetè ad laudem
 suam conuertant, & contra illos retor-
 queant.

SENEX

SENEX ET MORIS.

*Lignatū egressus nemorosi ad culmina mōtis,
 Confecto sub fasce senex sese inde ferebat :
 Cumq; labore via, atq; iniusto pondere pressus
 Abiecisset onus, solis deprensus in aruis
 Mortem implorabat, mortem saepe ore ciebat.
 Ecce autem huic dira species se pallida Mortis
 Obtulit, & si qd vellet, praesto esse professa est.
 Ille metu sudans, atq; in contraria versus
 Vota, Iuua me, inqt, tergo hunc imponere fascē.*

Multi absentem audent mortem contem-
nere, quæ mox
Terret eos, veris repræsentata periculis.

CAECIDERAT LIGNA
in sylva senex, quorum fasce sublato do-
mum redire cœpit. Progressus autem mul-
tum sanè viæ, cùm defatigatus esset, & o-
nere & itinere, deposito lignatu, acquie-
scens considerare ipse secum ætatis, ino-
piæ, solitudinis miserias, & clara voce in-
uocare mortem, cuius auxilio facilè libe-
rari se ab omnibus malis posse diceret.
Tum Mors exauditis precibus illius, co-
ram assistens, quid velit percontatur. At
senex territus, & quem iam mortis pige-
ret: Nihil enim, inquit, sed requiro ali-
quem, qui onus paululum alleuet, dum
ego rursus subeo.

Docet fabula, ad præsentiam mortis o-
mnes refugere, neque quicquam esse tan-
ti doloris aut cruciatus, quod vitæ dulce-
dinem diluere possit, vereque Creò apud
Sophoclem ait:

*Fugiunt & audaces retrò, postquam propè
Vitam in suam grassarier mortem vident.*

MERGVS, RVBVS,
VESPERTILIO.

*M*ercaturæ olim socij, vasa anea mergus,
Vestimenta rubus, argentum fœnore sumtum
Bestia, quæ mures inter volucresq; locatur,
Contulerant; atq; his onerata mercibus alno,
Vela dabant lati minuente pericula lucro:
Cum subitò miseros immanis adorta procella
Vorticibus rapidis nauim cum mercibus hausit.
Ipsi vdi, atq; inopes, vix fluctibus euaserunt.

*Ex illo mergus spumosa ad littora seruat,
Si qua vnda allidens, sua reddat ab æquore
vasa.*

*Obuia vestimenta rubus per rura vagantum,
Si sua fortè recognoscat, scabro vngue retētat.
At vespertilio, longo quæ tempore debet
Argenti summam, spatij s cenebribus auctam,
Luce appellari metuens, clam nocte vagatur.*

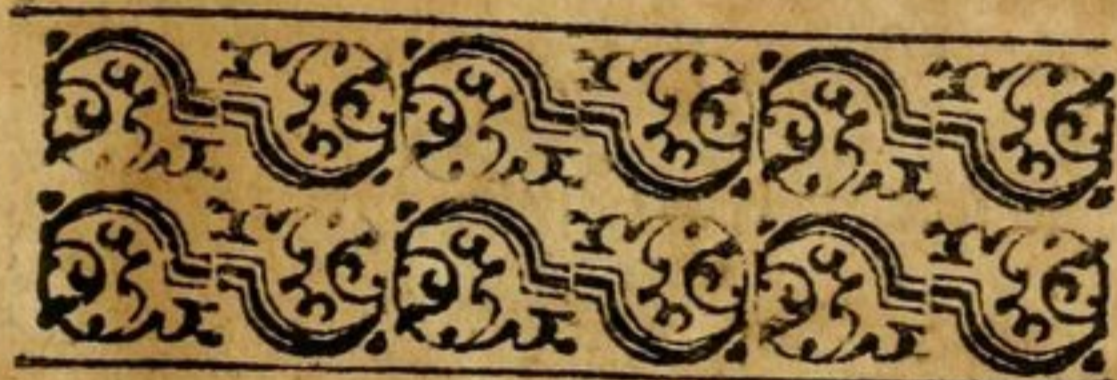
Sponte reuertuntur vitia intermissa ; ma-
lxque
Inuitos aufert nos. consuetudinis æstus.

V E S P E R T I L I O, R V B V S,
& hirundo consociatis rebus suis merca-
turam facere decreuerant. Tum vesperti-
lio alicunde pecuniam mutuò sumtam
pro sua portione ad negocia communia
contulit. Rubus autem vestem, at hiru-
do æs, atque ita omnibus compositis na-
uem conscenderunt. Prouectis verò in al-
tum, tempestate frangitur nauis, & vix
sua corpora & vitam, rebus omnibus a-
missis, seruare potuerunt. Sed ex eo tem-
pore, hirundo littora frequentat, sperans
fore, vt expulsam æs fluctibus recuperet.
At vespertilio, metu creditorum, inter-
diu

diu latitat, & noctu volitat. Verùm rufus non cessat prætereuntium vestes arripere, si fortè recipere suam possit.

Ostendit fabula, earum rerum, quibus operam dederimus, cura nos semper teneri.

•
C 5 COR-

CORNIX ET CANIS.

*Cornix Mineruæ sacrificans, epulis canem
 Conuiuam adhibuit : ille amicè eam monens,
 O' bona quid opus est tam tibi iratæ deæ
 Te sacra facere ? perdis, inquit, victimas :
 Abiecit illa te, & peculiaribus
 Omnem fidem abrogauit augurijs tuis.
 Tu cætera ex hoc conijce, & dijudica.
 Tum magnum ab alto corde agens suspirium
 Cornix, Scio, inquit, quæ refers de odio deæ :
 Ego*

*Ego tamen neutiquam animum despondeo :
 Quin potius id ago, vt sacrificando & munera
 Crebrò offerendo, mitigem iratam deam,
 Offensionemq; obsequela leniam.*

*Qui vincere aduersarium ex tuto cupit,
 Beneficijs & gratia certet bona.*

C V M R E M D I V I N A M F A -
 ceret cornix pecude Mineruæ maētata, ad
 coenam inuitat canem. Quid tu verò De-
 am, canis, inquit, frustra sollicitas, & sine
 caussa sumtus facis? Ita enim illa te vehe-
 menter odit, vt ex omnibus tui generis
 animantibus vni tibi fidem augurij detra-
 xerit. Ideo igitur cornix, huic, inquit, sa-
 cra fero, vt mecum placata in gratiam re-
 deat.

Docet fabula, esse multos, qui lucri
 spe inimicos colere & munerari non du-
 bitent.

CORVVS ET MATER.

*D*estitutus coruus aeger mortis in periculo,
 Anxius matrem rogabat, vt salute pro sua
 Vota dijs concepta supplex, & preces effunde-
 ret.

*N*ate mi, quid vota pro te, mater inquit, pro-
 derunt,
 Qui tibi omnes reddidisti semper infensos deos?
 Nam quis, obsecro, est eorum, cuius ex al-
 taribus

Extā tu non inuolaris, sacra non turbaueris ?

Impotenter qui nocere ceteris asflueuerit,
Nullus illum subleuatum in rebus aduer-
fis volet.

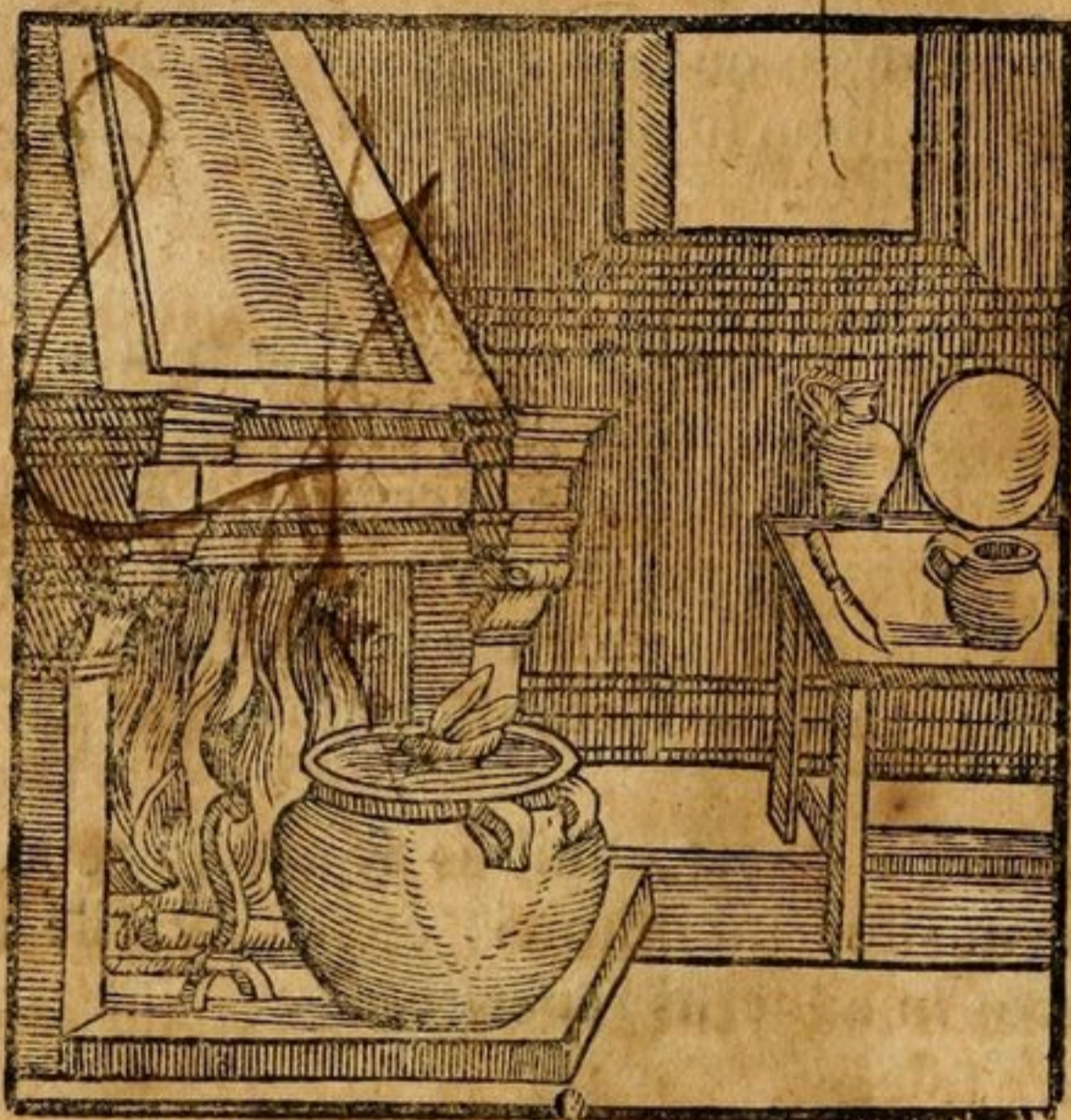
CORVVS GRAVI MORBO
laborans : Mater, inquit, Deos interpella
pro salute mea, & à lacrymis tempera.
Cui respondit mater : Vereor, vt meas
preces vllum numen exauditurum sit :
Nullius enim tu victimis vnquam peper-
cisti.

Fabula docet, quibus secundis rebus
plurimi fuerint inimici, eos non facile a-
micos in aduersis reperire.

MVSCA.

M V S C A.

IN carniū ollam musca quondam decidit :
Vbi cū cibo potuq; distenta ac madens,
Paulatim in alto iure sese cerneret
Pessum ire , mortemq; imminere iam sibi,
Interrito , atq; composito animo oppetens,
Ego tantum , ait , bibi , & comedi , & laui , vt
hunc
Satura exitum ferre haud molestè debeam.

Id , quod

Id, quod necesse est, fer, bonique con-
sule.

A D M E L P R O F V S V M I N
cella quadam aduolantes muscæ, illius
dulcissimo succo iucundissimè pascebantur.
Sed iam saturæ, cum auolare vellent,
pedibus in tenace liquore hærentibus, ni-
tentes etiam alas implicuerunt quasi visco
quodam mellis. Itaq; morituræ, O' mi-
seræ, inquit, quantillus nobis cibus in-
teritum attulit!

Fabula reprehendit voluptarios & li-
guritores, qui lenocinio dulcedinis in ma-
gna sæpe mala incurrere, sæpe etiam in-
terire soleant.

R V S T I -

RUSTICVS ET
EQUES.

*V*enalem tergo leporem cum ferret ad urbē
 Rusticus, inserto vineta inter crura bacillo,
 Obuius huic eques; emturi sub imagine sumsit,
 Librauitq; manu leporem; quanti q; rogauit:
 Protinus & vasram referens per rura rapinā,
 Admisso discessit equo. cui rusticus, Heus tu,
 Inquit, eum dono leporem tibi: vescere gratis,
 Vescere leto animo, & memori donantis amici.

Ridiculè

Ridiculè hæc homines , nequeunt quæ
vendere , donant.

POSTVLABAT A' RVSTI-
co eques leporem, quem portantem illum
videbat, & quanti venderet rogabat. Cum
autem accepisset quasi inspiciendum, ad-
hibitis calcaribus equo, vnà cum lepore
auehebatur. Tum rusticus, Quid festina-
tione opus est, inquit, nam ego hunc por-
tabam dono tibi.

Docet fabula , aliorum improbitati
multa sæpe necessariò condonari.

D

EQVVS

EQVVS ET ASINVS.

Equus atq; asellus, seruietes vni hero,
 Vterq; propria onustus ibat sarcina:
 Sed asellus adeo iam grauabatur sua,
 Vt cogeret partem alicuius sibi
 Supplex leuamen ab sodali exposcere:
 Quo denegante, præ labore concidens
 Miser supremum asellus egit halitum.
 Tum verò, vt asini sarcina, & corium insuper
 Equo ad priorem sarcinam sunt addita,

Mise-

*Miserum ille se vocabat, atq; perditum:
 Nam qui leuare contubernalem meum
 Parte oneris, inquit, nolui, nunc omnia
 Gesto, atq; corium, tertiæ instar sarcinae.*

Si tenuiorem iuuerit potentior,
 Vtrique melius fuerit, & prolisius.

A G I T A B A T Q V I D A M E Q V V M
 & asinum onustos sarcinis. Deficiente
 autem in itinere asino, & petente ab equo,
 vt aliqua parte oneris se leuaret, si se vi-
 uum aspicere vellet, repudiauit equus pre-
 ces illius. Paulò igitur pòst fatigatione &
 labore consumtus asinus in via corruit, &
 efflauit animam. Tum agitator omnes sar-
 cinas, quas asinus portauerat, atque insu-
 per etiam detractam pellem asino, in e-
 quum imposuit. Ibi ille deplorans fortu-
 nam suam, cùm serò iam fastidij pœnite-
 ret: Me miserum, inquit, qui paruulum
 onus in me suscipere grauatus fuerim, cum
 nunc cogar tantum ferre, accedente etiam
 pelle comitis mei, cuius preces tam super-
 bè contemseram.

Docet fabula, si superiores cum infe-
 rioribus operas suas communicent, hoc

solere utrisque salutare esse. Plutarchus
 ὑγιεινῶν παραγγελμάτων, ita: ὁ βὲς πρὸς τὴν
 ὀμβρέλον ἔλεγε κάμηλον, ὅτι κενφίσει τῆ φορτίου
 μὴ βελομήλιω, ἀλλὰ κἄμῃ, καὶ ταῦτα πάντα
 μετὰ μικρὸν οἴσῃς, ὃ καὶ σωέβη τελευτήσαντος
 αὐτῆ.

VULPES ET ERINACEVS.

*T*Ranabat alti fluminis vulpes vadum :
 Sed ripa in ipsa, & vdo aquarum margine,
 Voraginoso crura desigens luto,
 Muscarum acuto obnoxia hasit morsui.
 Quam destituta vulpis arumnam dolens,
 Qui fortè eò deuenerat erinaceus,
 Amanter atq; sedulò officium suum,
 Si qua in re eam iuuare posset, obtulit.
 Atq; adeo , quando eripere te istinc non queo,

*Vis, inquit, istas vt abigam muscas tibi,
 Quæ te exedunt? Minimè, ait illa, gentium:
 Nam si hæ recedant, quæ repleta ac turgida
 Non admodum nocere iam nobis queunt,
 Aliæ illicò successerint famelicae,
 Quæ reliquũ omnem sanguinẽ exsugant mibi.*

*Qui res nouari, & regna mutari expetunt,
 Quid aliud hi, quàm maius accersunt malum?*

C V M V N A F O R T E I T E R
 facerent vulpes & erinaceus, gloriari illa,
 & ostentare ingenij sui calliditatem, & se
 plurimarum artium noticia instructam esse,
 superbè prædicare, & rogare quid erinaceus
 sciret. Nihil enim, inquit erinaceus,
 nisi me in globulum conuoluere. Hoc
 enim uerò irridere illa, & contemnendum
 ducere. Paulò post incidunt in canes, qui
 cum omnibus artibus vulpem capiunt &
 discerpunt: spinis autem suis tectus & de-
 fensus erinaceus omne periculum euasit.
 Vnde & prouerbum postea natum, quod
 Græci senario iambico ita protulêre:

πολλ' οἶσι' ἀλώπηξ, ἀλλ' ἐχῖνος ἐν μέγα.

Fabula narratur contra gloriatores.

LEO ET VULPES.

*Horrenda primùm cùm leonis effexi
 Aspexit ora, præ metu vulpes ferè
 Animam reliquit: viso eo rursùm obuio
 Timuit quidem illa, sed minus multo tamen:
 Deniq; datum in conspectum eum iam tertio,
 Contempsit adeò, vt non adire sit modò,
 Sed alloqui quoq; ausa familiariter.*

*Quæ terribilia sunt ab insolentia,
 Ea reddit assuetudo blanda, & mollia.*

QUAE NVNQVAM LEO-
nem vulpes viderat, cum huic fortè oc-
currisset, ita fertur exterrita, vt pene mo-
reretur formidine. Eundem conspicata
iterum, extimuit quidem, sed nequaquam
vt dudum. Tertiò illi obuiam facta, tam
firmo animo fuit, vt accedere propius &
compellare illum auderet.

Ostendit fabula, etiam grauisima &
difficilima negotia vsu & consuetudine
tractabilia reddi. Itemque hoc, inopina-
ta omnia vehementius animos perturba-
re consueuisse.

VVLPES ET VVA.

*Vulpes esuriens, alta de vite racemos
 Pendentes nulla cum prensare arte valeret,
 Nec pedibus tantum, aut agili se tollere saltu,
 Re infecta abscedens, hæc secum, Age desine,
 dixit,*

Immatura vva est, gustuq; insuavis acerbo.

Consueuere homines, euentu si qua sinistro
 Vota cadunt, ijs sese alienos velle videri.

V V L P E S S V B L I M E M v-
 uam dependentem de vite conspicata, ad
 illam subsiliit iterum atque iterum, omnes
 vires corporis adhibens, si fortè attinge-
 re posset. Tandem defatigata inani labo-
 re, discedens ipsa sese quasi consolans:
 At enim acerbæ nunc etiam, inquit, vuæ
 sunt, & ista inprimis austeræ, neque si in
 via reperiatur, videtur tollenda esse.

De ijs fabula dicitur, qui necessitati ob-
 sequuntur, & libenter abstinere ab ijs, quæ
 obtinere non possint.

CORVVS ET VVLPES.

*Insedit altæ coruus olim quercui,
 Rostro rapaci casei frustum tenens :
 Quem vasra blando aggressa sic vulpes dolo est:
 Quàm pulcram auem, quàm splendide cultam
 Pennis decoris, atq; versicoloribus ! (intuor
 Salve, inquit, ô generosa : quòd si prædita
 Cantu fuisses, summi eras ales Iouis.
 His ille magnæ inductus in spem gloria,
 Cantu indecoro rauca soluit guttura.*

Tum

*Tum versipellis decidente caseo
Vulpes potita, Corue tu, inquit, omnia
Habes abunde, mente duntaxat cares.*

Qui coram in os te laudat, insidias struit:
Qui laude ficta ducitur, cor non habet.

S V S T V L B R A T C O R V V S
alicunde caseum, & cum illo in altam arborem subuolarat. Vulpecula, quæ caseum concupiisset, ita illum adorta callidè fertur, cum primùm formam & nitorem pennarum, & laudes augurij collaudasset: Planè, inquit, te summi Iouis volucrem esse dicam, si audiero etiam vocem & cantum dignum reliquis virtutibus tuis. Coruus laudibus vulpis inflatus, clamorem edere quàm maximum posset. Ita de aperto rostro delapso caseo potita vulpes, irridens illum: Nihil, inquit, tibi deest corue præter cor.

Fabula docet, assentationes & deridendos & comedendos alijs, vt Terentius ait, exponere eos, qui illis delectentur.

DIES FESTVS ET PROFESTVS.

Festum in diem profestus insurrexerat,
 Odiosa magno probra clamore ingerens :
 Quid te, inquit, ignaue esse tandem existimas,
 Qui tam otiosè, delicatam, ac splendidam,
 Sine opere, sine labore, vitam ductites,
 Sudore parta prodigens meo bona?
 Olli renidens leniter festus dies,
 Et meritò alis, ait, sortis auctorem tuæ :

Etenim

*Etenim quid esses stulte sine me ? nam, nisi
Ego festus essem, tu profestus non fores.*

Ordo optimatum, plebis haud dubiè est
salus.

CUM FERIIS ALTERCA-
tam postridianam diem, quæ Græcis est
ὑστέρη, accepimus, quòd diceret illas ple-
nas esse negotij, & cuiusdam molestiæ o-
perandorum sacrorum, epulis autem ad
ferias instructis postridie demum homi-
nes placidè & iucundè frui solere. Tum
respondisse ferias aiunt: Ita quidem esse,
vt illa narraret, sed quæsiuisse, vbinam fe-
rijs sublatis postridiana futura sit?

Fabula memoratur contra gloriosos &
vanitatem.

PAVO ET MONE-
DULA.

*R*Egi creando cùm comitia auium forent,
 Blando petebat pavo prensans ambitu,
 Suas opes, suamq; pulchritudinem
 Iactans, & admirandum honorem corporis :
 Et iam propè vna mente centuriæ alitum
 In gratiam pauonis inclinauerant :
 Suffragia inhibens cùm monedula, Heus tu, ait,
 Formose, si, te rege, nos aquila impetat,

Quo

Quo pacto opem ferre, aut tueri nos putes?

In deligendo rege, multo impensius
Animi bona spectanda sunt, quàm cor-
poris.

CUM HABERENT COMI-
tia volucres regi creando, petijt regnum
pauo, quòd se ob formam eximiam illo
dignum præ cunctis esse diceret. Qui cum
omnium suffragia laturus videretur: Hic
tamen rex, inquit monedula, si fortè sit fa-
ctus, & aquilam hostem habuerimus;
quidnam opis auxilijue poterit afferre?

Monet fabula, in principibus legendis
non speciem modò, sed etiam virtutem
& sapientiam spectari oportere.

CERVVS ET HINNVLVS.

*C*eruo hinnulus olim filius dixit patri :
*E*t maior es tu canibus, & velocior,
*E*t ardua alacri fronte gestas cornua :
*C*ur ergo, quæso, tam times eos pater ?
*C*ui ceruus, Hæc, quæ de me, ait, fili refers,
*S*unt vera fateor : multa nobis contulit
*N*atura, multis prouida instruxit bonis :
*S*ed ego latratum canis vbi primùm audio :

E

Tum

*Tum, vi abdita quadam, in pauorem, & in
fugam*

Agor, inq̄, pedibus omne praesidium est mihi.

Timidi & fugacis ingenij qui sunt, eos
Nulla arma, nulla texerint sat mœnia.

H I N N V L V M C V M C E R -
uo sic locutum aliquando ferunt: Mi pa-
ter, cum multo sis maior canibus, & pe-
dum his celeritate praestes, praeterea cum
tibi sint ardua cornua, quibus à te vim
propulsare facile possis, quid fit, ut canes
tantopere metuas? Ibi ceruus ridens, Mi
nate, vera, inquit, memoras: Mihi tamen,
nescio quo pacto, semper accidit, ut au-
dita canum voce, in fugam statim con-
uertar.

Fabula docet, eos, qui natura formido-
losi sint, nulla cohortatione confirmari
posse.

CORVVS ET SERPENS.

*Serpentem aprico conspicatus in loco
 Somno gravatum coruus, escam queritans
 Allapsus, vncis occuparat vnguibus:
 Cumq; ille vertens se, inq; gyrum colligans
 Hunc dente perculisset irritabili;
 Moribundus & fiens coruus, En cuiusmodi
 Reperi lucrum, inquit, quo miser me perdidit.
 Infausta multis sunt sua ipsorum lucra.*

C V M F A M E C O R V V S P E-
 riret, neque escam vspiam inueniret, for-
 tè conspectum anguem conuolutum & a-
 pricantem rapit, quo replicato & sauci-
 ante coruum, ictus ille, O me miserum,
 inquit, cui eiusmodi oblatum fuerit com-
 modum, à quo mihi interitus immittere-
 tur.

Castigat fabula auaros, quibus lucri cu-
 piditas sæpe exitiosa esse comperiatur.

CYGNVS

CYGNVS ET
ANSER.

*D*Vas opima cors alebat alites,
 Cygnum, anseremq₃ candidum;
 Vt ille dulce ferret auribus melos,
 At hic obesa viscera
 Gulæ exhiberet. ergo vt hunc hero in cibum
 Parare iussus est coquus,
 Loco anseris cygnum inscius præbenderat,
 Colore falsus alitum.

*At ille funus, vt solent cygni, in suum
Suaue carmen ordiens,
Ita agnitus, grauiq³ mortis impia
Solutus est periculo.*

*Pericla sæpe, sæpe proximam necem
Repellit eloquentia.*

P E C V N I O S V S Q V I D A M,
qui anseres haberet domi, emit & olorem, & inter illos aluit. Audierat enim suauissimum esse cantum olorinum. Cum autem vellet ad epulas iugulare nocte quadam anserem (ideo enim alebantur) fortè cepit olorem, quod tenebræ discrimen inter hunc & illos fieri nullum sine-
rent. At olor carmen dulcissimum, quod aiunt illos facere solere, vbi instare mortem sentiant, accinit, atque ita cognitus seruatur.

Commendat fabula doctrinam, & imprimis musica studia, quibus etiam mors ipsa sæpe auertatur.

PVER ET SCOR-
PIVS.

Captabat agiles fortè locustas puer,
 Modò hanc, modò illam saltitantem persequēs.
 Quas inter atro scorpius viro tumens
 Errabat. hunc locustam opinatus puer,
 Dextram admouere cœpit. ille subrigens
 Caudam minacem, seq̄ ad ictum comparans,
 Manum abstine, inquit, insciens: aliter malo
 Cogere veras quoq̄ locustas mittere.

Tunc ciuitates ruere consueuerunt, vbi
Nequeunt probos ab improbis discernere.

LOCUSTAS PVER CA-
ptans, in scorpionum incidit. Huic ille, Ne,
inquit, attigeris me: Nam nisi à me absti-
nueris manum, locustas etiam, quas ve-
natus es, cum dolore & gemitu proijcies.

Fabula monet, vitandos esse congres-
sus improborum.

Vxor

VXOR SVMMERSA
ET VIR.

*Vir mersa vxoris rapido torrente cadauer
Aduersa querebat aqua : quem turba monere
Institat accurrens , vt quæreret amæ secundo.
Nequaquam , ille inquit : mea enim dum vi-
ueret vxor ,
Tam morosa fuit , tam aliorum semper abhor-
rens*

E s Mori-

*Moribus , ac factis , vt nunc quoque mortua
labi*

*Debeat haud aliter , quàm aduersa fluminis
vnda.*

Morosa, & discors vel mortua litigat vxor.

RAPIDITATE TORREN-
tis mulier quædam ablata, aquis submersa
erat. Huius cadauer aduerso quærentem
amni maritum, prætereuntes hortari, se-
cundo id flumine quæreret. Quibus ille,
Minimè verò: quæ enim dum in viuis e-
rat, contrarium semper sequebatur: illam
cum morte ingenium mutasse, nunquid
mihi persuafero?

Narratur fabula contra morosos & in-
genio distorto præditos.

ANGVIL-

ANGVILLA ET SERPENS.

*Unanimem quondam serpentem anguilla
rogavit,*

*Cur anguillarum generi omnia plena periculis,
Plena dolis hominum atque inimicis fraudibus
essent :* (mellus

*At tu, inquit, mihi cùm similis, cùm panè ge-
Cetera sis nullis obnoxius insidijs es ;
Securosq; dies pacati transigis aui.*

*Cui serpens, Nimirum, inquit, quia qui me a-
turbat*

*Otia, & infestam mihi vim temerarius affert,
Non impunè refert, nec inulta iniuria restat.*

CUR, INQUIT ANGVIL-
la quondam angui, me captant, te tange-
re nolunt homines, cum & forma tibi
non absimilis sim, & nomine etiam for-
midabiliore? Respondit anguis, Quia
me non facilè quisquam sine malo attingit suo.

Narratur fabula contra abiectiorem &
humilitatem animorum.

CANIS ET LUPVS.

*C*Anem ante stabuli dormientem ianuam
 Lupus irruens cū deoraturus foret,
 Ille eiulans vocesq̄ flebiles ciens,
 Ne se comesset, deprecabatur lupum :
 Aut certè, ait, (nam & tenuis alioqui, vt vides,
 Macerq̄ sum) da mihi, obsecro, breuem morā :
 Domi enim meæ cras sunt futura nuptiæ,
 Vbi, ad affluentes pinguis effectus dapes,
 Opimior tibi esca ero, ac iucundior.

Persua-

*Persuasus his, dimisit incolumem canem
 Lupus. reuertens inde post aliquot dies,
 Eum, cubantem parte in excelsa domus,
 Cum infernè clamans excitauisset, datæ
 Fidei admonebat, atq; pacti fœderis.
 Ibi tum ille ridens subdolè, Si me, ô lupe,
 Vnquam ante stabulum dormientem inueneris,
 Ne nuptias dehinc, inquit, expectaueris.*

*Quæ quis pericla est passus, hoc lucri
 hinc habet:
 In posterum vitare vt illa nouerit.*

IACEBAT FORTE AD
 stabulum dormiens canis, quem oppres-
 sum dilaniaturus lupus, mitigatur com-
 moditate orationis, & blanditijs promif-
 forum. Viden' enim, inquit canis, quàm
 hoc tempore extabuero macie corpus
 meum. Nam non diu est, cum grauissi-
 mo morbo liberari cœpi. Et propè est
 tempus dictum nuptijs herilis filij, tum
 ego sagina, nitorem pristinum facilè re-
 cuperauero, vt postea lautè de me epula-
 turus

turus esse videare. His verbis lupo persuasit, vt in præsentia se amitteret. Post dies aliquot reuersus ad idem stabulum lupo, videt canem sub tecto domus iacentem placidè acquiescere, quem ad se descendere iubet, & facere promissa. At canis illum deridens, Ego tibi, inquit, lupo, consilium dare volo, ne si posthac vnquam me ante stabulum sopitum depræhenderis, vllas magis nuptias expectes.

Indicat fabula, homines sapientes, si qua fortè in re offenderint, aut periculum adierint, non committere, vt se eidem iterum discrimini committant.

CANIS, GALLVS ET
VULPES.

*C*Anis , atq; gallus longum iter quondã simul
 Ingressi, opaco iam appetente vespere,
 Nacti arborem, vbi quiescerent, gallus quidem
 Fastigia alta frondeæ ascendit domus ;
 Canis excauatum in caudicem se condidit.
 Cum verò , vt aduentante consuevit die,
 Cantum edidisset gallus , accurrens eò
 Vulpes , eum rogabat enixissimè,

Descen-

Descenderet, suiq; faceret copiam:
Gestire se, animal tam canorum & musicum
Amplecti, & osculari, & os agnoscere:
Tum fraude gallus cognita, Cupio tibi,
Quaecunq; possum, commodare & obsequi,
Et esse tecum: sed tu, ait, queso hunc prius,
Qui dormit infrà, ianitorem suscita,
Fores mihi vt recludat, vnde ad te exeam.
Vocante vulpe ianitorem, prodijt
Canis; agnitamq; adortus aduersariam,
Nil tale veritam, dente laniauuit truci.

Qui fraude agit, iure ipse fraude fallitur.

CANIS ET GALLVS SO-
 cietate inita vnà iter faciebant. Noctu in
 agro depræhensi, cum tenebræ viam ob-
 scurarent, sic acquiescendum statuere, vt
 gallus in arboris ramis insideret, inferius
 autem in cauum truncum irreperet canis.
 Cantante autem suo inore gallo, excitata
 vulpecula accurrit, atque illum hortatur,
 vt descendat: cupere enim sese complecti

F auctem

auem tam grata & suaui voce præditam. Cui respondit gallus: Ianitorem, qui fores pandat, prius suscitandum esse, quàm ipse descendere possit. Stulta vulpecula non prouisa fraude ad arborem accedit propius, & ianitorem quanto potest altissimo gannitu ciet: ergo canis experrectus, subito in vulpeculam insilit, & correptam dilaniat.

Docet fabula, vim & iniurias inimicorum, quibus ipsi pares esse non valeamus, ad alios potentiores calliditate consilij auertendas esse.

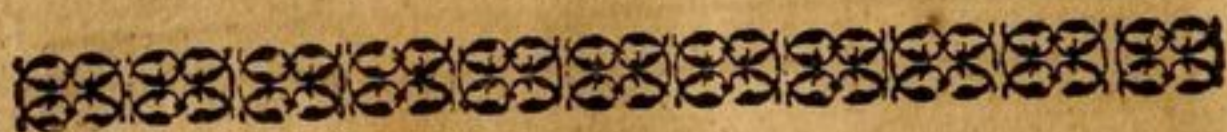

*L*asciuientem plurimo ordeo mulum
 Quondam hæc superba cogitatio incessit.
 Ego pulcher, inquit, ego celerrimus cursor,
 Patrem habui equum, qui aurata frena man-
 debat.

*Hæc ille: sed mox, incidente currendi
 Nec esitudine, impeditus atq; hærens,
 Ad prima campi spatia restitit lassus;
 Asiniq; patris est statim recordatus.*

Secunda nos fortuna nescios nostri
Facit, sinistra nosmet indicat nobis.

OPIMVS PASTV HORDEI
factus mulus, incitare se ad cursum, & gloriari de materna origine, quam celeritate referret. Matrem, inquit, equam habeo, præstanti celeritate, qua ego non sum inferior. Mox quodam tempore currendi necessitate illi imposita defatigatus, cœpit paterni generis, & se esse asino procreatum, recordari.

Fabula monet, non superbiendum, si quem fortuna extulerit altius, neq; prioris conditionis obliuiscendum: Nam instabilem esse vitam hominum. Monet & hoc, prouectos ad honores & dignitatem, humilitatis aut dedecoris parentum conscientia perturbari animis, vt Euripides Phædræ loquentem introducit:

*Animos virorum fortium quoq; deijcit,
Si patris, aut matris meminerint dedecus.*

ASINVS, SIMIVS,
ET TALPA.

*Asinum querentem quòd careret cornibus,
Et simium quòd cauda honore, hoc arguit
Sermone talpa: Qui potestis, hanc meam
Miseram intuentes cecitatem, hac conqueri?*

*Aliena si æstimaris infortunia,
Tunc æquiore mente perferes tua.*

M E M I S E R V M , I N Q U I T ,
 & infelicem , asinus , cui nihil natura tri-
 buit , quod vlli animanti metuendum esse
 videatur , atque vtinam cornua illa mihi
 esset largita. Hæc audiens simia , Non ta-
 men tanta , inquit , turpitudine tua , quanta
 mea est , quæ nudis viuo natibus , & sine
 cauda. Cognouerat querelam amborum
 talpa , vt illo fortè in loco solum egerere
 cœperat. Fertur autem hæc bestiola so-
 lertissimi esse auditus. Prolato igitur capi-
 tulo suo : Quid , inquit , querimini , cum
 sciatis me captum oculis , & sempiternas
 in tenebras à natura procreatum esse ?

Fabula ostendit , eos , qui se infelicissi-
 mos esse existiment , comparatione alio-
 rum beatos interdū videri posse. Hæc scri-
 psit perquam eleganter etiam hoc Hero-
 dotus : Si omnia omnium mala vnum in
 aceruum congererentur , vt æqualibus
 partibus factis , quisque vnā secum au-
 ferret , arbitrari se futurum neminem ,
 qui non sua referre secum , quam
 alterius capere mallet.

IUVENES DVO ET
COQVVS.

*D*vo olim iuvenes coquo assidebant :
 Quorum cum rapuisset alter offam
 Carnis , obtulit alteri occulendam :
 Sed coquo hanc repetente ab ijs, vti qui
 Soli tempore furti ibi affuissent,
 Is, qui habebat eam, inuolasse sese,
 Qui inuolarat, habere se negabat,
 Sanctè per Iouem vterque deierantes.

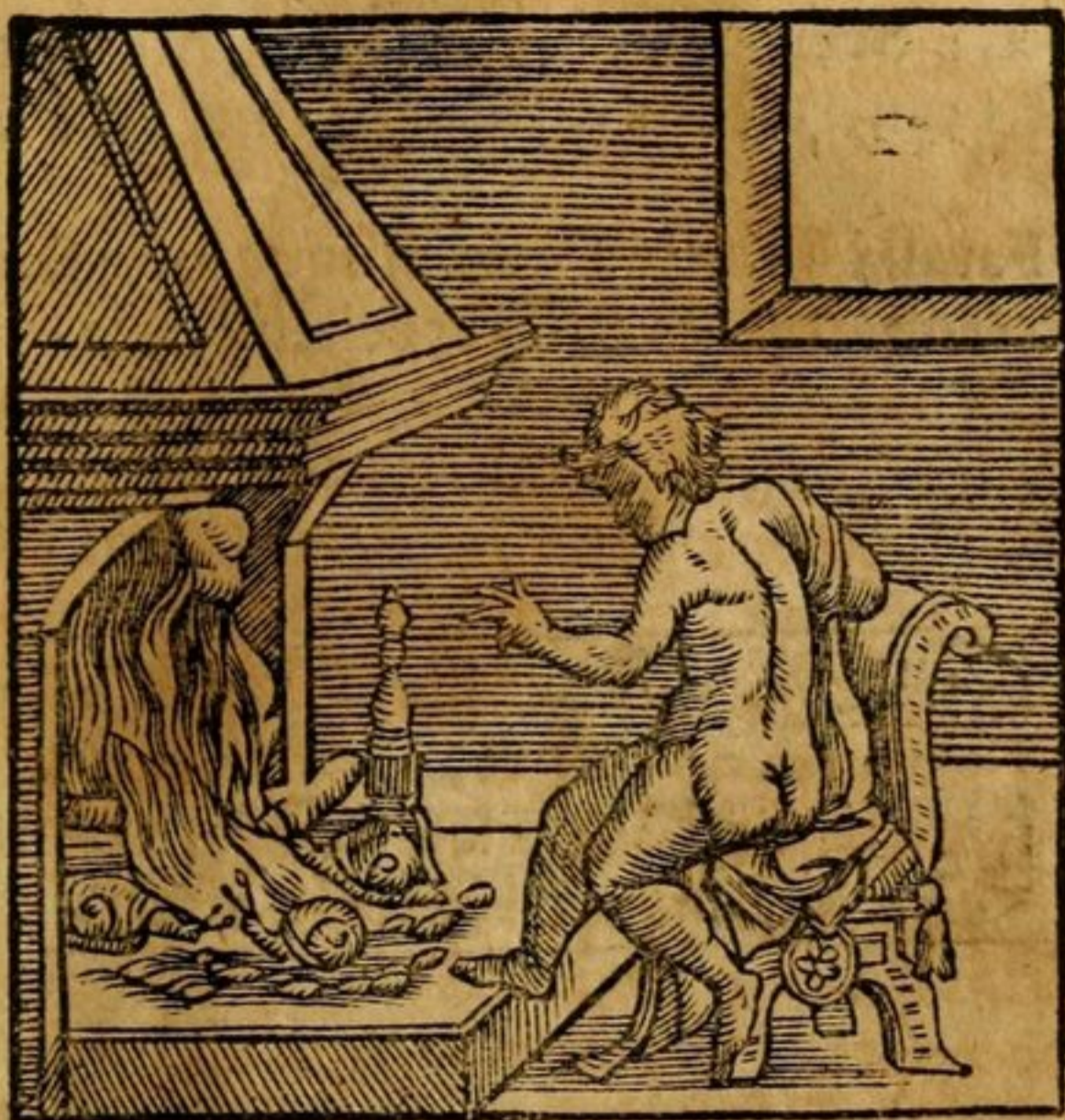
*Queis amaro animo coquus renidens,
Vestro me quidem, ait, potestis aptè
Circumscribere iure peierato :
Deum, cuncta scientem, & intuentem,
Circumscribere fraude non potestis.*

CUM FORTE PROPTER
cocum adolescentes duo versuti atque fur-
races assedissent, occupato coco rebus su-
is, vnus horum rapuit frustum carnis, &
alteri tradidit, qui demisit in sinum. Co-
cus postquam ad carnes respexit, & abes-
se aliquid sensit, qui sciret affuisse præter
duos istos neminem, repetere ab illis a-
missum frustum cœpit. At is, qui de alte-
ro acceperat, deierare se non abstulisse :
qui verò ipse sustulerat, penes se non esse.
Cocus intelligere improbos esse & vete-
ratores : Et mihi quidem, inquit, quid fa-
ctum sit ignoro, verba dare potestis, De-
um autem profectò non falleris.

Deterret fabula à fallacia & fraude ser-
monis & periurio : nihil enim horum non
manifestum Deo est, quamuis fortè ho-
minum animaduersionem effugiat.

COCHLEÆ.

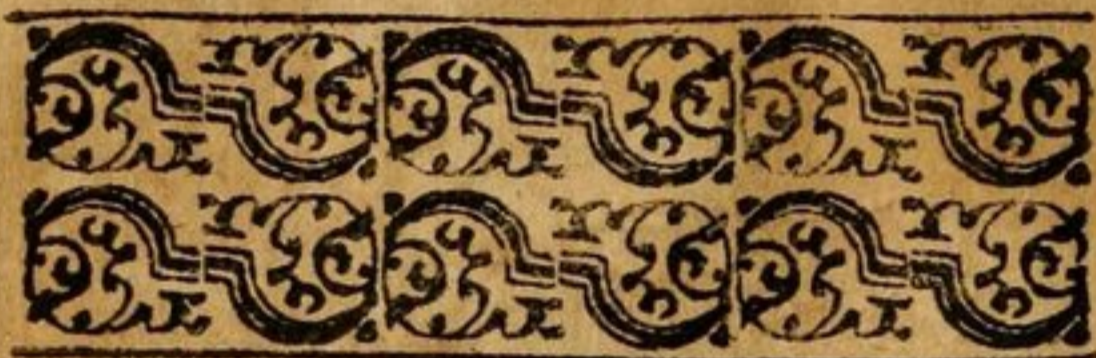

*Impositas prunis cochleas intentus & herēs
 Filius agricola circumfuso igne coquebat.
 Illa humore graues, & succo obstante calori,
 Edebant raucum tenui stridore sonorem.
 Tum puer irridens, O' stulta animantia, dixit;
 Nunc canitis, vestra cūm flagrant ignib. ades!*

Damnantur quæcunque alieno tempore
 sunt.

TORREBAT PVER RV-
sticus cochleas, quibus ad prunas striden-
tibus: Sceleratæ, inquit, animantes, po-
testis canere, cum vrantur domus vestræ?

Fabula monet, quæcunque non fiant
suo tempore, ea esse reprehendenda.

CORNIX

CORNIX ET HI-
RUNDO.

DE pulchritudine atq; honore corporis
Hirundine & cornice contendentes,
Post multa utrinq; dicta, ita aduersarium
Cornix retudit; Quanti, ait, tandem tua est
Facienda pulchritudo, quæ prima modò
Æstate floret, præ mea, quæ hyeme quoq; ?

Diuturna fluxis præferenda sunt bona.

De for-

DE FORMAE PRAESTANTIA certamine orto inter hirundinem & cornicem, cum diu multumque certatum verbis esset, cornix tandem, Quicquid, inquit, formositatis in te sit, verum hoc solummodo tamen est, at ego etiam hyeme duro.

Monet fabula, firmitatem corporis, forma potiore habendam.

MERCVRIVS ET
STATVARIVS.

*V*isurus olim, quanti apud homines foret
 Mercurius, ora versus in mortalia,
 Sese in tabernam contulit statuarij.
 Inspecta vbi tonantis effigie Iouis,
 Quanti, rogauit: vtq; drachma, comperit,
 Clam vilitatem patris irrisit sui.
 Inspecta item Iunonis, aliquanto amplius
 Pretium eius esse, quam prioris, audiit.

Postremò

Postremò contemplatus & statuam suam,
 Existimansq; se esse longè maximi,
 Quòd lucra præstet, quòd sit interpretes deùm,
 Pretium indicari petijt & sui sibi.
 Statuarius tum dixit: Hæc si emeris,
 Et hanc tibi hospes additamentum dabo.

Plerunque nihili est, qui ipse se magni
 æstimat.

AVEBAT COGNOSCERE
 Mercurius, quantopere ab hominibus
 coleretur. Venit igitur in officinam sta-
 tuarij, specie emtoris, & primum Iouis
 simulacro conspecto, quanti indicaret, in-
 terrogat. Cùmque audisset æstimari de-
 nario, subridens: At Iunonis hoc quan-
 ti? inquit. Aliquantulo pluris, inquit sta-
 tuarius, hoc vendo. Quam magno igi-
 tur? inquit Mercurius, faciamus enim
 precium. Nummis sestertijs, inquit ille,
 habeto nouem. Contemplans verò reli-
 qua, vidit & Mercuriale signum, quod &
 ipsum

ipsum licitatur. Sperabat autem carius
 multo æstimatum illud iri, quippe Mer-
 curij quod esset, nuncij & interpretis De-
 orum, cuius numen in spe lucri omnes
 mortales inuocarent. Tum statuarius: Si
 tibi, inquit, emtis signis opus est, dabun-
 tur illa duo, de quorum precio percon-
 tatus es, sesquidenario, & hoc in cumu-
 lum accedet.

Contra gloriæ cupidos fabula dicitur,
 qui tamen ab alijs non magni fieri con-
 sueverint.

PATER ET FILII.

*M*oriens pater lecto assidentes filios
 Admonuit, auri maximam se in vinea
 Vim condidisse; proinde post obitum suum
 Id excavato penitus eruerent solo.
 Hæc ille: sed mox liberis rogantibus
 Vti ederet, qua parte tandem vinea
 Aurum lateret, nil locutus amplius,
 Desiderati liquit incertos loci.
 Illi, peracto protinus busto patris,

Versare

*Versare duris vineam ligonibus,
 Et hîc & illic scrobibus effossis humum
 Cœpere glebas in minutas frangere
 Frustra : nihil enim fuerat auri conditum :
 Illo subacta sed labore vinea,
 Vberrima ditavit hos vindemia.
 Tum primus horum : Hic ille nimirum, refert,
 Thesaurus est, quem sedulus nobis pater
 Moriens reliquit, noster ô fratres labor.*

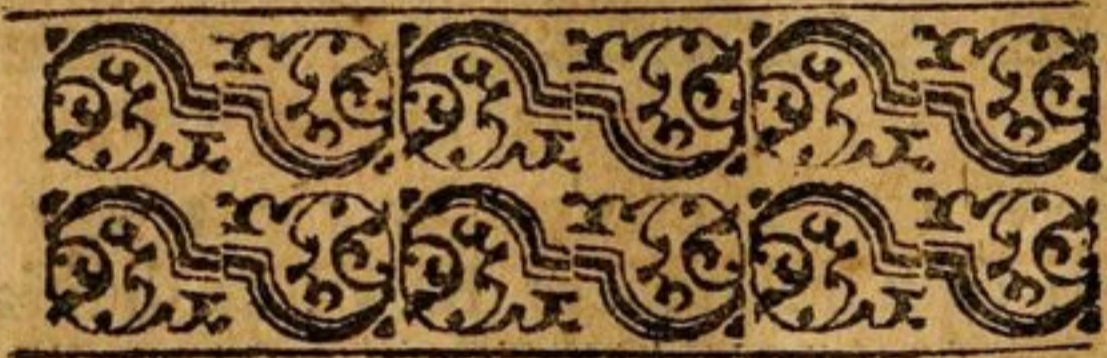
Sua cuique vitæ industria instar est opum.

R V S T I C V S V I C I N V S
 morti cum relinquere filijs suis diuitias
 non posset, voluit excitare animos illo-
 rum ad studium diligentis culturæ, & in
 opere faciundo assiduitatem. Accersit
 igitur illos ad se, atque ita loquitur: Mei
 filij, quo in loco res meæ sint videtis. Vo-
 bis autem quicquid potui in mea vita
 comparisi, idque totum in vinea nostra
 quærere poteritis. Hæc cum dixisset pau-
 lō post moritur senex. At filij, quod cre-
 derent in vinea illum thesaurum alicubi
 G abscōn-

abscondisse, arreptis ligonibus solum vineæ vniuersum effodiunt, ac thesaurum quidem inuenêre nullum, terra tamen fodiendo perculta, vites vberrimum fructum tulere.

Docet fabula, labores & operas, summas diuitias esse. Et est Epicharmeâ sententia, labore à Dis hominibus bona venire.

SIMIVS

SIMIUS ET DELPHVS.

*Mos nauigantū est, prisco ab vsq; tempore,
 Ut nauigationis in solatium*

Secum catellos, simiosūe deferant.

*Quidam igitur oram fortè præter Atticam
 Cum morione nauigabat simio.*

Ecce autem atroci concitata turbine

Maris procella, Sunium circa, Atticæ

Insigne promontorium, euertit ratem:

Ibi inter alios naufragos & simio

*Natante , quidam Delphus accurrens, eum
 Hominem ratus manu ex propinquo præbita
 Vndis leuatum , an ciuis esset Atticus,
 Rogauit. ille se esse verò, & nobili
 Sanè, atq; claro genere dixit editum.
 Cum deinde & in Piræum vnà issent simul,
 Notissimum nauale Atheniensium,
 Ibi sciscitatus Delphus est ab simio,
 Nossset ne Piræum? arbitratus simius
 Eum rogare de homine claro quopiam,
 Et nosse dixit, & sodalem esse hunc suum.
 Quam ob vanitatem Delphus ira percitus,
 Tum deniq; illum bestiam agnoscens, truci
 Salo hauriendum fluctibusq; reddidit.*

Qui mentiuntur impudenter, hi suis
 Refellere ipsi se solent mendacijs.

SOLEBANT QVONDAM
 mercatores in longinquis nauigationibus
 assumere cateilas melitæas, aut simiolo,
 quorum lusibus tædium nauigandi leua-
 retur. Quodam igitur Atticam cum si-
 miolo præteruecto, non longè à Sunio
 promontorio regionis illius, vehementis-
 sima oritur tempestas, & inhorrescit ma-
 re, atq;

re, atq; fluctus tanta vi concitantur, vt nauis euerteretur. Disiectis igitur atq; fluitantibus omnibus & rebus & hominibus, nabat in vndis & simius. Hunc conspiciatus Delphinus, misertus illius, quod esse hominem arbitraretur, singularis autem amor est erga genus humanum Delphinorum, annatat ad simium, & susceptum euehere ad terram incipit. Iamq; in conspectu erat Piræus, ibidemq; nauale Atheniensium, cum interrogat Delphinus Simium: An esset ciuis Atheniensis. Qui cum respondisset, se & esse ciuem Atheniensem, & in ea vrbe nobilibus parentibus procreatum: Amplius ille, an noscitare posset Piræum, rogat. Tum simius: Optimum ne illum amicum & summum, ac inprimis familiarem, inquit, meum, ratus de homine Delphinum loqui. Quo tam impudente mendacio offensus Delphinus, in mare se demersit, & vanum simiolum in aquis suffocandum reliquit.

Contra vanitatem & mendacia hæc fabula narratur, quæ sæpenumero gloriosulis non solum detrimento atq; probro, sed etiam exitio fuisse compertum est.

RANÆ DVÆ SERTIENTES.

*IN siccitate & summa aquæ penuria,
 Ranæ vagabantur duæ,
 Sicubi profundis inuenirent vallibus
 Aliquid liquoris abditi.
 Tandem, reperto puteo aqua pleno, altera
 Suadere descensum institit :
 Prudentior sed altera, & consultior,
 Si nos eò demittimus,*

Et ibi

*Et ibi quoque, inquit, vnda nos defecerit ;
Quónam modo inde exhibimus ?*

Negotiorum iubeo spectari exitum
Ijs, qui inchoare quid volunt.

I N C O L E B A N T R A N V N -
culi duo paludem, qua sideris calore, vt
æstate fieri solet, exiccata, relictis sedibus
illis pergebant quæsitum alias. Cumque
venissent ad profundum puteum : Hic, in-
quit vnus, commodè manebimus, neque
facile alium locum meliorem inuenire
poterimus. Cui respondit alter : Place-
re & sibi locum, sed arbitrari se, prius
quàm illò desilirent considerandum, si
quo casu & illæ aquæ recessissent, qua ra-
tione de puteo redituri essent.

Docemur hac fabella, nihil esse omni-
um rerum imprudenter aggrediendum,
sed, vt dici solet, In principij capite, quasi
pedes finis contemplari vnumquemque
debere.

RANÆ DVÆ VICINÆ.

*R*Anæ duæ inter se propinquis sedibus
 Aetatem agebant, altera in via obtinens
 Paruam lacunam, deuium stagnum altera.
 Sed in æstusosa solis impotentia,
 Tum cum arua radijs, orbitæ feruent rotis,
 Admonuit hæc vicinam, vt illum deserens
 Periculosum planè, & infestum locum,
 Domicilium transferret in stagnum suum.
 Illa asserens, sese vnica dulcedine

Eius

*Eius teneri, vbi egerat vitam, loci,
Migrare renuit: donec illam transiens
Grauis sonante currus obtriuuit rota.*

Homines malos plerumq; mors ante oc-
cupat,
Quàm criminum vitæq; pœnitentia.

RANAE DVAE VICINA
locâ incolebant, altera paludem profun-
dam, altera lacunulam iuxta viam, in qua
modicum aquæ substiterat. Tum illa pa-
ludis inhabitatrix hortari alteram, ad se vt
commigraret, vbi multo tutiorem vitam
degere liceret. Hæc verò negare se posse
auelli à consueto domicilio atque loco.
Paulò post, nihil metuentem plaustri ro-
tæ, quod illâ ducebatur, contriuerunt.

Significat fabula, homines in vsu re-
rum futitium prius fere subuerti, quàm ad
meliora vel aspirare velint, vel peruenire
possint.

AUCEPS ET CAS-
SITA.

*Alitibus laqueos auceps cum tenderet, alta
Hunc conspicata ab arbore
Quidnam ageret, simplex animi Cassita roga-
Condo, inquit auceps, oppidum. (uit.
Deinde per insidias, procul inter opaca resedit
Dameta, & umbras arborum.
Illa, fide verbis habita, ut noua comminus vr-
Consideraret mœnia (bis
Acce-*

Accedens illuc , laqueis fallacibus hæsit.

Redeunte tum ad prædam aucupe,

Heus, inquit, bone vir, si talem extruxeris vr-

Paucos habebis incolas. (bem,

Principum auaritia , cæcaque libidine læsi

Vastantur vrbes ciuibus.

A V C E P S L A Q V E O S D I S -
 ponebat , & struebat infidias auibus , cu-
 ius opera contemplans cassita , quid rei
 gereretur admirans , accessit propius , &
 sciscitatur de homine , quid struat . Re-
 spondit ille , se urbem condere . Atque o-
 mnibus perfectis , occultat se intra ramos
 arborum . Cassita ad nouam urbem aspi-
 ciendam celeriter aduolat , & laqueo im-
 plicita capitur . Cumque accurrisset au-
 ceptus , tristis hæc illi : Si tales vrbes con-
 dis , inquit , non facile multos incolas re-
 peries .

Fabula monet, malè coli atque habitari
 cum oppida , tum domus , in crudelitate
 & rapinis principum .

DECEPTOR ET
APOLLO.

*Q*uidam olim, vt ipse sibi videbatur, catus
 Absconditum passerulum manu tenens,
 Ad Delphicum profectus est oraculum,
 Hac sciscitatione lusurus Deum :
 O' Apollo, passer, quem manu teneo mea,
 Dic sedulo, oro, viuus est, an mortuus ?
 Si Apollo respondisset, illum viuere ;
 Compressa eum elisurus ipse erat manu,

Statimq̄

*Statimq̄ prolaturus illi mortuum :
 Sin mortuum dixisset , ipse dextera
 Proferre laxa viuum eum decreuerat.
 Sed Apollo prudens , Passer, inquit, hic tuus,
 Vt tute vis, & viuus est, & mortuus.*

Mortalium tanta est malitia , vt se Deum
 Ipsum arbitrentur posse circumscribere.

TENTATVRVS APOLLI-
 nem , Deorum quidam contemptor & cal-
 lidus , per sacerdotem fatidicam illius , in
 templum venit Dei , vbi omnia pro ritu
 superstitionis illius apparatus essent , oc-
 cultatum manu sua passerulum cōtinens.
 Cumq̄; ante cortinam, quem *πεῖροδα* Græ-
 ci vocarunt , astitisset , sciscitatus est : Vi-
 ueret ne an mortuum esset , quicquid in
 manu teneret , ratus se facile in vtranque
 partem datum responsum refutaturum es-
 se. Tum vates de numinis instinctu hæc
 fertur cecinisse :

Quicquid

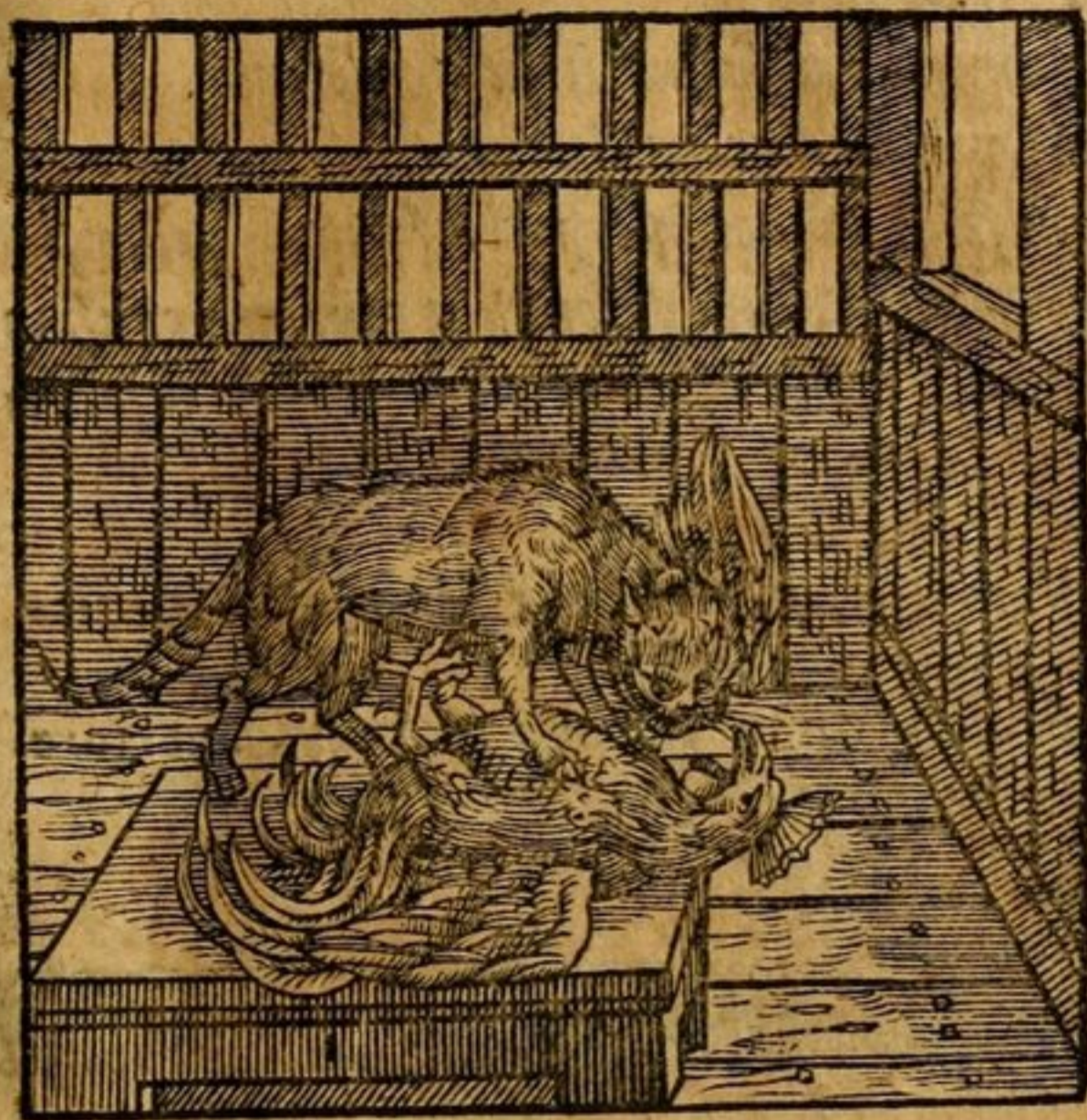
*Quicquid id est tectum tua quod nunc dexte-
ra celat,*

*Vel viuit, vel iam moritur, nostriq; videbunt
Alterutrum in prolato oculi: sed te penes huius
Arbitrium facti est, & ad hoc mens nostra
recurrat.*

Discendum hoc est: In rebus diuinis
maximè, sed & erga sapientes non ferè
quicquam valere fraudes & astutias im-
proborum.

FELES ET GALLVS.

Compensum felis gallum cum tradere ventri
 Ieiuno vellet, iure vt fecisse videri
 Posset, & hanc noxam specie velaret honesti,
 Accusabat eum, quod peruigili atq; molesto
 Turbaret nocturnam hominũ clamore quietẽ.
 Defendente illo, sese vtilitatis eorum
 Id causa facere, vt moniti aduentantis Eoi
 Ad sua quisq; operũ studia exercenda redirent.
 Hunc rursus is natura hostẽ, infandoq; sororũ
 Concu-

Concubitu , & matris fœdum , incestumq; vocabat.

Ille excusabat scelus vtilitate, suamq;

Hinc multis dicebat heram ditariis ouis.

Tum feles tandem perfricta fronte : Sed etsi

Argumenta tuam defendunt plurima causam ;

Impastus tamen , inquit , ego hinc discedere nolo.

Vim qui inferre parat , cupidus , certus-
que nocendi,

Frustra illum ratione premas , aut iure
refellas.

FELLES, CAPTVM GAL-
lum cum vellet videri iure occidisse, ac-
cusare illum cœpit, primum molestiæ
quam afferret mortalibus, quibus perpe-
tuam noctem obstreperet clamoribus su-
is, & quos acquiescere defatigatos non
pateretur. Hoc cum Gallus defenderet,
quod illis hac re vtilem se operam dare
assereret, qui ad necessaria opera eos ex-
citaret, indicaretq; his faciendis tempus
idone-

idoneum : Te tamen , inquit feles , nullum aliud est animal magis impudicum , qui naturæ legibus confusis , cum matribus & sororibus te commisces . Hoc ego , inquit Gallus , studio inseruio rebus & commodis heri mei , quò plura huic oua pariantur . Cum igitur nullum posset afferre crimen feles , quod in gallo adhæresceret : Tu licet , inquit , causa non inferior esse videare , mihi tamen esurire in animo non est , atque ita illum iugulat .

Imago hæc est superbix atque crudelitatis . Hæc enim vicia , quicquid dicatur aut fiat , iniustam vim vrgent , quamuis prætexere si quid fortè possint facinoribus suis , non omittant .

H

V V L P E S

V V L P E S V O T A
M V T A N S.

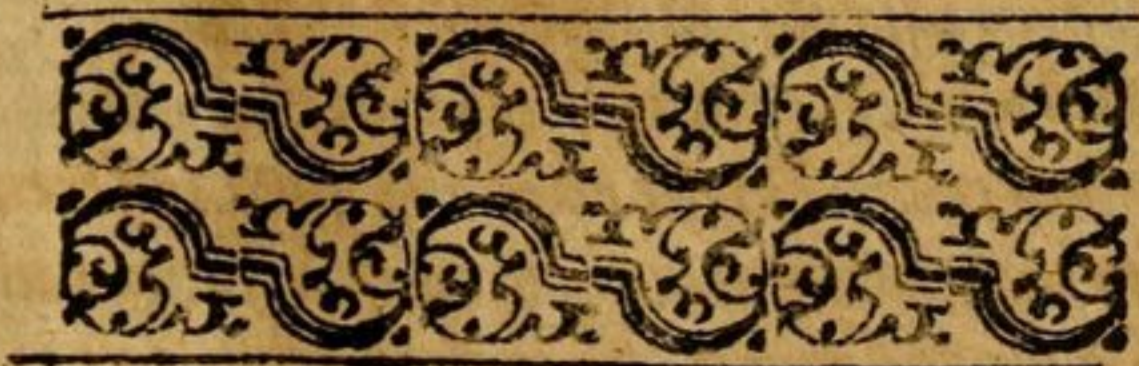
*F*nitura vulpes cortem optimam diuitis
*P*ingui refertam genere gallinaceo,
 Foramen id, quò transeundum erat sibi,
 Cupiebat in penetrando dilatari.
 Rursum inde subreptam ore gallinam efferens,
 Cùm iam imminentem horreret à tergo canē,
 Ne se ille posset insequi, orabat deos,
 Vti foramen redderent quàm arctissimum.

Pro commodis mutare vota homines so-
lent,
Sententiam alternante nunc spe, nunc
metu.

VULPES GALLINIS HE-
ri cuiusdam diuitis inhians, foramen per
quod cortem genere gallinaceo refertam
subitura erat, ingredienti sibi dilatari ex-
optabat. Paulò post cùm præda potitam
insequeretur canis; Deos orare, vt illud
ipsum quantum possent arctando angu-
stius redderent.

Docet fabula in discrimen adductos
homines, pro commoditate sua, nunc
hæc nunc illa optare.

MUSCA ET QVA-
DRIGÆ.

*Starent quadrigæ cùm paratæ cursui,
Musca aduolans temoni earum insederat.
Misso ergo signo, illisq; procurrentibus,
Pulsu rotarum & quadrupedantis vngulæ
Pulverea nubes mota opacavit diem.
Tum in se ipsa musca, gestiens, Dij magni, ait,
Quantam profundi vim excitavi pulveris!*

Ridicu-

Ridiculus est, qui laudis alienæ decus
Sibi vindicare gloriando nititur.

CUM RVSTICVS DEMES-
sa frumenta, magno in æstatis calore per
puluerulentam viam plauastro imposita
deueheret ex aruo, confedit musca in ma-
nipulo, atque ita vnà ad horreum perue-
nit. Cum plaustrum iam staret, & equi ac
vector puluere respersi acquieuisent, pro-
uolat musca, ac, Deum immortalem, in-
quit, quantam ego pulueris vim cōmoui!

Fabula narratur gloriosæ stulticiæ, &
ijs qui, vt ille Thraso, alieno labore par-
tam laudem in se transferunt, & apposi-
tissimè istis scriptorculis magnorum &
doctorum virorum reprehensoribus, qui
sibi aliquid in illis certaminibus, adhæ-
rentes ad excellentiam illorum, videri so-
lent.

PICA ET AVES.

*C*uculum opacis frondium umbris abditum
 Intuit a limis pica, & accipitrem rata,
 Aëria celeri spacia tranabat fuga.
 Quam conspicatæ quæ assidebant alites,
 Vanum illius terrorem & insanos metus
 Cœpere salibus, atque risu prosequi.
 Quibus illa, ego riderier vobis, ait,
 Malo, quàm amicis ac propinquis flerier.

Fertur

Fertur facilius quod pudet quàm quod
piget.

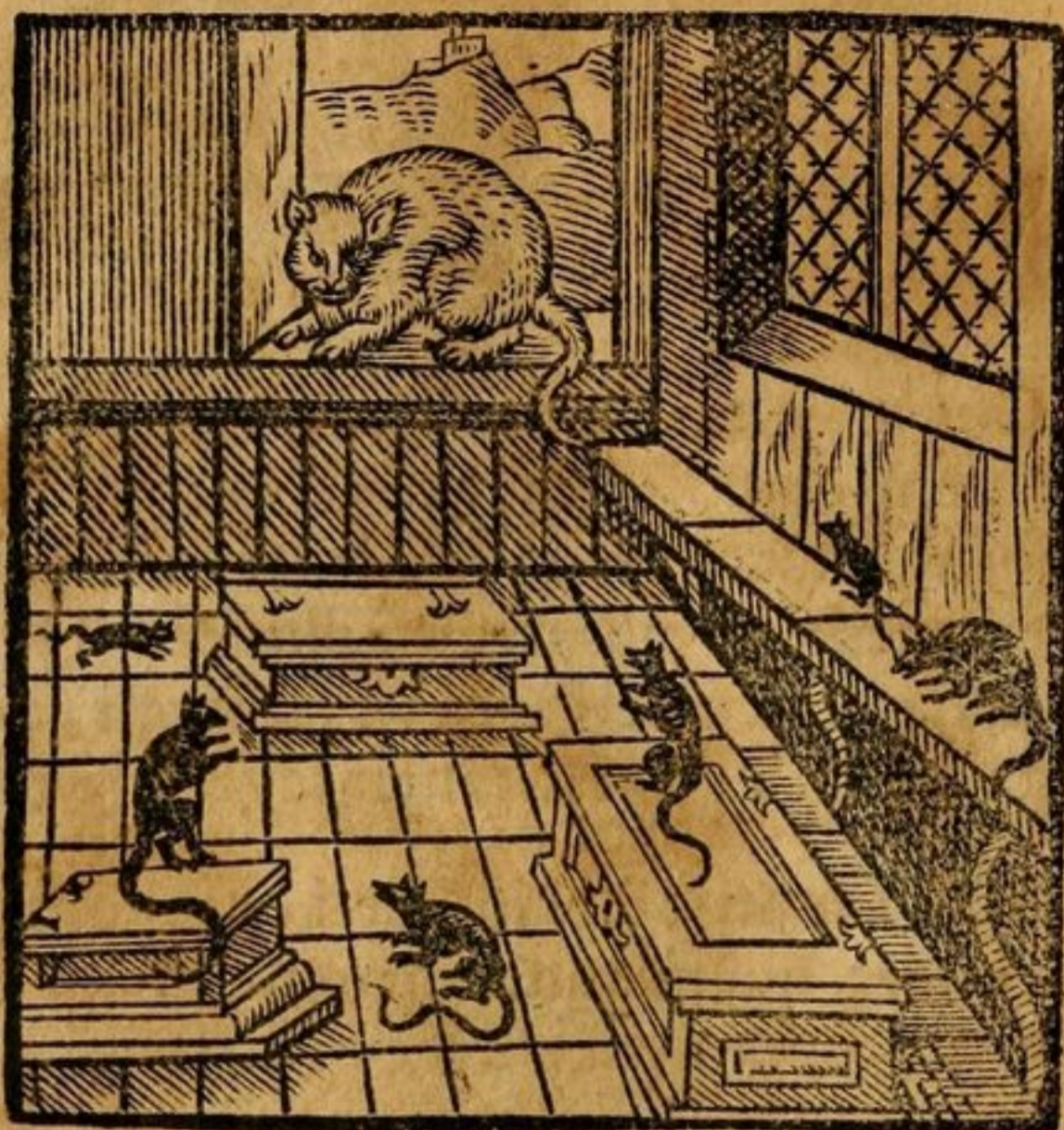

CVCVLVM ARBORI IN-
fidentem conspicata pica, accipitremque
rata fugiebat. Hanc assidentes auiculæ
ridere, & inani eius pauori illudere. Tum
illa, At mihi irrideri à vobis satius est, in-
quit, quàm à cognatis meis lugeri.

Fabula monet facilius ferri ea, quorum
nos pudet, quàm quorum pœnitet.

M V R E S.

Coactus olim cū senatus murium
 Deliberaret, seua quo possent modo
 Cauere felis furta, & insidias graues:
 Decreuit vnus, collo vt aduersarij
 Suspendere ex ære tintinnabulum,
 Cuius sonum illum adesse persentiscerent.
 Probare pro se quisq; consilium; & statim
 Cœpere pedibus ire in, hanc sententiam.
 Tum ab sede surgens vnus ex primoribus;

Cui

*Cui cana vetulas barba velabat genas,
 Manu silentium imperans, Mihi quoq;
 Probat, vt cui maximè, hæc sententia
 Sed oro vos, quis, inquit, ex nobis pat
 Feli ausit alligare tintinnabulum? a quod*

Carent periculosa consilia exitu

I N M A G N O C O N S I L I O C V N I A E
 mures deliberabant, vestimentis venun-
 fidijs sibi cauerent. Hic precio illorum co-
 lo, hoc consilij dedit: vnã massam re-
 ære appendendum esse, hanc obruit terra.
 ius sonitu adesse hostium, eodem & ani-
 Comprobato ab omnibus delij. Itaq; illò quo-
 cum vndique iam exemplari diuitias suas,
 sententiam: quidam intuitu voluptatem.
 or, Et mihi, inquit, quidam qui propè o-
 batur consilium: facere consueuerat, ra-
 quis nostrum felicitat, aurum defodisse illic
 Significatur vnã avarus satiatus aspectu
 filia frustrari exgeretur aurum, discessisset,
 ita terra aurum reperit atq;
 avarus, vt solebat, reuerti-
 vidisset quod interea factum
 fuerat.

A V A R V S.

Coactus olim cum sena. humi defoderat :
 Deliberaret , seua quo posse iret visere,
 Cauere felis furta , & insid. sustulit.
 Decreuit vnus , collo vt adu. cum locum,
 Suspendere ex aere tintinnab. illum vellere :
 Cuius sonum illum adesse per sen. im.
 Probare pro se quisq. consilium a,
 Coepere pedibus ire in. hanc sente. ri locum
 Tum ab sede surgens vnus ex pri. rum puta :
 Erenim,

Etenim, vt video, ne tum quidem aurum habere te,

Aurum cum habebas, iure poteris dicere.

Tam deest auaro quod habet, quàm quod non habet.

A V A R V S E T P E C V N I A E
 magnus amator quidam, agris, domoque sua & supellectili, ac vestimentis venundatis, aurum, quod de precio illorum coegerat, liquefactum in vnâ massam refundit atque redigit, & hanc obruit terra. Quo autem loco aurum, eodem & animum ac cor suum sepelijt. Itaque illò quotidie venire, & contemplari diuitias suas, & magnam capere intuitu voluptatem. Hoc animaduerso, quidam qui propè operis nescio quid facere consueuerat, ratus, id quod erat, aurum defodisse illic hominem, cum auarus satiatus aspectu terræ, qua tegeretur aurum, discessisset, accurrit, & eruita terra aurum reperit atque aufert. Mox auarus, vt solebat, reuertitur, cumque vidisset quod interea factum fuerat,

fuerat, lamentari cœpit miserabilem in modum, & tenuem vellere capillum, & deos atque homines incusare. Quem præteriens quidam cum cerneret in mœrore esse maximo, quid acciderit interrogat, & re audita: Heus tu, inquit, ne plora, ne uentis opere afflige animum tuum: Nihil enim, ut videtur, damni fecisti, qui tum etiam, cum haberes aurum, caruisti auro. Quare nunc repone istum in locum saxum quodpiam, tibi que persuade, ibi conditum esse aurum. Nam nihil prorsus interfuerit, neque alterum altero maiori tibi usui esse poterit. Neque enim cum adhuc aurum defossam istic esset, à te usurpabatur.

Significat tabula, frustra possideri ea, quibus non utaris. Neque esse fructum diuitiarum, nisi in harum usu.

VULPES ET LUPVS.

IN puteum ab alto lapsa vulpes margine,
 Iam profundis haurienda aquis erat.
 Misera ergo ab aduentante fortè illuc lupo,
 Supplex petiuit, fune demisso extrahi.
 Ille otiosi more, querere institit,
 Quo lapsa pacto, quo fuisset tempore.
 Prius eripe hinc me, dum licet, vulpes ait,
 Deinde audies omne ordine vt factum fiet.
 In re arcta amici ne esse cunctator velis.

D E L A P S A F O R T E I N
 puteum vulpes, cum iam iam aquis ab-
 sorbenda esset, lupum fortè prætereun-
 tem implorabat, vt demisso fune se retra-
 heret. At ille obambulando ex ea quæri-
 tare, quî factum sit, vt delaberetur. Cui
 illa : Extrahe me, inquit, prius, tum verò
 rem omnem tibi detexam ab vltimo ini-
 tio.

Notat fabula amicos cunctantes, cum
 in mora est periculum.

CANNA ET OLIVA.

*DE honore firmitatis, atq; virium
Canna atq; oliua litigantes, inuicem
Grauissimas dixere contumelias.*

*Atque adeò, Tu ne inepta te proponere
Audes mihi, aut certare mecum? oliua ait:
Ego stipite inconcussa robustissimo,
Telluris in profundo radices ago:
Tu caule lento, tanquam olus, summo in solo
Heres; & omni obnoxia aure fluctuas.*

Hec

*Hæc illa cum iactaret insolentius,
 Tandem immodestis canna parcens litibus,
 Silentium egit, tempus expectans suum.
 Ecce autem atroci turbine Euris impotens
 Incubuit aruis : cui cum oliua improvide
 Obniteretur, fracta procubuit solo.
 At canna cedens vltro, & huc illuc leui
 Inflexa declinatione spiritus,
 Incolumis & superstes aduersariæ,
 Grauem eius olim risit insolentiam.*

Potentiori non reluctari expedit.

DISCEPTABANT DE FORTI-
 tudine, robore, & constantia olea, seu
 quercus (nihil enim refert) & arundo.
 Cum autem olea siue quercus arundini
 exprobraret mobilitatem, & quod ad
 quamuis illa exiguam auram tremere, ta-
 cuit arundo. Non ita diu post, ingruenti-
 bus ventis, & resistente flatibus ipsorum
 vel olea vel quercu, ab horum illa vi eru-
 ta & dissipata fuit, arundo autem sub-
 missio.

missione sua integritatem conseruauit.

Fabula ostendit, laudandos eos magis esse, qui tempori seruire sciant, & se non opponant valentioribus, quàm eos, qui cum præstantioribus se & potentioribus rixentur atque contendant.

Significatur & hoc, quod Herodotus scripsit: Numinis hunc esse morem, vt ardua conuellat.

ASINI ET IVPITER.

*P*ertæsa gens asinina duras sarcinas,
 Legationem misit ad summum Iouem,
 Aliquando vt à tam exercita vita sibi
 Tandem quietem, & otium concederet.
 Quibus volens denunciare Iuppiter,
 Fieri id nequire, tum quieturos eos
 Respondit, vbi tantum vniuersi meierent,
 Vti perenne flumen inde existeret.
 Ex illo asini, eum existimantes seridò

Hæc

*Hæc elocutum, vbi alter alterius vident
Vrinam, ibi insueuere vulgò meiere.*

ASINI PERPETVAM PON-
derum & agitationum defatigationem in-
tolerabilem rati, ad Iouem legatos quo-
dam tempore misere oratum, vt sibi ille
succurreret, tantisq; à malis liberaret ani-
malia innocentia. Quibus Iuppiter volens
ostendere id, quod peterent, fieri non pos-
se, respondit, desituros onera baiulare a-
sinos, cum mingendo fluuium effecissent.
Quo audito, quod ex animo & simpliciter
hæc Iouem locutum fuisse crederent, de-
creuerunt, vbicunq; asinus minxisse alte-
rum animaduertisset, ibidem & ipse vt
mingeret, quod & ab illis obseruari ad
hunc vsque diem aiunt.

Vult demonstrare fabula, fatis destina-
ta non tolli.

HERVVS ET CANIS.

*Canem habuit olim quidam : is illum pascere
 Cum vellet, id manu ipse faciebat sua :
 Cùm verò verberare eum decreuerat,
 Seruo suo mandabat illud muneris.
 Pertasus eius vitæ ad extremum canis
 Aufugit. Herus huic postea casu obuius
 Conuicium ingens fecit, oneravit probris,
 Et bestiam appellavit ingratisimam :
 Quòd semper ab se pastus, atq; habitus bene,*

Nec

*Nec verberatus vnquam, herum tam amabilem
Relinquere inuixisset in animum suum.*

Tu tu ipse, tu me verberasti, inquit canis:

Tibi depilatum tergus hoc miserum, tibi

Accepta refero facta flagris vlcera.

Etenim quod, imperante te, seruus tuus

Faciebat, abs te id esse factum existimo.

Aequè est nocens qui mandat, atque is
qui facit.

CANEM QUIDAM HA-
bens, quò magis ab illo diligeretur, sem-
per cum suis pascebat manibus, ligatumq;
soluebat. Ligari autem & verberari iube-
bat à seruo, vt beneficia à se, maleficia au-
tem à seruo, in illum viderentur esse col-
lata. Ægrè autem ferens canis se assidue
ligari verberariq;, aufugit, & cum incre-
paretur à domino vt ingratus, & tanto-
rum beneficiorum immemor, qui se fu-
gisset, à quo semper dilectus pastusq; fu-
isset, ligatus autem verberatusque nun-
quam, respondit, Quod seruus tuo iussu
facit à te factum puto.

Hæc fabula indicat eos malefactores
habendos, qui maleficiorum causa fuere.

CANIS ET CARO.

*C*Anis ore frustum carniū ferens, vado
 Transibat amnem. cumq̄, contemplanti aquā,
 Speciem ampliorem carniū illa redderet,
 Verum atque certum obsonium de faucibus
 Amisit inhians illi imaginario.

Delusus ergo, speq̄, frustratus sua,
 O' me pecudem, ait, quanta ego imprudentia
 Id, quod tenebam, amisi, vt id, quod non erat,

Capta-

Captarem, & umbram corpori amens pretuli!

Ne incerta certis anteponantur, veto.

FEREBAT CANIS SECUNDUM flumen decurrens raptum alicunde carnis frustum, cuius imago cum in aquis appareret, canis avidus illam, quasi alterum frustum vndis innatans, appetit, sed dum pandit rictum, vt assumat, id quod tenuerat, amittit.

Fabula docet, auariciam, & infinitas cupiditates detrimentosas esse.

ASINVS ET APER.

*Magnanimum cum segnis aprum rideret
asellus,*

*Ille premens iram, & sedata mente renidens,
Perge, inquit : nam te tua tutum ignavia præ-
stat,*

*Nec tu vnquam tantis potis es me incessere
probris.*

Tam vili vt digner generosum sanguine dentē.

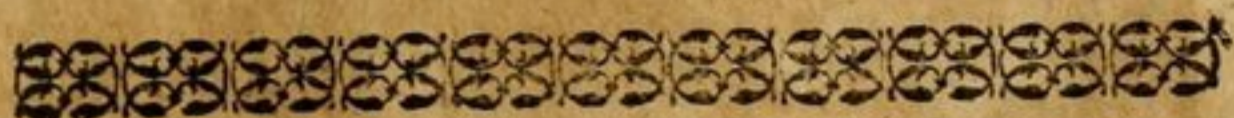
Nam

Nam quamuis noxam meritus, dignusq; malo tu,

Nostra indigna tamen sese huc demittere virtus.

Virtutem ne fortè tuam contemptior hostis
Inquinet, vltices moderare potentior iras.

O B V I A M F A C T V S A P R O
asinus, crebros cachinnos erudens, etiam familiariter illum compellare non dubitavit: Salve mi fratercule, inquit, salve. Quamdiu est, quod te his in locis non aspiciamus? Vbinam gentium moratus? & percontari deinde, nunquid afferret noui? Quid narraret? Postremò etiam suam operam illi deferre, & rogare nunquid vellet? Aper cum irritaretur ineptijs stolidi aselli, iratus caput quassans: Non tamen ego, inquit, fatui istius sanguine contaminabo fauces meas, & præterijt, relinquens ignauum & vecors animal.

Fabula duo monet, alterum, vt potentiores veniam interdum dare stulticiæ discant: alterum ne contra præstantes se stolidè humiliiores inferant.

PULLVS ASINI ET
LUPVS.

*Morbo asinus olim cùm laboraret graui,
Vt adesse mortem rumor increbesceret,
Lupus ore ficto accessit illum visere.
Quem pullus asini, qui assidens erat patri,
Per obserata ianua rimam agnitum
Admittere intrò noluit. sed enim lupus,
Quónam modo se haberet ager, institit
Rogare. Melius, ille ait, quàm tu velis.*

Suspe-

Suspecta meritò sunt & obsequia hostium.

I N C R E B V E R A T F A M A,
 asinum iacentem in morbo non procul à
 morte abesse. Veniunt igitur ad domum,
 in qua ille decumbebat, canes & lupi, &
 ostium aperiri, & se intromitti ad visen-
 dum ægrotum postulant. Sed asellus par-
 uulus per rimam ianuxæ respondit: Nihil
 hoc officio opus esse patri suo, atq; eum
 melius etiam valere, quam ipsi vellent.

Simulata & fallacia officia hac fabula
 notantur.

LUPVS ET GRVS.

*O*uem lupo voranti os in gula haeserat,
 Medicam vt necesse fuerit accersi gruem.
 Ea pacta pretium, penitus in gulam lupi
 Collo suo immisso, os molestum sustulit.
 De premio appellante tum lupum grue,
 Abi, inquit ille, abi imprudens: sat praemij est,
 Collum è lupi quòd faucibus saluum referis.

Homines mali beneficium se existimant
 Illis tribuere, in quos maleficio abstinent.

INHÆSERAT OS IN FAUCIBUS lupi, mercede igitur conducit gruem, qui inserto rostro, in rictum suum os de faucibus extrahat. Hoc longitudine colli facilè grus effecit. Cum autem mercedem postularet, subridens lupo, & dentibus infrendens: An tibi, inquit, merces parua videtur, quod caput incolume retuleris de lupi faucibus?

Fabula in eos dicitur, qui seruati de malis, erga salutis suæ autores ingrati reperiuntur.

IUPITER ET CO.
CHLEA.

*R*ecens creatis bestijs diuūm pater,
*Q*uod quæque primum postulauisset, dabat.
*T*um cochlea impetrauit, vt suam sibi
*D*omum liceret ferre iunctam corpori.
*I*nterrogata cur onus tam incommodum
*P*ro munere expetisset, Hoc incommodi
*E*rrerre, dixit, malo, quàm arbitrij mei
*N*on esse deuitare vicinos malos.

Vicini-

Vicinitas mala instar infortunij est.

CUM IVPITER AB EXORDIO mundi, singulis animalibus munera quæ petijissent, elargiretur, Cochlea ab eo petijt, vt domum suam posset circumferre. Interrogata à Ioue, quare tale ab eo munus exposceret, quod illi graue & molestum futurum erat: Malo, inquit, tam graue onus perpetuò ferre, quàm, cum mihi libuerit, malum vicinum non posse vitare.

Fabula indicat, malorum vicinitatem omni incommodo fugiendam.

SATYR.

SATYRVS ET
HOMO.

*Satyrus atque homo fuerunt olim amici ma-
ximi :*

*Quorum amorem, gratiamq; casus hic scidit
repens.*

*Sauiente aliquando bruma, cum manus geli-
das homo*

*Crebro ad os suum admoueret, calidum agens
anhelitum,*

Satyrus

Satyrus aspirationis causam ab illo quæsire.
Frigidas, respondit ille, sic calefacio manus.
Postea, cœnante utroque, ut saepe consueue-
rant, simul,
Fortè cum venisset illuc ferculum feruentius,
Atque homo afflauisset offe quam sibi desum-
serat,
Denuò causam rogatus huius afflatus sui,
Hoc modo refrigeravi, dixit, escam feruidam.
Satyrus hic ira incitatus, Dehinc, ait, tecum
mihî
Nulla consuetudo fuerit, nulla amicitia fides,
Qui mihi vno eodemq; fundis ore calidum &
frigidum.

Quem bilinguem nosti, amicum ne tibi
 hunc adsciscito.

SATYRVS QUIDAM CVM
 vehementer algeret, hyberno gelu supra
 modum sæuiente, à rustico quodam in-
 ductus est in hospitium. Admiratus autem
 cur homo inflaret in manus ori admotas,
 rogauit cur ita faceret. Is respondet: Ut
 K frigidus

frigidas manus halitus tepore calefaceret. Deinde vbi extracto foco, apposita mensa, in pultem feruidam rursus inflaret, magis etiam admiratus, sciscitatus est, quid hoc sibi vellet? Vti pultem, inquit ille, nimium feruentem halitu refrigerem. Tum satyrus surgens à mensa: Quid ego audio, inquit, tun' eodem ex ore pariter & calidum & frigidum efflas? Valebis: neq; enim mihi ratio est, cū huiusmodi homine commune habere hospitium.

Notantur bilingues, qui eundem modò laudant, modò vituperant.

MVRES ET FELES.

*M*yrrium vis magna in vnis æuum agebat
 ædibus :

*Q*ui videntes felis astu se indies absumier,
 Hoc suis cœpere rebus remediij, vt excelsissi-
 mam

*A*edium partem tenerent hosti inaccessam suo.
 Quod salubre constitutū muribus seruantibus,
 Hunc vicissim excogitauit callidus feles dolū,
 Vt tigillo prominenti pariete ex domestico,

K 2 Appli-

applicans pedes supinos, capite deorsum pendulo,

Mortuum simularet. hunc sic pendulum vnus murium

Tecto ab alto conspiciatus, Nec si, ait, tam mortuum

Te viderem, vt follis ex te fieret, vnquam fiderem.

Qui cauet ne decipiatur, vix cauet, cum etiam cauet:

Etiam cum cauisse ratus est, saepe is cautor captus est.

I N D O M O Q V A D A M M A-
gna copia murium diuersabatur. Hoc felles cum comperisset, eodem se contulit, & venatione atq; captura musculorum bene aliquantisper visitauit. Cum autem mures animaduenterent, suum numerum quotidie fieri minorem, & quod a fele consumerentur, statuerunt se intra suas cauernulas & ijs in locis continere, in quæ peruenire illa non posset. Felles cum mures
non

non magis, vt soliti fuerant, procurrare videret, statuit, fraude elicere, seq; quasi mortua esset, de clauo quodam suspendit. Quam conspicatus forte desuper musculus: Heus tu, inquit, si te in sacculum conuersum esse sciam, nunquam tamen commissurus sim, vt ad te propiùs accedam.

Docet fabula, prudentes non pati sese iterum improborum dolis falli, vbi illorum fraudes semel fuerint experti.

VVLVES ET AQUILA.

*Vulpes, & aquila amore iuncta mutuo,
 Ut amicitia adolesceret vicinia,
 Habitare decreuere iunctis sedibus.
 Et hæc quidem locauit alta in arbore
 Nidum; illa verò in concavo eius caudice.
 Ita deinde fœtus vtraq; edidit suos.
 Sed enim, profecta vulpe quondam ad pabulū,
 Aquila fame incitata, nido deuolans
 In lustra vulpis illius natos sibi*

Suisq; dulcē rettulit pullis cibum.
 Reuersa vulpes, fœditate cognita
 Rei, atque rupti indignitate fœderis,
 Quantum doloris atque luctus ceperit,
 Quamq; impotenti incendio irarum arserit.
 Reputare quiuis de suo sensu potest.
 Nec verò acerba tam suorum liberūm
 Dolebat illa morte, quàm quod aliti,
 Terrestris ipsa, non videbatur ferè
 Vnquam nocere posse, nec par reddere.
 Quod ergo misera poterat, illud scilicet
 Faciebat, vt superbam in aduersariam
 Probra atque inanes rabida iactaret minas.
 Sed non diu est letata ruptrix fœderis
 Sua insolenti iniuria: nam rusticis
 Capella in agro fortè sacrificantibus,
 Illa aduolans frustum inuolauit carniū,
 Cui carbo candens è foco sacro hæserat:
 Quod cū intulisset nido, is occultum aridus
 Concepit ignem: dein coorto commodūm
 Vento excitata flamma in aquilæ filios
 Teneros adhuc & inuolucres sauijt:
 Quos vstulatos decidentes arbore,
 Spectante matre, & flente natorum vicem,
 Duplici vorauit leta vulpes gaudio.

Qui tenuem amicum lædit, huic si huma-
 nitus
 Impunè fuerit, imminet vindex Deus.

INITIIT QVODAM TEM-
 pore societatem Aquila cum Vulpe, quæ
 vt vltu familiaritatis confirmaretur, etiam
 nidos illis vicinos habere visum. Et aquila
 quidem suum in arbore fixit procera, at
 vulpes propinquas arbusculas occupauit.
 Accidit forte, vt paruulis suis relictis do-
 mi, vulpes ad quærendum pastum exiret:
 aquila, cui eo die non fuisset præda obla-
 ta, esuriens vnà cum pullis suis, arreptos
 catulos necessariæ vulpis in suum nidum
 deportat, & illis sese ac suos exaturat. Re-
 uersa paulò post vulpes, vbi rem gestam
 cognouit, incredibili dolore affecta fuit,
 cumq; suorum interitum ferret iniquissi-
 mè, tum hoc illam excruciabat, & ita de-
 spectam se ab aquila, & vindicandæ tantæ
 iniuriæ nullam sibi viam apertam esse. Fa-
 cile enim intelligebat, celeritate illam atq;
 viribus longè præstare. Fecit igitur quod
 concedebatur, vt obsequeretur animo
 suo,

fuo , & propter arborem afsistens , maledictis & conuicijs non magis iam necessariam suam, sed hostem capitalem insectata, Deos ad tam indigni facinoris vltionem aduocauit. Aquila desuper hæc ridere, & illam contemnere. Non diu autem post hæc, cum fortè eo in loco feriæ essent rusticanae, & exta maectati pecoris adolerentur, aduolauit aquila, vt consueuerat, ad exta, quæ dum rapit, adhæsit de fauilla & carbonibus aliquid, quo in nidum vnà cum illis delato, & fortè vento exorto, materia qua nidus congestus fuerat flamma concepta exarsit, cumq; illa incendio dissiparetur, delapsi sunt & pulli aquilæ in terram semiusti, quos tum vulpes inspectante aquila in sua dumeta auferens, in magna læticia vindictæ deuorauit.

Fabula hæc docet, perfidos & scelerosos, quamuis iniurias & vim potentia sua aliquantisper defendant, numinis tamen animaduersionem & vltionem euadere non solere: secundum Horatianum hoc:

Rarò antecedentem scelestum

Deseruit pede pœna claudo.

V V L P E S.

Comprensa laqueo in sepe vulpes abdito,
 Implexam in euadendo caudam perdidit.
 Id ei molestia, ac pudori tanto erat,
 Vti sibi esse vitam acerbam duceret.
 Tandem hoc remedij excogitauit, ceteris
 Vt vulpibus suaderet, vt caudas sibi,
 Onus molestum, incommodumq₃ abscinderent:
 Ita publico dedecore tectum iri suum.
 Ergo aduocata concione vulpium,

Hortari

*Hortari ad id vehementer illas institit.
Cui tum renidens vna de popularibus,
An tu, quia istud expedit soror tibi,
Iccirco, ait, das ceteris hoc consilij?*

In publicis deliberationibus
Pleriq; tantum commodis suis student.

E L A P S A V V L P E S D E
laqueo, sed mutila, nam caudam amiserat,
non viuendum in tanta deformitate sibi
esse existimans, coepit in commune suade-
re omnibus, vt & ipsæ præcidi caudas sibi
paterentur: cupiebat enim in turba & so-
cietate turpitudinis suum vicium quasi oc-
cultare. Quid enim, inquit, has & indeco-
ras, & superuacaneum onus gestamus, vel
potius attrahentes defatigamur? Aut cui-
nam, obsecro, rei vtilis sunt, nisi forte ver-
rendum solum conduximus? Parantem
dicere plura, vna de multitudine iuencu-
la fertur interpellasse his verbis: Heus tu,
mea matercula, num fueras hoc suafura
etiam,

etiam, si non tibi emolumento futurum
esse sperares?

Significat fabula, neque aliorum com-
moda deliberationibus malorum propo-
sita esse, neque libenter homines ea con-
silia admittere, quæ non eorum, quibus
dantur, commoda spectare atque procu-
rare videantur.

LIGNA-

LIGNATOR ET MER-
CVRIVS.

*P*ropter amnem ligna cadens, cum securim
rusticus

Fortè lapsam perdidisset in profundo gurgite,

Lacrymans suum dolere cœpit infortunium:

Cui benignam opem misertus obtulit Cyllenius,

Et statim vrinatus, imo ab vsq; fundo fluminis

Auream efferens securim, num eius esset, quæsijt.

Ille enim uero negauit: proinde rursus quæreret.

Tum

Tū Deus reuersus alti stagna in amnis infima,
 Alteramq̄, emersus inde proferens argenteam,
 Id quod antè sciscitatus, id quod antea audiit:
 Ferream demum securim sedulo expiscatus est;
 Quam recepit ille latus, atque gratias agens.
 At Deus, viri probata integritate simplicis,
 Auream huic, argenteamq̄, muneri vltro tra-
 didit.

Qua suis cū deinde amicis rettulisset rusticus,
 Vnus ex ijs cogitauit per dolum ditare se:
 Atque eundemet profectus in locum, quod
 fecerat (ret,

Fortuito homo ille simplex vt securim amitte-
 Id suapte sponte fecit ipse per fallaciam.

Huic item Deus querenti de securi perditā,
 Atque flenti & eiulanti se repertorem offerens,
 Cū securim in amne mersus extulisset aureā,
 Hæcine est tua amice? dixit. tum ille totus
 gestiens,

Hæc mea ipsa, ait, profecto est: hæc mea ipsa
 ipsissima.

Hanc Deus tantam perosus hominis impuden-
 tiam,

Tradere auream securim non recusauit modò,
 Ferream sed reddere illi propriam eius noluit.

Qui

Qui bonum colunt & æquum, sæpe ditat
hos Deus :

Fraudulentos improbosque sæpe contra
pauperat.

CÆDEBAT QUIDAM LI-
gna iuxta fluuium, cui cum inter opus ex-
cidisset fortè securis, in flumen delata &
demersa fuit. Tum ille inops consilij, in
ripa assidens deflere fortunas suas, & la-
mentari miserè. Mercurius verò, qui for-
te præteriens querelas illius cognouisset,
misertus hominis, aquas subiit & attulit
securim, non eam quidem, quæ amissa fu-
erat, sed auream, & an hæc esset, quam per-
didisset, interrogauit. Qui cùm suam illam
esse negaret, extulit alteram argenteam:
sed ne eam quidem agnoscente lignatore.
Postremò ferreã attulit, quam letus homo
suam esse dixit. Hac probitate delectatus
Deus, vniuersas illi secures donat. Ista vt
acciderant cùm postea narraret plurimis,
vnus in similis euentus spem vocatus, &
ipse in præterfluentem securim suam ab-
ijcit, & propter eum mox assidens plorare
atq;

atq; lamentari. Huic, ita vt dudum alteri, Mercurius se obtulit, & caussa lacrimarum audita, auream protulit securim, interrogans, eâne esset, quam delapsam in aquas quereretur. Qui cum magno gaudio statim agnoscere se, & eam esse dixit: At Mercurius, mendacem & impudentem hominem auersatus, & se à conspectu illius, & auream securim vnà secum abstulit, neq; proiectam in fluuium retulit.

Fabula docet, non minus malis deos aduersari, quàm prodesse bonis solere. Secundum hoc Sophocleum :

Τοὺς δὲ σώφρονας

θεοὶ φιλοῦσι, καὶ συγοῦσι τοὺς κακοῦς.

Etenim probos

Amare di solent, & odisse improbos.

FVLLO ET CAR.
BONARIVS.

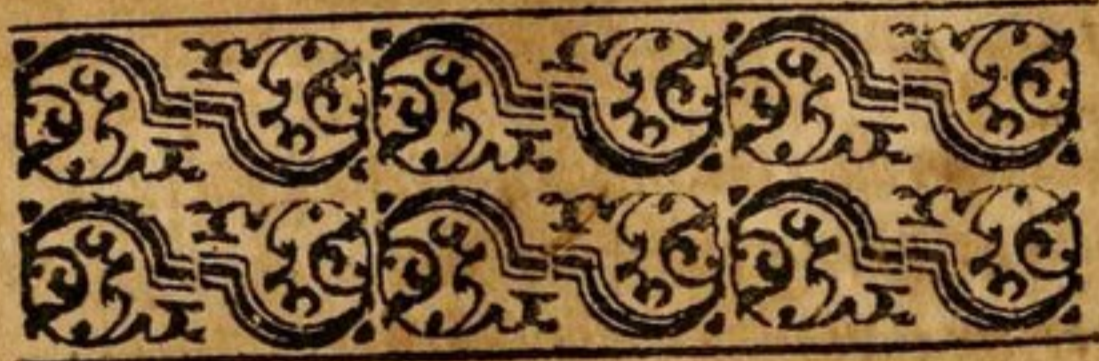
*Fvlloni instaret cum carbonarius olim,
Viueret vt secum, atq; habitaret in adibus iisdē,
Quónam, ait, ille modo, genere in tam dispa-
re quæstus
Tecum habitare queam? nam quæ ipse à sor-
dibus alba
Reddidero, tu rursus atra fuligine tinges.
Ingenij tibi dissimilis consortia vita.*

L

CON.

CONDUXERAT PER QVAM
 spaciosas ædes carbonarius, itaq; inuitat
 fullonem habitantem angustius, ad se vti
 commigret. Negavit fullo sibi hoc faci-
 endum, neq; fieri omnino oportere. Quid
 enim nobis commercij, inquit, inter nos
 esse possit, cum, quæ ego forte eluendo
 nitida reddidissem, ea tu fuligine & macu-
 lis repleres?

Docet fabula, dissimilia non rectè con-
 iungi. Itaq; dicitur & prouerbio veteri,
 Pares cum paribus facile congregari.

I A C T A T O R .

*Q*uidam à peregrinatione longinqua
 Domum reuersus, multa strenuè facta
 Ab se in peregrinatione iactabat.
 Inter quæ, eum saltasse se Rhodi saltum,
 Quem æquare nullus ex ea vrbe quiuisset :
 Huiusq; testes facti habere se multos
 Sanè graues idoneosq; dicebat.
 Cui tum ex corona quidam, Amice, quid testes
 Adducis, inquit, cùm probare re possis ?

*Nam si utique verum est, quod refers; fidem
nobis*

Res ipsa faciat: en Rhodus tibi, en saltus.

Vbi rebus opus est, verba inaniter iactes.

R E V E R S V S I N P A T R I -
am quidam suam, vnde aliquot annis ab-
fuerat, in omnibus cœtibus gloriabatur,
& iactabat sermone præclara facinora sua:
atq; se in insula Rhodo saltando signum
fixisse, quod nemo omnium qui adessent
assequi potuisset. Huius se habere testes
vniuersos Rhodienses aiebat. Tum vnus
de circulo: Heus tu, inquit, si vera prædi-
cas, hoc esse loco Rhodum puta, & hîc
saltum istum edito.

Fabula hæc subiicit, quod & Demo-
sthenes dicit, vanam esse orationem o-
mnem, quæ rebus deficiatur. Prouerbi-
um autem hoc vsurparunt veteres, in o-
stentationibus gloriosorum retundendis,
vt sic illos increparent: Hîc Rhodus, hîc
saltato.

VVLPES ET RVBVS.

Excelsam vulpes sepem conscenderit horti :
 Unde gradu instabili, & titubante per ardua
 planta,

Apprendit casura rubum, ille infestus acutis
 Sentibus incauta pupugit vestigia vulpis.

Quæ malè multata, & plantas laniata cruen-
 tas,

Inensare rubum, probrisq; incessere cœpit ;
 Quod sibi, ad eius opẽ, quæ confugisset in arctis

L 3 Rebus,

*Rebus, inhumano nocuisset barbarus ausu.
Cui rubus; Immò, ait, imprudens planè ipsa
fuisti
Me apprehendendo, alios omnes qui apprehendere
sueui.*

Stulti adeo sunt sæpe homines, vt rebus
in arctis
Confugiant ad eos, quibus vltro lædere
mos est.

INSILIERAT FORTE IN
spinosas vepres vulpecula, cumq; labere-
tur, sentes apprehendit, in quibus innite-
retur, ab his fauciata, cum cruentis pedi-
bus & magno dolore: Siccine, inquit, sce-
leratę sentes, accipitis supplicem vestram?
Cui sentes responderunt, Valde eam de-
ceptam fuisse, quæ vellet sese apprehende-
re, cum ipse apprehendere & retinere alia
omnia consueuissent.

Ostendit fabula, stultè facere eos, qui
opem & auxilium ab illis sperent, quibus
insita sit malefaciendi & iniuriarum vo-
luntas.

VVLPES

VULPES ET LARVA.

*Mimi ingressa domum vulpes, dum singula
rerum*

Visendi studio, scenæ instrumenta reuoluit,

Formosi laruam simulacrum repperit oris:

*Inq̄, manus sumens, animoq̄, & lumine lu-
strans:*

*O' quàm insigne caput, specie quàm, dixit, ho-
nesta,*

Sed rationis inops, cassoq̄, informe cerebro!

Sordet honos formæ, nisi cui sapientia
iuncta est.

I N S T A T V A R I I O F F I C I -
nam irrepererat vulpecula, ac contemplan-
do diuersi generis & variæ formæ effigi-
es, magnam voluptatem capiebat. Inter
omnes tamen vna muliebris corporis sta-
tua inprimis illam delectabat, ad quam
& accedere, & sermonem instituere, &
blandissimè alludere. Sed statua immobili
persistente, vulpes indignata: Quam for-
mosa, inquit, facies, cerebro caret!

Notantur hac fabula splendidi & con-
spicui, cum corpore, tum fortunis, sed sto-
lidi & vecordes. Et videtur autor huius
allusisse ad versum Homericum, Od. 8. de
Venere:

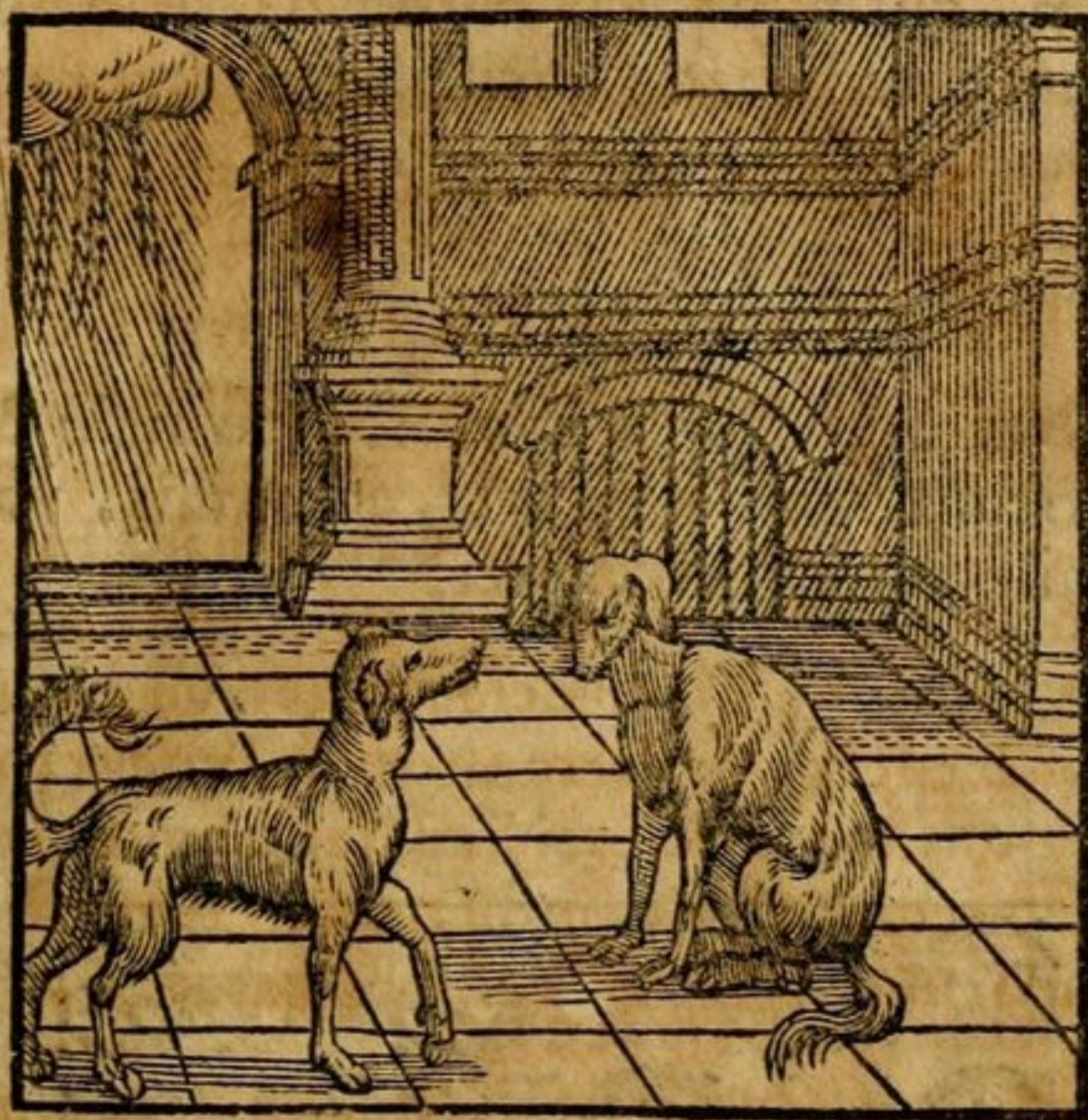
οὐνεκα οἱ καλὴ θυγατὴρ ἄταρ οὐκ ἐχέθυμος.

*Filia pulcra quidem huic est, sed mens de-
ficit illam.*

CANES

CANES DVO.

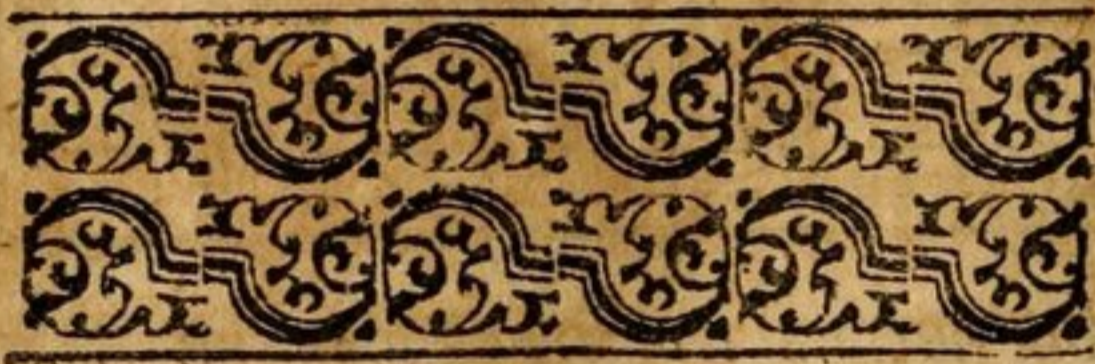

CAnis fuit, qui tempore pluuiæ domi
 Se continebat, nec pedem vnquam è limine.
 Interrogatus hic ab equali suo,
 Cur id faceret, Ego, inquit, aliàs feruida
 Perfusus vnda, timeo nunc & frigidam.

Timet innocentem, qui nocentem per-
 tulit.

FUIT OLIM CANIS QUIDAM, qui nunquam nisi cœlo sereno domum egrediebatur. Sciscitanti igitur causam sodali suo, respondet, Ego feruida aliquando perfusus vnda, etiam gelidam dehinc formido.

Narratur fabula in cautos suo malo & periculo, quo perterriti, etiam illic, ubi nihil opus est, verentur.

MVLIER ET ME.
DICVS.

*L*ippa olim mulier medico persoluerere certam
 Mercedem pacta est depulso deniq₃ morbo.
 Is caligantem quotiens curauerat agram,
 Tempore quo nihil vti oculis ea quibat inunctis,
 Obuia quaeque domo rapiens, exhibat onustus.
 Iamq₃ exportatis spoliauerat omnibus illam,
 Cum bene haberi oculi, solitamq₃ admittere lu-
 cem

Cæpe-

*Cœperunt. tum demum operæ, remediq̄ sa-
lubris*

*Mercedem medicus cùm posceret, illa recusans,
Deterior nunc est visus mihi, quàm fuit antè :
Quippe domi congesta prius quæ multa vide-
bam,*

*Nunc quocunque oculos verto, nil conspicio,
inquit.*

Corrumpunt multi, atque hominum de
pectore dolent

Offensis sua sæpe nouis benefactis priora.

L A B O R A N S A N V S E X O-
culis accersit medicum, mercedemq̄; pa-
ctam, vt sanitate recepta demum persol-
ueret, conuenit. Medicus orsus curatio-
nem, quotidie collirio oculos pelluebat,
& supinam in lectulo cum inunxisset, in
tenebris iacentem relinquebat, asportans
ipse secum quicquid forte reperisset supel-
lectilis, siue vasculum seu vestimentum
mulieris. Quæ cum animaduerneret se spo-
liari,

liari, & iam recuperato visu cerneret vacuam relictam domum sibi, postquam accessit medicus, mercedem postulans promissam, nam & esse illam sanam, & se iudicium nullorum, quibus notus fuisset morbus ipsius, defugere aiebat: Non est ita, inquit, medice. Nam priusquam tuæ artis fortunam subirem, conspicabar passim copiosam domi meæ supellectilem: Nunc verò sana, vt ais, nihil prorsus video.

Significatur hac fabula, improbos & veteratores ipsos nonnunquam suis dolis implicari & lædi.

ASINVS DOMINOS MVTANS.

OLitori asellus seruiens, quod pabuli
 Quàm minimum haberet, & laboris plurimū,
 Iouem est precatus, vt sibi alium herum daret.
 Dedit ille figulum: cui lutum assidue ferens,
 Durosq; lateres, tegulas prægraves,
 Iniquiore sorte multò quàm prius
 Agebat: ergò denuo dominum sibi
 Mutare vti liceret, orauit Iouem.

*Quo assentiente, venditus coriario.
 Vbi verò acerbam, luctuosam, & perditam
 Miser trahebat vitam, onustus fœtidis
 Fratrum suorum, affiniumq; pellibus.
 Tum triste rudens, Ah quàm, ait, satius fuit
 Servire seruitutem heris prioribus.
 Hic enim, vt video, vbi me labore occiderit,
 Corium quoq; exercere perget mortui.*

Mutare dominium, non nisi in peius datur.

SERVIENTS APVD OLITOREM asinus, cum perpetuis laboribus fesso pabulum exiguum præberetur, precibus suis Iouem exoravit, vt illo domino liberatus, ad alterum perueniret. Ita vendatus, nactus est herum figulum. Quo in seruitio, cum & luti & vasorum oneribus grauaretur, minus sibi viuendum putabat, & multò quàm prius maioribus precibus, vt liberaretur, Iouem fatigabat. Ioue igitur volente, tertio venijt, addictusque fuit cerdoni. Apud quem, cum quæ
 gere-

gererentur videret: Heu mihi, cum gemitu inquit, quantò priores seruitutes tolerabiliore erant! Nam ab hoc intelligo etiam pelli meæ periculum imminere.

Fabula ostendit, tum maximè homines veterem fortunam requirere, cum novam experire cœperint.

CERVVS ET VITIS.

Um venatorū fugeret cūm cerua sequentū,
 Frondea ramosa subiens vmbacula vitis
 Delituit : donec iam discedentibus illis,
 Se rata iam tutam defunctamq; esse periculo,
 Ipsa suas ausa est morsu exagitare latebras,
 Et sibi pratentas avidè decerpere frondes.
 Quem motum ramorum, agitataq; vitea tecta
 Conuersi venatores cūm fortè viderent,
 Illud opinati quod erat, sub fronde latentem

M

Esse

*Esse feram, certis miseram fixere sagittis.
 Quæ moriens, calidoq; animam cum, anguine
 fundens,
 Iure, ait, hoc patior: neq; enim vnquam læ-
 dere, quæ me
 Seruarat, debebam, aut tales reddere grates.*

Diuina ingratos homines vlciscitur ira.

CUM FUGERET CERVA
 insequentes venatores, occuluit se sub vi-
 te. Venatoribus autem paululum præter-
 gressis, quod putaret se cerua iam esse in
 tuto, secura animi carpere pampinos &
 mandere cœpit. Quorum motus atq; stre-
 pitus venatores conuertit, atq; illi, quod
 res erat, arbitrati sub vite bestiam aliquam
 latere, accurrunt, & visam ceruam iacu-
 lis configunt. Quæ moriens, Meritò, in-
 quit, hoc mihi euenit, quæ violare non
 dubitarim seruatricem meam.

Docet fabula, vltionem numinis non
 effugere eos, qui pro beneficijs malefacta
 rependant.

LATRO ET MATER.

Damnatuſ morti latro ducebatur acerba,
 Digna recepturus ſcelerata præmia vita.
 Cui ſe in conſpectũ mater cum mœſta dediffet,
 Ingeminans trifti miſerandas voce querelas,
 Ille ut eam affari eſt permiſſus, & oscula ferre,
 Maternos morſu in vultuſ inuaſit acuto ;
 Totaq; ſædauit laceratis naribus ora :
 Detefari hominem plebs circumfuſa, vocare
 Immanem parricidam , atrociffima queq;

Dicere supplicia, et pœnarum exempla mereri.
 Audite, ille inquit, ciues : neu crimine tanto
 Indicta causa immeritum damnare velitis.

Exitij mihi namq₃ caput, pestisq₃ nefandæ (nis
 Causa, hæc sola fuit: mater mihi causa mali om-
 Sola fuit, fœdæq₃ huius mihi mortis origo,
 Iam inde vsq₃ ab studijs, atq₃ à puerilib. annis:
 Tempore quo subreptum æqualis fortè libellū,
 Rerum ignarus adhuc & honesti nescius, ipsi
 Exhibui : leta atq₃ alacri quæ fronte renidens,
 Dulcibus excepit furtiuam blanditijs rem.
 Inde alijs porrò, atq₃ alijs per tempora furtis
 Succedentia grassatus huic scilicet arti,
 Huic vitæ generi assueui, cui triste videtis
 Supplicium, seuæq₃ crucis tormenta parari :
 Quæ facile euitare mihi licuisset, & esse
 Incolumi, ad mores conuersa mente probatos,
 Si me hæc materno imperio, flagroq₃ salubri
 Peccantem teneris castigauisset in annis.

Exitium natis parit indulgentia patrum.

ITABAT IN LV DVM LI-
 terarium puer paruulus, atque illic con-
 discipulis suas tabellas negligentius asser-
 uantibus, suffurari eas & afferre matri so-
 lebat.

lebat. Ea pueri furtis delectabatur, tantum aberat vt ob delicta filium suum castigaret. Itaque ille, quod in pueritia facere assueuerat in paruis, grandior in magnis etiam exercere cœpit. Deprehensus autem quodam tempore in manifesto furto, & capite damnatus, ad supplicium cum duceretur, valde obsecrauit carnificem, vt sibi matris, quam sequi cum lacrymis & eiulatu animaduenterat, compellandæ potestatem faceret: Qua re facilè impetrata, os ille, tanquam arcanam quandam orationem habiturus cum matre, ad aurem ipsius applicat, & mordicus hanc arripit. Quod factum non solum matre, sed tota etiam multitudine indignè ferente, neque solum vt furi faciente conuicia, sed etiam vt impio, docuit ille, matrem se vltum vt posset, quæ causa esset illius exitij & ignominiosæ mortis. Si enim, cum quondam, inquit, ad eam pueriles afferebam tabellas, me castigasset, non processissem eò vsque audaciæ, qua nunc ad crucem adigor.

Fabula monet, neglecta delictorum supplicia causam esse solere, vt illa maiora fiant & cumulatiora.

V A T E S.

*I*N populi cœtu, medio priuata canebat
 Vates fata foro, & quæ quemq; euenta ma-
 nerent.

*E*cce superueniens securo nuncius illi
 Exposuit, fures per apertas fortè fenestras
 Illius penetrasse domum, quæq; intus erat rem
 Asportasse omnem, & vacuos liquisse penates.
 Ille gemens, mistoq; ciens suspiria fletu,
 Visurus sua damna, gradu sese inde citato

Prori-

*Proripuit. cui tum media de plebe facetus,
Cur tu alijs, inquit, prædicere fata professus,
Non hæc ipse tibi cecinisti instantia damna?*

Qui sibi non sapit, hic sapiens mihi non
erit vnquam.

DIVINATOR IN FORO
respondebat consulentibus, cum subitò
nuncius illi aduenit, patere fores domus
ipsius, neq; intus quicquam reliquum, sed
omnem supellectilem esse direptam. Quo
perculsus animo ille exiijt, & curriculo
ad ædes suas contendit. Hunc conspica-
tus festinantem quidam: Heus tu, inquit,
cùm alienarum rerum prædictiones pro-
fiterere, cur tuas negligebas?

Notantur hæc fabula ij, qui cùm ipsi
perperam viuant, aliena omnia curare &
corrigere oratione sua non dubitant. Si-
mul & hoc Xenophontem innuitur,
τὲς μάντις ἄλλοις μὲν παραγορεύειν τὸ μέλλον, ἐ-
αυτοῖς ὅ μὴ παραγορεῖν τὸ ὄπιόν.

ASTROLOGVS.

Obscura astrologus graditur dum noctis in
 vmbra

Intentus cælo, & tacitè labentibus astris,
 Decidit in puteum : casuq; afflictus iniquo
 Implorabat opem, diuosq; hominesq; ciebat.
 Excitus accessit putei vicinus ad oras
 Salsus homo : Et quanam hæc tua tam prepo-
 stera, dixit,

*Est ratio? nam qui ante pedes quæ sunt sita
nescis,*

Disita tam longè profiteris sidera nosse.

Quid rerum causas, naturæq; abdita quæris
Ipse tui ipsius, propriæq; oblite salutis?

CONTEMPLANS QUIDAM
noctu cœlum & stellas, in fossam, quam
ante pedes traductam non viderat, inci-
dit. Tum alius eadem iter faciens, cum de
gemitu illius ac oratione, quod acciderat,
cognouisset: Optime, inquit, tu qui os in
cœlum erigebas, terram potius intueri
debueras.

Fabula ostendit, reperiri quosdam, qui
futura prædicere non dubitent, cum quæ
ante pedes sunt, non videant. Irridetur
Thales à Thressa ancilla similiter apud
Platonem, quamuis in laudem hoc Phi-
losophi à Platone conuertatur. Sed sic
res se habet, vt ille ait:

Crede mihi, sapere est, non nimium
sapere.

LEO ET VVLPES.

Confectus senio leo, cum iam querer e victum
 Venatu, vt quondam iuuenis, non posset, id astu
 Decreuit facere, atque artes tentare dolosas.
 Morbum ergo simulans, in opaci faucibus antri
 Procubuit, gemitusq; dedit. cumq; vndiq; ad e-
 Quadrupedes visendu irent; vt protinus illi (gru
 Quaq; propinquarat, rictu hac inhiante vorabat.
 Hac demum multis animantibus arte peremptis,
 Visendi caussa & vulpes accessit ad antrum:
 Atq; a vestibulo agrotum clamore salutans,

Quomo-

*Quomodo haberet, eum cautè officiosa rogauit.
Respondente illo, se verò pessimè; eamq;
Percunctante, aula cur non penetrare subiret;
Suscepit vulpes, Quia me vestigia terrent
Omnia te aduersum spectantia, nulla retrorsum.*

Magna mala ex leuibus vitat mens pro-
uida signis.

LEO SENIO CONFECTVS,
cum vires non suppeterent ad victum pa-
randum, callidum cœpit consilium susten-
tandi vitam. Itaq; in antro, quasi pericu-
loso morbo correptus, decumbens, quod
ad ipsum visendum passim animantes re-
liquæ aduenirent, præhenfas illas deuora-
bat. Atq; ita magna bestiarum multitudi-
ne à leone absumta, accedit tandem &
vulpecula ad antrum, & ante illud subsi-
stit, hæsitans atque circumspectans. Tum
leo, quid cesset, cur non adeat ad se, ro-
gat. At illa, id quod Horatius versibus re-
tulit, respondisse fertur:

*Quia me vestigia terrent,
Omnia te aduersum spectantia, nulla retrorsum.*

Fabula docet, prudentes ante pericula
cauere sibi, & ea signa, quibus mala por-
tendantur, notare, & hæc effugere.

ARMENTARIUS.

*P*er confragosos fortè saltus deuium
 Quærens iuuenicum errabat armentarius.
 Quem cum irrepertum, ab aliquo abactum
 crederet,

Hædum tibi mactare vouit Iuppiter,
 Reperire furem si sibi concederes.
 Ingressus inde proximam siluam, videt
 Iuuenicum ibi ab leone lacerari suum.
 Tum verò egenus consili, ac tremens metu,

Supplex

*Supplex supinas sustulit cælo manus :
Tibiq̄, inquit, hœdum voueram alme Iuppiter,
Si repperissem furem : opimum nunc bouem
Polliceor, eius si manus euasero.*

Humana mens, ignara fortis abditæ,
Nocitura sæpe pro salubribus petit.

BUBULCVS AMISERAT
vitulum de armento, quod custodire debebat. Tum ille sylvas & solitudines omnes obire, & requirere vitulum. Sed multa opera & labore magno nequicquam absumto, votum Ioui fecit, se hœdum illi cæsurum, si esset sibi fur ostensus, qui vitulum rapuisset. Ibi fortè delatus in saltum, videt leonem, à quo mandebatur vitulus. Ad cuius conspectum ingenti formidine percitus bubulcus, Magne, inquit, Iuppiter, reperto vituli fure hœdum me tibi ex voto debere confiteor, sed nunc opimum bouem à me accipe, & ex illius vi atq; vnguibus me eripe.

Fabula monet, esse quosdam leuis animi homines, optantes temerè quæ fortè concupuerint, eaque consecuti cum sint, tum animis angi, & quærere, quomodo amittere possint. Itaque Plato censebat: Nihil à Dijs nominatim, sed ea, quæ profutura illi nobis scient, petenda esse.

LVPVS

LUPVS ET MVLIER.

*A RUA cūm ieiunus olim peruagaretur lupus,
Ad tugurium venit, vnde vagientem puerculū,
Huicq; matrem comminantem sanè acerbè ex-
audijt,*

*Flere nō desineret, illum traditur am se lupo.
Serio istac elocutam mulierem ratus lupus,
Iam sibi expeſtabat obijci contumacem puer-
culum.*

Multam

*Multam in horam sic moratus, rursus audit
mulierem*

*Voce blanda, & ad soporem prouocandum tin-
nula*

*Dicere infanti: Bono animo es nate mi dul-
cissime: (bimus.*

*Nam lupum, si raptor ille huc venerit, macta-
Hic lupus tum deniq₃ omni destitutus spe sua,
Tristis in siluas recedens, Prô supreme Iuppiter,
Alia dicunt, alia faciunt hie mortales, ait.*

ESVRIENS LUPVS OM-
nia loca circumiens cibum quærebat: tan-
dem audit intra casam rusticam ploran-
tem puerum, & interminantem matrem,
ni desinat, lupis eum se velle proijcere.
Lupus eo dicto in spem vocatus, habitu-
rum se cibum, totam diem astitit opperi-
ens, dum puerum mater proijciat. Sed ve-
speri hæc conciliata puero, eidem abblan-
diens, & assentans: Mi pupule, inquit,
bono animo sis, lupum si venerit obtrun-
cabinus. Tum lupus tristis & deceptus
abiens: In ista, inquit, domo aliter lo-
quuntur, aliter sentiunt.

Fabula dicitur in eos, quorum dictis
non respondent facta.

VESPERTILIO ET
MUSTELLA.

*L*apsam ex aëre auem, cui sero ab vespere
nomen,

*C*um mustella rapax laniare infensa pararet,
Hæc vitæ vsuram supplex, veniamq; petebat.

*O*lli mustella se parcere posse negante,
*Q*uod cunctis natura inimica volucris esset,
*I*lla implumem aluum lactantiaq; vbera pan-
dens,

Atque

*Atque ita non volucrem, sed murem se esse
professa,*

Dimissa est sospes, & aperto reddita cælo.

*Hæc eadē in rapidos paulò post incidit vngues
Alterius mustella: & ab hac quoque mittier
orans*

Audijt æternum cum muribus esse duellum

Mustellis, proin spem veniæ deponeret omnem.

Illa sed ostentans tenues, pennæ alitis instar,

Membranas tergo hærentes, sese esse volucrem,

Non murem asseruit: dimissaq; rursus in auras,

Sic commutato bis nomine nacta salutem est.

*Non vnam semper rationem insistat agendi,
Qui vitare cupit varij discrimina casus.*

V E S P E R T I L I O   D E L A -

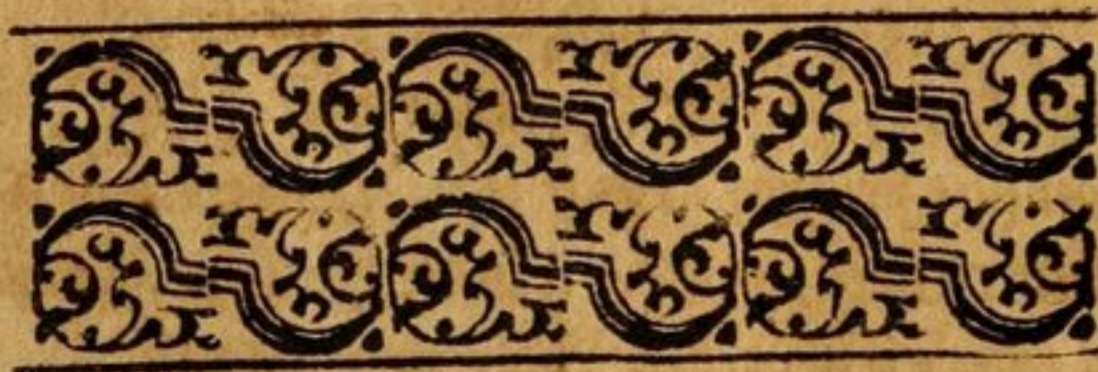
*psa in solum, comprehensa fuit à fele. Quæ
cum hanc dilaniatura esse videretur, pe-
tijt illa suppliciter vitam sibi vt concede-
ret. At enim feles hoc facere posse nega-
bat, quæ esset capitalis hostis omnium a-
uium. Tum vespertilio se non auem, sed*

N

murem

murem esse dixit, Itaq; demissa fuit. Paulò post capta ab alia fele, similiter petijt sibi miseræ vitam relinqui. Ibi felis sibi hoc factu perdifficile esse ait, quæ cum omnibus muribus bellum gereret, vespertilio verò, se murem nequaquam esse affirmare, sed volucrem. Quare iterum periculum euasit, & nomine mutato bis seruata fuit.

Instruit homines fabula ad prudentiam, vt pro tempore & loco mutare consilia discant, omnibus enim proposita conseruatione salutis cum dignitate coniunctæ, non idem semper dici, sed idem spectari oportet. Alludunt ad fabulam hanc ea, quæ referuntur à Nonio ex Agathone Varronis: Quid multa? factus sum vespertilio, neque in muribus planè neque in volucribus sum.

APER ET VVLPES.

*D*entes retusos arbore exacuens aper
 Satagebat : atq; hunc fortè præteriens via
 Vulpes rogauit, cur sine vlla prælij
 Necessitate acuere dentes tenderet.
 Non abs re ego, inquit ille, sic facio ô bona :
 Nam cum ingruit periculum, & aduersarius
 Ad sanguinis, vitæq; discrimen vocat,
 Haud sanè acuere tum vacat dentes mihi.

N

2

Itaq;

*Itaque otij, & securitatis tempore
Arma apparo, stringenda cum vsus venerit.*

Paratus animo contra iniqua casuum,
Aut vincet illa, aut fortius certè feret.

V I D E N S V V L P E C V L A
ad truncum roboris acuentem dentes a-
prum, interrogat illum, quo consilio faci-
at, cum nulla vrgeat necessitas, neq; bel-
lum instet. Cui aper respondit: Sibi peri-
culum si fortè adeundum sit, non ocium
tum futurum ad acuendos dentes: ergo se
rectè, dum concedatur tempus, ad euen-
tum pugnae præparare.

Monet fabula, ad pericula vt nos præ-
paremus.

GALLINA ET HI-
RUNDO.

*G*allina cū serpentis oua nacta esset,
 Ea diligenter fouit, atq; ab ijs foetus
 Excluserit. id prateruolans ea fortè
 Hirundo conspicata, Cur, ait, demens
 Hos alere tendis, qui vbi adoleuerint, abs te,
 Tuoq; capite iniuriam auspicabuntur?

Hominem improbum promoris, ipse te
 euertet.

GALLINA REPERTA OVA
 serpentis, cœpit studiosè incubando foue-
 re, vt pullos excluderet. Hoc agentem
 conspicata hirundo, stulta, inquit, cur in
 hoc foetu educando operam ponis, qui e-
 ductus in te primam omnium iniuriosus
 est futurus.

Fabula docet, prauitatem non mansue-
 scere, quantumuis benignè tractetur.

CANES DVO ET
COQVVS.

*Q*uidam hospitem accepturus, huic conuiuium
 Lautum profusis apparabat ferculis.
 Canis quoq; eius, cum suum equalem canem
 Vocasset, in culinam herilem subsequi
 Se iussit. is tam splendida spectans dapes,
 Papæ, quot, inquit, hic voluptates nouæ!
 Quantum repente gaudij oblatum est mihi!

*Quàm multa video, quamq̄, opima fercula!
 Quorum omnium iam implebor; & pulchrè
 satur*

Famem vniuerso hoc triduo non sentiam.

*Hæc cùm ille secum agitaret, & caudam simul
 Motaret alacrem ludibundus, vtpote*

Fauore fidens qui vocatoris sui,

Iam delicatas spe vorauisset dapes;

*Coquus hunc repentè pedibus arreptum, graui
 Emisit altas per fenestras impetu.*

Qui afflictus, atq̄, perditus, flens, eiulans

Cum abiret inde, huic alius occurrens canis,

Vt opiparè cœnatus esset, quæsijt.

Sanè, inquit ille, tam madens, atq̄, ebrius

Reuertor, ac distentus, vt ne ipsam quidem,

*Qua ingressus inde sum, viam animaduerte-
 rim.*

*Qui pollicetur cunque de alieno tibi
 Benefacere, huic tu, si sapis, ne fidito.*

I N D O M O Q V A D A M I N-
gens conuiuium apparabatur. Inuitat igi-
tur canis domesticus externum, secum vt
epule-

epuletur. Deductus externus in culinam, videt omnium rerum ad victum necessariorum summam adesse copiam, magnas iam vbique lauticias animaduertit. Itaque gaudio plenus: Papæ, quàm opipare, inquit, hîc nunc conuiuabor! tanto scilicet me cibo ingurgitare poterò, vt saturitas postridie etiam duratura esse videatur. Hæc ille secum lætus murmurans, caudam quasi adulans coco quassat, ille vt ab externo metuens, arreptum de fenestra eum proijcit in viam. Qui cum clamore maximo aufugiens, habuit obuium sibi notum alterum canem. Hic igitur, qui fuisse eum inuitatum forâs sciret, quomodo acceptus esset, interrogat. Cui alter: Ita, inquit, multum potaui, vt ebrius vnde exierim ignorem.

Fabula docet, fidem non habendam ijs, qui de aliorum facultatibus beneficos se futuros esse polliceantur.

NISI

SIMI-

SIMIUS ET VVLPES.

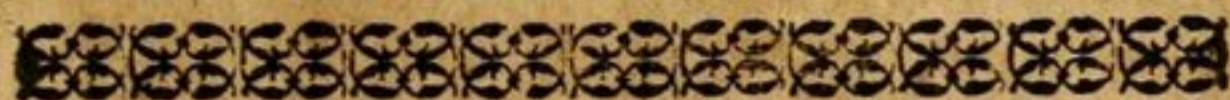

*Quadrupedum in cœtu cum saltauisset honestè
 Simius, hunc ille regem dominumq̄, crearunt.
 Tacta sed inuidia & sensu liuoris iniqui,
 Vulpes vafra, nouum instituit peruertere regem.
 Atq̄, obseruatis ad opacum cassibus antrum,
 Huc illum adduxit, tanquam ostensura repertū
 Ab se thesaurum, qui lege & moribus ipsi
 Deberetur vti regi, rerumq̄, potenti.
 Credulus ille dolis inductus, & arte pelasga,
 Inconsultius appropereans, in vincula sese*

Induit

*Induit infelix, & opertis casibus hæsit,
 Serò animaduersas fraudes, & perfida vulpis
 Consilia incusans. cui vulpes, O bone, dixit,
 Tu ne isto malè sano animo, tu sensibus istis
 Quadrupedum rex esse audes, sceptrusq; potiri?*

Ostendit commissus honos, quàm quisq;
 probandus.

A P V D B R V T O R V M A N I -
 malium conciliun, simia ita appositè sal-
 tauit, quòd omnium ferè consensu rex sta-
 tim fuit creatus. At vulpes inuidens ei, vbi
 viderat carnes laqueo in fouea sitas, illuc
 simiam vt duxit, inquit ad eam: Hic the-
 saurus absconditus est, qui ex lege perti-
 net ad regem, quare cum tuus ex lege sit,
 tute ipse capias illum. Simia vulpis suasu
 illuc temerè accedens, vt se captam laqueo
 sensit, vulpem acriter accusat, quæ dolose
 deceperat, Et vulpes haud illepidè ait:
 Heus stulta, quæ cum fortuna te extulif-
 set, dominari cæteris iam te putabas di-
 gnam.

Fabula significat, quod qui temerè quip-
 piam aggreditur, temerè in aduersa inci-
 dit, ac vulgo ridiculus fit.

VVLPES, ASINVS
ET LEO.

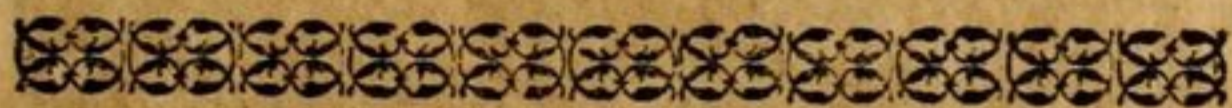

Vulpes, & asinus, societate contracta,
 Simul in ferarum lustra ière venatum.
 Iis cùm leo occurrisset, ilicet vulpes,
 Tanto in metu periculoq; deprensa,
 Suas ad artes malitiamq; confugit.
 Seorsum ab asino nam leone conuento
 Atq; impetrata impunitate pro sese,
 Ei tradere astu comparem suum pacta est :

Paulo-

*Pauloq; post, absconditos ibi fortè
 Improvidum asinum vasra duxit in casses.
 Leo, qui videret prædam eam sibi in tuto,
 Prius apprehensam ventre condidit vulpem;
 Dein' verò ad asinum versus, hunc quoq; ab-
 sumsit.*

Inuisus adeo est proditor, graues vt det
 Ijs sæpe pœnas, vnde præmium sperat.

I N I T A M I C I T I A M C V M
 asino vulpes, atque ita communiter exiê-
 re venatum. Cum autem leonem conspe-
 xisset vulpecula verita, vt euadere cursu
 posset, calliditate periculum vitare tentat,
 & ad leonem accedens paciscitur vitam
 suam pro asini prodicione. Leo tum qui-
 dem vulpi vitam promittit: Illa verò in
 laqueum inducit asinum, in quo captus
 cum hæreret, neq; aufugere posset, capit
 prius vulpem leo, atque ita ad deuoran-
 dum ociosè asinum accedit.

Fabula indicat, quod sociorum suorum
 proditores sibi etiam ipsi plerunque exiti-
 um accersant.

FORMICA.

*Formica, quæ nunc est, homo fuit quondam,
 Agro colendo continenter incumbens ;
 Nec secius, silente nocte, furtiuas
 Fruges propinquis saepe deuehens aruis ;
 Auidoq₃ semper omnia horreo condens.
 Abominatus Iuppiter, sub humana
 Specie ac figura tam nefarium monstrum,
 In huius illum membra vertit insecti,
 Formica quæ nunc dicitur. sed vt formam*

Muta-

*Mutauit oris, non refinxit & mores:
Etenim rapinis nunc quoq; arua diuexat:
Et insolentes ex agris agit prædas,
Cupida, & tenax, semperq; parca quasiti.*

Eadem manet natura sorte mutata.

QVAM ANIMANTEM FORMICAM nominamus, eam fuisse quondam mortalem humani generis accepimus. Exercuisse autem agriculturam, in cuius assiduo studio & summa cupiditate, vicinis & res & frumenta subtrahere clanculum soleret. Qui cum, vt fit, furi multa quotidie mala imprecarentur, motus tandem Iuppiter communi execratione, in animantem, quæ, vt diximus, formica nominatur, conuertit furacem agricolam. Non tamen vnâ cum specie mores quoq; mutati fuere: nam formica nunc quoq; rura frequentat, & alienos labores ipsa percipit atq; recondit.

Fabula ostendit, naturas prauas immutatas manere in omni formæ varietate.

ASINVS ET EQVVS.

*Asinus beatum existimauerat quondam
 Equum, quòd affluenter ordeo pastus,
 Habitusq; semper eleganter, & lautè,
 Cutis nitore, obesitate membrorum,
 Curam in se herilem, gratiamq; præferret :
 Cum ipse interim ne vilibus quidem posset
 Paleis famem, & ieiuna viscera implere,
 Præsertim iniqua sarcina fatigatus.
 Sed enim, coorto fortè bellico motu,*

CUM

*Cum armis opertum hero insidente vidisset
Equum apparari ad pugnam, & acriter saepe
Calcaribus vexatum in hostium turmas
Agi; vnde vulneratus, & graui casu
Collapsus, animam vix trahebat afflictam;
Sententiam mutauit; & suam sortem
Præ eius miseria rursus haud malam duxit.*

Periculosum diuitum statum spectans,
Pauperiem, & arctam disce amare fortu-
nam.

V I D E B A T U R A S I N O B E-
atus esse equus, qui tam accuratè & copi-
ose pasceretur, cum sibi ne paleæ quidem
post maximam defatigationem abundè
præberentur. Fortè autem bello exorto,
cum in prælium ab armato equus agere-
tur, & circumuentus ab hostibus, post
multiplices labores pugnæ, tandem fauci-
us collaberetur. Hæc igitur omnia con-
spicatus asinus, quàm paulò antè fortuna-
tum esse equum censuerat, tam mise-
rum & infelicem tum esse iudicabat.

O

Docet

Docet fabula, non esse principatus & opes propter splendorem appetendas, sed in consideratione inuidiæ & discriminum, in quibus principes & opulenti versantur, boni consulendam tenuem fortunam, & mediocritatem vitæ. Itaque & Plato Ulyssis animam elegisse ait vitam hominis priuati, & non negociosi, neglectis omnibus alijs, honoribus & opulentia, potentiaque præclaris.

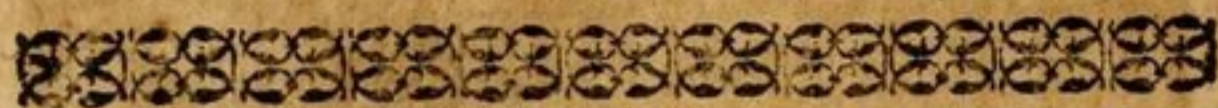
MONEDVLA.

Pastor præhensæ ab se pedem monedulæ
 Filo alligauit ; atq; eam gnato suo
 Puerile qui cum luderet, munus dedit,
 Quæ vitam eam pertesa, cum primum fugæ
 Occasio est oblata, cum vinculo auolans
 Se in arborem, suumq; nidum contulit.
 Circumuoluto verò ramis vinculo,
 Sese expedire ad euolandum non valens,
 Cum instare mortem iam videret, Ei mihi,

*Lacrymans, ait, gemensq̄, quæ sat commodam
Heri mei grauata consuetudinem,
Me me ipsa libertate, vitaq̄ exui.*

Incommodorum sæpe leuiorum fuga
In calamitates maximas incurritur.

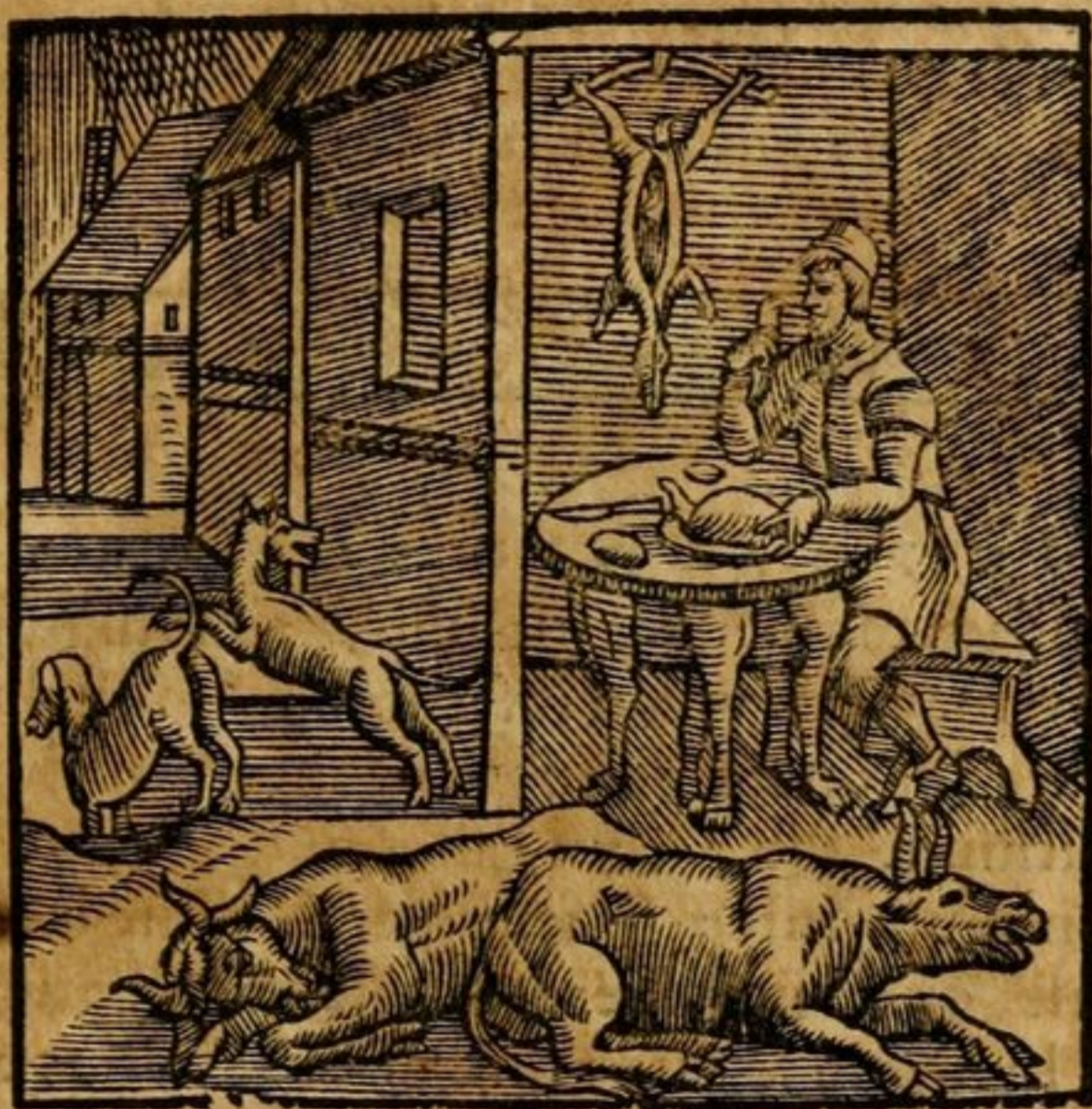
CAPTAM QUIDAM MON-
nedulam, alligatam filio deuincto ad pe-
dem illius, donat filiolo suo, cum qua lu-
deret. Illa impatiens humanæ consuetudi-
nis, occasionem nacta in siluas auolat, im-
plicito autem filo arboris ramis, cum iam
fame sibi moriendum intelligeret: Me mi-
seram, inquit, & stolidam auem, quæ ho-
minum seruitutem fugiens, in mortem &
exitium me coniecero.

Fabula indicat, quod homines decli-
nantes mediocria mala, in maxima inter-
dum incurrant.

HERVS

HERVS ET CANES.

*Hiberna nimbo continente tempestas
 Quendam suo deprendit in suburbano,
 Is primùm oues, dein comedit & capras :
 Postremò tempestate perseverante,
 Operarios quoq; institit boues vesci.
 Quod vbi canes videre, territi sanè,
 Interq; sese clam timore mussantes,
 Quantum poteſt fugiamus, inquit : nã qui*

O 3 Ne

*Ne operarijs pepercerit quidem bobus,
Nobisne eum putamus esse parsurum?*

Caris iniquus, esse cui potest æquus?

I N P R A E D I O S V B V R B E
 quidam tempestate inclusus, primum oui-
 bus mactatis vitam sustentavit, mox du-
 rante illa, ne à bobus quidem aratoribus
 abstinuit. Quæ cum canes fieri viderent,
 consilium inter se aufugiendi illinc inie-
 runt, quod non sperare posse viderentur,
 ibi locorum se tutos futuros, vbi bobus a-
 ratoribus non parceretur.

Monet fabula, illos fugiendos imprimis,
 apud quos ne domestici quidem & neces-
 sarij in tuto esse videantur.

AGNVS ET LVPVS.

*STans in supremo culmine agnus ædium
 In transeuntem probra iactabat lupum,
 Quæcunq; in improbam & voracem bestiam,
 Sævam atq; sanguinariam dici queunt.
 Olli quietam mente subridens lupus,
 Non tu mihi maledicis, inquit, ô bone,
 Sed iste, quo confidis, excelsus locus.*

**Aduersus homines præpotentes, & graues,
 Tenuibus animos tempus addit, & locus.**

AGNVS IN DOMO BENE
 clausa existens, cum lupum ad se venien-
 tem perspicit, illum conuitijs & maledi-
 ctis persequitur. At lupus inquit ei, Nō tu,
 sed locus inaccessibilis mihi conuitia dicit.

Fabula significat, quòd locus & tempus
 faciant timidos persæpe audaces.

ASINVS

ASINVS ET VVL.

P E S.

*L*eonis olim pelle asellus indutus
 Reliquas quadrupedes territans vagabatur :
 Vulpi quoq; obuia insolenter insultans,
 Terrere & hanc tentauit : illa quæ ignauum
 Rudentis eius fortè murmur audisset,
 Tua, inquit, ista horrenda toruitas oris
 Graui profectò me pauore compleisset,
 Nisi, qui leo esses, te rudente cognossem.

Indoctus idem , atque arrogans , suo se-
met
Sermone & ignorantiam suam prodit.

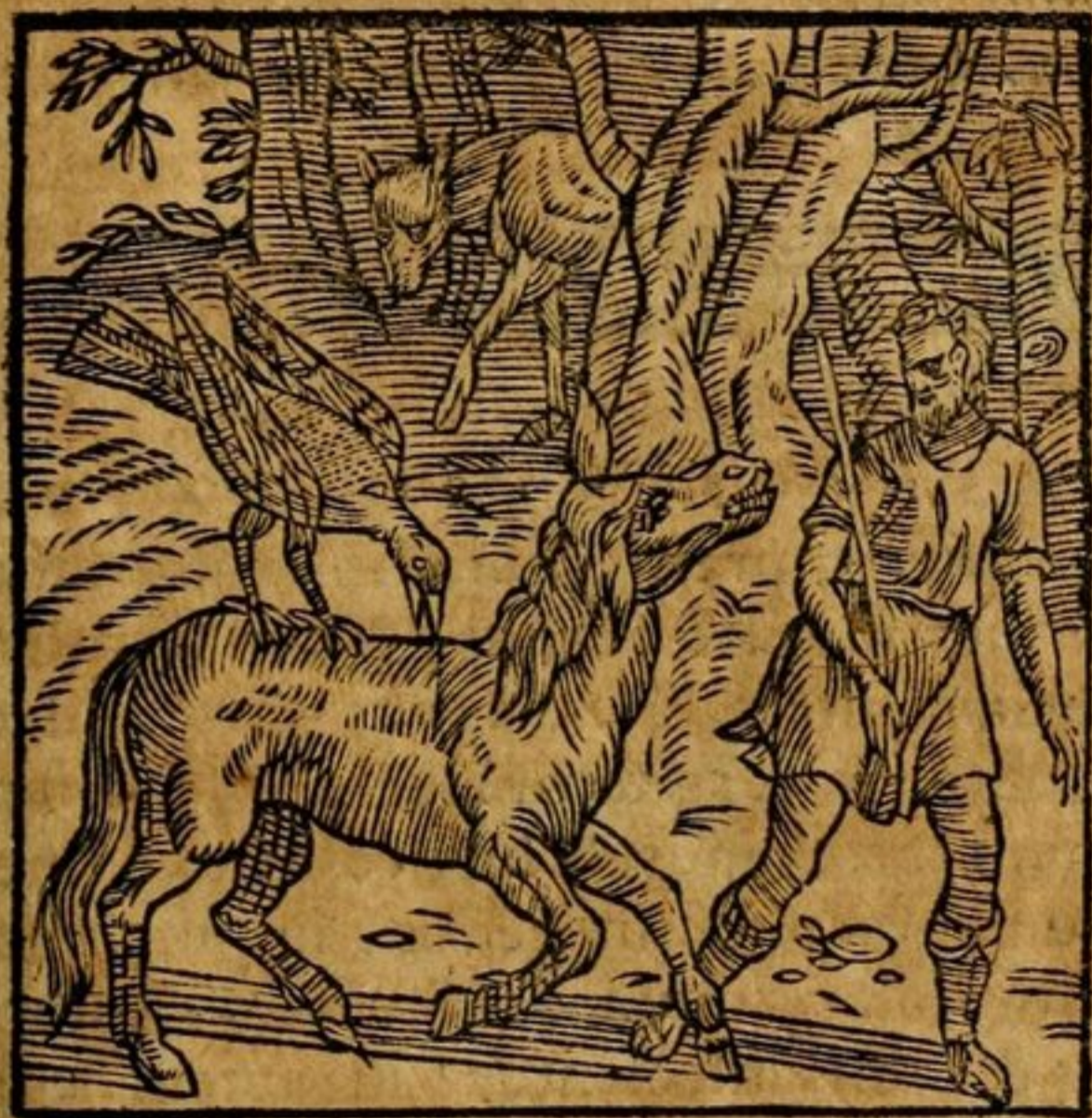

ASINVS INDVTVS LEO-
nis pelle , superbè obambulabat , & reli-
quas bestias territabat. Huic obuiam fa-
cta vulpecula , quæ fortè illius vocem au-
dierat, Etiam te ego, inquit, metuerem, ni-
si te rudere solerè scirem.

Fabula docet quosdam indoctos alienis
sæpe esse admirabiles, priusquam ipsi stul-
ticiam suam verbis indicent.

ASINVS, CORVVS
ET LVPVS.

Exulceratus dorsum asellus errabat
 Per prata : cuius vlcera aduolans coruus
 Tundente rescindebat improbus rostro.
 Rudebat ille, fæda labra distorquens :
 Crebrosq; calces præ dolore iactabat.
 Morsum vlcerum repetente sapius coruo,
 Spectaculum sanè elegans agasoni
 Visum, vt profusos solueretur in risus.

Quod

*Quod intuens è proxima lupus silua,
Me miserum, ait, quem si vel eminus tantum
Vident, acerbè persequuntur; huic verò
Noxam quoq; admittenti amanter arrident.*

A S I N U S P A S C E B A T U R
quodam in prato, huius in exulceratum
dorsum inuolat coruus, & tundit rostro
sauciam cutem. Tum asinus igitur rudere
& subsilire, at agitator ridere, præteriens
autem forte lupus, & hæc cernens, O no-
strum infortunatum genus, inquit, quos
omnes ad primum conspectum clamori-
bus & armis infectantur! isti autem, cor-
uum significans, impunè licet asini pellem
pectere, atque insuper etiam arridetur.

Ostendit fabula, improbos & damno-
sos statim esse manifestos, cum primum
apparuerint.

MERCVRIVS.

*M*ercurium ab alto misit olim Iuppiter,
 Artificibus medicamen vt mendacij
 Misceret. ille diligenter id terens
 Ad constitutum mente mensura modum,
 Circumtulit, partemq₃ cuiq₃ miscuit.
 Solus supererat sutor: & medicaminis
 Multum etiam erat, quod vniuersum illi Deus
 Ipso ebibendum præbuit mortario.
 Hinc factum, vt omnis mentiatur artifex,

Sed

Sed sutor illo in genere præstet omnibus.

I V P P I T E R M E R C V R I V M
iussit opificibus omnibus dare potionem
medicatam vanitate. Ille oblitus vnus ge-
neris, nescio cuius, miscuit æqualiter men-
dacium vniuersis. Cum autem recordare-
tur postea horum, quicquid relictum fue-
rat, id totum ebibendum prius præteritis
præbuit. Ideoq; cum omnes opifices mul-
tum mentiantur, aliqui tamen putantur
esse vanissimi.

Narratur fabula mendacibus opifici-
bus.

B V B V E

BUBULCVS ET HER-
CVLES.

*V*a in lutosa praegraue haeserat plaustrum,
Mersis ad vsq₃ axem rotis.

*N*ihil hic bubulcus prouidere, nec sese
Opi ferendae accingere:

*T*antum sedens, suamq₃ conquerens sortem,
Magnum inuocabat Herculem.

*C*ui nube subtus candida Deus, praesto
Fuit, & monere haec institit:

Age, inquit, & tu enitere ipse per tete.

Atque id, quod in te est, expedi :

Stimulo boues, humerisq; promoue plaustrum.

Tum demum agentem gnauiter

Vocatus adiuuabo, vique cœlesti

Humana vota prosequar.

Vigilando, agendo, prouidendo quod possis :

Paratur è cœlo fauor.

BUBULCVS ONVSTVM LI-
 gnis plaustrum domum agebat, quod cum
 in lutosa via & salebris hæreret & retine-
 retur, cœpit ille ociose astans deos deasq;
 in auxilium aduocare, præq; cæteris, quem
 maximè propter celebratum vulgò robur
 colebat, Herculem. Tum illi se Herculem
 conspiciendum obtulisse ferunt, & his ver-
 bis corripuisse stolidam ignauiam ipsius :
 Rotis manus, ô bubulce, applica, & sti-
 mulum bobus admoue, & deorum dein-
 de opem poscito, ne si tu cesses, dij frustra
 inuocentur. Vnde & prouerbium natum :

Manum admouentes inuocate numina.

Et

Et hoc :

Aliquid & ipse agens fac inuoces deos.

Fabula narratur contra desidiam & pigriciam, & cessationem, in quibus plerumque ignauum vulgus vota facit, & precibus fatigat deos. Itaque & Terentianus Mitio quærit de adolescente: An crediderit speratas nuptias dormienti sibi confecturos deos? Et apud Apollonium Hercules: ἴδε τι κῶας, inquit, αὐτόματον δώσει τις ἔλῶν θεὸς ὑξάμφοισι.

*Juppiter & Neptunus, & artibus inclyta
Pallas,*

*Certauere olim, quis eorum pulchrius orbi
Quid daret. ergo hominē speciosum rector O-
lympi,*

Diua domum, salse taurum rex edidit vnda.

*Tum Momus iudex accitus, & omnia iussus
Contemplarier, atq; aqua perpendere lance:*

*Is primū in tauro reprehendere cornua cœpit,
Quòd*

*Quòd fronti haerent : etenim consultius ar-
mos,*

Acrior vnde ictus foret, armatura fuisse.

*Tum sensum mentemq̄ hominis sub pectore
clausam*

*Carpere : quanto illã melius potuisse vel extra
Constitui, vel per patulam apparere fenestrã ;
Ut meditata eius penitus nouisse liceret.*

*Postremò damnare domum, vitijq̄ notare,
Mobilibus quòd nixa rotis non esset, vt vnã
Cum domino externas proficisci posset in oras,
Vicinumq̄ malum effugio vitare parato.*

*Damnari, carpiq̄ue etiam rectissima pos-
sunt.*

N A T A I N T E R P A L L A -
dem, Neptunum, & Vulcanum conten-
tione, quis vtilius opus commonstraret:
Neptunus taurum, siue, vt alij, equum ve-
lut arationi vecturæq̄ue accommodum in
primis animal in medium statuit: Pallas
domicilium ostendit, cuius vsus contra

P 2 iniurias

iniurias aëris omnes inferuiret : Vulcanus fictum hominem pro facile præstantissimo opere exhibuit. Delectus arbiter Momus, præter alia quæ carpsit, caussatus fuit in hominis opificio præteritos fuisse ab artifice clathros seu funestellas, pectoris parieti inserendos; per quos, ne quid occultum lateret intus, introspecti posset.

Fabula docet, nihil in vita mortalium tam numeris omnibus absolutum, tam doctum, tam rectè factum inueniri, quod non innatus Momis quibusdam calumniandi & carpenti morbus conuellat, aut saltem incessat : adeò procliuus fuit seculis omnibus *μωμίζεν ἢ μωμίζεν*, id est, Momum quàm minus agere.

ARBORES ET RHAMNVS.

*R*egnum olim oliuæ detulerunt arbores,
 Et valida latè scepra gentis frondeæ.
 Quibus illa, quæ contenta sorte esset sua,
 O' amice, ait, meam ne pinguedinem,
 Dis atq; hominibus expetitam, deseram,
 Ut imperem, regniq; curis macerer?
 Ite, oro, & alij sarcinam hanc imponite.
 Reiectæ eunt ad ficum: vti regnet, rogant:
 Quæ & ipsa, per se leta natiuis bonis,

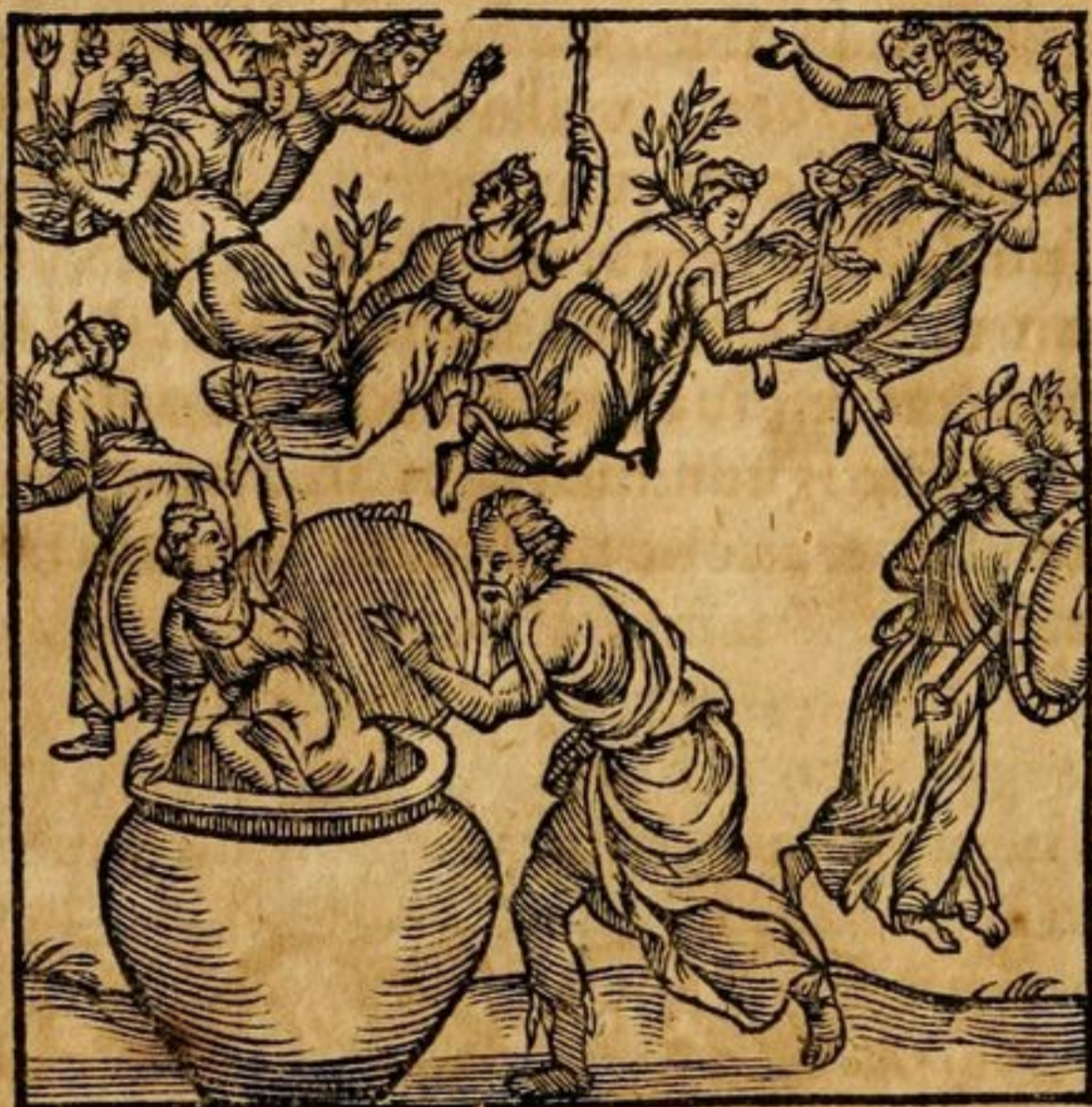
Egone vt meam dulcedinem, & suauissimos
 Fructus, saporis mellis Hiblei pares,
 Angore mutem, quo hic honos exuberat !
 Re rursus infecta hæsitabundæ arbores
 Vitem quoq; statuere tentandam sibi.
 Ea tum nigranti concolores purpuræ
 Vuas onustos explicans per palmites,
 Videtis, inquit, has opes, hanc copiam,
 Hoc delicatum tot racemorum decus,
 Deo vnde, hominibusq; humor acceptus fuit ?
 Hæc dona opima, hæc tanta naturæ bona
 Vt deseram, vos estis auctores mihi ?
 Tum verò me omnes omnium stultissimam
 Existimarint arborum, si id fecero,
 Quo me ipsa perdam, cæteris vt consulam.
 Hæc illa : at hæc, iam supplicandi tædio
 Fessæ, ac labore, Rhamno honorem deserunt.
 Elatus ille regio fastu, ac tumens,
 Si rex, ait, sum vester, ad me accedite
 Omnes, & vmbra sub mea confidite.
 Ni id feceritis, rapidus ignis, nemini
 Parsurus, ex me erumpat, atq; ipsas quoq;
 Excelsiores hauriat Libani cedros.

Alijs præesse optabile ijs tantummodo est,
 Libidini seruire qui volunt suæ.

Cum

CUM COIUISSENT ALI-
quando arbores ad vngendum sibi regē,
petebant ab olea, vt regnum in arbores
capefferet. Quibus illa respondit, non se
relicturam suam pinguedinem, cum per
ipsam & dij honorarentur, & homines, vt
arborum negocia capefferet. Tum illæ fi-
cum cohortari, vt regnum in arbores ca-
peret. Ficus enimvero negare commissu-
ram esse, vt relicta tanta sua dulcedine,
tamq; suauis fructu, arborum negocia ca-
pefferet. Tum arbores à vite contendere,
vt regnum in arbores susciperet. Sed vi-
tis negavit se relicturam mustum suum,
quo & deos exhilararet, & homines, vt
arborum negocia capefferet. Tum vni-
uersæ arbores à rhamno postularunt, vt
in se regnaret. Quibus rhamnus respon-
dit, vt, si se bona fide regem ipsis præfu-
turum vngere vellent, accederent, & sua
vmbra cōsiderent: sin minus, exiret ignis
à rhamno, qui Libani cedros combureret,

Narratur hæc fabula contra regnandi
cupiditatem, qua ij flagrant maximè, qui-
bus animum explere suum est propositū.

*Bona vniuersa Iuppiter coëgerat
 In dolum ; idq̄, sanè opertum sedulò
 Mortali amico deinde commendauerat.
 Is gestiens , quid intus esset ; visere :
 Cum operculum amouisset , in cœlum ilicò
 Cuncta euolarunt : spes modò hæsit in labro :
 Hinc in bonorum sola defectu omnium
 Mortalibus spes alma nunquam deficit.*

QUICQVVD ERAT BONO-
 rum Iupiter in dolium congefferat, idque
 occlusum probè, cuidam quem præ cæ-
 teris diligebat, custodiendum dederat.
 At iste gestiens videre quæ Iupiter intus
 conuassasset, remoto incautius operculo,
 fecit vt vniuersa illa bona auolarent, spe
 duntaxat residua, quæ labro vasis adhæse-
 rat. Hinc igitur mortales in omnium re-
 rum desperatione nunquam spe defici vi-
 deas.

ASINVS SIMVLA-
CRVM GESTANS.

*Simulacrum asellus baiulans argenteum,
Cum id transeuntes flexo adorarent genu,
Sui hoc honoris gratia est fieri ratus.
Iamq̄ insolenti elatus arrogantia,
Nolebat asinus esse, donec aspero
Probè dolatus fuste clunes, audiit,
O stulte, non es tu deus, sed fers deum.*

*Se norit hominem, qui magistratum gerit.
Gelta-*

GESTABAT IMPOSITVM
 sibi asinus, nescio cuius diui, simulacrum :
 hoc cum adoraretur à prætereuntibus, il-
 le animo elatus, quod se adorari putaret,
 quærere de astantibus quisnam esset, neq;
 enim se asinum esse arbitrari. Tum vnus
 de illis : Tu quidem, inquit, asinus idem
 es, qui semper fuisti, sed nunc diui simul-
 acrum geris.

Instruit principes & potentes fabula ad
 moderationem, & vt se, similiter ac reli-
 quos homines, esse mortales memine-
 rint: Quod autem imperium habeant in
 alios, hoc esse non ipsorum proprium,
 sed diuinum bonum, vt ait Homerus:
 οἶτε δ' ἐμίσησ' ἐν δὶος εἰρύαται, id est, qui re-
 gnum acceperint à Deo.

CASSITA.

*A*les est cassita, summum pileata verticē,
 In segetibus nidulari sueta, & oua excludere
 Fermè in anni tempus illud, filios vt puberes,
 Appetente messe, primis instruat volatibus.

Fortè tempestiuiora legit hæc quondam sata:
 Itaque flauescente segete pulli adhuc implu-
 mibus

Egredi materna tecta non valebant artubus.
 Igitur ad cibū parandū sata proficiscens foras
 Monuit

Monuit hos, si quid viderent, si quid audirent
noui,

Sedulò vt renunciare cuncta meminissent sibi.
Ecce dominus segetis illuc venit, & gnatum
vocans;

Cernis hæc maturuisse, & postulare iam ma-
nus;

Proinde cras vbi diurnum fulserit crepusculū,
Ito, ait, rogato amicos mutuam, in messem
hanc, opem.

Anxij pulli reuersæ matri idipsum nunciant:

Illa eos esse otiosos, atq; securos iubet:

Non enim messem futuram, dum ille amicis fi-
deret.

Postero die profecta rursus ad pastum alite,

Dominus opperitur illos, quos vocari iusserat:
Sol inardescit: nihil fit: præstò amicus nullus
est.

Tum ille gnato, isti amici nostri, ait, sunt de-
sides:

Quin ad affines rogandos, & propinquos per-
gimus,

Tempori cras ad metendum præstò vti nobis
sient?

Rursus hoc pulli parenti territi renunciant.

Mater

Mater illos tum quoq₃ esse sine metu & cura
imperat,

Vos modò, inquit, adnotate diligenter omnia,
Quæq₃ dicentur per illum, quæq₃ fient denuò.
Alia lux exoritur: ales pabulatum prouolat.
Ille vir bonus propinquos frustra, & affines
monet.

Quos iubens tandem valere, filio edixit suo,
Vt duas deferret illuc luce falces postera:
Tu tibi vnâ suriito, inquit, alteram ipse
sumsero:

Rem geremus Marte nostro, & copijs dome-
sticis.

Hoc vbi resciiuit ales, ilicet pullis ait:
Nunc profectò prouidendum est, vos vt aliò
transferam:

Nam seges cras demetetur ista certo certius:
Quando is ipse, cuiâ res est, illam agendam
suscipit.

Hoc erit tibi argumentum semper in prom-
tu situm,
Nequid expectes amicos, quod tute agere
possies.

ÆSOPVS ILLVS PHRY-
 giæ fabulator, haud immerito sapiens exi-
 stimatus est, cum quæ vtilia monitu suasu-
 que erant, non seuerè, non imperiosè præ-
 cepit & censuit, vt Philosophis mos est:
 sed festiuos delectabilesq; apologos com-
 mentus, res salubriter ac prospicienter a-
 nimaduersas, in mentes animosq; homi-
 num cum audiendi quadam illecebra in-
 duit, velut hæc eius fabula de auiculæ ni-
 dulo lepidè atq; iucundè præmonet, spem
 fiduciamq; rerum, quas efficere quis pos-
 sit, haud vnquam in alio, sed in semetipso
 habendam. Auicula, inquit, est parua, no-
 men est Cassita, habitat nidulaturq; in se-
 getibus, id fermè temporis, vt appetat
 inessis, pullis iam iam plumantibus: ea
 Cassita in sementes fortè concesserat tem-
 pestiuiores, propterea frumentis flauescē-
 tibus, pulli etiam tunc inuolucres erant.
 Cum igitur ipsa iret cibum pullis quæsitū,
 monet eos, vt si quid ibi rei nouæ fieret
 diceretur, animaduernerent, idq; vti si-
 bi, vbi redisset, nunciarēt. Dominus post-
 ea segetum illarum filium adolescentem
 vocat, & Vidēsne, inquit, hæc ematuruis-
 se, & manus iam postulare? Iccirco die
 crastino, vbi primum diluculabit, fac ami-

cos adeas, & roges veniant, operamq; mu-
 tuam dent, & messem hanc nobis adiuent.
 Hæc ille vbi dixit, discessit: atq; vbi redijt
 Cassita, pulli trepiduli circumstrepere, o-
 rareq; matrem, vt statim iam properet, at-
 que alium in locū sese asportet. Nam do-
 minus, inquit, misit, qui amicos rogaret,
 vti luce oriente veniant & metant. Mater
 iubet eos à metu ociosos esse: Si enim do-
 minus, inquit, messem ad amicos reijcit,
 crastino seges non metetur, neq; necesse
 est hodie vti vos auferam. Die igitur po-
 stero mater in pabulum volat, dominus
 quos rogauerat operitur: sol feruit, & fit
 nihil, & amici nulli erant. Tum ille rursus
 ad filium, Amici isti, inquit, magnam in
 partem cessatores sunt, quin potius imus,
 & cognatos, affines, vicinosq; nostros o-
 ramus, vt adsint cras tempore ad meten-
 dum? Itidem hoc pulli pauefacti matri
 nunciant. Mater hortatur, vt tum quoq;
 sine metu ac sine cura sint: cognatos affi-
 nesq; nullos fermè tam esse obsequibiles,
 ait, vt ad laborem capeffendum nihil cun-
 ctentur, & statim dicto obœdiant, Vos
 modo, inquit, aduertite, si modo quid de-
 nuo dicetur. Alia luce orta, auis in pastum
 profecta est: cognati & affines operam,
 quam

quam dare rogati sunt, superfedent. Ad postremum igitur dominus filio, Valeant, inquit, amici cum propinquis: afferes prima luce falces duas, vnam egomet mihi, & tu tibi capies alteram, & frumentum nosmetipsi manibus nostris cras metem? Id ubi ex pullis dixisse dominum mater audiuit. Tempus, inquit, est cedendi & abeundi, fiet nunc dubio procul quod futurum dixit: in ipso enim vertitur, cuius est res, non alio, vnde petitur. Atque ita Calsita nidum migravit, & seges à domino demessa est. Hæc quidem est Æsopi fabula, de amicorum & propinquorum leui & inani fiducia. Sed quid aliud sanctiores libri philosophorum monent, quam vt in nobis tantum ipsis nitamur, alia autem omnia, quæ extra nos, extraq; nostrum animum sunt, neq; pro nostris, neque pro nobis ducamus? Hunc Æsopi apologum Q. Ennius in satyris, scitè admodum & venustè versibus quadratis composuit: quorum duo postremi isti sunt, quos habere cordi & memoriæ operæprecium esse hercle puto.

*Hoc erit tibi argumentum semper in promptu situm,
Ne quid expectes amicos, quod tute agere possis.*

Q

VVLPES

VULPES ET SIMIUS.

*A*nimalium potius imperio leo,
 Ea exulare è finibus regni sui,
 Honore caudæ quæ carerent, iusserat.
 Pauescens vulpes, ire in exilium parans,
 Iam colligebat vasa. cui cum simius,
 Ad regis imperata iam vertens solum,
 Non pertinere edictum ad illam, diceret,
 Quæ tantum haberet caudæ, vt & superforet.
 Verum, inquit illa, dicis; & rectè admones;

Sed

*Sed quâ scio, inter illa, quæ cauda carent,
An me leo numerare vel primam velit?*

Cui vita sub tyranno agenda contigit,
Insons licet sit, plectitur sæpe vt nocens.

IMPERIVM IN ANIMA-
lia adeptus leo, quæcunque caudata non
essent, regni sui finibus vt excederent, e-
dixit. Vulpes igitur hoc mandato territa,
farcinulis collectis, parare abitum. Hanc
conspicatus simius, qui dicto regis audi-
ens & ipse solum vertere parabat: Cur,
inquit, exulare sponte tua vis, quæ præ
cæteris caudata, minimè edicto regio te-
neri videris? Cui vulpes: Verum tu qui-
dem dicis, inquit: sed quâ scis, an me rex
inter ea quæ caudam non habent, vel pri-
mam recensere velit?

Monet hæc fabula à tyrannidis impo-
tentia nemini satis cautum esse.

RUSTICVS ET IVP-
PITER.

*F*undum colendum rusticus quondam ab Ioue
 Conduxit æqua parte cum illa fructuum,
 Hac lege, vt omnem ad ipsius nutum Deus,
 Ad rustici, inquam, iussa summus Iuppiter
 Plueret, serena faceret, auras mitteret.
 Ita deinde fundus sedulo est cœptus coli:
 Sata prouenire, & aucta culmis surgere:
 Præstante pactas temporum vices Deo:

Et ad

Et ad imperata, nunc citum Fauonijs,
 Nunc vuidum exhibente, nunc sudum aëra.
 Fit ecce messis: qua spem hiantis rustici
 Vanis aristas sterilis elusit seges.
 Subrisit, & iacturam eam haud agrè tulit
 Qui templa cœli torquet, & terra sola.
 Sed specimen ut prudentia sua daret,
 Vides bone, ait, agricola, quid profecerint
 Abs te institutus annus, & cultum solum:
 Parente semper me tibi, & semper tua
~~Concordia~~ ad vota tempestatibus.
 Nunc si placet, videamus annum hunc proxi-
 mum:

Tu arato, tu farrito, tu occato ut soles:
 Me sine superne regere, & arbitrio meo
 Ventos cedere, nubilum & sudum dare:
 Mea saxa videas ratio quam prestat tua.
 Hæc Iuppiter, cui cum genuisset rusticus,
 Anno insequenti versus ordo temporum
 Læto repleuit vacua proventus horrea.
 Ex illo omisit homo Deo prescribere:
 Boniq; cuncta, quæ ille prestat, consulit.

CONDUXERATA IOVE
 rusticus agrum quendam colendum, sed

ea conditione, vt Iupiter dimidium frugum perciperet, ipse pro cultura partem haberet alteram, vtque pro agricolæ arbitrio Iupiter nunc plueret, nunc serenitatem daret, nunc ventos denique concitaret. Pacta, vt conuenerat vtrinq; , seruantur, & hic quidem agrum colere sedulo: ille verò ex coloni sententia moderari ac mutare tempestatum vices. Quid fit? Enascuntur sata, in culmos assurgunt, maturescunt. Facta messe, agricolam, quod ille ait: Expectata seges vanis elusit auenis. Illo igitur iacturam sementis ægrè ferente, Iupiter subridens, Vides, inquit, quo prouentu agrum colueris, dum ego ex tuo præscripto anni tempus guberno: age igitur, si ita lubet, quid vterque possit sequenti deinceps experiamur anno: tu pro more tuo opus facito: ego verò pro lubitu meo ventos & tempestates moderabor. Rusticus conditionem accipit, cumque anno rursus exacto magnam vim frugum collegisset, desijt deinceps Ioui tempestatum leges ferre.

Docet hæc fabula, humani consilij solertiam diuina superari prouidentia.

LEO, LUPVS, ET
VVLVES.

*Ægrum leonem quadrupedes inuisere,
 Cessante sola vulpe, iam omnes iuerant.
 Ibi regis aures credulas nactus lupus
 Calumniari & carpere absentem institit:
 Quid eam impedire, quid morari, quò minus
 Veniret ægrum regem & ipsa visere,
 Nisi contumacem spiritum, & superbiam,
 Qua gloriam de rege contempto petat?*

Interea ad ipsa iam perorantis lupi
 Extrema fermè verba vulpes adfuit,
 Ita vt probè omnem vafra rem coniecero.
 Infremuit ira incensus in vulpem leo :
 Quæ se tamen graui ex pauore colligens,
 Defensionis impetrato tempore,
 Causam suam est exorsa in hanc sententiam :
 Generose rex, quis, inquit, est ex omnibus,
 Quicumq; in hunc coière regalem specum,
 Qui pro salute tam laborarit tua,
 Quantum ego? per omnes misera quæ terras ij,
 Omnes medentes, sana consului omnia,
 Vti remedium quærerem regi meo :
 Tandemq; reperi. iussa proferre ilicò,
 Vt, inquit, inuoluare detracta recens
 Et adhuc calente pelle viuentis lupi.
 Sanè facile medicamen est, inquit leo :
 Lupus ecce adest : viuentem eum deglubite.
 Quo factò, amaris illa cum facetijs
 Conuersa semiuiuum ad aduersarium,
 Cur nudum, ait, te in publico video lupe ?
 An fortè fieri vis palæstrita è coquo?
 Sic eat, herili quisquis olim gratia
 Abuti ad innocentium pestem volet.

L E O N E M A E G R O T A N -
 tem quadrupedum visebant genera, sola
 vulpe emanente. Inde ansam arripiens
 calumniandi lupus apud regem nimis cre-
 dulum, acriter in vulpem inuehebatur;
 superbia & contemptu summi magistratus
 eam emanfisse caufatus. Nondum finem
 ille criminandi fecerat, cùm derepente
 vulpes interuenit. Ibi tum fremere leo, &
 aduentantem toruis adspicere. Vulpecula
 postquam animum recepisset, facta sibi
 purgandi potestate: Quis, inquit, ô rex,
 de eorum, qui adsunt, numero, de tua
 incolumitate æquè fuit sollicitus, atque
 ego? Etenim discursandi hinc inde, ac
 corrogandi medicos finem non feci pri-
 us, quàm morbo remedium perquirerem
 tuo. Tum ea confestim iussa exponere,
 quodnam sit illud: Si pelli, inquit, lupinæ
 ô rex recens detractæ, & adhuc calenti,
 insui te patiâre, procul dubio sanabere.
 Quid obstat igitur, inquit rex ministris,
 quin pellem lupo ocyus detrahitis, si tam
 facilis medicina inueniri morbo poscit.
 Itaque cùm illi ad imperata regis lupum
 viuentem degluberent, adstans vulpes
 aduersarium pænè exanimem amarulen-

ter irridere, eiq; dicere: Quid te nudum
hîc conspikor, lupe? An ex coquo palæ-
strita factus es?

Narratur hæc fabula contra delatores,
qui ad innocentium oppressionem gratia
abutuntur magnatum.

PATER,

PATER, FILIVS, ET
ASINVS.

*P*ater senex, & gnatus adolescentulus
 Venalem asellum ad proximæ vrbis nundinas
 Nulla grauatum præ se agebant sarcina.
 Hos intuens qui fortè proximè viam
 Arabat, irridere cœpit rusticus:
 Quod, vt tenellos pedagogi heros solent,
 Ita ipsi asellum feriatum ducerent,
 Alter senex planè, alter adolescentulus,

Aetate

Aetate vterque. cui vehiculo opus foret,
 Hæc perpulere obnoxium dictis patrem,
 Vti iuberet filium conscendere.
 Ecce alius illis obuius reprehendere
 Senem institit, quòd obsequens nimis pater
 Iuuenem atq; validum filium sineret vehi,
 Iter ipse pedibus faceret infirmus senex.
 Hæc vera visa. hic filio iusso pater
 Descendere, ipse insedit vsq; ad transitum
 Vici ad viam iacentis. eius incolæ
 Notare pro se quisq; cœperunt senem,
 Quod adhuc virenti ætate vir, alacer, vicens
 Veheretur ipse; at filium tenellulum,
 Per tantum itineris, cogeret pedibus sequi.
 Hanc ille tantam sustinere non valens
 Inuidiam, a felli clunibus gnatum iubet
 Post se insilire, atq; onere duplicato vehi.
 Ibi tum viator, fortè misericordia
 Commotus asini, Valde, ait, vile hoc tibi est
 Animal pater, qui id tam sinistrè perdere
 Vasta duorum mole tendis corporum.
 His ille tot pugnantis sententijs
 Distractus animum, incertus hæsit consili:
 Cum, non inani, non onusto tot modis
 Asino per omnes reprehendentum vices,

*Sine lite posset aut querela progredi.
 Tandem experiri & hanc quoq; placuit viam:
 Inter supini vt colligatos indito
 Pedes aselli palo, eum ipsi pendulum
 Ferrent ; ita humeris prægraue attollunt onus.
 Tum verò ad illud tam insolens spectaculum
 Affusa multitudo commeantium
 Risu emoriri , insanum vtrunq; dicere,
 Vexare salibus, sed magis multo senem.
 Tum denique ille ira impotenti percitus,
 Præcipitem asellum in maximam malam crucē
 Ab aggere alto in proximum flumen dedit.*

Plerumq; qui placere se cunctis studet,
 Et se ipse lædit, nec satis cuiquam placet.

V E N V M I B A T A S I N V S,
 quem pater senex vnaq; filius adolescen-
 tulus præ se agere, nulla onustum sarcina.
 Hos conspiciatus qui iuxta viam fundum
 arabat rusticus, falsè ridere cœpit, quòd
 neuter asino insidens illum quasi feriatum
 ducerent, cùm vtriq; opus esset vehiculo.
 Id ægrè

Id ægrè ferens pater, filio, vt conscendat, permittit. Paulò post alius quidam obuiam ijs factus obiurgat patrem, quod nimis indulgens filio, ipse ætate & viribus corporis infirmus pedibus iter faceret: filium verò satis & ætate firmum, ac corpore valentem, asino vehi sineret. Tum senex iubere adolescentem descendere, ipseque asello insidère. Vtrisque hinc ad pagum vicinum progressis, incolæ patrem carpere, quòd ipse dum vegetus senex asello insideret, filiumque tenellum pedibus sequi cogeret. Hic senex inuidiæ impatiens adsciscit filium à tergo, vnaque ambo asino vehebantur. Verùm ne sic quidem reprehensionum aculeos euitarunt: vix enim conscenderat filius, cum viator fortè præteriens, atq; erga asinum misericordia commotus: Quanto, inquit, ambo infelix animal onere oppressum enecatis? Tum senex, tam varijs hominum iudicijs distractus, animi pendere atque angere, quam tandem rationem iniret producendi vsque ad forum asellum, sine obuiantium reprehensione. Placuit igitur tandem hanc aggredi viam: asinum quadrupedem constrictum, deque hasta pendulum suis baiulare humeris. Quo facto,

mirum

mirum quantum concursum videas vulgi
cachinnis & probris natum patremque
excipientis, atque ipsos asino esse stolidi-
ores vociferantis. Hic verò ira commo-
tus senex, è collo in flumen deturbare a-
sellum præcipitem.

Notatur hac fabula inane studium &
contentio eorum, qui placere se cunctis
student, contra quos memoratur di-
ctum illud Græci versiculi: ἀν-

θρώπων δ' ἕδεις πᾶσιν ἕδειν
διώαται.

F I N I S.

ERRATA TYPOGRAPHICA
in C. fabulis sic corrigantur.

*Pagin. 9. v. à fin. 2. repone κέρως. pag. 17. v. 10.
Na. pag. 36. v. 2. βούς. pag. 48. v. à fin. 5. habueri-
mus. pag. 59. v. à fin. 2. Cetera sis, null. pag. 67. v. à
fin. 3. necessitudine. pag. 72. v. à fin. 6. ignaro. pag. 91.
v. 6. lafis. pag. 117. v. 2. induxisset. pag. 139. v. 13.
sua. pag. 150. v. à fin. 6. ipse. pag. 152. v. fin. 3. οἱ. &
paulò post ἀτὰρ. pag. 156. v. 10. delent. pag. 186.
v. 3. ille. pag. 187. v. 11. vbi. pag. 196. v. 7. filo.
pag. 206. v. 6. recordarentur. pag. 209. v. à fin. 2.
ἰδέ κ' κῶας. pag. 214. v. 2. Hyblei. eadem v. 10.
fluit. pag. 226. v. 2. potitus. Si qua praterea oc-
current, corrigantur à beneuolo lectore humaniter &
benignè.*

FABELLÆ

ÆSOPICÆ QUÆ
DAM NOTIORES, ET

IN SCHOLIS VSITATÆ,

partim excerptæ de priori editio-

ne, partim nunc primum

compositæ

A'

Ioachimo Camerario.

Anno M. D. XC.

CVM PRIVILEGIO.

Non dubito, beneuole le-
 ctor, quin in pellegendo
 fabulas has, quas auctor
 notiores inscripsit, vul-
 gus scholarum minores appellat, desi-
 deraturus sis aliquas, quæ in prioribus
 earum editionibus leguntur. Sed non
 est quod omissione ipsarum offendaris.
 Cum enim hîc omiſſæ, superius Gabri-
 elis Faërne fabulis suis quæq; locis sint
 subiectæ, non visum fuit repetitione
 superuacanea actum agere, quod ve-
 tamur prouerbio. Tu igitur factum
 hoc voluntatis rectæ & officiosæ in
 bonam partem accipies, atq; utra-
 rumq; fabularum lectione, non
 minus utili, quàm iucunda,
 hilariter & benignè
 fruëris.

GALLVS REPER- TOR VNIONIS.

GALLVS gallinaceus in sterquilinio, dum fimetum eruit, vnionem reperit. Quo conspecto: Quid mihi, inquit, tam preciosa re inuenta opus est? Me tritici granum oblatum magis iuuaret. Nulli enim vsui mihi esse potest. Neq; item ego tollere, & honorem ac ornamentum tibi conciliare scio. Ita in neutro alter utilitatem aliquam reperit.

Fabula dicitur, quibus indignis sæpe fortuna splendorem & bona offert, quæ & ipsi sustinere nequeant, & sæpe etiam infamare soleant.

LVPVS ET AGNVS.

S²tabat ³supra ⁴agnum in ⁵ripa ⁶fluminis lupo, qui cum vellet, si deuorasset illum, hoc iure fecisse videri: Cur tu, inquit, tortus vultu & minacibus verbis, scelestè puras vndas inquinās? vt ad me defluant turbidæ. Egone? inquit timens & trepidans agnus, qui infra te astiti, & à quo ad me illa deferuntur: At enim maledicis, inquit lupo, neq; recordare, quam pœnam

R 2

ob pe-

ob petulantiam linguæ pater tuus persoluerit ante menses septem? Non ego tum, inquit agnus, procreatus fui. Scin verò, lupus inquit, quàm vastum reliqueris nuper campum omnibus herbis nudatum? Nunquam hoc, inquit agnus, factum reperies: neq; ego omnino, cùm dentibus caream, facere potui. Tandem lupus: Tu quidem, inquit, satis dicatulus es & disertus, ego tamen laute cœnare decreui: Atque ita correptum agnum deuorauit.

Fabula narratur de impudentia facinorosorum.

MVS ET RANA.

MVs ranam inuitarat, cumq; illa in penum repletum vario genere escarum introduxisset, Mi ranuncule, inquit, pasce re hilariter, & exple te præsentibus bonis: nihil enim arbitror te desideraturum omnium, quæ gulæ apta habeantur. Rana inuidens tantam felicitatem muzi, quem videret in delicijs summis quotidie viuere, cum ipsa in limo tabesceret: cupiens illum perdere, gratum simulat animum verbis, inuremq; vicissim ad sese inuitat, Sed non, inquit, pari apparatu te excipiam, nostras tamen

tamen etiam opes qualescunq; volo spe-
 ctes. Cæterum, quia tibi in aquis versari
 insuetum est, ne quò aberres, filo tuum
 meumq; calcem alligabo, atq; ita domum
 nostram deducam. Placebat cõsiliu[m] sto-
 lido, adque ranam annectebatur: Quæ in
 paludem defiliens, & profundum petens,
 illum miserum & serò sapientem, sub vn-
 das periturum vnà trahebat. Qui cum cer-
 neret se suffocandum: Ego quidem, in-
 quit, tam indignam mortem vlcisci non
 potero, hoc tamen scio, vltõre me non
 cariturum. Rana eo sermone nihil moue-
 batur. Post breue tempus, super aquas
 murem natantẽ miluius videt, quem dum
 in cibum sibi aufert, appendentem etiam
 ranam attrahit, & viam post murem di-
 laniat.

Hanc fabulam alij ita exponunt, vt nar-
 rent, bellum quodam tempore gessisse
 murem cum rana, atque fuisse insidiatum
 murem, huius autem insidias repulisse ra-
 nam viribus suis. Cum autem vterque in
 alterum vt hostem intentus, nihil præter-
 ea cogitaret aut metueret, inuolasse in
 bellatores miluium, & correptos ambos
 illos deuorasse.

Fabula hac subijciunt atq; monent, non

pati. Deum sceleratam audaciam esse impunitam, & hanc esse factionum naturam, ut per ipsas ad interitum ac perniciem civium via aperiatur externis hostibus.

De cane & frusto carnis.

Ferebat canis secundum flumen &c. vide supra pag. 119.

LEO, IUVENCA, CAPRA, OVIS.

SOcietatem iunxerant Leo, Iuvenca, Capra, Ovis. Parta autem præda, in portiones æquales quatuor diuisa, Leo, prima, ait, mea erit: Debetur enim hæc præstantiæ meæ. Tollam & secundam, quam meretur robur. Tertiam vendicat sibi eximius labor & defatigatio mea. Quartam qui suam esse voluerit, is sciat, se habiturum me inimicum. Quid facerent imbecilles bestię, aut quis ^{videtur yrabar.} refragari leoni, vel illum ^{non impeditur.} infestum habere sibi vellet? Uniuersam igitur ipse prædam solus tenuit.

Hac fabula docemur, ijs, qui potentium consuetudine implicentur, & insolentiam horum ferendam esse.

Lupus

Lupus & Grus.

Inhæserat os in faucibus lupi, &c. sup. pag. 125.

AGRICOLA ET ANGVIS.

Repertum anguem frigore penè mortuum agricola misericordia motus, fouere sinu, & subter alas recondere. Anguis recreatus calore, vires recepit, ac confirmatus, agricolæ pro merito ipsius summo, letale vulnus inflixit.

Fabula demonstrat eam mercedem, quam rependere pro beneficijs mali consueuere.

Aper & Asinus.

Obuiam factus apro &c. sup. pag. 121.

DVO MVRES.

Olim mus ruri genitus & educatus, vr-
bis alterum murem incolam & habitatorem ad se inuitauit, eumq; deductum in nequaquam splendidum cauum suum, quamuis esset ætate & cura ad rem attentior, accipit tamen liberaliter, neq; in sua paupertate quæsitis parcit, sed omnia pro-

mit benignè & libenter. Apponit igitur hospiti cicer, quod pridem ad festos dies celebrandos & lautiores epulas seposuerat. Substernit illi auenam, vuarumq; pterosq; , sed & alios quosdam acinos aridos profert: tum etiam frustula succidiæ. Cupiebat enim omni ratione opiparâ cœnam dare hospiti, & varietate vincere singulorum fastidium. Atque hic superbè & contentim arrodere dapes, cum paterfamilias ipse in recenti palea accumbens, farre & lolio pasceretur, & cibos vinctiores magisq; delicatos relinqueret hospiti. Qui tamen neq; studium, neque voluntatem illius boni consulens: Quæ, inquit, stulte dementia est? vt hæc sola loca siluarum atq; montium incolere in omnium rerum penuria libeat? An non venit in mentem tibi ~~sm~~ mortalem vitam omnibus animantibus naturam esse largitam? in qua, dum durat, si tibi benefacias, tamen esse hoc haud longinquum: Si verò occasionem istam amiseris, nunquam in morte postea eandem oblatum iri. Quod si te fortè miseræ, & famis, atq; huiusce cultus, & victus asperi pœnitet, age in urbem te mecum, & ad homines confer, vbi in summa copia degere, & maximis voluptatibus

perfrui

perfrui possis. Mouêre ista animum rustici muris, & mox, inus igitur, inquit. Profecti igitur, cum strenuè reptassent, venêre tandem ad urbem :

*Iamq̄, ferè mediam cœli nox humida metam
Contigerat, fusiq̄, vr̄bis per mœnia cuncti*

Conticuêre, sopor fessos complectitur artus :

Cum domum subeunt hominis diuitis, & omnium rerum copia abundantis, in qua manebat urbanus musculus. Atque ibi inductus rusticus in triclinium collocatur super auratos eboratosq̄; lectulos, qui purpuratis & conchiliatis vestibus essent instrati. Ipse de reliquijs, quæ erant variæ & multiplices, agitati pridie illius diei conuiuij, afferre sedulò bellissima quæq̄; & ministrare studiosè hospiti, utq̄; hilare vescatur ijs, quæ maximè placeant, hortatur. Rusticus inter hæc beatum se putare, & in summa læticia lautissimis cibis sese replet, eamq̄; vitam expetendam, suam miseram esse prædicat: cum subito fores strepunt, & cardines sonant, hominumq̄; & canum voces exaudiuntur. Ibi conuiuæ musculi discurrere & trepidare: inprimis autem rusticus, cui, ut externo, omnia essent insueta & ignota, tandem reddito silentio, & turba sedata, tremens toto cor-

pore & subsiliente corde rusticus : Non mihi placet hæc vita , & vale, inquit , amice. Ego intra silvas & montes ad tenuem victum & eruias meas reuertor. Malo enim in securitate pauper, quàm in opulentia maxima sollicitus semper & anxius vivere.

Docet fabula, optimum esse, vt quisque sua sorte contentus viuat, neq; splendore fortunæ ad curas & anxietates occultas, inuitari se patiatur. Hanc Horatius fabulam copiose versibus descripsit, libro 2. Satyra 6. quem locum nos quasi reddere studuimus expositione nostra.

AQVILA ET CORNIX.

Ferebat vngulis testudinem aquila, quã rostro sæpe frustra tundeat, perfringere enim non poterat. Huic occurrens cornix : Consilio, inquit, opus est hera : non enim vires omnia conficere possunt. Puto enim & te audisse quod fertur :
Consiliũ est melius, quàm vis, cùm ligna secantur.
Consilium incolumem sæua inter flumina nauem
Ventorum, motis pelagiq; gubernat in vndis :
Consilio celeres superantur in equore currus.

Consilio igitur & ratione tu quoq; **po-
licre**

tiere esca intra testam abdita, non vi. Quid igitur suades, vt faciam? inquit aquila. In altissimas cœli plagas subuolabis, inquit cornix, atque inde demittes in hanc rupem testudinem, ita afflicta ad saxum rumpetur testa, & caro nudabitur. Paruit aquila, & ita, vt censuerat cornix, fecit, ac testudo quidem comminuta, sed cibo aquila fraudata fuit. Nam priusquam illa deuolare posset, cornix deuorauerat omnia.

Docet fabula, calliditate consiliorum munitissima quoq; expugnari.

De Coruo & Vulpe.

Sustulerat coruus alicunde caseum &c.
sup. pag. 44.

LEO SENEX.

LEO confectus senio vix debilia membra trahens, amissis viribus ab animalibus reliquis non modò contemptus, sed vltro etiam appetitus fuit vsq; adeo, vt asellus etiam inertissima bestia, calce ferire miserum non reformidaret. Tum fortunam ille deplorare suam, & meminisse, quantò olim robustissimis quoq; beluis terro-

terrori fuisset, qui nunc ea contumelia
consumto robore, afficeretur.

Fabula potentes & honores atque ma-
gistratus consecutos hortatur, vt ita se in
illis gerendis teneant, ne cum vel fortu-
na mutata, vel hi depositi fuerint, alijs
ipsi ludibrio sint.

ASINVS ET CATVLVS.

Videbat asinus amanter complecti pa-
tremfamilias catulum, qui insiluerat
in gremium illius. Idem & ipse igitur spe-
rans, si pariter assultaret domino, euentu-
rum sibi: in illum se infert, & vt rebatur,
abblanditur hero. Sed hic ineptias &
peruersum studium repulit, & fustibus
correxerit stultitiam illius.

Docet fabula, ne affectemus ea, quæ
natura negauit, neue obtrudamus inuitis
officia nostra.

LEO ET MUSCVLVVS.

Lasciuè discurrentes circum leonem
dormientem musculi, vnum ita agita-
uere incurfione sua, vt in dorsum bestię
deferretur. Qui à leone captus, deprecari
vitam suam, & excusare imprudentiam
facti.

facti. Leo etsi erat commotus, ignouit tamen musculo; & tam contentum animalculum inuiolatum dimisit. Paulò post incautius prædam vestigans, in laqueos incidit, quibus astrictus rugitum maximum edidit, ad quem procurrentis musculus, cernensque in vinculis eum, qui sibi dudum vitam petenti concessisset, gratiam pro beneficio relaturus, accedit ad laqueos, & illis corrosis, leonè omni periculo liberat.

Docet fabula, & nullius exiguitatem atque impotentiam spernendam, & gratiam beneficijs referendam esse.

CORUUS.

Coruus graui morbo &c. sup. p. 29.

HIRVNDINO ET AVICVLÆ.

CUM linum sereretur, monuit reliquas auiculas hirundo, secum ut eruerent femina, de quibus relictis, exoritura esse herba nocentissima auium generi. Sed hoc illis cum non probaretur, rursus enatam primùm & teneram herbam ut euellerent, hortatur. Cum verò neq; hoc facere vellent, ipsa de siluis & solitudinibus
ad ho-

ad hominum consuetudinem, & in oppida se contulit. Paulò post maturum linum carpitur, & retia nectuntur, & capiuntur auiculæ, serò deplorantes neglectionem salutaris consilij.

Fabula ostendit, verum esse, quod dici solet: Qui consilium bonum respuat, eum accersere perniciem sibi.

DE RANIS ET IOVE.

PEtijisse quodam tempore à Ioue ranæ dicuntur, sibi vt regem præficeret. Exoratus Iupiter, trabem ingentem in lacum deiecit. Quo sonitu turbatæ ranæ, refugere primùm, mox tamen speculari, quid accidisset. Cumq; trabem aspicerent nantem in aquis, subitò in illam inuasere, cum magno contemptu, & per risum salutant, appellantes regio nomine. Tum Iupiter immisit illis anguem aquaticum: Hydrium vocant. A quo cum capti manderentur, serò stulti voti dementes ranunculos poenituit.

Fabula monet, ne cui fortuna libertatis usum concessit, is seruitutis iugum iuduat.

MILVIUS ET COLUMBA.

Miluij metu accipitrem affciscunt columbæ, à quo defenderentur. Accipiter admissus, & quasi contumaces castigans, plus stragis vno die in columbari edidit, quàm longo tempore euolantibus dare miluius potuisset.

Indicat fabula, malorum & crudelium patrocina esse cruenta.

FUR ET CANIS.

Fur allatranti cani offerebat panem. Cui canis: At nunc ego, inquit, satiat, cum tu domum nostram compilaueris, me silente, vnde mihi mox cibum petam, aut quomodo sedabitur fames mea?

Fabula docet, cauendas fraudes fallacium, neque facta illorum, sed consilia spectanda esse. Refertur & ad illud potest, quod à Iurisconsultis memoratur:

Tolle voluntatem, nec erit discrimen in actu.

Quæ sententia in conuiuio Platonis elegantissimè memoratur. Exposita & à Gellio lib. 17. cap. 20.

SCROFA ET LUPVS.

Acce-

Accedens ad scrofam parturientem lupus, obstetricis se munere functurum pollicetur. Cui scrofa, metuens succulis suis, si ederentur lupo praesente: Inò tu obstetricem, inquit, adducito, nam pudore prohibeor, quo minus in tali re virili ministerio vtar. Atq; ita ablegato lupo, enisa numerosum foetum, in tuto hunc collocat, & paulò post reuersum lupum deridet.

Fallacium iniurias saepe fallacijs repelli, docetur.

M O N S P A R T V R I E N S .

Mons tumens & ingemiscens, quasi partus instaret, maximos metus & terrores incusserat humano generi, cum subito mus prodijt. Itaq; anxietas hominum in risus euasit.

Indicat fabula, expectationem singularem ad maximas saepe nugas recidere. De qua re in prouerbio dici Horatianus versus solet:

Parturient montes, nascetur ridiculus mus.

C A N I S E T S E N E X .

Bona & laudabili opera canis perstre-
nui vsus aliquantisper venator fuerat.
Defici-

Deficientibus autem iam viribus, & debilitatis membris, nihilo secus ille tamen ab hoc alacritatem & cursus pristinos requirebat, & verbis atq; verberibus cessantem urgebat. Cui canis: Quàm citò oblitus meritorum meorum, inquit, ita in me sæuus es, neque mihi prodest quicquam, quod benefecerim, cum facere posse desierim.

Fabula reprehendit hominum prauitatem, in beneficijs obliuiscendis. Dicitq; idem, quod versus Homericus: Οὐκ ὄσι χάρις μετόπισθεν εὐεργέων: Id est, benefacti gratia rara est. Itemque Ouidianum hoc: Nil, nisi quod prodest, carum est.

LEPORES ET RANÆ.

Lepores quondam in conuentu de miseria & fortuna infelice vitæ suæ conquesti, quod & à bestijs illi & ab hominibus impugnarentur: nam & canibus & aquilis, & omnibus propemodum feris carniuoris sese direptioni & prædæ esse, tum sibi mortem vltro consciscere velle decreuerunt. Statuebant enim, multò esse satius semel interire, quàm sempiterna

S formi-

formidine agitari. Itaq; re probata vniuersis, ad proximam paludem cuncti impetu maximo ferebantur, vt in aquis demersi suffocarentur. Ranæ autem, quæ fortè in herbis iuxta paludem enatis incubabant, incursione leporum territæ, subitò omnes in paludem se fugientes demisere. Tum vnus inter lepores, vt reliquis sapientior: State, inquit, socij, neq; in vos ipsos grauius quicquam consulite. Nam nos quoq;, vt videtis, quædam animantes metuunt, quas scilicet esse miseriore nobis oportet.

Fabula ostendit, afflictis aliorum miseria solatio esse.

Exponitur autem ab alijs hæc aliter, hoc modo: Excitari sæpe periculis animos, & quid quisq; possit, in discrimine demum intelligi. Hæc narratio est talis: Territi lepores siluarum strepitu, incitatissimo cursu aufugiebant illo de loco, fugientibus obstitit palus, in quam demergerentur trepidæ ranæ. Tunc vnus natu grandior, Cùm tanta, inquit, sit velocitas pedum nostrorum, cur non potius murmura illa siluæ contempsimus, quàm metuimus?

LVPVS ET HOEDVS.

Exiens

EXiens in pascua capra, imperat hœdo, ne cui caulæ fores ante vesperam pandat. Vix fuerat profecta, cum aduenit lupo, & in quantâ exilitatem poterat, deducit vocem, vt capræ similis videatur, & aperiri sibi postulat. Cui hœdus, fraude intellecta: Imberbes, inquit, animantes admitti mater vetuit.

Docet fabula, salutem conseruari iuventutis, obsequio & obœdientia parentum & magistrorum.

DE CERVO ET OVE.

PEtebat ab oue debitum frumentum ceruus, idq; teste lupo. Ouis territa fatebatur à se deberi illi frumentum, & præfiniri diem passa est, qua persolueret. Ea cum aduenisset, instanti ceruo, vt frumentum curaret sibi afferendum: Quare, inquit ouis, mi cerue, in granarijs diuitum: nam mihi nullum est conditum domi meæ. Promisistin', inquit ceruus, te hoc die redditurum mihi frumentum, confessa deberi? Ita factum, inquit ouis, tum pelli metuebam meæ.

Fabula docet, quod vi gestum contractumq; sit, ratum haberi non oportere.

ANGVIS ET AGRICOLA.

IN vestibulo agricolæ cauerna erat, quâ incolebat anguis: hic puerum illius paruum, à quo non prouisus calcatus esset, ictum veneno sustulit, atque conscientia facinoris in cauernam statim serpendo se recipit. Pater dolore maximo ob mortem filij affectus, bipennem arripit, & ante fauces cauernæ assistit, obtruncaturus proserpentem anguem. Hic verò, cui in memoria hæreret perpetratum facinus, egredi cautè, & prius circumspicere omnia. Sed agricola vindictæ cupiditate festinans, plagam in anguem vix dum apparente capite summa vi infert. At hic celeriter illud reducit, & mortem subterfugit, & bipennis in saxum impacta, signum impressit iræ & indignationis agricolæ. Paulò post hortante vxore illius, cum angue vt reconcilietur, apponit ante cauernam panem & salein, & euocat anguem ad componendam pacem. Cui anguis: Nulla, inquit, firma pax fieri poterit, donec & bustum filij tui, & istud signum tam violentæ plagæ in saxo apparuerit.

Significat fabula, non obliuisci homines, neque deponere odia ac cupiditatem

tem vindictæ, quamdiu vestigia extent
malorum, quibus affecti fuerint.

VULPES ET CICONIA.

Vulpes ciconiam cum inuitasset, appo-
nit illi iusculum in catillo: hanc ipsa
liguriens, hortatur per iocum ciconiam,
ipsa quoq; vt vescatur, & boni consulat,
quod appositum sit, præsentiq; copia fru-
atur. Quid faceret ciconia, quæ se fraudari
cibo, derideriq; cerneret? Nihil igitur,
inquit, requiro, & curata omnia sunt lautè
& abunde. Sed vt gratia tibi referatur, ve-
nies ad me quoq; cœnatum perendie.
Quid opus est, inquit ludificans vulpecu-
la? Nolo te mea causa sumtus facere.
Cur, inquit illa, tam grauatè? Promitte
verò. Fiat, inquit vulpes, etsi aliò vocata
est opera. Abit ciconia, & vasculum sibi
parat vitreum oblongum, & collo angu-
stiore, in quod opiparas & delicatissi-
mas escas indit, & vulpi, quæ ad cœnæ
tempus affuerat, proponit. Tum ipsa glu-
tire bellissimos cibos, iubereq; vulpem
edere, & paratis libenter vti. Vulpes se
benignitate acceptam videns ea, qua nu-
diustertius ciconiam ipsa accepisset, Nihil,
S 3 inquit,

inquit, discedens, queror. Nam qui alios fallere volunt, ipsos quoque falli interdum oportet.

Ostendit fabula, circumventiones & dolos plærunque reuerti ad auctores illorum.

V V L P E S.

IN statuarij officinam irreperat vulp-
cula, ac contemplando diuersi generis
& variæ formæ effigies, magnam volup-
tatem capiebat. Inter omnes tamen vna
muliebris corporis statua inprimis illam
delectabat, ad quam & accedere & ser-
monem instituere, & blandissimè allude-
re. Sed statua immobili persistente, vul-
pes indignata: Quàm formosa, inquit,
facies cerebro caret!

Notantur hac fabula splendidi & con-
spicui cùm corpore, tum fortunis, sed
stolidi & vecordes. Et videtur auctor
huius alluisse ad versum Homericum
Od. θ. de Venere.

Οὐνεκα ἢ καλὴ θυγατὴρ, ἅταρ ἐκ ἐχέθυμος.

Filia pulcra quidē huic est, sed mens deficit illā.

**D E C O R N I C E S V P E R B I -
ente aliarum auium pennis.**

Corni-

COrnicula collectas pennas de reliquis
 auibus sibi commodauerat, & super-
 ba varietate illa, reliquas omnes præ se
 auiculas contemnebat. Tum fortè hiru-
 do notata sua penna, aduolans illam au-
 fert, quo facto & reliquæ postea aues que-
 que suam ademêre cornici: ita illa risum
 mouit omnibus, furtiuus nudata colori-
 bus, vt ait Horatius.

Significat fabula, commendicatam spe-
 ciem neque diu durare, & perleui mo-
 mento dissolui.

MUSCA ET FORMICA.

PRæferens se formicæ musca, illam ab-
 ijcere verbis, & se extollere. Vide e-
 nim, inquit, quanta sit humilitas tua. Ca-
 ua loca terrarum incolis, & perpetuò hu-
 mi reptas, magno cum labore tenuem
 victum quærens. At me alæ in sublime
 ferunt, & accipiunt mensæ regiæ: auro
 & argento ego eadem bibo, delicatissi-
 mis cibus vescor, purpuræ incubo: Quin
 etiam mollissimas sæpe genas formosa-
 rum deosculor. Fastidiosæ & inflatæ opi-
 nione felicitatis respondit Formica: Etiã
 hoc adde, improbitatem tuam inuisam &

odiosam esse omnibus, contra te flabella
& venena parari. Idemq; hoc, media anni
parte durare hanc beatam vitam tuam,
dum sol feruet, hyeme & frigoribus sta-
tim occidere. At ego æstate mediocri la-
bore exerceor, vt hyeme quietam & se-
curam vitam possim degere.

Fabula hoc ait: Qui, quæ vult, dicit, ea,
quæ non vult, audit. Et hoc: Non esse in
paruis commodis, sed sine magnis incom-
modis vitam beatam.

RANA CREPANS.

CONSPICATA bouem opimum rana, etiam
se posse exæquare magnitudinem il-
lam, si contractam & rugosam pellem ex-
plicuisset, sperabat. Cum igitur se infla-
ret, rogat suos ranunculos, quàm longè à
bouis mole abesse videatur? Per, inquiunt
illi, nostra matercula, permultum. Tum
inflare se illa vehementius, & quæ vide-
tur, rogare iterum. Vbi vnus, vt Horati-
us loquentem fecit, de pullis: Non si te
ruperis, inquit, par eris.

Stulticia reprehenditur eorum, qui aspi-
rant ad non sperandam excellentiam.

Lupus

Lupus & Asinus.

Conspectum in pascuis &c. sup. pag. 9.

Asinus & Equus.

Videbatur asino &c. sup. pag. 193.

VESPERTILIO TRANSFUGA.

Bellum gerebant bestiae cum volucris: cumq; videretur victoria ad has sese inclinare, vespertilio, quae euentum expectarat, neq; alterutri parti adhuc sese applicuerat, cum bestijs coniungitur. Mox fortuna mutata, vt haec est belli varia, vincentibus virtute aquilae volucris, ad aues illa reuolat. A quibus, vt transfuga, nudata pennis, ab auium conuictu exclusa, & ad nocturnos volatus damnata, poenas dedit perfidiae.

Contra mendaces, & subdolos ac perfidos, haec fabula composita est.

LUPVS ET VVLPES.

Copiosam praedam lupus in antrum congefferat. Accurrit vulpes, & blandè illum

illum compellat, & gratulatur aduentu prospero illius: Diu enim, inquit, à nobis abfuiſti, & ſolicitos habuiſti mora reuerſionis tuæ. Lupus vulpeculam aſſentatione ſua aliquid de præda ſibi quærere intelligens: Bene, inquit, habet, tibi tamen partem afferre non potui. Falfa ſpe ſua vulpes, & ad iram, & vindictæ cupiditatem conuerſa, accedit ad paſtorem, & Heus tu, quid mihi dare vis, inquit, ſi nunc tradidero in manum tuam ſempiternum hoſtem gregis tui? Omnia, quæ vellet, promittente paſtore, paucos caſeolos pacifcitur, & illum ad ſpecum lupi armatum deducit, qui facile hunc interemit. Poſtea vulpem venientem petitum mercedem proditionis, accerſitis ad tempus deſtinatum venatoribus obijcit. Itaq; illa ſibi interitum imminere videns: Hoc, inquit, diuinum certè eſt iudicium, vt ego, quæ alterum fraude perdidit, fraude circumuenta inteream.

Fabula narratur contra inuidiam, & docet, malos malè perire.

L V P V S E T H I R C V S .

Hircus euaserat lupum inſequentem in rupem, in quam peruenire ille non poſſet.

posset. Vbi aliquantisper lupus cum obsedit eum, tandem fame depulsus, siti-entium hirco ad fluuium vicinum descendendi facultatem dedit. In fluuio autem cornua procera, & crura leuia contemplatus hircus, placere sibi, & se incusare, qui lupum fugisset. Lupus stultum imitantem in fluuio, & aspectantem imaginem suam, clanculum adortus compræhendit, & iam frustra deplorantem suam vanitatem asportat atq; deuorat.

Contra stulticiam superbiorum fabula narratur: Simili quidem illa prorsus sensu, & de ceruo laudante speciem cornuum apparentium in aqua, & postea damnantem illa, cum fugiendum esset per densam arboribus siluam.

FELIS.

IRreperat in officinam excusoris, seu felis seu vipera, ibiq; repertam limam lingere cœpit. Cumq; sauciata de lingua cruor manaret, gaudens illa euentu, quod crederet ferrum à se lacerari, non fecit lingendi finem, donec tota lingua absumeretur.

Fabula dicitur contra eos, qui cupiditatibus

tatibus & pertinacia sua seipfos damnis afficiunt.

LUPORVM ET OVIVM PAX.

CVM lupis bellum gerebant oues, atq; illis adiutæ auxilio canum, semper pares, sæpe etiam superiores erant. Lupi, victoria desperata, ad aues legatos mittunt, qui pacem petunt. Conditiones ferebantur, canes lupis vt obsides darentur ab ouibus, ipsæ catulos luporum acciperent. Cum de omnibus conuenisset, pax iurisiurandi religione firmatur. Paulò post securis ouibus cum fortè vlularent catuli luporum, illi in miseras & destitutas omni ope, quasi violatrices pacis, qui iniuria obsides acceptos affecissent, irruunt, & ita prius, impunè illas rapiunt atq; vorant. Monet fabula, vt eos, à quibus defendi nos scimus, diligenter colere velimus.

SECVRIS ET LIGNA.

FACTæ securi petit à silua manubrium lignator, silua ad eum vsum dedit stipitem oleastri. Tum instructa ad cædendum securi, siluam lignator populari, & arbo-
res

res truncare. Ibi fertur fraxino dixisse quercus: Feramus æquo animo, soror, malum, quod ipsæ nobis accersiuimus.

Fabula monet, ne armemus contra nos hostes nostros.

VENTER ET MEMBRA.

Inquiunt quodam tempore membra: Nōsne te venter ita semper ociosum alemus ministerio nostro? Non faciemus. Sed dum ventri cibus subtrahitur, totum corpus debilitatur, & membra serò pœnitere cœpit inuidiæ.

Fabula narratur contra seditionem & contra societatis violationem, exposita eleganter à Liuiio.

SIMIUS ET VULPES.

MEa vulpecula, inquit Simius, da mihi de cauda tua, tam grandi & onerosa tibi, portiunculam, qua tegā patentes nates. Quàm grandi? inquit vulpes. Quod si illam esset necesse plastro post me subuehi, tu tamen nunquam vno huius pilo vestitior fieres.

Fabula hæc malignitatē locupletū notat.

Ceruus

CERVVS ET BOVES.

EXagitatus à canibus ad boues confu-
git ceruus, orans vt se tegere velint, &
apud se delitescere patiantur. Non repu-
diant preces illius boues, sed monent, vt
de tutioribus latebris sibi prospicere ve-
lit, aiuntq; vereri se, ne in stabulo depræ-
hendatur. Omne se periculum subiturum
affirmantem recipiunt, & fœno atq; stra-
mine obruunt. Aduenit paulò pòst villi-
cus, & negligenter ad boues respicit atq;
abit. Lætus ceruus, se omne discrimen
euitasse sperat, sed cognoscit à bobus,
inox affuturum ipsum villæ & agrorum
dominum, cuius diligentiam & inspe-
ctionem si euaserit, tum sibi certò salu-
tem posse polliceri. Venit igitur paterfa-
miliæ, & ob malè curatos boues indigna-
tur, & quo quidque conditum ac reposi-
tum loco sit, cognoscit & aspicit, ad ple-
raque etiam manus ipse admouet. Inter
hanc curam & attentionem apparent cor-
nua cerui, & ipse latens intra stramenta, &
à gaudente patrefamiliæ cæditur.

Fabula docet, qui ad alienos confugi-
ant, si seruentur, singulari hoc fortunæ
beneficio fieri, itaque malum haud ferè
euadere.

evadere. Docet etiam, diligentem curam & considerationem rerum suarum vnicuique esse fructuosam, & nisi aspectu heri domus illustretur, omnia esse in caligine & tenebris, secundum hanc Aeschyli sententiam: Est domus oculus, alsidua heri in domo praesentia.

Et praecclare Plinius hoc scripsit: Ita est profecto, opera non impensa cultura constat. Et ideo maiores, fertilissimum in agro oculum domini esse dixerunt: eademque sententia ex Aristotele citatur.

Leo & Vulpes.

Leo senio confectus &c. sup. pag. 171.

V V L P E S E T M V S T E L A.

VVulpes irrepsit in frumenti cameram per angustam rimam, quod valde macilenta esset, & corpore attenuato fame. Repleta autem, cum eadem se recipere & egredi vellet, non magis patuit exitus distentae cibo. Tum nitentem & urgentem fugam, conspicata mustela monet, ut sic exire studeat, quemadmodum intrauerit. Macie enim pristina recuperata, tum de-

mum

mum euasuram illà, quà subiisset.

Horatius ad Meccœnatein fabula utitur hac significatione: Quia diuitibus & potentibus locupletentur, eos intelligendum se in carcerem includere obsequij illorum, neque inde, nisi partorum commodorum amissione, liberari ferè posse.

DE EQVO ET CERVO.

TEnuerat equus pratum aliquantisper solus, postea cum in illud & ceruus ventitaret, & pabulum consumeret, cupidus ille vindictæ, quærit ab homine, vtrum ope ipsius adiutus, iniurias cerui vlcisci possit? Cui respondit homo, posse, frenum si recipiat equus, & se conscendi patiatur ab armato. Annuente autem equo, tantum abfuit, vt de ceruo speratas pœnas sumere liceret, vt etiam ipse in seruitute deinceps viuere cogeretur.

Fabula monet, ne cum vllò tam graues inimicitias exerceamus, vt lædendi illius cupiditate, malum etiam nobis non dubitemus accersere. Horatius ita explicat:
*Qui pauperiem veritus, potiore metallis
 Libertate caret, dominum vehebat improbus, atq;
 Seruiet æternum, qui paruo nesciet vti.*

Ado-

Adolescentes & Cocus.

Cum fortè propter &c. sup. pag. 72.

CANIS ET COCVS.

CAnis in culinam introgressus, occupato coco, neq; animaduertente, corculum pecudis rapuit & aufugit. Quem his verbis cocus fertur esse profecutus: Age, nunc hoc abstuleris impunè: sic tamen habeto, te posthac vbicunque conspectus sis, cautius à me obseruatum iri. Non enim cor abstulisti à me, sed cor mihi attribuisti.

Id fabula docet, quod apud Herodotum Cræsus loquitur, Rebus aduersis intelligentiam excitari.

CANIS ET OVIS.

Postulabat in iudicio canis ouem debiti, quod repeteret mutuum modiorum trium frumenti, testimonium dicebant lupus, miluius, accipiter. Victa ouis & condemnata, sola enim erat, & planum fecerat testibus, deberi sibi frumentum canis, quamuis non deberet, coacta iudicatum

T   solue-

soluere, ante tempus tonsuræ vendidisse lanas dicitur, quarum precio frumentum mercaretur, & cani satisfaceret.

Fabula docet, à malicia potentiorum nullius innocentiam tutam esse.

HOEDVS ET LVPVS.

CVM lupum euasisset hœdus, & confugisset in caulam ouium: Quid tu stulte, inquit ille, hîc te saluum futurum speras, vbi videas quotidie ad cædē rapi pecudes, & mactari dijs? Non curo, inquit hœdus, nam si moriendum sit, quanto præclarius mihi fuerit, meo cruore respergi aras deorum immortalium, quàm irrigari fittas lupi fauces?

Significat fabula, mortem communem & paratam omnibus cum honestate & laude coniungi oportere, si fieri vlllo modo possit. Pertinetq; huc memorabilis sententia, quæ est posita in defensione Ctesiphontis: finem & exitum vitæ mortem vniuersis esse propositum, neque si in cauea inclusus aliquis asseruandum se curet, ideo latere illum morti posse. Bonos autem & fortes viros virtutem colere debere, in optima quidem spe euentuum, sic tamen.

tamen paratos, vt ferant fortiter, quæcun-
que Deus immiserit.

Notatur fabula etiam hoc modo: Cō-
miserat ouis agnum custodiæ hircorum.
Vbi cum esset tutus à vi Lupi: Quid tu,
inquit lupus, hîc potius apud olidum gre-
gem victitas, & salebrosa loca sequeris,
quàm apud tuos amœnis in pratis pascua
opima carpis? Cui agnus, Mater, respon-
dit, mea hîc me manere iussit, & contra
voluntatem suam hinc recedere vetuit.

Fabula docet, obseruationem eorum,
quæ præcipiunt parentes, iuuentuti salu-
tarem esse.

DE HOMINE ET FELLE.

HAbebat in delicijs felem adolescens:
eam vt in puellam conuerteret, cum
Venerem exorasset, lætus nuptias cele-
brat. Aderat & Venus conuiuio: Hæc vo-
lens periculum facere, cum forma ne etiã
animum priorem exuisset, emittit in me-
dium murem. At hunc intuita sponsa, quæ
inter virgines exornata assederat, commo-
ueri quidem admodum, sed se tamen re-
præhendere & continere. Tum Venus al-
terum musculum emisit. Quo viso ista, nō

T 2 magis

magis apud se, exilire, & oblita omnium, musculum insequi cœpit. Ex eo intellectum, difficulter, vel potius nullo pacto naturam mutari posse.

Fabula docet, ingenitos mores & insitam mentem, nulla arte posse transformari.

AGRICOLA ET FILII.

Cum sentiret appropinquare sibi mortem agricola senex, cui domi esset soboles numerosa, sæpè vt fit, discordans, ita studuit coniungere animos & sententias illorum: Apponit ante illos fascem virgularum aridarum, & frangere iubet: cum non possent, distribuit singulis singulas virgas, ijsq; celeriter confractis, docere conatus fuit illos, quàm firma esset res concordia, & quàm imbecillis discordia.

Narrantur & de pilis caudæ equinæ, & de fasce sagittarum, similia.

Equus & Asinus.

Agitabat quidam equum &c. sup. p. 35.

Carbonarius & Fullo.

Conduxerat perquam &c. sup. p. 146.

Auceps

AUCEPS ET ANGVIS.

EXijt ad aucupium cum visco quidam & arundinibus, ac turdum fortè in alta arbore sedentem conspicatus, intendere atq; construere calamos, & viscum allinere cœpit, defixis in turdo oculis atq; spe sua. Inter hæc miser anguem latentem in herba calcat, à quo irritato ictus, & letali accepto vulnere, iam moriens: Me miserum, inquit, qui dum alteri insidias struo, ego circumuentus & captus pereo.

Docet fabula, eos, qui alijs malè consulerè studeant, sibi interdum primis malum accersere, secundum hanc Hesiodèam sententiam: Malum cōsiliū consultori pessimum.

TUBICEN.

TVbicen cantu suo concitatis aciebus, & prælio commisso captus: Ne me, ne, inquit, vos interficite, nemo enim vestrum à me est occisus, quippe qui inermis nihil nisi tubam hanc, vt videtis, habeam. At hostes: Ideo te, inquiunt, cupidius interimemus, quod pugnandi imperitus, alios ad pugnas & dimicationes incitare soleas.

Fabula docet, nocentiores esse eos, qui potentes instigent & irritent ad malefaciendum alijs, quàm priuatos vllos, qui ipsi malefici sint.

CANIS ET LUPVS.

ADmirans lupo nitorem corpulentissimi canis: Quanta, inquit, frater, felicitas est vitæ tuæ? Licet igitur, inquit canis, mecum in urbem venias, & eadem frui felicitate. Dum vnà pergunt, animaduertit lupo in canis collo attritos pilos. Tū, Iugūmne etiam sustinendum tibi est? inquit. Ceruix enim hoc glabra indicat, vt videtur. Die, inquit canis, alligor, vt noctu sim acrior & vigilantior, atq; hæc vestigia sunt collaris, quod circumdari solet ceruici. Hoc audito lupo, Vale, inquit, amice, iam nihil moror seruilem felicitatem tuam.

Ostendit fabula, nihil esse libertate melius neque præstantius.

Herus & Canes.

In prædio sub vrbe &c. sup. pag. 198.

Vulpes

Vulpes & Leo.

Quæ nunquam leonem &c. sup. p. 40.

Aquila & Vulpes.

Inijt quodam tempore &c. sup. p. 136.

DE AGRICOLA ET CICONIA.

INter grues cepit agricola & ciconiam.
 Hæc deprecata ab illo vitam, non solùm innocentem, sed etiam piam se, & hominibus prodesse commemorat. Nam & nostrum genus, inquit, venenatas bestias venatur ac deuorat, & effœtos senecta parentes gestat atq; subleuat. Huic respondit agricola: Credere se vera esse omnia, quæ recensuerit, sed inter nocentes captam, eandem oportere pœnam sufferre, quam illos.

Fabula significat, similem quenq; haberi ijs, cum quibus consociatus, & inter quos depræhensus fuerit.

Felis & Gallus gallinaceus.

Felis captum gallum &c. sup. pag. 96.

DE MENDACE PVERO.

T 4

Puer

PVer custos ouium crebrò per lusum magnis clamoribus open rusticorum implorabat, contra incursiones luporum. Sæpe autem frustratus eos, qui auxilium illi laturo aduenerant, tandem lupo irruente cum lacrymis clamare, & orare miserabili voce, vt subueniretur sibi & gregi. Qui audiebant, ludere illum pariter vt antè, arbitrati, neglexerunt preces & implorationem vani pueri, ita liberè in oues grassatus lupo fuit.

Fabula docet, hoc consequi mendaces, vt verum etiam dicentibus nemo credat. Hanc de nugatore & plano, qui se crus simularet fregisse, Horatius exposuit.

DE AQUILA ET MONEDVLA.

Aquilam rapientem agnum conspicata monedula, idem de ariete facere conatur, sed in villis pecudis cum vngulæ implicitæ essent, capta à pastore, & dono data filio fuit, qui illa in ludo pro monedula postea, quæ sua opinione aquilæ par fuerat, vsus est.

Deterret fabula ab affectâdis ijs rebus, quæ res maiores sint, quàm vt nos assequi posse videamur.

Canis

CANIS IN PRÆSEPI.

Frendens canis dentibus & allatrans
nonnunquam in præsepi iacebat, à quo
boues terrebantur, neq; admittebantur ad
pabula. Cui vnus, Quanta ista, inquit, inui-
dia est, non pati te, vt eo cibo vescemur,
quem tu capere nec velis, nec possis.

Fabula de prouerbio composita est, quo
notatur inuidentiæ malignitas.

Asinus & Coruus.

Asinus pascebatur &c. sup. pag. 204.

P A V O.

Conquestum grauitè apud Iunonem,
cauem illius propriam, pauonem acce-
pimus, quod in tanta formositate & splen-
dore pennarum, vocis suauitate deficere-
tur, cum luscimia tam nihili volucris illa
abundaret. Cui Iuno, Rectè, inquit, non
enim omnia in vnum bona conferri
oportuit.

Fabula nos admonet sententiæ Ho-
mericæ:

Non datur, vt rebus præcellat in omnibus vnus.

T 5

Mustela

MUSTELA.

IMbecillis iam & annis grauis mustela, mures assequi non magis poterat. Hanc igitur excogitat fraudem: In frumenti manipulos se implicat, eodem veniunt & mures, fruges vt erodant, hos illa sine labore & defatigatione capit atq; deuorat.

Fabula docet, viribus deficientibus magnum in prudentia subsidium esse positum.

ARBOR TRALATICA.

Ferunt villicum cuiusdam magna cum cura hortos colere solitum, & studuisse hero afferre de arbore quadam inprimis suauia mala. Hanc arborem herum cupisse transferri in villam suburbanam, quæ vel vetustate, vel alia quapiam de causa statim exaruerit. Tum dixisse patrem familias, suo se danno experiri, annosam stirpem transferre non expedire.

Epimythiõ Mantuani non inelegans est:
*Qui nimium sapiunt, atq; inconcessa sequuntur,
 Desipiunt: cohibet qui sua vota, sapit.*

LEO ET RANA.

Leo

LEo auditis ranæ clamoribus, quos illa toto rictu edebat quàm maximos, primum percelli animo valde cœpit, quod crederet, ingentem animantem esse autorem tanti clamoris: animo tamen confirmato circumspicere, & contra illum clamatorem, quisquis esset, sese parare, & ad pugnam accingere. Cum videt prorepentem ranam de propinquo lacu, ibi leo, simul indignatione, simul etiam pudore affectus, pede illam calcatam attriuit.

Docet fabula, non esse ad quemlibet strepitum expauescendum, neque nos inexplorata re terreri oportere.

FORMICA ET COLUMBA.

Formica sitiens in fonticulum se demiserat, sed vndis ablata veniebat iam in periculum, ne suffocaretur, cum non esset vbi consisteret. Hoc columba cernens de arbore iuxta fontem enata, defractum ramum in aquas abiicit, cui adhærescens formica mortem euasit. Paulò post affuit auceps, & arundinibus dispositis visæ columbæ insidiari cœpit: cui metuens formica, ad aucupem inter opus arrepsit, & ita vehementer illum pupugit, vt arundi-

nes

nes præ dolore abijceret, atq; harum strepitu territa columba auolauit, ac periculum vitauit.

Docet fabula, erga benè meritos esse nos gratos debere.

Pauo & Monedula.

Cum haberent comitia &c. sup. p. 48.

MEDICVS ET ÆGROTVS.

DVcebatur funus, hoc medicus, cuius opera in morbo vsus fuerat mortuus, comitabatur. Atq; ibicum alijs, qui funus prosequerentur, multa verba facere, & si vino abstinuisset iste, inquit, ac celeriter alu⁹ fuisset humidior facta, vt purgaretur, poterat conualescere. Tum de amicis vnus: Hæc, inquit, qua lingua nunc dicis, cum occasione amissa frustra memorantur? Quo tempore verò rectè ac vtiliter fuissent dicta, eo reticuiisti.

Monet fabula, necessario tempore succurrendum laborantibus. Vfusq; est hac similitudine elegantissimè contra Aeschinem Demosthenes. Nec quicquam autem monet, qui serò monet, id quod & Ouidius

dius eleganter versibus expressit de Pon.
lib. 2.

*Nunc mihi naufragio quid prodest dicere facto,
Qua mea debuerit currere cimba via?*

Narratur fabula & contra voracitatem
ac ingluuiem hoc modo: Ducebatur fu-
nus cuidam, ac quærentibus compluri-
bus, quo morbo ille mortuus esset: Medi-
cus, vt fortè aderat, Quid quæritis? in-
quit: hic fame & siti periit, mirantibus
omnibus, nunquam enim, ait, impleri ci-
bo, neq; satiari potu illum vidi.

Leo, Asinus, Vulpes.

Amicitiam quodam &c. sup. pag. 6.

H O E D V S E T L V P V S.

SVpra tectum domus stans hœdus, lu-
pum prætereuntem inclamabat, & illi
maledicebat. Cui lupo, Non tu, inquit,
sed tectum mihi maledicit.

Sæpe locus & tempus fortes facit ho-
mines timidos, vt insultare etiam præstan-
tissimis non vereantur.

Asinus & Olitor.

Seruiens apud olitorem &c. sup. p. 159.

Muli-

MVLIER ET ANCILLA.

MVlier vidua, quæ texendo vitam sustentabat, solebat ad operas excitare de nocte ancillas suas, cū quidem gallorum cantus auditi essent. At illæ diuturno labore defatigatæ, statuerunt gallum domesticum interficere, quod huius cantu de somno dominam suscitari dicerent. Quo facto, deteriore conditione quam prius esse cœperunt: Nam de hora & tempore incerta domina & dubitans, prima sæpe nocte famulas postea excitabat.

Indicat fabula, sæpenumero bonæ spei consilia habere exitum infelicem.

EQVVS ET ASINVS.

O Te beatum, inquit asellus, fortè obuiam factus equo bellatori, me verò infelicem & miserum! Quantus enim nitor cutis tuæ! quàm planum corpus! quanta agilitas! quàm venusta ceruix! Ego verò strigosus, iners, humilis, famelicus, fustium deliciæ sum. Placebat hic equus sibi, & paulò, quàm antè incedebat magis ardu-

arduus. Paulò autem pòst in prælio defatigatus, extimulatus, vulneratus, demisso capite collabens: Heu, inquit, quantopere falsus asellus fuit, qui meam fortunam præ sua tam vehementer nuper collaudarit, cuius splendor me in hæc mala et exitium demersit.

Nemo temerè aut alterius fortunam suspiciat, aut suam despiciat. Is enim est satis felix, cui secundum Horatium, Deus obtulit parca, quod satis est, manu.

CAPRA ET LUPUS.

CONspicatus in alta rupe stantem capram, Quin tu, inquit, vel leo vel lupo, huc in herbidos campos, & ad lætas frondes descendis, & ista sterilia & nuda loca relinquis? Cui respondit capra, senserat enim fraudulentè locutum: Nō esse in animo sibi, dulcia præponere salutaribus.

Fabula docet, voluptatum studium interdum esse exitiale.

VULTUR.

VULTUR inuitatis auiculis ad conuiuium, quod illis daturus esset die natali suo, post-

postquam hæ affuere ad tempus, clausis foribus domus, capere & occidere singulatim omnes, & de inuitatis epulas sibi instruere cœpit.

Fabula monet, voluptatis sectatores non prouisum in exitium incidere solere.

A N S E R E S E T G R U E S.

IN vno quodam prato pascebantur anseres & grues. Adueniente aucupe, grues leuitate sua adiuti, facilè auolant: at anseres impediti grauitate, dum moliuntur fugam, ab aucupe præhenduntur.

Ostendit fabula, vrbe capta, cum pauperes plærunque vim hostilem effugiant, diuites in potestatem hostium venire, & in seruitutem abduci.

S I M I A.

COnuocatis vniuersis animantibus cognoscere Iupiter volebat, cuiusnã omnium formosissima esset soboles. Tum simia simiolum paruulum præferens, & Ioui ostendens: Quid quæris Iupiter? inquit, nullum hoc formoso formosioem inuenies. Cui Iupiter: Ideo nudas, inquit, nates scilicet habet.

Docet

Docet fabula, de illius ore, qui seipsum aut sua prædicet, laudes & sordidas & ridiculas fieri.

PISCATOR ET SMARIS.

SMaridem autem esse pisciculum paruum, in cibo gratum. Huius generis captam unam perpussillam orasse piscatorem, qui ceperat, ferunt, ut illo se tempore amitteret ac sineret grandescere, tum enim illum se maiore cum comodo suo facile esse recepturum. At ego, inquit piscator, desipiam, si spe futuri boni vel maximi præsens è manibus dimittam, quamvis modicum.

Docet fabula, incogitantes esse, qui malint magna sperare bona potius, quam mediocribus frui.

Cicada & Formicæ.

Formicæ humectatas &c. sup. pag. 15.

TAVRVS ET HIRCVS.

Cum vrgeret taurum insequens leo, confugit ille ad hirci caulam, sed hircus in foribus resistere, neque taurum intrò admittere. Tum taurus, nisi utroque nostrum robustior premeret me, facile poteram tibi

ostendere, quantò præstent tauri vires viribus hircinis.

Docet fabula, interdum iniurias & contumeliam debiliorum ferri necesse esse, propter metum validiorum.

Lupus & Mulier.

Efuriens lupus omnia &c sup. pag. 175.

TESTUDO ET AQUILA.

Magnopere orabat aquilâ Testudo, volare sese vt doceret. Aquila ostēdebat testudini, rem illam petere contrariam nature ipsius. Sed nihilo illa minus instare, & obsecrare aquilam, vt se volucrem facere vellet. Itaq; vngulis arreptam aquila sustulit in sublime, & laxatis illis testudinem demisit, vt per aërem ferretur, quæ delata in rupes, comminuta interijt.

Fabula docet, multos cupiditatibus suis occæcatos, consilia prudentiorum respicere, & in exitium ruere stulticia sua.

CANCRI.

Minate, grandior cancer paruulo dicebat, quin recta via incedis, neq; obliquos intorques gressus? Faciam, inquit ille,

ille, mi papule, si te idem facientem prius videro.

Docet fabula, adolescentiam domesticis malis exemplorum maximè corrumpi.

S O L E T A Q V I L O .

SOlem & aquilonem de robore viribusq; quondam disceptasse ferunt, conuenisseq; inter eos, vt vter viatori vestem eriperet facilius, is validior haberetur. Priores igitur sortitus Aquilo, ventus acer & vehemens, omnem vim flatus sui in cōspectum fortè viatorem immisit, verùm ille quò magis ventus in se ferebatur, hoc arctius vestimenta continere, circumq; se conuoluere. At Sol æstus & calorem effundens, facilè effecit, vt viator se vestibus nudaret, non solùm pallio posito, sed etiam refibulata tunica.

Fabula dicit, cedere robur ingenio, secundum Sophocleam sententiam:

*Nō pectore amplo, qui sunt humerisq; arduis,
Sese tuentur proteguntq; maximè:
Sed consilij sapientia superat omnia.*

DE ASINO INDVTO Leonina pelle.

PELLE Leonina indutus asinus territabat homines & bestias, tanquam leo esset. Fortè autem conspectæ aures eminentes & longæ, indicarunt stolidè superbientem asinum, ita in pistrinum abactus, pœnas dedit temeritatis & petulantiaë suæ.

Fabula innuit, honores indignis collatos, ad ignominiam plerunque recidere. Diciturq; contra simulationem stultorum & glorioforum.

VERMICVLVS ET VVLPES.

EMersus de sterquilinio vermis, cœpit profiteri apud animantes, se esse medicum sumnum, neq; cedere Pæoni deorum medico, vsu & experientia artis. Quæ rugis deformem & nutantem intuita vulpes: Medice, inquit, te ipsum curare prius, atq; ita profiteri artem debueras.

Docet fabula, turpiter ea ostentari verbis, quæ re ipsa conuincantur mendacij. Et est prouerbio tritus huius sententiæ senarius Græcus, qui irridet medicum aliorū, ipsum scatentem vlceribus.

Narratur fabula & de rana, prorsus eodem sensu.

CANIS MORDAX.

Canis

CAni mordaci, vt omnes cauere illum possent, paterfamilias iusserat tintinnabulum appendi ex ære paruulum. Hoc ille, quasi præmio virtutis suæ, admodum superbire, & alios canes præ se contemnere. Cui vnus senior: Heus tu, inquit, an nescis indicari prauitatem morum tuorū tinnitu isto, non ornari ære corpus?

Coërcet fabula stulticiam vulgi, quod sæpe placet sibi notis & insignibus flagitiorum suorum.

C A M E L V S.

Camelus repanda à Ioue petebat, vt cornibus armaretur. Cuius ille stolidis precibus irrisis, etiam aures mutilauit, vt non solum inermis, sed etiam deformis de cætero esset.

Monet fabula, ineptis precibus deos non esse fatigandos.

V R S I P R Æ C E P T V M.

Magnus erat inter duos familiaritatis & necessitudinis vsus, vt in summa conjunctione voluntatum atq; studiorum viuere viderentur, operasq; darent inter se

mutuas, & alter alteri gratificaretur. Accidit, iter vt quodam tempore communiter ambobus faciendum esset, cumq; transferent quasdam solitudines, in vrsu ingentem inciderunt, quo viso, vnus celeriter in arborem euasit, alter ab vrsu oppressus, cum audisset illam feram cadauera non attingere, in terram se prostrauit, & attractam animam, quam potuit, vehementissimè continuuit, vt vestigium nullum vitæ appareret. Vrsus omnibus partibus corporis pertentatis, & ore suo crebrò ad illius os auresq; admoto, cum pro mortuo reliquisset, abiit. Tum metu ambo liberati, prosequuntur inceptum iter. Inter eundem autem interrogat is, qui arborem conscenderat, alterum, quidnam in aurem vrsus iacenti immurmurasset? Multa, inquit ille, quæ nunc memorare nihil attinet, sed in primis hoc præceptum dedit: Ne amicum esse quenquam mihi vnquam persuadeam, cuius fidem aduerso tempore meo non fuerim expertus.

Docemur, verum esse quod Cicero scripsit præclare, vt omnia, Pæto: Non facile dijudicatur amor verus & fictus, nisi aliquod incidat eiusmodi tempus, vt quasi aurum igne, sic beneuolentia fidelis periculo

culo aliquo perspici possit, cætera sunt signa communia.

CRINES ALIENI.

CAluus quidam alienos sibi crines sumferat, Græci *Φεράντες* vocant. Orto autem vehementiore vento, deturbati illi in viam, caluitium reliquere manifestum, quod irridentes qui præteribant, ille intuitus: Quid ridetis, inquit, à me ablatum esse, quod meum non erat?

Fabula docet, homines prudētes æquo animo ferre iacturam earum rerum, quas in se fortuna contulerit.

Olla natans.

Lebetem ahenum & ollam &c. sup. p. 2.

AGRICOLA.

Qui terram colebat cum agrum foderet, aurū fortè reperit. Memor igitur beneficij, vt à terra in se collati, & gratus, hanc quotidie fertis redimere solebat. Ergo fortuna aliquando accedens ad illum: Cur acceptum refers, inquit, terræ, quod tibi ego tribui, cum statuissem te diuitijs

augere? Nam forte, si ita cadat, mutata, & auro delato ad alios, satis scio, te non terram, sed fortunam accusaturum esse.

Fabula monet, autores beneficiorum agnoscendos, & illis memoriam atq; gratiam persolvendam esse.

GRUS ET PAVO.

PAvo contra gruem assistens, explicatis pennis suis: Quanta est, inquit, formositas mea & deformitas tua? At Grus subuolans: Quanta est, inquit, leuitas mea & tua tarditas?

Monet fabula, non esse ob aliquod bonum naturale superbiendum, neque contemnendum alterum, cui fortasse multò maiora collata sint.

Arundo & Olea.

Disceptabant de &c. supr. pag. 112.

TIGRIS.

Venator iaculis & sagittis feras persequatur, quibus fugitantibus, tigris se bellum solam sustentaturam esse profitetur, in huius, de latebris suis, femur, sagittam

tam venator conijcit. Tum illa graui-
 ingemiscere & circumspicere, & quærere
 autorem vulneris. Cui obuiam facta vul-
 pecula: Quis te læsit, ô fortissima, inquit,
 ferarum? Nescio, inquit illa, sed sentio viri
 robusti adhibitam manum fuisse.

Refutat fabula temeritatem audacium.
 Qui autem viribus præstant, plærunq; in-
 cautiores esse consueuere. Docemur igi-
 tur hoc, vt intelligamus victoriam non
 tam virium esse, quàm prudentiæ.

B O V E S E T L E O .

PAscebantur vnà tres boues opimi in
 maxima concordia, itaq; facile ab omni
 incurfione ferarum tuti erant, ac ne leo-
 nes quidem aggredi illos audebant. Tan-
 dem dissidio inter illos nato, & soluta ami-
 citia, singuli validioribus bestijs direptio-
 ni & prædæ fuere.

Fabula docet, tantum inesse mali in dis-
 fensione, quantum boni in concordia re-
 periatur.

A B I E S E T D V M E T A .

COntemnebat propinquos dumos abi-
 es alta, cui ille: Quantò tu nobis es
 V 5 præstan-

præstantior, tantò tua est conditio deterior, quod magis omnis generis iniurijs exposita sis, & tibi à dijs & hominibus pericula impendeant.

Docet fabula, non oportere excellentes vllorum humilitatem despiciere. Nam multos, vt ille ait, fortuna tollit in altum, vt lapsu grauiore ruant.

DE AVICULA ET MESSE.

MEssis instabat tempus, erantq; auiculæ cuiusdam pulli adhuc implumes in illa depositi. Hæc verò, quoties ad pastum auolabat, diligenter meminisse iubebat pullos, omnium quæ interea dici audissent aut fieri vidissent, sibi reuersæ vt narrare possent. Dicunt illi quodam tempore, affuisse cum filio adolescente adulto & valente dominum agri, & constituisse frumenta postero die amicis corrogatis, demessurum se esse. Hoc nuncio auicula nequaquam territa, postridie vt consueuerat, ad victum quærendum auolat. Cum redisset, audit constituisse dominum agri, sese ad messem consanguineorum & propinquorum opera vsurum esse. Negat illa in hoc etiam periculum inesse. Postea verò

rô quàm cognouisset, dixisse dominum se-
ipsum cum filio & seruis affuturum, vt
frumenta demeteret, ibi demum non du-
bitans, quin suam rem dominus curaturus
esset, de segete migrat, & pullos suos af-
portat in alium locum tutiorem.

Fabula vetat, alienis homines fretos
esse in administratione rerum suarum. Est
à Gellio illa quidem narrata copiosius, sed
nobis tamen simplici & æquabili exposi-
tione eandem retexere visum fuit.

I N V I D V S.

VOlens explorare sensus hominum Iu-
piter, misit Apollinem in terras, qui
voluntates humanas cognosceret. Hic
primùm incidit in auarum vnum, & alte-
rum inuidum. Quibus cum collocutus,
copiam illis facit petendi quod vellent: Id
enim quod vterq; petijisset, ratum se habi-
turum, sed ea lege, vt quod sibi alter pe-
tijisset, alteri præstaretur duplum. Nullo
igitur pacto induci potuit avarus, quic-
quam sibi vt peteret: at inuidus erui vnũ
oculum sibi petijt, vt avarus ambos amit-
teret.

Describitur hac fabula auariciæ & inui-
diæ turpissimum & deterrimum vitium.

Cornix

CORNIX.

Sitiens cornix reperit in vrna grandiuscula aquæ non multum. Quam cum attingere arido rostro non posset, lapillos quamplurimos in vrnâ deiicit, quibus fundum occupantibus, ad labrum vrnæ aqua subijt, & potandam se cornici præbuit.

Docet fabula, multas res arte obtineri, quas nullæ vires assequi potuissent.

DE HOMINE ET LEONE
lapideo.

ORta inter hominem & leonem contentione de robore, cùm se huic ille anteferret, & omnibus modis vellet probare, esse validiorem, deduxit leonem ad effigiem hominis de saxo expressam, à qua leo item saxeus pedibus calcabatur. Tum leo: Si nostrum, inquit, genus fingere etiam didicisset, ego quoq; tibi, vt opinor, saxeos homines, qui à leonibus premerentur, possem ostendere.

Coërcet fabula ostentationem virtutis propriæ.

Puer

PVER FALLAX.

PLorabat ad puteum residens & quiritabatur puer, ad quem accedens auarus, interrogat, quid acciderit ei: Me miserum, inquit puer, cum multo largioribus lacrymis: ô miserum me. Cur miserum se prædicaret, interroganti auaro, respondet, Auream situlam sibi in puteum modo delapsam. Ille cupiditate cæcus, neq; unde puer auream situlam afferre potuisset, neque haud verisimile hunc dicere cogitans, positis vestibus se in puteum demittit, quibus puer interea, dum ille reuertitur, sublatis, in sylvas aufugit.

Qui aliena appetunt, eos sua etiam amittere sæpe solere, fabula docet.

DE RVSTICO ET IUVENCO.

Ruisticus iuuentum educarat, quo ad arationes vteretur. Sed hoc admodum ferociente, & cornibus impetente obuios, rusticus cornua illius detruncat, atq; ita ad aratrum adiungit. Ipse sequens stiuam tenet. At iuuentus ne sic quidem idoneum se arationi præbuit, sed & caput truncum dimittere cum iugo, & posterioribus
pedi-

pedibus puluerem & glebas in os & oculos aratoris spargere, & delirare in arando, vt rusticus illum sibi vsui futurum esse desperaret.

Hac fabula significatur, quosdam ita esse feros, vt nulla ratione mansuescere possint, quia nulla in parte tractabiles sese præbeant.

DE FAVNO ET VIATORE.

Satyros & Silenos vocant Græci ruris & siluarum numina, qui Latinis sunt Fauni & Siluani. Ex his vnus quondam viatorem hyemis frigore afflictum, deduxisse perhibetur in specum suum, misertus hominis. Cumq; videret crebrò eum manus ori admouere, & illis inhalare, rogat, quid sibi ea res velit. Respondit viator, calefieri ita spiritu manus contractas gelu. Tum Satyrus, ne quid humanitatis erga hospitem prætermitteret, affert in phiala vinum calidum & adhuc feruens, illoque suum fouere guttur & stomachum iubet. In hoc & ipsum inspirare viator, quod diceret, admiranti & causam requirenti Satyro, refrigerari potum anhelitu. Ibi Satyrus eum auersatus, At tu, inquit, citò

citò te aufer à me, & egredere de specu: nihil enim cum tua peruersitate commercij habere volo, qui eodem ex ore efflas calidum & frigidum.

Fabula significat, fugiendas amicitias dubias & mutabiles hominum inconstantium & leuium.

ASINVS EXCORVS.

LEo ægrotans & infirmus, vulpeculam orat, sibi cibum vt inueniat. Illa abit, & ad asinum solum in quodam prato oberantem deuenit, ac, Quid tu hîc solus agis? inquit. Quin mecum te confers ad tui generis animalia, quæ plurima intra istud nemus conuenêre. Asinus oratione vulpeculæ motus, illam se ait sequi. Hæc eum ad leonem deducit, qui ita fuerat morbo debilitatus, vt asinum retinere non posset: Ille igitur elapsus, in suum pratum reuertitur. Leo iterum atq; iterum orare vulpem, ad se illum vt reducere studeret. Hoc vix posse fieri vulpecula dicebat, nam sibi asinum nihil iam crediturum esse: sed promisit, se tentaturam. Redit igitur ad asinum, & cum illo exostulat, & verè esse asinum, ait, pecus agreste & rusticum, qui
maxi-

maximorum amatorum complexus fugerit: nam illos gaudio non apud se fuisse, ideoq; illatos in eum vehementius. Asinus credit vulpi, & iterum cum ipsa ad leonem accedit, qui tum viribus annisus omnibus, eum prostermit ac iugulat. Tum iubet vulpem carnes eluere & apparare, vt illis iucundè vescatur. Vulpecula, vt iussa fuerat, facit, sed exemptum cor & præmorfas aures illa deuorat. Requirenti autem leoni dicit, illum asinum neque cor, neq; aures habuisse. Hoc leo mirari & incredibile esse dicere. Tum vulpes: An tu putas, inquit, iterum ad te vt veniret, adduci hunc potuisse, si vel aures vel cor haberet?

Narratur fabula in stolidos, & bis, quod prouerbio reprehenditur, ad eundem offendentibus.

Narratur & de apro sensu eodem, quē primò captum vna aure, iterum captum altera quoq; mutilum rusticus demisisset, & ita tertio captum obtruncasset, deportassetque ad patronum suum exempto corde, negans cor illum aprum habuisse.

M V S E T T A V R V S.

ARrepsit quodam tempore ad pedem cubantis tauri musculus, & pedem bestiae

Itiæ mordicus arripuit. Excitatus sensu doloris taurus, exilire & circumspicere, & quærere autorem vulneris. Tum murem exultando fuisse gloriatum accepimus, quòd à se tam exiguo animali tam grande & validum exagitari potuisset.

Fabula dicitur de itolida imbellium & humilium ostentatione.

Narrari etiam ita potest, vt magnos ac præstantes viribus admoneat conditionis suæ, præpositis interdum etiam minimorum & contentissimorum iniurijs.

Bubulcus.

Bubulcus onustū lignis &c. sup. p. 102.

GALLINA AVRIPARA.

HAbebat gallinam quidam, quæ ouum quotidie pariebat aureum. Hic sperans auri massam intra illam esse absconditam, occidit gallinam, & in dissecta nihil aliud reperit, quàm quod in reliquis esse gallinis consuevit. Itaq; ingentibus ille diuitijs inhians, etiam mediocres perdidit.

Monet fabula, vt immodicas cupiditates & auidos diuitiarum animos compe-

f camus, & vt sua quisque fortuna contentus viuat.

S I M I A.

MAGnum esse amorem erga natos simiarum accepimus, sed duobus partu editis, alterum mirificè diligere matrem, & gestare manibus, & frequenti complexu sæpenumero necare. Quæ igitur fugiebat canes cum gemino foetu, cariorem manibus compræhensum, alterum de ceruice pendentem gestabat. Cursu autem fatigatæ, lassatis è manibus elapsus simiolus, cum vrgente vi canum tolli non posset, perijt: alter, qui collum matris arctissimè astrinxerat lacertulis suis, conseruatur. Hunc postea illa solum ita vehementer, vt prius alterum, amauit.

Fabula ostendit, vnus sæpe damna alteri prodesse.

B O S E T I V V E N C V S.

ANte bouem arantem, quem ætate cōfectum etiam quotidianæ aratri & plaustrum trahendi operæ sentum & squalidum reddiderant, ante hunc igitur exultare nitidus & petulans iuuenus, atque
illius

illius scabram & nudatam pilis cutem irridere. Paulò post arripitur ad immolationem iuencus, qui cum præter bouem duceretur, demisso capite & lento passu ingrediebatur. Tum bos: Etsi, inquit, nolim has te pœnas dare lasciuia & insolentia tua, tamen cum ita ceciderit, delector id me cognoscere verum esse, quod audire etiam de meis parentibus memini: In maximis periculis versari petulantem iuventutem: Ac esse quidem ætatem hanc per se malis obnoxiam, sed tum maximè, cum accedat iniuriarum & improbitatis vsurpatio.

Præceptum & admonitio fabulæ narratione compræhenduntur.

LVPVS PISCIS.

LVpus piscis robore & magnitudine eximia præditus, fluij cuiusdam imperium tenebat. Hunc superbia & fastidium præsentis fortunæ ad cupiditatem extulit regni marini. De ostio igitur fluminis in pelagus enatat, atq; ibi Delphino regnatori occurrens, cum & forma & mole insueta terreretur, ad oriente etiam hunc hostiliter Delphino, fuga se in amnem su-

um recepit, neque postea vnquam extra ostium excurrere ausus fuit.

Hæc fabula docet, ne quis sibi neminem parem reperiri arroganti opinione persuadeat, ac potius vt cogitet id, quod Teutonico prouerbio fertur: **Etiam trans riuum homines inueniri.**

PARDVS ET VVLPES.

PArdus fera est varijs colorum distincta maculis, eam cum vulpe de forma certasse accepimus. Disceptatum fuit coram Erinaceo. Pardus commemorare cœpit, formam eius facile præstare reliquis, quorum aspectu plurimi delectarentur, sed varietatem habere iucunditatis plurimū, sicut prata quoq; insignia diuersis floribus maxima oculos voluptate perfunderent. Iussa ad hæc dicere vulpecula: Intus me, inquit, de anima, non de pelle noscito, atq; ita varietatem contra me ostenta tuam.

Hoc indicat fabula, certissima esse iudicia, quæ à specie externa quàm longissimè abducta sint.

ICTIS ET VVLPES.

ICtis est è mustelarum genere siluestris quadrupes, cuius pelle obduci quondam
galeas

galeas solitas tradunt. Quodam tempore cum vulpe igitur ictis iter per patentem campum faciebat, eam vulpes interrogabat: Quid rerum aut artium didicisset. Illa, nihil quidem se tenere respondet, præter mediocrem saltandi rationem. At ego, inquit vulpes, centum artibus instructa sum, quarum quæuis, & ad necessaria victui paranda, & ad vim contrariam omnia propulsanda, satis esse possit. Ictis igitur venerari, & beatam prædicare vulpem: se verò futilem & vita indignam animantem perhibere. Inter hos sermones exaudiri canum latratus, itaque adesse venatorem ictis conijciens: In fugam, inquit, nos demus, audio enim hostium nostrorum vocem. Placidè, inquit vulpes: nondum enim necesse est accelerare fugam. Cum autem clarior fieret latratus, Fugiamus igitur, inquit vulpes. Cui ictis: Neq; mihi, confirmatæ verbis tuis, nimis festinandum videtur. Sed iam conspectis canibus, Fugiamus sanè, ait. Atque ipsa in proceram statim arborem saltu euasit: Vulpes verò in aperto campo facilè à canibus depræhensa fuit, quam illa irridēs, vt vnā promat, hortatur, de centum salutaribus artibus

fuis: nunc enim necesse esse. Ita misera vulpacula & derisa & dilacerata fuit.

Fabula narratur contra gloriatores vanos, & ostentatores mendaces.

S I M I Æ.

Simia purpuratæ instituebantur ad saltationem. Cuius cum peritæ viderentur esse, productæ fuere ad spectaculum. Saltantibus autem obiecit quidam nuces, quibus visis, omnibus posthabitis & neglectis, ad nuces illæ discurrere, & de his inter se luctari ac depugnare.

Fabula hoc dicit:

Naturam expellas furca, tamen usq; recurret.

A S I N V S C O N T R O V E R S V S.

Dvo qui vnà iter faciebant, asinum oberrantem in solitudine conspicati, accurrunt læti, ac vterq; sibi illum vendicare, quod ipse prior conspexisset. Dum cōtendunt & rixantur, neq; à iurgiis abstinent, asinus aufugit & subducit se oculis illorum. Ita dum vterq; nondum præhensum suum esse vult, neuter illo potitur.

Fabula docet, inter altercandum multa,
quæ

quæ placido consensu retineri potuissent, solere amitti. Nota etiam est sententia quæ vulgò fertur :

Nimum altercando veritas amittitur.

PISCATORES ET TESTUDINES.

AD nauseam vsq; saturi testudinū carne piscatores, cum etiam multum adhuc illis superesset, prætereuntem fortè Mercurium ad suas epulas inuitant. Qui non ignarus, quippe Deus, quo animo vocaretur, iussit suas ipsos testudines vel edere, vel vomere, neque post sua demum fastidia conuiuas quærere.

Prodigorum stulticia notatur, qui ea alijs tribuunt, quæ ipsi despiciunt & parvipendunt, etiam ea, quæ quantiuis interdum præcij sunt.

AQUILA ET SCARABEVS.

Lepus, quem aquila insequeretur, ad scarabei lamulam confugit, & illius auxilium implorauit. Scarabeus petit ab aquila, vt parcat supplici, perq; summum Iouem obtestatur, ne despiciat tenuitatem

suam. At illa profligato scarabeo, raptum
 leporem deuorat. Quam auolantem asse-
 ctatur scarabeus, vt cognosceret, quo illa
 loco nidificaret: Ac mox occasionem na-
 ctus, de nido aquilæ omnia oua, quæ ine-
 rant, deuoluit per petrarum præcipitia.
 Aquila re comperta, autori doloris sui
 valde irata, nidum extruit in multò magis
 arduis rupibus, & in illo parit oua, sed si-
 mili euentu. Tum inops consilij ad Iouem
 aduolat, cuius propria auis esse perhibe-
 tur, & tertiam foeturam in illius gremio
 deponit, orans atq; obsecrans, vt tutam
 præstaret. At scarabeus globulum sterqui-
 lij eodem deijcit. Quem excussurus Iu-
 piter, laxata veste oua aquilæ effundit, quæ
 inflicta pauimento, secundum Homerum,
 æreo, facilè comminuuntur. Cum autem
 de scarabeo intellexisset, quod ab aquila
 factam iniuriam sibi hac voluisset ratione
 vindicare, quod statueret, non solùm sca-
 rabeum, sed etiam suum numen ab aqi-
 la læsum atq; violatum esse, reuersam il-
 lam grauitè obiurgauit, & indicauit ei au-
 torem malorum, quæ passa esset. Cum ta-
 men genus aquilarum funditus interire
 nollet, scarabeum ad gratiam cum aquila
 reconciliandam adducere tentat: quo ve-
 hemē-

hementer refragante, aquilæ tum partum transtulit ex eo tempore in aliud, quo scarabei non apparerent.

Monemur hac fabula, ne quem facile contemnamus, utq; cogitemus, neminem esse tam abiectum & humilem, qui non suæ iniuriæ vindicandæ aliquam occasionem inuenire possit.

VULPES ET AVICVLÆ.

DIu perpeffa famem vulpecula, cùm nihil successisset omnium artium, quas ad victum parandum exercuerat multiplices, tum sese illa præ mœrore animi abijcere humi, & secum miseriam suam tacitè deplorare. Aues mortuam ratæ aduolare propius. Illa vbi hoc videt, immobilis manet, & animam continet, ne aues spiritu vitam adesse intelligant. Securæ igitur accedunt, & in vulpem insiliunt. At illa, postquam censuit tempus esse, exilit, & compræhendit proximam, ac deuorat. Postridie experitur eandem fraudem: Ibi vna (cornix, vt opinor) Non, inquit, si tuam pellem in ista sepe expansam conspicer, in illam inuolauero.

Docet fabula, fraudulentis nunquam

X 5

fidem

fidem habendam esse: ipsis enim etiam quiescentibus, doli tamen vigent & moventur.

A V E S E T N O C T V A.

NOctuam cum veteres Mineruæ consecrarunt, nimirum auem esse prudentem voluerunt indicare. Hanc narrat, cum studuissent aliquando ad filuas & in arbores abducere secum auiculæ, hortantes, vt in quadam præclara quercu nidum suum figeret: ipsam non modò parere illis noluisse, sed contrà etiam monuisse, vt quercus illius frondes omnes concerperent rostris suis. Minimè hoc illis facere volentibus, paulò post viscum protulit arbor, quo deinde implicatæ aues, captæ fuerunt, noctuæ sapientiam & salutaria consilia serò collaudantes.

Hæc epitome est narrationis Politiani. Monet autem, non esse spernenda salutaria consilia prudentium.

C V C V R B I T A E T P A L M A.

CVcurbita consita ad palmæ radicem, cum largis imbribus irrigata esset, stirpi palmæ innitens, ad illius se cacumina extulit. Tum interrogare palmam, quot
annis

annis ad tantam granditatem peruenisset?
 Cui respondit palma: Non minus centum
 annis. Tum cucurbita: Quantò te ego sum
 melior, inquit, quæ non dies totidem cre-
 scendo confeci, & tuam exæquavi altitu-
 dinem. Paulò post præmatura, & ipsa flac-
 cescere, & radix amisso succo non magis
 vegetare illam. Ergo quàm temerè de p-
 cessu incrementi sui gloriata esset intelli-
 gens, & suam granditatem contemnens,
 futilitatem confessa fuit.

Fabula docet, quæ citò oriantur, etiam
 citò occidere, vt de solstitiali herba Plau-
 tus ait. Et, Subita incrementa fructuosa
 non esse. Huc pertinet & hortorum Midę
 & Adonidos prouerbium.

CORVVS ET LVPI.

PEtēbat à lupis partem prædæ coruus,
 quos totum diem sectatus fuisset. Cui
 illi: Non tu nos quidem, sed prædam se-
 ctatus es, eo quidem animo, vt ne corpo-
 ribus quidem nostris velles parcere, si ex-
 animarentur.

Fabula docet, spectari in actionibus nō
 tantum quid fiat, sed etiam, quo animo &
 voluntate fiat.

Mus,

MVs natus & educatus intra cistam refertam nucibus, fortè delatus in pavementum, dum in suam domunculam redire properat, & circum illam assultat, attingit hunc odor suauissimus ciborum, qui essent in propinquo de reliquijs agitati conuiuij repositi, quibus gustatis: Hæc, inquit, vt video, iucundior vita futura est illa, quam intra cistam vixi.

Fabula imperitos notat, qui nunquam suum oppidulum egressi, illius vitam & mores optimos & laudatissimos esse statuunt.

Dici & hac sententia potest, quam adducit scribens Trebatio de Medea Cicero: Multi suam rem bene gessere, & publicam patria procul: Multi, qui domi ætatem agerent, propterea sunt improbati.

A G R I C O L A.

ASfidus Cereris cultor agricola exorauerat Deam, vt sibi frumenta sua absq; aristas produceret. Ita enim rebatur, minore cum labore exculpi posse. Sed indefensa grana, de maturescente tum segete, auiculæ excussere rostris, & deuorarunt.

Fabula

Fabula narratur contra votorum stulticiam, & ostendit, imprudentes spe parui commodi, in magnum sæpe malū deferri.

ACCIPITER ET COLUMBA.

Concitatissimo impetu columbam insequens accipiter, intra villam vnà cū fugiente aue defertur, & capitur à villico. Hunc orat, vt se dimittere velit: Neque enim te, inquit, læsi vnquam. Cui respondit villicus: Neq; , vt opinor, mei te vnquam læsere, atq; fracta illum gula interemit.

Fabula docet, vindicandas à principibus non minus subditorum iniurias, quàm si sibijpsis allatæ essent.

ARANEA ET HIRUNDO.

Conspicata aranea capientem muscas hirundinem, contra illius volatus explicat retiola sua, per quæ facilè lata hirundo, celeriter totum opus disturbauit. Tum aranea: Ista, inquit, muscarias plagas nihil moratur.

Ostendit fabula, imbecilles frustrà se potentioribus opponere, & hoc subijcit: Vana est sine viribus ira.

malè suspicari de alijs , neq; meos ab illorum iniurijs eripere.

Ostendit fabula , simplices esse iniuriæ & fraudi expositos.

CUCULVS ET ACCIPITER.

CVculo & rostrum aduncum , & acuti sunt unguis , itaq; generis accipitrum esse creditur. Huic aiunt esse cibum vermiculos , quos de materia & arborum quoque ramis colligere soleat. Atq; talem illi victum exprobrasse , vt vilem & contemnendum accipitrem ferunt. Quin tu me , inquit , spectas , qui auium carnibus vescor , & cum generis nostri esse videaris , etiam facta imiteris ? Hæc oratio , cum mouisset cuculi animum , videt ille paulò post captum accipitrem , alligatum collo , pendere de tecto alti columbaris , in terrorem aliorum accipitrum. Tum igitur ita cuculum locutum accepimus : Nunc mihi etiam suauiores mei vermiculi , & gratior illa esca futura est , sine periculo parabilis : Neq; ego lauticias moror , quæ tanto discrimine petuntur.

Docet fabula , mediocritatem tutam optabiliorem esse , quàm sit periculosa excellentia.

Asinus

ASINVS ET VITVLVS.

IN vno agro pascebantur asinus & vitulus. Cum autem signum auditum esset aduentus hostium, quod de more solebat dari pulsato ære: Fugiamus, inquit vitulus, ne in potestatem hostium deueniamus. Cui asinus: Fuge sanè, inquit, cui cædes & mactatio ab istis impendet: mihi periculum nouum nullum obijcitur, quæ feruendi & ferendorum onerum conditio eadem manet, tam apud ciues, quàm apud hostes.

Fabula docet, certæ & exploratæ miseræ cum alia miseria commutationem nō esse pertimescendam.

PASTORES.

Pastores cæsa oue conuiuium intra tabernaculum agitabant. Quod cum lup⁹, qui prædandi causa caulas circuibat, fieri cerneret: Ego, inquit, si agnum rapuissem, quantum tumultus excitaretur! At isti impunè parentem vorant. Tum vnus his auditis: Nostra enim, inquit, scelerate, non aliena oue epulamur.

Docemur hac fabula, & potentes impunè

punè peccare, & horum delicta non facilè reprehendi à quouis debere.

Narratur fabula eadem sententia & de mulierculis comedentibus gallinam, ac vulpe, quæ dixerit: Ego si hoc facerem, omnes iam canes in me incitarentur.

C A P I.

GAllinacei castrari solent, ita celerius pinguescere existimantur. Horum magnus numerus in villa alebatur, cumque omnes opimi redderentur cibo largo & curatione diligente, in vno tantummodo nihil proficiebat sagina, huius macilentiam irridebant cæteri. Mox cum audissent imperium heri, pinguisissimi quiq; vt iugularentur ad cœnam, affuturos enim hospites, intellexêre stulti, quantopere sibi & vitæ suæ carnes, quibus dudum superbijissent, contrariæ & nocentes essent.

Consolatur fabula tenues & pauperes, illorumque vitam docet esse multò tutiorem, quàm sit locupletum, &, vt Græci loquuntur, τῶν πτωχέων.

E Q V V S N O V I T I V S.

Mercatus quidam equum, cum prius haberet valdè strenuum, aliquantò

Y   cum

cum maiore cura illum aluit, quàm alterum. Hoc mirari ipse quoq; , atq; de socio caussam exquirere. Quid enim, inquit, est, cur me impensius curet herus, multis nominibus te inferiorem? Neq; enim forma, neq; velocitas, neq; vires meæ cum tuis comparandæ sunt. Cui ille: Nihil, inquit, nouum neq; mirum herus facit, sed hominum more prioribus posteriora, & recentia vsitatis præfert.

Fabula leuitatem vulgi notat, & nouarum rerum studium.

CANIS ET SVS.

AD aucupia canes diligenti & exquisita cura atq; ratione erudiri & institui solent, & ad silentia, verberum minis & aurium vellicatione assuescunt. Certæ autem nationis hi deliguntur, quorum inprimis bona sagaxq; natura sit. Huius generis vni istam seruitutem exprobrasse opimum & pinguem suam aiunt. Cui ille: Se non pœnitere breuis molestiæ, responderit, qua vitam sibi comparaturus sit delicatam, neq; pigere in præsentia tædij aliquantulum deuorare, vt lautissimis diu postea cibus perfruatur.

Fabula

Fabula hortatur discipulos bonarum artium & virtutis ad labores, qui in discendo exhauriendi sint, perferendos spe maximorum commodorum, & iucundissimæ vitæ.

TRABS ET BOVES.

Qui trabem boues trahebant, vnde tignum fieret, increpabantur ab illo, quod anhelantes in pigritia lento gradu incederent. Cui vnus de bobus: Nos tamen, inquit, hoc mox onere liberati acquiescemus, cum tibi paulò post imponendum vsq; ad cariem sit sustinendum.

Subijcit fabula præceptum humanitatis, vt vereamur insultare miseris, cum fieri possit, vt nos multò maior calamitas maneat.

CARDVELIS.

AVolarat carduelis, quam diu puer in delicijs cicurem habuerat. Hanc ille gestu & voce reuocare, & dare operam, vt blanditia verborum pelliceret ad reuersionem. Nam cur, inquit, mea tu fugis, aut quid tibi triste aut contrarium dum mecum fuisti, vnquam accidit, vel quid

potius ad beatam vitam defuit? Nihil, inquit illa, sed meo arbitrato viuere mihi maximè libet.

Docet fabula, nullum bonum libertatis bono melius aut præstantius esse. Et illi Spartani in Polymnia, Persam, aiunt, si sciret, quàm suaue esset in libertate viuere, autorem ipsum futurum fuisse, *ἐκ ἀνδράσι περὶ αὐτὴν μαχέσθης, ἀλλὰ ἢ πελέκεσι.*

V P V P A.

IN aquilæ nuptijs ferunt sese vpupam reliquis auibus hostibus prætulisse, & cristas altè erexisse, & genus etiam regium iactitasse. Sed huic dixisse ciconiam accepimus, par non esse, vt primas teneat auis, cuius nidus nunquam stercore careat.

Monet fabula, non esse honestatem de ornatu, sed de vitæ ratione æstimandam.

GVLÆ DEDITVS.

GVlæ deditus quidam ad epulas inuitatus in rus, quod abesset paulò ab vrbe longius, dum proficiscitur, spe singularium lauticiarum & opipare instructarum dapum, in itinere pira reperta ita spreuit, vt etiam per derisionem lotio suo aspergeret.

geret. Cum autem riuus, quàm transeundum fuerat, subito ea nocte ad altitudinem excreuisset tantam, vt cum manifesto discrimine ingressurum se ille aquas intelligeret, redire tristis, atq; post ereptam spem copiosi cibi acerrimè etiam esurire cœpit. Itaque cum ad pira, quæ dudum commin-xerat, venisset, deterfa illa arrosit, & hanc escam obiecit ieiunis & latrantibus intestinis.

Fabula docet, contemptus & fastidij sæpe has pœnas dari, vt quæ paulò ante homines spreuerint & abiecerint, ea mox appetant & amplectantur.

E Q V V S E T P O R C V S .

ALacriter ad pugnam equus & armatus ipse, & armatum equitem vehens, proficiscebatur. Hunc conspiciatus porcus de luto, in quo volutabatur, Heus tu, inquit, quò properas, ignarus, an vitam in prælio amissurus sis? Cui equus: Etiam tibi, inquit, mors impendet, & quidem op-petenda sine laude, vbi tuo domino satis pinguis factus esse videberis. Ac mihi quidem animam, si ita cadat, viri fortis, tibi lanij manus ereptura est.

Fabula honestam mortem non nimium pertimescendam, docet, cum etiam in summa ignavia illa euitari non possit.

VENATOR ET CERDO.

Cerdo ad venatorem quodam tempore deuenisse dicitur, & petijisse ab eo, sibi vrsi pellem vt venderet. Venator sibi illo tempore vrsi pellem non esse respondit, sed si veilet pecuniam numerare, curaturum se post dies paucos vt haberet, cum vrsum cepisset, cuius lustrum iam sibi exploratum esset. Itane, inquit cerdo, facile est vrsum capere? Mihi quidem, inquit venator, nequaquam difficile hoc fuerit, inter feras, & in siluis penè à puero versato. Licetne, inquit cerdo, te comitari? nam mihi libet spectatorem esse talis venationis. Licet, inquit venator, mecum perendie in siluam abeas. Quò cum esset ventum, apparuit statim vrsus, belua ingens & horribilis. Cerdo tum celeriter arborem conscendit. Venator adortus feram fortiter: cum tamen hæc excussisset ictum, recordans quod audijsset, non solere vrsos cadauera morflu attingere, in terram se, quasi mortuus esset, abiicit. Vrsus autem
nari-

naribus ad os & aures illius admotis captare anhelitum, & tentare, an spiraret. Sed illo animam continente, vrsus mox discessit. Tum igitur & venator se erexit, & cerdo de arbore descendit, atq; iam animis receptis, inter alios sermones percontari cerdo de venatore, quid in aures ipsius fera infusurrasset? Cui venator respondet: Monuisse illam diligenter, ne posthac vnquam vrsi pellem nondum capto & confecto ipso, vendendam existinaret.

Fabula hoc, quod Græcum prouerbi-um, Non esse ante victoriam exultandum, admonet, ne securitate & temerarijs animis dubia pro certis habeamus.

LEO ET MUS.

LEO captus laqueo, orat murem, se vt corosis plagis liberet de impendente interitu, promittitq; se accepti beneficij nunquam esse obliturum. Mus facile, quod leo flagitarat, cum effecisset, petit ab illo, vt filiam sibi collocaret in matrimonium suum. Leo, quamuis res ea sibi videretur indigna & absurda, noluit tamen auctori vitæ & salutis suæ, quod postulauerat, denegare. Spondet igitur filiam,

sed hoc tamen monet, cogitet musculus, vix fieri posse in tanta inæqualitate, nuptiæ vt felices sint. Sed mus in sententia permansit. Cum igitur noua nupta læna iuuencula & ferox ad maritum deducere- tur, obuium eum, non visum neq; animad- uersum, pede conculcatum obtriuuit.

Fabula ostendit amicitias potentum esse periculosas, etiam non rarò damnosas humilibus, & paruorum sodalium esse ex- petendum vsum paruis. Sed & hoc mo- net, quod prouerbium Græcum, transla- tum de turbinis ludo, Agitandum aptum & conuenientem. Vnde hoc factum :

Quæ cupis egregiè nubere, nube pari.

C E R A.

CEra inuidebat lateribus duritiem, quã de igne consequi illos videbat. Abie- cit igitur & sese in flammam, futurum spe- rans, vt & ipsa induresceret: sed contrà accidit, celeriter vt difflueret, & liquefacta ab igne consumeretur.

Docemur, non esse appetenda ea, quæ sint à natura nobis denegata.

A G R I C O L A.

Cum

Cum esset pertæsum agricolam sempiterni laboris in terra fodienda & aranda, inq; varia & difficili cultura aruorum, animum ille ad militiã adiecit, quod multos audisset, rem & famã belli gloria quæsuisset. Fundo igitur vendito, exornatus & instructus armis cæterisq; rebus necessarijs militatum abit. Sed re malè gesta vulneribusq; acceptis vix seruatus de prælio, mercaturas potius facere statuit, quod & his locupletatos & auctos quamplurimos animaduerneret. Nauem igitur conducit, & merces comparatas diuersorum generum in illam imponit, spe magna futuri lucri. Sed cum veheretur in mari, de improviso (vt fit) tempestas oritur, & naui fracta, ipse vnà cum mercibus fluctibus obruitur atq; perit.

Fabula hoc dicit: Mutantes conditionem & fortunam suam, plerunque quod fugerint relinquendo, alibi reperire duplicatum.

A M N I S.

Contempsisse præ se annis fontes suos fertur, cum & ipse piscibus abundaret & flumine largo, nec non grato alicubi

Y 5

murmure

murmure delaberetur. Quin etiam, inquit, tu intra muscos istos tuos & herbulas delites, ego præter & amœnissima loca terrarum, & celeberrimas vrbes, & populos ac gentes maximas feror. Fontibus offensis superbia & proteruitate alumni, placuit reprimere scaturiginem suam. Ita origine extincta, celeriter defecerunt vndæ fluuij, & amnis exaruit.

Notat fabula eos, qui sibi arrogant autoribus ea bona, quæ aliunde accepere, & docet, ab ingratis deterrimi vicij grauissimas pœnas dari solere.

CORNICIS CONSILIVM.

AVes deliberabant de creandis pluribus regibus, quod sola aquila tam lati imperij habenas moderari posse non videretur. Sed cornix hoc agendum non censuit: Nam & facilius, inquit, atq; citius vnum dolium completur, quàm multa, & ad plura diuersaq; signa eodem momento oculos dirigere quis possit?

Fabula & populis multitudinem imperantium onerosam esse, & non bene regere plures indicat, secundum sententiam Homericam:

Non

*Nō bene turba regit: Rex gentib. imperet vnus,
Vnus & acceptas rerum moderetur habenas,
Qui Saturnigenæ tenet istud numine donum,
Vt sceptro populos & iure coërceat equo.*

PROXIMVS SIBI QVISQVE.

CViusdam perquam laudatæ foeminæ maritus grauiter ægrotabat, neq; posse diu viuere credebatur. Hoc illa ita dolenter ferre, vt mortem sæpissimè lamentis & eiulatu maximo citaret ad sese pro marito tollendum. Dicitur tum mors toties vocata tandem affuisse. At illa territa horribili specie, & perculsa animo, mutataque subitò voluntate, mortem ad lectulum deduxisse fertur, & indicato viro eum esse dixisse, cui esset moriendum.

Doctrina fabulæ præscripta est. Omnes enim aiunt, sibi melius esse velle quàm alteri.

ADOLESCENS CANTANS IN
funere matris.

DVcebatur funus defunctæ mulieris prodeuntibus vnà patre & filio, conductisque qui monodiam, vt fit, concinerent. Ibi filius inter lugentes incedens
cum

cum patre, & ipse cantare cœpit. Pater autem increpat adolescentem, & dicit, insanire qui in luctu cantitet. Adolescens autem: Quid ego igitur, inquit, ago aliud, quàm isti, quos ad concinendum tu conduxisti? Sed non decet, inquit pater, te hoc tempore, quod illos.

Fabula docet, omnem laudem vitæ, & id quod decorum vocatur, totum temporibus & loco & personis contineri.

Asinus ægrotans.

Increbuerat fama, &c. supra pag. 123.

MULIER ET NUX.

Mulier nucem interrogasse dicitur, quare afflicta illa demum vberes fructus ferret? Quia enim & tu, inquit nux, verberibus affecta melior reddi, & asinus plagis incitari solet.

Fabula docet, quod in alium dicatur, audiendum etiam esse, iuxta versum Homericum:

ὄππῳίον κ' εἰπῆσθαι ἔπος, τῳίον κ' ἐπακέσθαι.

ASINI VOTA.

Cum

CV M hyems asino ob frigus & arida pabula admodum grauis videretur, expetebat ille ardentibus votis verni temporis viriditatem & teporem. Sed illo tempore, cum crebriore agitatione exerceretur, æstatem aduenire optauit. Quæ cum præter alios labores etiam onera frumenti ex area, & fructus ex hortis deportandos ipsi imponeret, reliquus erat autumnus, quem expectabat quietiorem. Sed per illum quoq; vindemiæ & lignatus molestijs, & defatigationibus pressus, ad hyemis reuersionem desiderium suum retulit.

Docet fabula, totam vitam in laborum tempora distribui. Nam secundum Menandri versum :

δεῖ τὰς ἡσυχίας, μέγιστον ζῶσιν, ποιεῖν.

Notat & vulgarem leuitatem, quæ præsentem fortunam nunquam boni consulere solet, secundum Horatianum hoc :

Optat ephippia bos piger, optat arare caballus.

M V R E S E T F E L I S.

MVres felem placidè accubantem cum multum & diu contemplati fuissent, tum vnus : Libet, inquit, cum ista mitissima (vt apparet) & mansuetissima animante fa-

te familiaritatem contrahere. Atq; his dictis ad felem accessit, & blandè compellauit, quæ illum statim compræhensum dilacerauit. Hoc intuentes alij mures: Quantopere, inquit, nostrum popularem species fefellit!

Fabula docet, de vultu & specie animū atque mores certò intelligi non posse. πολλάκι γὰρ γνώμῳ Ἰξαπατῶσ' ἰδῆαι. Et impostores & insidiosi simulant beneuolentiam, & odium atque consilia perniciofa tegunt, secundum hoc, Οδυσ. ε'.

ἔσθλ' ἀγορεύοντες, κακὰ δ' ἔφρασι βυσοδόμευον.

Et hoc, Οδυσ. σ'.

οἷτ' εὖ μὲν βάζεσι, κακῶς δ' ὀπιθεν φρονέουσιν.

ASINVS LAPSVS.

A Sinus post longam & probatam seruitutem suam, & multas onerum atque baiulationum egregias operas, quodam tempore sub valde graui onere, cum ad saxum improuisum offendisset, in via cecidit. Tum accurrit agitator, & acerbissimis verbis, atq; vehementibus etiam plagis illum petit. At asinus secum, & suam conditionem deplorare, & accusare ingrati domini sæuitiam, qui oblitus omniū prio-

priorum, ob vnam fortuitam offensam
tam grauitè se affligeret.

Fabula significat, ferè homines, quid
quoq; tempore fiat, non quid aliquando
factum sit, spectare, & vnum sæpe delictū
memoriam multorum egregiè factorum
inducere ac delere.

H Y S T R I X E T L V P V S.

Hystrix Africanum & Indianum esse a-
nimal perhibetur, non absimile erina-
cio, sed longioribus aculeis armatum, &
ijs quidem missilibus, quos solet eia-
culari in persequentes. Huic insidians lu-
pus, vt spicula ponat, neq; se illis sine cau-
sa perpetuò oneret, suadet. Cum autem o-
pus sit, & res poscat, tum vti resumat. At
illa, Nunc igitur, inquit, his opus: Nam lu-
po inermem occurrere periculosum est.

Fabula monet, vt aduersus hostium &
inimicorum vim ac fraudes semper mu-
niti & defensi esse studeamus.

M V S E T M I L V I V S.

Iretitus & implicitus laqueis Miluius,
exorat musculum, se vt liberet. Hoc ille
facilè corrosis plagis effecit, tum miluius
eum arripit & deuorat.

Osten-

Ostendit fabula, quam gratiam pro beneficijs acceptis mali reddere soleant.

TESTUDO DOMIGERA.

Aliud alijs animantibus à Ioue donum petentibus, facultatem hanc petijſſe testudo fertur, domum vt suam absq; incommodo quolibet secum circumferre posset. Quid ad hoc petendum ipsam moueret interrogata, respondit: Malorum vicinorum metum, in quos si fortè incidisset, nihil esse negotij futurum, vt migratione sua declinaret, si domum portabilem haberet.

Infamat vicinitatem improborum fabula, rem deterrimam & execrabilem: bonorum autem vicinitatem commendat, secundum Hesiodi versum:

τῆμα κακῶς γείτων, ὡσπερ τ' ἀγαθὸς μέγ' ὄνειαρ.

ERINACIVS ET VIPERA.

Impetrauerat à vipera erinacius, per brumæ frigora in suam ipsum vt cauernam acciperet. Cum autem in angusto loco spinis hospitis pungeretur vipera, postulat, vt suam domum sibi relinquat, & aliò

aliò demigret, cum intelligat illam ambos capere non posse. Sed erinacius fertur respondisse: si quis durare illic nequeat, ei sua caussa vt exeat licere, sibi discedere in animo non esse. Si vipera habitatione offendatur, posse hanc mutare. Ita hospitis iniuria cauernam suam illa amisit.

Fabula monet, ne cum illis nos facile coniungamus, in quorum potestate nos, aut res nostræ postea futuræ esse videátur.

LEPVS ET VVLPES.

ANteponebat se vulpi lepus, cui pedum pernicitate præstaret. At vulpes dicere, se ingenio vincere, cuius esset multò & frequentior & præclarior vsus, quàm pedum.

Fabula incredibilem esse ait bonitatem prudentiæ, neq; corporis maximas dotes, cum minimis animi dotibus comparari rectè posse. Itaq; & ab Apollonio introducitur præclarè Amphion, qui suo cantu bis tantò maiorem lapidem alliciat, quàm nitendo summis viribus Zethus afferre potuisset.

L V P V S.

Z

Induerat

Induerat pellem ouis lupus, atq; cum ita ignoraretur, aliquantisper impunè in gregem fuit grassatus. Sed pastor mox animaduersa fraude, necatum hunc de arbore suspendit. Hoc qui pelle decipiebantur admirantibus: Pellis quidem est, pastor inquit, ouis, sed sub hac lupus latebat.

Habitus & vultus indicia non habenda pro certis, fabula docet, ideoq; facta & ré spectari oportere.

CANIS ET PASTOR.

Pastor depræhensum canem, cui custodiam gregis commiserat, in cæde & deuoratione ouis, arripit interfectorus, sicuti commeruerat. Cui canis: Cur tu, inquit, tuos vis perdere? Meos quidem, inquit ille, nocentes & sceleratos multò quàm externos magis, præsertim eos, à quibus fidelitatem & beneuolentiam sperauerim.

Fabula hoc monet: Non mirandū neq; grauitè ferendum, si inimici nos lædant, qui profiteantur odia sua, vt nisi cauerimus, neminem nisi nos ipsos accusare debeamus. Sed hoc esse indignū & animaduertendum, si amici & beneficijs à nobis affecti animum mutent, & fallant opinio-

nem

nem nostram, & insidientur capiti fortunæ nostris.

ARIES ET TAURVS.

ARies, qui inter pecora principatum teneret, superbia elatus, cum tauro cōgredi ausus fuit. Qui ita illum accepit, vt moribundum relinqueret, in deploratione temeritatis & sera pœnitentia.

Fabula monet, non esse adoriendos viribus præstantiores.

ASINVS PVNICEVS.

Fertur quodam tempore mater fuisse hortata iuenculam filiam, cuius ante aliquot menses maritus mortuus fuisset, alteri vt nuberet. Filiam aiunt dixisse, cupere quidem se obsequi illi, sed reformidare sermones hominum. Tum matrem foeminam prudentem accepimus, puniceo colore asinum domesticum curauisse infici, vt noua illa species omnibus esset admirationi. Itaq; quàm plurimi primum ad conspectum accurrere. Postero autem die diminui spectantium numerus, tertio deinde & quarto magis. Postremo solus asinus iam vt antè incedere. Hoc exemplo

docuit filiam mater, sermones hominum de coniugio secundo ipsius, etiamsi existerent aliqui, tamen futurum, vt celeriter illi conticescerent.

Fabula docet, insolita omnia tempore exuere admirationem.

AQUILA ET CUNICVLVS.

Aquila raptos pullos cuniculi detulerat in nidum suum, quem in altissima arbore fixerat. At mœsta mater, vt suis parcat, per omnes illam Deos miserorum curatores obtestatur. Sed aquila cuniculi precibus contemtis, & despecta humilitate, dilacerat pullos cuniculi, & suis præbet discerpta membra. Hic verò dolore & ira commotus, suo cum genere conqueritur aquilæ vim, & vt quisq; sibi idem, quod ipse pertulerit, accidere posse cogitet, neq; illud facinus impunè ferre aquilam sinant, hortatur. Ita concorde illi studio ad erudendam arborem, in qua nidularetur aquila, conueniunt, & egesta à radicibus illius terra, omniq; circum eam solo specubus excavato, ita impulsæ arbor leui flatu paulò post in terram prosternitur. At pulli aquilini partim ruina, partim raptu terrestrium

restrium ferarum, interiêre, & orbitati cuniculi gratissimum spectaculũ præbuêre.

Docet fabula, ne quis potentia aut viribus fretus alium quemlibet despiciat: Nam & infirmitatem sæpe acceptas iniurias vlcisci.

OVIS ET PASTOR.

EXpostulabat cum pastore ovis quodam tempore, quod non contentus omne lac emulgeret sibi, lanam etiam detonderet, & cuticulam nudaret: atq; inter hæc & maledicere illi audebat. Tum pastor iratus, arripuit agnum primigenum illius & maclauit. Ovis etiam poena, vt multi solent, reddita commotior: Quid ergo nunc restat, inquit, quod malefacias? Egone tibi, inquit pastor? Te etiam vt iugulem ipsam, & pellem detraham de corpore tuo, carnibusq; pastus ossa tua proijciam canibus, & pellem tradam macerandam pellioni. Siluit igitur ovis maiorum malorum metu repressa.

Fabula subijcit præceptum moderati-
onis, ne indignatione irriteremus aduersa,
πρὸς κέντρον λακτίζοντες. Docet hoc quoq;
Grauibus malis & ærumnis elationem a-
nimi reprimi solere.

ROTA ET VECTOR.

QVare tu, inquit rotæ viciatæ vector, totum hunc diē nobis stridores tuos obgannis? Quia enim, inquit rota, graui- ter laboro, & vehementer afflictā sum, quī ergo possum non queri atq; lamentari?

Fabula ostendit, miseris & calamitosis ignoscendum esse, si fletus & querimonias vsurpent.

VULPES LEPORIS LAV-
datrix.

CUm non procul abesset, quin canis vulpem insequens illam depræhenderet: conuersa ad auxilium fraudulentæ vulpes, cū forte leporem in propinquo conspexisset, miris modis collaudare cani suauitatem carnis leporinæ. Canis vulpe relicta leporem cœpit sequi. Hic verò celeritate pedum elapsus, grauius accusare postea vulpem, à qua cani proditus esset: At enim ego te, vulpes inquit, studio- sè laudaui.

Malorum laudes esse nocētes, docetur.

VULPES ET LEVVS.

ORabat vulpes Iouem, vt calliditatē ingenij sui velocitate cursus ornare vellet.

let. Lepus autem celeritati suæ adiungi
 versutum animum petebat. Iouem his fe-
 runt respondisse: A se in animantes singu-
 las liberaliter esse certa dona & beneficia
 collata, neq; vni se largiri omnia oportuis-
 se. Hanc enim benignitatem erga vnum-
 quempiam, summam iniquitatem erga v-
 niuersos alios futuram fuisse.

Hoc ait fabula, Nō vni dat cuncta De⁹.

EQVVS INORNATVS.

COMpluribus equis ad certamen cur-
 sus & celeritatis comparatis, & secun-
 dum factiones ornatis, cum phaleris, tum
 coloribus conspiciendis & illustribus, v-
 nus inter eos cum loris cotidianis, firmis
 illis quidem atq; habilibus frenis, sed mi-
 nus versicoloribus & speciosis, etiam pro-
 ductus fuerat. Hunc igitur ridere alij, &
 præ se quisq; contemnere. Postquam au-
 tem ad certamen ventum fuit, hic palmam
 obtinuit.

Subijcit & hæc fabula sententiam The-
 ognidis, Sæpe decipi animos specie. Et
 docet, Non spectandum habitum & orna-
 tum, sed virtutem: Latet enim sæpe sub
 pallio sordido sapientia.

V O X H O E D I.

Repulsus sæpenumero clientulus pauper à patrono, qui sibi non vacare, quoties ille aduenerat, diceret: affert tandem tenellum hœdum in ædes illius, & stans in atrio vellicabat hœdum, vt vox illius exaudiretur. Tum patronus suis, *Ecquis adest, inquit, qui consulere vult?* Et clientulo toties antè repulso, *Quid narras, inquit, tu?* Causa q̄; cognita, consilio adiutum, dimisit.

Fabulæ eadem est doctrina, quæ Ouidianæ sententiæ, *Placari donis deos & homines.*

S E N E X E T A D O L E S C E N S .

Conspectum senex adolescentem, qui de sua arbore poma carperet, hortatur, vt aliena ne inuadat, atq; rapiat. Hunc adolescens de arbore irridere, & poma, vt cœperat, decerpere. Tum senex: *Herbas, inquit, audiui magna vi & efficacitate pol- lere: vellit igitur herbas, & contra ado- lescentem proijcit. Hic verò in cachinnos effundi, & senem delirare credere. Ibi se- nex: Nihil quidem herbarum, inquit, vt intel-*

intelligo, vires erga istum valuere, sed & lapides, de quibus sæpe mira, quantum illi possint, audire memini, experiar, atq; collecta saxa in furem coniecit, atq; illum de suis pomis facile abegit.

Fabula Terentianam subiicit sententiam: Omnia prius experiri, quàm armis, sapientem decet.

Docet & hoc, Senilis prudentiæ, quæ huius ætatis propria est, esse impetum lentum, sed vehementem.

LVSCINIA ET ACCIPITER.

LVscinia accipitrem, à quo compræhensa fuerat, orabat, se vt dimitteret, neq; id eum gratuito facturum esse aiebat. Precium quodnam futurum esset roganti accipitri respondit, Suauissimi carminis sonus. At ego, inquit ille, non aures meas, sed ventrem expleri cupio.

Fabula potest ad duos sensus, eosque dissimiles accommodari. Primum, vt intelligamus, imperitos homines liberalibus studijs atq; artibus non capi. Alterum, necessaria iucundis anteferri oportere.

CVLEX ET APES.

Z 5

Bruinæ

BRUMÆ frigore & insuper fame labo-
rans culex, ab apibus petijt, intra ipso-
rum aluearia recepto sibi vt cibum imper-
tirent, ob quod meritum se illorum filios
canendi artem edoctorum esse polliceba-
tur. Tum vna de examine: Nihil, inquit,
tua est arte opus liberis nostris, qui à no-
bis multò meliorem & magis salutarem
discere poterunt.

Monet fabula, ita instituendos liberos,
& eiusmodi artibus instruendos, vt sua o-
pera ipsi victum sibi quærere sciant.

L E O, A S I N V S, L E P V S.

LEo cùm bello contra volucres susce-
pto, copias suas recēseret, prætereunte
asino & lepore, quas nam ad res vti posse
speraret, vrsò interroganti respondit: Asi-
no tubicine, & lepore tabellario.

Fabula docet, neminem esse tam par-
uum aut humilem, cuius non aliena in re
opera utilis esse possit.

A C C I P I T R V M P A X.

ACcipitres quodam tempore inter se
acerrimè belligerabantur. Hos colum-
bæ in gratiam reducere, & à dimicatione
mutuisq; cædibus abducere conatæ, per-
fecêre,

fecêre, vt pacem illi inter se facerent. Qua firmata, tam in columbas, quàm in reliquas minutas auiculas ipsi concordés, vim & vngulas conuertere.

Fabula docet, vtilés esse salutí bonorum discordias malorum, vt ferunt Melanthis sine ioco seu seriò, dicere solitum: Rempubicam Atheniensium seruari disfidijs oratorum. Quòd, cum non incumbant vniuersi quasi in vnum latus nauigij, fiat, vt ab altera parte veluti pondere opposito administratio liberetur.

DE MORTIS NVNCIIS.

CV M Hercules reliquisset superatum Letum ad bustum Alcestidos, vbi illud iaceret anhelans & exanimatum, misertum illius quendam Pheræum, qui transiens aspexisset, recreasse ipsum & perfecisse ferunt, vt vires pristinas recuperaret. Ob hoc beneficium Letum promisisse illi memoriam à grati animi, & cum non prorsus parcere ei posset, non tamen se oppressurum esse de improviso benefactorem suum, sed missurum prius, qui monerent, quiq; indicarent, quod appropinquaret Letum. His pollicitis Pheræus elatus, animò securo vitam egit, cumq; minimè metueret, Letum
ad se

ad se auferendum adesse cognouit. Questus igitur ille grauissimè perhibetur, se circumuentum fraude arripi, & Leti vanitatem accusasse, neminem enim prænucciasse aduentum ipsius. Cui Letum narrant demonstrasse, plurimos à se nuncios ad eum peruenisse. Nam & annos ante sex febrī, & post duos rursus grauedine ac destillationibus eum laborasse: Intereaq; sæpe cum tussi, sæpe capitis doloribus conflictatum, proximè etiam anhelasse. Quibus omnibus, vt accedentis Leti nuncijs, non longissimè illud abesse commoneri debuerit. Quin etiam, inquit, paulò ante aduentum meum, germanum fratrem ad te misi, veternosum illum soporem, in quo aliquantisper pro mortuo iacuiisti. Ita probata fide sua, quodq; promissum fecisset, Pheræum lamentantem & muliebriter eiulantem abripuit.

Docemur de valetudinis imbecillitate, & morbis cognoscendam mortalitatem: neq; mortem omnibus necessariò optendam, nimium perhorrescendam esse.

V V L P E S E T H I R C V S.

SIti correpti hircus & vulpes, in profundum puteum desilierunt, cumq; illam sedam

sedauissent, hircus cœpit circumspicere & quærere, quâ de aquis euadere in terram posset. Cui vulpes: Bonû, inquit, animum habe, nam mihi consilium subijt, quo vsi seruari possimus ambo. Si enim te in posteriores pedes erigens, priores parieti isti applicueris, & caput altè, cornua vt obliquè reclinentur, extuleris: tû ego de tergo tuo in hæc ascendere, atq; deinde exilire de puteo, & te mox etiam attrahere facile potero. Ad hæc cûm se hircus paratum esse diceret, & obsequentem præbuisset, euasit de puteo vulpes, atq; ibi læta circum fauces exultare, & deridere hircum cœpit. Ille verò hanc grauer accusare, & perfidiæ insimulare. Cui vulpes illudens: At tu, inquit, hirce, si tam cordatus esses, quàm barbatum esse scimus, nunquam in istum te locum, non explorato reditu, immisisses.

Significatur hac fabula, viros prudentes, priusquam quicquam aggrediantur atq; incipiant, præuidere & considerare, quonam illud euasurum, & quem finem habiturum esse videatur.

GALLINÆ ET PERDIX.

Qui

Qui delectabatur alendis gallinis, allatam sibi fortè perdicem addidit ad cohortem illarum. Quæ cum miseram moribus impeterent, & ab esca repellerent, singulari illa dolore animi afficiebatur, & sibi hoc, quæ aliena esset, eoq; illis nomine inuisa, accidere putaret. Paulò post videt ipsas quoq; illas se mutuò conscindere. Tum se consolata, Si inter se, inquit, istæ inimicitias gerunt, neq; parcunt sibi, ferenda scilicet & mihi æquo animo fortuna mea.

Hoc fabula sibi vult, prudentibus magno esse solatio considerationem communis sortis & conditionis, cum animadvertent, neminem esse, cui non mala & aduersa plurima obijciantur: Eosdem libenter etiam comparare sua mala cum aliorum malis, qui respectus sæpenumero opinionè magnitudinis his adimere soleat.

Gloriator.

Reuersus in patriam &c. sup. p. 148.

De Apollinis tentatore.

Tentaturus Apollinem, deorum, &c. sup. pag. 93.

Mulier

MVLIER ET GALLINA.

MVlier vidua gallinam habebat, quæ singulis diebus ouum vnum pariebat, quæ si curaret diligentius, & saginaret gallinam, sperandum esse existimabat, vt bina aut terna illa quotidie oua pareret. Cùm autem cibo superfluo opima gallina et pinguis facta esset, planè tū parere oua desijt.

Ostendit fabula, cupiditatem & auaritiam sæpe detrimentosam esse. Et scripsit Demosthenes hæc quoq; præclarè: Rebus secundis non esse modum neq; finem cupiditatum. Itaq; multos sæpe auidos fortunę melioris præsentia bona amittere. Et secundum Aristotelem: ἀπληστον ἡ πονηρία τῶν ἀνθρώπων, Id est, insatiabiles sunt cupiditates improborum.

VV LNERATVS A' CANE.

QVem canis momorderat circumiens medicū quærebat. Cui notus quidam obuiam factus, cognita re, suasisit vt in panem recentem exprimeret cruorem & saniem vulneris, atq; comedendum hunc obijceret cani, à quo læsus esset. Id enim salutare ipsi futurum esset. Tum faucius
cum

cum risu: Hoc remedio, inquit, ego scilicet in me omnium, qui in vrbe sunt, canum morsus irritauro.

Docet fabula, nullo beneficio prauos ab iniurijs deduci, atq; plerunq; reddi benignitate aliorum deteriores.

THUNNUS ET DELPHINUS.

THunnus delphinum persequentem fugiens, cum incitatissimo ferretur impetu, fluctibus ad insulam appulsus, in illam vnà cū Delphino eijcitur. Ibi Thunnus conuersus, & Delphinum conspicatus vita defici, non sibi iam magis suam mortem tristem futuram esse aiebat, quia cerneret autorem illius vnà secum interiturum.

Hoc fabula demonstrat, æquiore animo suas misérias ferre homines solere, si illarum autores ijsdem irretiri intelligant.

FIBER.

Fibrum esse quadrupedem animantem, qui ferè in aquis degat, atq; eius prudentia magnum in medicinis vsum habere accepimus. Hic igitur, quoties vrgetur vi hominum, non ignarus, cuius rei gratia petatur,

tatur, præmordet ipse pudenda sibi sua, & contra insequentes proijcit, atq; ita sæpe numero conseruatur.

Significat fabula, similiter & prudentes homines salutis suæ conseruandæ gratia, iacturam facultatum libenter facere. Vt & in poëticis fabulis legimus, non fuisse cari-ora Hippomeni poma aurea, quàm vitam suam, quibus abiectis, illam retinuerit.

Diuinator.

Diuinator in foro &c. supra pag. 95.

ÆGROTVS ET MEDICVS.

A Egrotus quidam à medico suo interrogatus, quo pacto præteritâ noctem peregisset, respondit, se admodum sudasse. Hoc, inquit medicus, bonum est. Postridie reuersus, & similiter percontatus ægrotantem, audiuit horrore fuisse ipsum vehementi concussum. Hoc, medicus bonum, inquit, & ipsum est. Tertiò sciscitatus, quomodo haberet, cognouit aquam intercutem effusam affligere hominem. Sed & hoc bonum esse dixit. Digresso medico, accessit ex amicis vnus ægrotum, & Quid fit, inquit, & quo in loco sunt res

tuæ? Optimo, inquit ægrotus: Nam multitudine bonorum extinguo.

Fabula indicat, non alijs homines magis succensere, quàm ijs, quos in suam gratiam mentiri, & à quibus assentionibus se falli animaduverterint.

Auceps & Cassita.

Auceps laqueos disponebat &c. s. p. 91.

V I A T O R.

ITinere quidam longo fatigatus, votum fecit, dimidium eius, quod reperisset, se Mercurio consecraturum. Cum autem incidisset in sacculum, refertum palmis & amygdalis, illo sublato, fructus quidem comedit, nucleos autem palmarum & amygdalorum testas in aram imposuit, quòd se soluere votum diceret, atque inuenta cum Mercurio partiri, de quibus extima & intima illi offerret.

Castigantur hac fabula auari, qui etiam deorum ipsorum respectum postponunt cupiditatibus suis.

Puer & Mater.

Itabat in ludum lite. &c. sup. pag. 165.

Pastor

PASTOR ET MARE.

Pastorem qui gregem suum fortè appulisset ad mare, cum cerneret illud stare placidum & quietum, cupiditas incessit nauigandi, & mercaturas faciendi. Venditis igitur ouibus suis, mercatur palmas, & in nauim imponit, atq; ita in altum prouehitur. Orta autem tempestate, cum periculum esset, ne nauis fluctibus deprimeretur, mercibus eiectis in vndas, ægrè vacua nauis fuit conseruata. Post dies pauculos, cum ad mare pastor tristis sederet, prætereunte quodam, & secum tranquillitatem maris (nam tempestas aberat) admirante: Ego, inquit pastor, scio, quid sibi velit hæc maris tranquillitas: nam alias palmas profectò quærit, quas deuoret.

Docet fabula, malis acceptis homines cautiore in posterum reddi solere.

LUSCINIA ET ACCIPITER.

Cantantem, vt consueuerat, ab arbore procera lusciniam rapuit esuriens accipiter. Quæ cum intelligeret, sibi mortem impendere, ad preces conuersa, orat accipitrem, ne se perdat sine caussa. Non enim suam exilitatem auidissimum ventrem il-

lius posse explere, itaq; suadere, grandiores alias volucres venetur. Cui accipiter: Insanirem, inquit, si partam prædam amittere & sequi vellem ea, quæ nusquam apparent.

Intelligendum, similiter & homines incogitantes quosdam reperiri, qui spe maiorum præsentem copiam despiciant atq; negligent.

Vulpeculæ.

Elapsa vulpes de laqueo &c. sup. p. 139.

Vulpes & Sentes.

Infilierat forte in spinosas &c. f. p. 150.

VULPES ET CROCODILVS.

CRocodilus Ægyptiacum est animal, tetrū aspectu, atq; monstrosum, specie lacertæ, cute rugis & squamis horrida, vastum atq; informe. Inter hunc & vulpem quodam tempore certamen de generis nobilitate extitisse narrant. Cum autem Crocodilus & maiorum suorum multa præclara facinora, & à se fortiter res gestas prædicatione sua extolleret, respondit vulpes:

vulpes : Nihil opus esse verbis , nam de pelle apparere omnia.

Hoc fabula innuit : Mendaces ipsa re solere coargui & refutari.

VULPES ET LIGNATOR.

AGitata vulpes à canibus longo spacio fugæ confecto, deuenit tandem ad casulam, ante quam lignator findebat stiptem quernum, ad eum supplex confugit orans, vt sibi latebras aliquas demonstraret, in quibus dum venatores præterirent, occultaretur. Ille misericordia motus suam casulam iubet subire, ibi sperare, se illam in tuto futuram : postea recordatus animantem illam esse nocentem, & tamen manifestè prodere supplicem non ausus, insecutis venatoribus, & num vulpem vidisset percontantibus, vidisse quidem ille verbis negabat, sed manu oculisq; casulam suam indicabat, vbi volebat intelligi, latere vulpeculam. Sed venatores non animaduerso indicio, & attendentes orationi, celeriter discedunt. Vulpes, quæ & audierat & viderat omnia, progressa mox de casula, abire in salutato lignatore. Quod cum ille ægrè ferret, tanquam cum ingrato ex-

postularet: Etenim salutem tu mihi debes, inquit, & meo beneficio vitam retines. Tum vulpes: Agerem, inquit, gratias ego tibi, si cum oratione tua manus & oculi consentirent. Quod si dicendum aliquid est, ego quidem linguæ bene precor, sed manus præcisas, & oculos tuos effossos velim.

Fabula contra eos narratur, qui verbis bene pollicentur, re autem malefaciunt.

H O M O E T S T A T V A.

Quidam domui suæ consecrata diuine scio cuius lignea statua, colere hanc & fertis ornare assidue solebat, & petere ab hac diuitias & opes. Sed hoc cum frustra longo tempore fecisset: non modo enim non augebatur res ipsius, sed etiam diminuebatur, iratus tandem apprehensum pedibus simulacrum terræ infixit. Illi autem fortè in saxum capite, effracto-que, magna vis auri effunditur, quod in eo fuerat inclusum. Hoc colligens ille: Magna est, inquit, peruersitas tua, diue, qui venerantem te neglexeris, & affligentem ditaueris.

Significat fabula, prauos non cultu, sed vi & animaduersione placari.

Canis

Canis & Cocus.

In domo quadam ingens &c. f.p. 185.

Rusticus & Filij illius.

Rusticus vicinus morti &c. sup. pag 81.

P I S C A T O R.

Piscator artis non admodum peritus, venit cum tibijs ad aquas, & carmen accinere cœpit, sperans futurum, vt ad vocis suauitatem pisces exilirent. Sed falsus spe sua, arripit rete, & proijcit in aquas, magnamq; copiam piscium extrahit. Quibus in ripa expositis, & lasciuiantibus: Nunc saltatis improbi, inquit, dudum autem me tibiam inflante quiescebatis.

Fabula dicitur de ijs, quæ temerè, vel non suo loco atq; tempore fiunt. Eandem iratus Cyrus apud Herodotum κλειοῖ, narrat Æolensibus, qui pacem à victore peterent, quem societatem quondam ipsorum flagitantem, repulissent.

P I S C A T O R E S.

Cum piscatores diu multūq; defatigati, nihil capere potuissent, tædio tandem

affectedi, perdita opera, tristes domum redire parant. Tum de improviso Thunnus, à reliquis piscibus agitatus, saltu in nauigium illorum se dedit, quo potiti cum præda & læticia abiêre.

Indicat fabula, sæpenumero fortè fortuna obuenire ea, quæ nulla arte ac ratione parari potuerint, secundum Tragicam clausulam :

πολλὰ δ' ἀέλπιως κραινυσι θεοί,

καὶ τὰ δοκηθέντ' ἔκ ἐτελέσθη.

Τῶν δ' ἀδοκίμων πόρον εὖρε θεός.

Præter spem multa Dei efficiunt,

Et spes multos sua frustratur.

Contrà explicat insperata Deus.

VOTVM QVOD SOLVI NON
posset.

AEgrotabat pauper, & in morbi grauissimo periculo cum à medicis desperasset, ad opem deorum confugit, quibus se, si conualuisset, centum tauros immolaturum esse promisit. Hæc vxor illius, vt propè astabat, cum audiisset: Vnde mi vir tantum, inquit, numerum taurorum parare possis, si voti conuictus sis? At ille:

Quid

Quid tu censes, inquit, stulta, cœlo descensurum, qui illud sacrificium fieri postulet, si ego sanitatem recuperauero?

Narratur fabula & ad hunc modum.

Cum multi vna in naui veherentur, orta tempestate horribili, vnus cæteris formidolosior, quasi desperato omni auxilio humano, deos inuocare, & illis vota pro salute sua nuncupare, interq; alia promittere, se consecraturum de cera lampadem, tantam & tam ponderosam, vt malo nauis æquaretur. Eo fortè, qui iuxta illum assidebat, audito, cum sciret mediocres esse, vel etiam infra mediocritatem facultates hominis, admonere voti magnitudinis, quod non videretur exoluere ille posse. Cui hic responderit: Si nauis modò seruata, & in portum delata esset, se facile dijs satisfacturum, quos confideret postea, vno numulo emta cera contentos futuros.

Significatur, esse multos in pollicendo faciles, qui etiam promittere ea soleant, quæ non velint: neq; cogitent facere.

PISCATORES.

DVm extrahunt nassam de aquis piscatores, grauisimum pondus esse illius

Aa 5 sentiunt.

sentiunt. Quare læticia exultare, & felici e-
 uentu immodicè gaudere, quod opera
 præclarè posita videretur. Sed nassa sub-
 ducta in terram, conspiciantur ingens sa-
 xum, quo illa depressa fuerat. Ergo muta-
 tis animis, contristari atq; mœrere, neque
 minus doloris capere ob falsitatem opi-
 nionis & ludibrium fortunæ, quàm incô-
 modum suum. Tum vnus inter eos senior
 obiurgare eos, & dicere: Non nimis indi-
 gnè ferendum casum illum, quod consan-
 guineam habere gaudium videretur tristi-
 ciam. Itaq; vix aliter potuisse fieri, quàm
 vt illius tanto complexu etiam hanc assu-
 merent.

Vtrunque fabula monet, non prius læ-
 tandum, quàm explorata fortuna, neq; ta-
 men tristiores exitus non etiam moderatè
 ferendos esse.

De Sene & Morte.

Cæciderat ligna in silua &c. sup. p. 106.

De anu laborante ex oculis.

Laborans anus ex oculis &c. s. p. 156.

INIMICI.

In ca-

IN eadem nauī uehebantur duo, qui inter se capitalia odia exercebant. Atque vnus quidem in prora, alter verò in puppi residebat. Orta tempestate ingenti, cum omnes de vita desperassent, interrogat is, qui in puppi sedebat, gubernatorem, quam partem nauis primùm submersam iri putaret? Cui gubernator, proram inquit. Tum ille: Iam non magis, inquit, mors mihi grauis futura est, si quidem aspecturus sum interitum inimici mei.

Significat fabula, multos non moueri suis malis, si ijsdem inimicos, & eos, quos odere, prius circumueniri videant. Itaque Achilles Homericus non recusat mori, si prius Hectorem interfecerit, cum sciret, post huius cædem sibi quoq; instare ac propè esse exitium.

Feles & Mures.

In domo quadam magna &c. f. p. 132

Mulus.

Opimus pastu hord. &c. sup. pag. 68.

LEO P R O C V S.

LEonem mirifico amore erga virginem fortè conspectam exarsisse ferunt. Venit igi-

nit igitur ad patrem, & nuptias petit filia
 ipsius. Huic ille: Egone tuis, inquit, istis
 dentibus & unguibus committam tene-
 ram virgunculam filiam meam? Atque absque
 his foret, equidem felicem me arbitrarer,
 si talis gener contingere posset. Nunc ve-
 ro non ausim facere, tibi illam ut tradam.
 At leo amoris impatiens, postulante ho-
 mine, & unguis praecidi, & dentes effrin-
 gi patitur. Ibi inertem homo facile vincit
 atque interimit.

Fabula ostendit, calliditatem & maliti-
 am, fortibus inprimis, voluptatibus inef-
 catis, decus atque robur detrahere, & post-
 ea liberè illis insultare. Hac fabula apud
 exercitum Eumenem usum aliquando fu-
 isse scripsit Diodorus lib. 19. hoc sensu,
 quod similiter & Antigonus omnia polli-
 ceri non dubitaret, dum potiretur copijs,
 tum verò in duces ipsorum animaduersu-
 rum hunc esse pro arbitrio suo.

GALLI GALLINACEI.

Duo galli inter se pro gallina dimica-
 bant, ita ut ambo sauciarentur: sed
 finito praelio, qui victus fuerat, is pudore
 & dolore affectus, latebras quaesivit: victor
 autem

autem in altum parietē euolauit, & quanta maxima voce potuit, canere & alis strepere cœpit. Hunc de improuiso aquila præteruolans rapit: ita alter, qui se dudum abdiderat, postea sine æmulo gallinarum consuetudine frui potuit.

Docet fabula, Deum ipsum superbis aduersari, mites autem apud illum in gratia esse.

Hinnuleus.

Hinnuleum cum ceruo &c. sup. p. 110.

APICULA ET IVPITER.

Quod suos labores ab hominibus compilari apicula ægrè ferret, elegantissimè constructos fauos Ioui obtulit, & ab illo petijt, letiferam vt aculeo suo vim adderet. Iupiter immanitate bestiolæ offensus: Imò potius vitalem vim tribuam, inquit, vt vnà cum illo tibi vita relinquenda sit.

Fabula ad sententiam Herodoti est cōposita: Immodicas pœnas dijs non probari.

Lignator & Mercurius.

Cædebat quidam ligna &c. sup. p. 143.

De

De Vulpe & Vuva.

Vulpes sublimem &c. sup. pag. 43.

De Puero & Scorpio.

Locustas puer &c. sup. pag. 56.

MALVS ET PIRVS.

Certamine de formæ præstantia inter pirum & malum orto, cum illæ multis inter se verbis disceptarent, rubus de propinqua sepe, Finem tandem, exclamat, obsecro rixarum faciamus.

Fabula ostendit, in dissensionibus potentum, etiam infimos principatum quærere.

TALPA.

TAlpa animal est oculis captum: Hoc ad matrem aliquando suam, morum video, dixit. Atq; iterum, Thuris odor compleuit nares meas. Tertiò, Sonitus æris attigit aures, inquit, meas. Cui mater respondit, se intelligere de dictis, non modò ipsum lumine, sed odoratu etiam atque auditu priuatum esse.

Fabula notat gloriosos & Thrasones istos, qui dum se mirificè ostendunt & iactitant,

Etitant, in minimis sæpe depræhenfi redarguuntur.

VESPÆ ET PERDICES.

Laborantes siti vespæ & perdices, accedunt ad agricolam, & ab illo potum petunt. Neq; se gratas solummodo futuras ob beneficium acceptum, sed promerituras etiam esse aiunt: Opera quidem sua perdices collocata in vinea fodienda, at vespas aculeis suis circum hanc volitantes abigendo fures. His respondisse agricolam ferunt: Habere se boues duos, qui nihil promittentes faciant omnia, atque illis aquam potius se præbiturum esse.

Narratur fabula in homines nocentes, qui sermone adiumenta & vtilitatem ostendunt, re autem tantummodo obesse consueuere.

PVLEX CAPTVS.

Quid tu, inquit, es animantis? qui pulicem noctu ceperat. Qui se respondit eum esse, qui, vt à natura ad exugendum de humano corpore sanguinem procreatus sit, ita noceat nemini, præterquam quod cutem leuiter pungat. Quare non debere

debere illum infantis cæde polluere manus. Interrogatus autem, Boni ne aliquid facere posset? Neq; boni neque mali ferè quicquam, respondit. Moriere igitur, inquit ille, quippe qui molestus mihi fueris, cum nec lædere magnopere, nec prodesse omninò possis.

Docet fabula, prauì, quanquam non magna damna possint dare, tamen melius esse, vt remoueantur.

P V L E X.

CVm insiliisset pulex in pedem cuiusdam, ille ad opprimendum hunc Herculem inuocauit. Sed cum pulex se illinc mox saltu subduxisset, cum gemitu ille, Hercules, inquit, quid ego abs te opis in magnis periculis expectem, qui contra pulicem adesse mihi noluisti?

Fabula monet, non esse in rebus paruis & futilibus potentum auxilia imploranda, sed illud perfugium singularibus casibus reseruandum.

D E L E O N E P I C T O E T A D O -
l e s c e n t e . F a t a l i a v i t a r i n o n
p o s s e .

Fuerat

FVerat prædictum cuidam, amissurum ipsum à leone læsum vnicum filium suum, hoc in metu pater non vrbe modò, sed ne ædibus quidem temerè egredi filium patiebatur. Quod autem iuuenis esset alacri animo & cupidus venationum, in ædibus passim ad oblectandum eum omnis generis ferarum imagines pictas exprimi pater curauerat. Quodam die conspecta imagine leonis, indignabundus iuuenis, verbis maledicis adoritur bestiam, cuius metu sibi tanquam virgunculæ inclusæ, intra parietes domesticos tabescendum esset, atq; ira prouectus longius magno impetu alapam illi impingit. Fortè fuerat ea parte ferreus clauiculus fixus in pariete, cui illisa manus ita fuit sauciata, vt ex illo vulnere iuuenis paulò post moreretur.

Fabula sic etiam refertur.

Vidisse quendam per quietem mordicus sese arripi à leone, & perire. Ac quodam tempore conspecta effigie lapidea leonis cum deducto rictu oris, per iocum immisisse manum, & dixisse comitibus, quod somniaffet, id sibi iam accidisse. Sed intra illud cauum anguis incubans venenato ictu manum ipsius ita infecit, vt ho-

mo paulò post interiret, & fidem somnij confirmaret.

Narratur similis historia de Cræsi somnio ab Herodoto, libro primo, & copiosè & elegantia admirabili.

Subijciunt autem huiusmodi narrationes non hoc modò, quod dicitur ab Hectore *Ιλιάδ. ζ.*

*Μοῖραν δ' ἔτινα φημί πεφυγμένον ἔμμεναι αὐδραῶν,
Οὐκ κακὸν εἶδ' ἔμ' ἐσθλόν, ἐπὶ τὰ πρῶτα γήνηται.*

Sed hoc etiam, non nimium talibus prædictionibus terreri quidem nos oportere, non tamen audacia quoq; & contemptu incautiores committere, ut nostra culpa casus fatales cumulati esse videantur.

DE AQUILA ET HOMINE.

Comprehensæ quidam aquilæ grandiores pennas omnes euulsit, & ita domi suæ aliquantisper obseruatam habuit. Hæc mercatus quidam pennis denuò aquilinis ipsam instruxit, perfecitq; ut euolaret quæ vellet. Quæ statim correptum leporem huic attulit, quasi memor beneficij in se collati. Sed paulò post ne à domesticis quidem illa animalibus vim suam abstinent, & iam hominibus quoq; formidanda erat:

erat: iterum igitur pennas, qui dudum his eam instruxerat, abstulit.

Fabula monet, potentium improbitatem adiuuandam non esse, & vt illa simulet bonitatem, mox tamen sese proferre, neq; mutare in malefaciendo naturam suã.

DE PVERO ET FORTVNA.

PRope fauces putei profundi dormiebat puer. Accedit fortuna & excitat, atq; domum ire iubet. Nam tu, inquit, si incautius in somno te vertens, in puteum fortè labereris, nemo stultitiam tuam accusaret, sed omnes te indigna sorte peremptum esse quererentur.

Docemur, plerunq; homines sua stulticia, id est, *σφῆσιν ἀτασθαλίῃσι*, secundum Homerum, mala incurrere, & postea ascribere euentum fato aut fortunæ.

SIMIVS REX.

Ferunt quodam in conuentu bestiarum, ita saltauisse bellè simium, vt omnium propè vnanimi sententia rex crearetur. Hunc vulpes elatum animo, ob prosperitatem videns, & simul etiam bestiarum stulticiæ succensens: Dicit simio, postquã

regnum ipsi obtigerit, non debere se celare, quæ magnopere ut rescisceret, ipsius interesse arbitraretur. Quid id esset simio interroganti: Thesaurum, respondit, sibi à patre suo indicatum esse, defossam in solitudine, qui iure regni ad ipsum iam pertinere videatur. Eamus igitur, inquit simius, ut tollamus. Caue tu, inquit vulpes, nam ego sæpe audiui periculo effossionem thesauri non carere. Nihil, inquit simius, periculi est: an tu obsecro times? Eamus igitur, inquit vulpes, si videtur. Cumq; per silvas diu circumduxisset simium, tandem inducit in laqueos sub frutibus absconditos ad capturam bestiarum, atq; ibi dicit thesaurum defossam, & illinc eruendum esse. Simius festinans neque prouidens, statim capitur, ac implicitus orat vulpem, sibi ut succurrat. Ea verò se regem attingere non debere ait: Et discedens, Non, inquit, saltationis euentus regnum merebatur.

Fabula indicat, honores indignos magis lædere ac deprimere, quàm augere & ornare. Et stultarum inceptionum exitum esse infelicem docet.

FABER ET CANIS.

Quidam

Quidam faber domi suæ & canem habebat. Hic donec opere faciundo exercebatur herus, accubans ipse dormiebat. Postquam assederat, ut cibum caperet, surgens & extendens artus ita ad mensam accedebat. Quæ cum ad hunc modum sæpe fierent, tandem faber, Ego, inquit, hoc vix potero ferre diutius, ut dum ego defatigor, tu quiescas, & vnà mecum pascaris.

Fabula monet, non durare coiunctionem laboriosorum & desidum. Et esse otium cum negotio exæquandum.

DE LEONE ET TAVRIS.

Leo inuitatos ad cœnam, in quam ouẽ parasset, tauros validos duos, in specum suum blanda oratione perduxit, vbi incautos adoriri, & de illis epulari opiparè posset. Qua spe & grandia vasa, & ollas ingentes, & proluxa verua præparauerat. Quibus conspectis tauri, referre pedem, & circumspectantes in omnes partes discedere cœperunt. At leo quin accedant & assideant quærit, & iam dapes affuturas ait. Tum illos dixisse ferunt, Non appare de vasis, ouiun carnibus instructum

iri conuiuium, sed nisi caueant, bubulis: & falsum spe sua leonē reliquisse impastum.

Fabula docet, fallacias prudentibus minus nocere.

DE LEÆNA ET VVULPE.

INter alia maledicta quibus leænā quodam tempore à vulpe appetitam accepimus, ferunt, hanc illi exprobrasse hoc etiam, quod singulos tantum foetus pareret. Huic dicitur respondisse, se quidem vnum tantum quoque partu catulum edere, sed leonem illum.

De partu leænæ Gellij caput est 7. lib. 13.

Fabula autem, Præclara rara: Et, Non copia, sed bonitate res æstimandas esse, docet.

DE MUSCÆ SUFFOCATIONE.

DElapsa musca in ollam cum carnis ad ignem appositam, cum in iure feruente suffocaretur: Maior sanè, cum cibo potuq; satiata, benè etiam lauta sim.

Fabula ostendit, voluptates multis esse exitiales. Sed & hoc monet, æquo esse animo ferendam amissionem commodorum vitæ, compensandamque hanc cum fructu

fructu perceptorum, secundum Horatianos versus:

*Lusisti, satis edisti, satis atq; bibisti,
Tempus abire tibi est.*

DE LUXURIOSO ET HIRUNDINE.

ADolefcens quidam diffluens luxuria, omni patrimonio perduto: cum nihil reliquum illi effer, excepta vna veffe, vifa hirundine etiam illam vendidit, & precium in vino & luftris prodegit. Sed quod fuiffet aduentus hirundinis, vt interdum fit, præmaturus, rurfum hiemante anno hirundo quidem frigore perijt, prodigus autem vehementiffimè algens, vifa hirundine gelu exanimata, O' te fceleftam, inquit, auem, quæ & me & te pariter perdidifti.

Fabula docet, quicquid alieno tempore fit, id ferè detrimenta & malū complecti.

DE GALLINA ET VULPE.

AD cohortem auium cū vulpecula accelfiffet, vidiffetq; in nido fedentem gallinam debilem & grauedinofam: Ecquid valeret, illam interrogauit. Huic re-

B b 4 spondit

spondit gallina, sic satis se valere: sed si ipsa discesserit, multò se habituram melius.

Fabula admonet, inimicorum officia, neq; grata & suspecta solere esse.

PERDIX ET AVCEPS.

CApta perdix dicitur orasse aucupem, ut se dimitteret, & promississe paulò post alias multas sui generis auiculas sese illi adducturam esse. Sed aucupem ferunt intorto collo statim perdicem necasse, quod proditricem generis sui indignam vita esse perhiberet.

Fabula indicat, apud bonos fraudes & scelera improborum nocere vsurpâtibus.

DE SEMICANO ET VXORIBUS ILLIUS.

HAbuisse quendam duas vxores narrant in ætate virili tendente ad senectutem, qua canis conspergi caput incipit, idq; hominum genus nomen habet *μιζοπολίον* apud Græcos. Mulierem autem fuisse natu grandiusculam vnam, alteram iuueniculam. Huic autem illam nigellos, hâc albicantes crines euellere consueuisse ferunt, donec relinqueretur caluaria nudata capitis.

Fabula

Fabula detrimenta inæqualium coniunctionum demonstrat. Notus autem est iocus Augusti, qui cum depræhendisset, curare sibi filiam ab ornatricibus euellicanos, interrogasse illam dicitur, post aliquot annos, canane an calua esse mallet? Cum autem respondisset illa, se malle canam esse quàm caluam: Quare ergo, inquit, istæ te calua fieri student?

DE ARBORE ET CVNEIS.

Quidam cum arborem in silua quadam cecidisset, vt findere melius posset, de ipsa arbore cuneos parabat. Tunc ingemiscientem arborem dixisse accepimus, Se non de securis vi tantopere conqueri, quantopere de iniuria earum partium, quæ de corpore suo dentæ essent.

Fabula ostendit, quod nostri nobis sæpe sint infestiores, quàm alieni.

IVPITER ET VIPERA.

AB omnibus animalibus quodam tempore dona Ioui oblata fuerunt. Inter quæ talia illi arrepsit & vipera rosam ore afferens. Cui Iupiter, A' vipera, inquit, nō constitui me donum hodie accepturum esse.

Maliciosorum dona suspecta nobis esse debere significatur.

RANÆ ET LUPI PISCES.

EGressæ in ripam fluminis cuiusdam ranæ, ibi in gramine pascebantur: cum prætereunt, nescio qui homines, at illæ territæ desiliunt in flumen, vbi à lupis correptæ deuorantur. Tum vna, O' stultas nos, inquit, quæ fugientes eos, quibus cibus panis est, incidimus in eos, qui nos auidissimè expetunt.

Fabula docet, multos temerè fugiendo mala, in maiora mala incidere.

PISCATOR STOLIDVS.

QVidam hamo & arundine demissa in fluuium, cum totius diei labore non plures tribus pisciculis cepisset, rediens domum, apud obuiam sibi factos gloria- tur, se quantum piscium in fluuio fuisset, extraxisse hamo suo. Cui vnus, Heus tu, inquit, quid si non vniuersi ad hamum adhæserunt? At ille, Imò, inquit, totum diem ego ibi ad flumen astiti, quod si plures in eo pisces essent, non vitassent profectò hamum meum.

Notatur

Notatur stulticia quorundam, qui effectiones artium de viribus ingenij sui æstiment.

ASINVS COMMVNIS.

DEcessit quidam relicto filijs tribus asino vno. Placuit, vt communiter illo singuli diebus singulis ad onera portanda vterentur, & præberent cibum. Vnoquoque autem cibum ad vsum fratris sui differente, & operas exigente, asinus fame laboreq; confectus moritur.

Fabula narratur auaris & rapacibus, subijcitq; sententiam Solomonis: Qui nimis vehementer nares emungit, is sanguinem elicit.

DE FELE ET MVRIBVS.

Consilio habito decreuerunt mures tintinabulum feli esse annectendum, ita enim posse admonitos sonitu effugere vim illius. Hoc quamuis magnopere placuisset vniuersis, irritum tamen consilium fuit, quoniam qui annectere auderet, non reperiatur.

Fabula docet, in suadendo audaces esse plerosq;, sed suo qui periculo rem exæquantur,

quantur, non multos reperiri, sed tum imprimis cauere vnumquemq; sibi. Deque his dicitur Teutonicum prouerbium, de timidis & cautis, Non solere aut non vel-
le aliquem annectere tintinabulum feli.

DE CORNICE EDVCAN-
te Accipitrem.

Cornix cum animaduerneret nidum accipitris semper esse refertum bonis cibis, qui pararentur rapacitate illius, hoc consilium inijt: furatur oua accipitris, & illa clam fouendo educit sobolem, quæ confirmata, matrem postea deuorat.

Fabula ostendit, multos perniciem & pestem suam ipsos alere. Vnde est & illud Theocriteum factum:

Θρέψαν καὶ λυκιδεῖς θρέψαι κώας ὡς φάγοντι.

DE SIMIA ET NUCIBVS.

Simia cum audijset suauitatem nucum magnopere laudari à sciuro, non percipit vlli labori aut studio, vt posset potiri nucibus. Reperta autem iuglande auidè dentes illi impegit. Ibi primùm amaro putamine, deinde duro cortice offensa illam abiecit, rata sese esse à laudatore nucum

eum sciuro delusam, & ita nucleorum iucundo cibo caruit.

Fabula monet, non esse offensione laborum spem euentus abijciendam. Nam gaudium antecedit tristitia.

AP O L O G I E X C H I -
L I A D I B V S A D A G I O R V M
Erasmi desumpti, ad communem
puerorum fructum.

DE V V L P E C V L A E T P A R -
dale.

CVm aliquando pardalis vulpem præ se contemneret, quod ipsa pellem haberet omnigenis colorum maculis variegatam, respondit vulpes, sibi id decoris in animo esse, quod illi esset in cute.

Neq; verò paulò satius est, ingenio præditum esse vafro, quàm cute versicolore.

DE V V L P E E T F E L E .

CVm aliquando vulpes in colloquio, quod illi erat cum fele, iactaret sibi varias esse technas, adeò vt vel peram haberet dolis refertam: Felis autem responderet,

deret, sibi vnicam duntaxat artem esse, cui fideret, si quid esset discriminis. Inter confabulandum repente canum accurrentium tumultus auditur, ibi felis in arborem altissimam subsiliit, cum vulpes interim à canum agmine cincta capitur.

Innuit fabula, præstabilius esse nonnunquam vnicum consilium, modò id sit verum & efficax, quàm plures doli consiliaq; friuola.

DE REGE ET SIMIIS.

REX quidam Ægyptius aliquot simias instituit, vt saltandi rationem perdiscerent. Vt enim nullum animal ad figuram hominis propius accedit: ita nec aliud actus humanos, aut melius, aut libentius imitatur. Artem itaq; saltandi protinus edoctæ, saltare cœperunt, insignibus indutæ purpureis, ac personatæ. Multoq; iam tempore maiorem in modum placebat spectaculum, donec è spectatoribus factus quispiam nuces, quas clanculum in sinu gestabat, in medium abiecit. Ibi simiæ simul atq; nuces vidissent, oblitæ chœreæ, id esse cœperunt, quod antè fuerant, ac repente è saltatricibus in simias redierunt:

Contri-

Contritisq; personis, dilaceratis vestibus, pro nucibus inter se depugnabant, non sine maximo spectatorum risu.

Admonet hæc fabula, fortunæ ornamenta non mutare hominis ingenium.

DE ASINO ET VIATORIBVS.

DVO quidam cum in desertis asinum quempiam forte fortuna nacti essent, contendere inter se cœperunt, vter eorum, vti suum domum abduceret. Nam vtriq; pariter à fortuna videbatur obiectus. Hac interim de re illis inuicem altercantibus, asinus sese obduxit, ac neuter eo potitus est.

Quidam à præsentibus commodis, quibus ob inscitiam vti nesciunt, excidunt.

DE PISCATORIBVS.

PISCATORES aliquot iacto reti, testudines eduxerunt, eas cum essent inter sese partiti, neque sufficerent omnibus comedendis, Mercurium fortè accedentem inuitarunt ad conuiuium. At is intelligens, se neutiquam humanitatis gratia vocari, sed vt eos fastidito cibo subleuaret, recusauit,

sauit, iussitque vt ipsi suas testudines ederent, quas cepissent.

Nonnulli posteaquam inconsultè quippiam adorti sunt, aliorum implorant auxilium, quos suo negotio admisceant.

D E A S I N O .

A Pud Cumanos asinus quispiam pertæsus seruitutem, abrupto loro in siluam aufugerat. Illic fortè repertum leonis exuium, corpori applicabat suo, atq; ita pro leone sese gerebat, homines pariter ac feras voce caudaq; territans. Nam Cumani leonem ignorant. Ad hunc igitur modum regnabat aliquandiu personatus hic asinus, pro leone immani habitus ac formidatus, ac donec hospes quispiam Cumas profectus, qui sæpenumerò viderat & leonem & asinum, atq; ob id non erat difficilè dignoscere aurium prominentium iudicio, neq; non alijs quibusdam coniecturis asinum esse depræhendit, ac probè fustigatum reduxit, dominoq; agnoscenti reddidit. Interim autem risum non mediocrem concitabat omnibus Cumanis asinus iam agnitus, quos dudum creditus leo, metu proepmodum exanimauerat.

Haud

Haud facilè tegimus vicia, quæ à puero nobiscum adoleuerunt.

DE SCARABEO ET AQUILA.

SCarabeus aliquando spretus ab aquila, cœpit de vindicta quoquo pacto sumenda cogitare. Peruestigauit vbinam aquila nidum collocasset: arrepsit scarabeus, & oua simili dolo deiecit. Aquila cum sæpius domicilium commutasset, neque quicquam proficeret: Iouem patronum adiit, exponit calamitatem suam. Is iubet, vt suo in gremio ponat oua, vel istic in tuto futura. Et huc per vestis lacinias, sinusque porrepsit pertinax scarabeus, haudquaquam sentiente Ioue. Deinde vbi videt oua commoueri Iupiter, neque satis animaduertit vnde, territus rei nouitate, excusso gremio, in terram deiecit.

Monet hæc fabula, neminem, quantumuis pusillum, contemnendum esse.

DE SIMIIS ET PARDALE.

IN Maurusia simiarum ingens copia: Pardalis autem animal est natura simijs infestissimum, quas tamen viribus assequi non potest, nimirum illis in summas arbo-

res subuolantibus. His itaq; dolis in eas
 utitur: Sternit se supinam sub ramis, ac
 porrectis cruribus emori fingit se. Gau-
 dent eo spectaculo simiæ confidentes in
 arbore: deinde vbi iam mortuam arbitra-
 tur, vnâ aliquam emittunt exploratu-
 ram, num verè mortuus sit hostis. Illa cau-
 tim ac pedetentim accedens, vbi nullum
 vitæ videt argumentum, Pardale nimi-
 rum modis omnibus cadauer imitante,
 demum audet etiam conscendere. Quod
 simul ac reliquæ simiæ conspexerint, iam
 deposito omni metu descendunt, & par-
 dalim omnia ferentem circumfultant.
 Postremò conculcant insultantes, ludibrij
 causa, donec pardalis sentiens illas iam
 saltando defatigatas, de repente reuiui-
 scens, aliam dentibus, aliam vnguibus cor-
 rипit, dilaniat atq; deuorat.

Hostem simulantem vires deficere,
 summopere fugiendum esse.

De Satyro & Rustico, Aniani Fa-
 bula, Erasmo quoq; interprete.

Satyrus quidam cum &c. sup. p. 129.

E X L I V I O.

Disi-

DISSIDIUM VENTRIS ET
membrorum corporis huma-
ni, ex lib 2.

A Grippa intromissus in castra, prisco illo dicendi & horrido modo, nihil aliud quàm hoc narrasse fertur. Tempore, quo in homine non vt nunc omnia in vnum consentiebant, sed singulis membris suum cuiq; consilium, suus sermo fuerat, indignatas reliquas partes, sua cura, suo labore ac ministerio ventri omnia quæri, ventrem in medio quietum nihil aliud quàm datis voluptatibus frui: conspirasse inde, ne manus ad os cibum ferrent, nec os acciperet datum, nec dentes conficerent. Hac ira dum ventrem fame domare vellent, ipsa vnà membra totumq; corpus ad extremam tabem venisse. Inde apparuisse, ventris quoq; haud segne ministerium esse, nec magis ali, quàm alere eum, reddentem in omnes corporis partes: hunc, quo viuimus vigemusque, diuisum pariter in venas, maturum confecto cibo sanguinem. Comparando hinc, quàm intestina corporis seditio similis esset iræ plebis in patres, flexisse mentes hominum.

CARNES SVILLÆ.

NArrat apud eundem autorem libro 35. bellam fabulam Quintius. Est, inquit, res similima cœna Chalcidensis hospitis mei, hominis & boni, & sciti conuiuatoris: apud quem solstitiali tempore comiter accepti, cum miraremur vnde illi eo tempore anni tam varia & tam multa venatio! Homo, non (quàm isti sunt) gloriosus, renidens, Condimentis, ait, varietatem illam & speciem ferinæ carnis ex mansueto sue factam. Hoc dici aptè in copias regis, quæ paulò antè iactatæ sunt, posse, & in varia genera armorum & multa nomina gentium inauditarum. Dacas enim, & Medos, & Cadusios, & Elimæos viros omnes esse, haud paulò mancipiorum melius propter seruilia ingenia, quàm militum genus.

Hoc in copias regis Antiochi aptè tum Quintius intorsit: sed dici in omnem vanam gloriationem & iactantiam potest, ita, vt Teutones simili fermè intellectu aiunt: Non esse corium seu cutē diuersam.

EX GELLIO.

De

De Cassita, ex libro illius 2.

cap. 29.

*Æsopus ille è Phrygia &c. sup. p. 223.*LEO HOSPES HOMINIS, ET
Homo medicus Leonis, ex li-
bro 5. cap. 14.

Appion, qui Polyhistor appellatus est, literis homo multis præditus, rerumq; Græcarum plurima atq; varia scientia fuit. Eius libri non incelebres feruntur, quibus omnibus fermè, quæ mirifico in Ægypto visuntur audiunturq; historia comprehendit. Sed in ijs, quæ audisse, vel legisse sese dicit, fortasse à vicio studioq; ostentationis fit loquacior: est enim sanè, quàm in prædicandis doctrinis suis venditor. Hoc autem quod in libro Ægyptiacorum quinto scripsit, neq; audisse, neq; legisse, sed ipsum sese vrbe Roma vidisse oculis suis confirmat. In circo maximo, inquit, venationis amplissimæ pugna populo dabatur: eius rei Romæ cum fortè essem, spectator, inquit, fui. Multæ ibi sæuientes feræ magnitudine bestiarum excellentes, omniumq; inusitata aut forma erat, aut ferocia.

cia. Sed præter alia omnia, leonum, inquit, immanitas admirationi fuit, præterq; omnes cæteros, vnius. Is vnus leo corporis impetu, vastitudine, terrificoq; fremitu & sonoro, toris comisq; ceruicum fluctuantibus, animos oculosq; omnium in sese conuerterat. Introductus erat inter complures cæteros ad pugnam bestiarum Dacus, seruus viri consularis: ei seruo Androdus nomen fuit. Hunc ille leo vbi vidit procul, repente, inquit, quasi admirans stetit, ac deinde sensim atq; placidè, tanquã noscitabundus ad hominem accedit. Tum caudam more atque ritu adulantium canum clementer & blandè mouet, hominisq; sese corpori adiungit, cruraq; eius & manus propè iam exanimati metu, lingua leniter demulcet. Homo Androdus inter illa tam atrocis feræ blandimenta amissam animam recuperat, paulatimq; oculos ad contuendum leonem refert. Tum quasi mutua recognitione facta, lætos, inquit, & gratulabundos videres hominem & leonem. Ea re prorsus tam admirabili, maximos populi clamores excitatos dicit: accersitumq; à Cæsare Androdum, quæsitamq; causam, cur ille atrocissimus leonem vni parisset? Androdus rem mirificam

cam narrat, atq; admirandam. Cum pro-
 uinciam, inquit, Africanam proconsulari im-
 perio meus dominus obtineret, ego ibi
 iniquis eius & quotidianis verberibus ad
 fugam sum coactus: & vt mihi à domino
 terræ illius præside tutiores latebræ fo-
 rent, in camporum & arenarum solitudi-
 nes concessi: ac si defuisset cibus, confi-
 lium fuit mortem aliquo pacto quærere.
 Tum sole, inquit, medio, rapido, & flagran-
 ti, specum quandam nactus remotam late-
 brosamq;, in eam me penetro & recondo,
 neq; multò post ad eandem specum veni
 hic leo debili vno & cruento pede, gemitus
 edens & murmura, dolorem crucia-
 tumq; vulneris commiserantia. Atq; illic
 primo quidem conspectu aduenientis leo-
 nis, territum sibi & pauefactum animum,
 dixit. Sed postquam introgressus, inquit,
 leo, vti re ipsa apparuit, in habitaculum il-
 lud suum, videt me procul delitescentem,
 mitis & mansuetus accessit, & sublatum
 pedem ostendere mihi, & porrigere, quasi
 opis petendæ gratia, visus est. Ibi, inquit,
 ego stirpem ingentem vestigio pedis eius
 hærentem reuulsi, conceptamq; saniem
 vulnere intimo expressi, accuratiusq; sine
 magna iam formidine siccaui penitus, at-

que deterfi cruorem. Ille tunc mea opera
 & medela leuatus, pede in manibus meis
 posito recubuit, & requieuit. Atq; ex ea
 die triennium totum ego & leo in eadem
 specu, eodemq; victu viximus. Nam quas
 venabatur feras, membra opimiora ad
 specum mihi suggerebat, quæ ego, ignis
 copiam non habens, sole meridiano tor-
 rens edebam. Sed vbi me, inquit, vitæ illi-
 us ferinæ iam pertæsum est, leone in vena-
 tum profecto reliqui specum, & viam fer-
 mē tridui permensus à militibus visus ap-
 præhensusq; sum, & ad dominum ex Afri-
 ca Romam deductus. Is me statim rei ca-
 pitalis damnandum, dandumq; ad bestia-
 as curauit. Intelligo autem, inquit, hunc
 quoq; leonem, me tunc separato, captum,
 gratiam nunc mihi beneficij & medicinæ
 referre. Hæc Appion dixisse Androdum
 tradit, eaq; omnia scripta, circumlataq; ta-
 bella populo declarat. Atq; ideo cunctis
 petentibus dimissum Androdum & pœna
 solutum, leonemq; ei suffragijs populi do-
 natum. Postea, inquit, videbamus Andro-
 dum & leonem loro tenui reuinctum, vr-
 be tota circum tabernas ire, donari ære
 Androdum, floribus spargi leonem, om-
 nesque ferè vbiq; obuios dicere: Hic est
 leo

leo hospes hominis, hic est homo medicus leonis.

DE ARIONE ET DELPHINO
 historia, translata ex primo libro
 Herodoti, exposita ab eodem
 autore, libro 16.

cap. 19.

Celebri admodum & cohibili oratione, vocumq; filo tereti & candido, fabulam scripsit Herodotus, super fidicine illo Arione. Vetus, inquit, & nobilis Arion, cantator fidibus fuit: Is loco & oppido Methymnæus, terra atq; insula omni Lesbios fuit. Eum Arionem rex Corinthi Periander amicum amatumq; habuit artis gratia. Is inde à rege proficiscitur, terras inclitas Siciliam atq; Italiam visere. Vbi eò venit, auresq; omnium mentesque in vtrisque terræ partibus demulfit, in quæstibus istic, & voluptatibus amoribusq; hominum fuit. Is tum postea grandi pecunia & re bona multa copiosus, Corinthum instituit redire. Nauem igitur & nautas, & notiores amicioresq; sibi Corinthios delegit. Sed eo Corinthios homine accepto,

Cc 5

nauiq;

nauiq; in altum prouecta, prædæ pecu-
 niæq; cupidos cepisse consilium de ne-
 cando Arione. Tum illum ibi pernicie in-
 tellecta, pecuniam, cæteraq; sua, vt habe-
 rent, dedisse, vitam modò sibi vt parce-
 rent, orauisse. Nautas precum eius harum
 commiseritum esse illatenus, vt ei necem
 afferre per vim suis manibus tempera-
 rent: sed imperauisse, vt iam statim coram
 desiliret præceps in mare. Homo, inquit,
 ibi territus, spe omni vitæ perdita: id v-
 num postea orauit, vt prius, quàm mor-
 tem oppeteret, induere permitterent sua
 sibi indumenta, & fides capere, & canere
 carmen casus illius sui consolabile. Feros
 & immanes nautas prolubium tamen au-
 diendi subit. Quod orauerat, impetrat, atq;
 ibi mox de more cinctus, amictus, orna-
 tus, stansq; in summæ puppis foro, car-
 men, quod Orthium dicitur, voce subla-
 tissima cantauit: ad postrema cantus cum
 fidibus, ornatuq; omni, sicut stabat cane-
 batq;, eiecit sese procul in profundum.
 Nautæ haudquaquam dubitantes, quin
 perisset, cursum, quem facere cœperant,
 tenuerunt. Sed nouum, & mirum, & pium
 facinus contigit. Delphinum repentè inter
 vndas adnauisse, & dorso super fluctus
 edito

edito vectauisse, incolumiq; eum corpore & ornatu, Tænarum in terram Laconicã deuexisse. Tum Arionem prorsus ex eo loco Corinthum petiuisse, talemq; Perandro regi, qualis Delphino vectus fuerat, sese obtulisse, eiq; rem, sicut acciderat, narrauisse. Regem isthæc parum credidisse, Arionem, quasi falleret, custodiri iussisse. Nautas requisitos, ablegato Arione, dissimulanter interrogasse, ecquid audissent in ijs locis, vnde venissent, super Arione? Eos dixisse, hominem, cum inde irent, in terra Italiæ fuisse, eumq; illinc bene agitare, & studijs delectationibusq; vrbium florere, atq; in gratia, pecuniaq; magna fortunatum esse. Tum inter hæc eorum verba Arionem cum fidibus & indumentis, cum quibus se in salum eiaculauerat, extitisse. Nautas stupefactos conuictosq; ire inficias non quisse.

Eam fabulam dicere Lesbios & Corinthios, atq; esse fabulæ argumentum, quod simulacra duo ahenea ad Tænarum viserentur, Delphinus vehens, & homo infidens.

FABVLA EX LAMIA POLITIANI DESVMTA.

De

DE AVIBVS ET NOCTVA.

AVes olim propè vniuersæ noctuam
 adierunt, rogaruntq; eam, ne posthac
 in ædium cauis nidificaret, sed in arborum
 potius ramis, atq; inter frondes, ibi enim
 vernari suavius. Quin eidem quercum
 modò enatam, pusillam, tenellamq; adhuc
 ostendebant, in qua scilicet molliter (vt
 aiebant) & sidere ipsa aliquando noctua,
 & suum sibi construere nidum posset. At
 illa facturam se negavit. Quin vicissim cō-
 silium dedit ijs, ne arbusculæ illi se crede-
 rent: Laturam enim quandoq; esse viscum,
 pestem videlicet auium. Contempsere illæ
 (vt sunt leue genus & volaticum) sapien-
 tis vnus noctuæ consilium. Iam quercus
 adoleuerat, iam patula, iam frondosa erat.
 Ecce ibi aues illæ omnes gregatim ramis
 inuolitant, lasciuiunt, subsultant, collu-
 dunt, cantillant. Interea quercus ea vis-
 cum protulerat, atq; id homines animad-
 uerterant. Implicitæ ergo repente ibi om-
 nes pariter misellæ, ac frustra eas fera pœ-
 nitentia subiit, quod salubre illud consi-
 lium spreuissent. Atq; hoc esse aiunt, cur
 nunc aues omnes, vbi noctuam viderint,
 frequentes eam quasi salutant, deducunt,
 sectan-

sectantur, circumfidunt, circumuolitant. Etenim consilij illius memores, admirantur eam nunc ut sapientem, stipantq; densa caterua, ut videlicet ab ea sapere aliquando discant. Sed opinor frustra, imò verò, etiam interdum cum magno ipsarum malo. Nam veteres illæ noctuæ reuera sapientes erant: nunc multæ noctuæ sunt, quæ noctuarum quidem plumas habent, & oculos, & rostrum, sapientiam verò non habent.

Bene monentis consilia ne spernas, hæc fabula docet.

A P O L O G V S E X S E C V N D O L I -
bro Petri Criniti, de honesta disciplina, desumptus.

S Ata est olim cucurbita iuxta arborem pinum, quæ grandis admodum & ramis patulis extabat. Cucurbita verò, cum multis pluuijs atque cœli temperamentis creuisset, lasciuire incipit, & ramulos audacius porrigere: iam serpebat in pinum, iam surgere, iam ramos & frondes inuoluerere audebat, ampliora folia, candentes flores, prægrandia poma, & virescentia ostentans. Itaq; tanto fastu atq; insolentia
intumuit,

intumuit, ut pinum arborem ausa sit ag-
gredi, & Vides, inquit, ut te supero amplis
folijs, ut frigore præsto, & iamiam ad ca-
cumen præfurgo? Tum pinus, quæ senili
prudencia & robore pollebat, nihil mirata
est cucurbitæ insolentis audaciam, sed ita
ad eam respondit: Ego hîc multas hye-
mes, calores, æstus, variasq; calamitates
pertuli, & adhuc integra consisto. Tu ad
primos rigores minus audaciæ habebis,
cum & folia concident, & viror omnis
abierit.

Secundis rebus non est superbiendum.

FABVLA DE CORVO ET LV-
pis, ex Ioan. Anton. Campano
desumpta.

COruus lupos per ardua montium iu-
ga comitatur, partem sibi prædæ fieri
postulat, qui eos secutus nullo tempore
destitisset, sociusq; fuisset. Repulsus de-
inde à lupis, tanquam non eos, sed præ-
dam cibumq; secutus, nec minus lupo-
rum, si occiderentur, quàm cæterorum
animalium, exta fuisset voraturus.

Non quid agamus semper inspiciendum
est, sed quo finis animo, cum agimus.

Altera

ALTERA DE PARTV TERRÆ,
ex eodem.

TVrgida olim facta tellus, & mirum in modum tumida, magnum aliquod paritura videbatur. Accurrunt finitimi, stupent agricolæ, terræ partum inter spem metumque expectant: alij Typhoëa illum Centimanum, alij montes erupturos putabant. Aperitur terra, prodit mus, & quod miraculo fore omnibus arbitrabantur, in risum atque iocum conuerterunt.

Non semper credendum promissis magnificis.

APOLOGVS DE MEMBRIS
& Ventre, ex Plinio desumptus.

HVmani artus cum ventrem ociosum viderent, ab eo discordarunt, & suum illi ministerium negauerunt. Cùm eo pacto & ipsi quoque deficerent, intellexerunt, ventrem cibos acceptos per omnia membra diuidere, & cum eo in gratiam redierunt.

Magnæ res discordia pereunt, concordia valent.

Nicolai

NICOLAI GERBELII
PHORCENSIS APOLO-
gus lepidissimus.

DE ARANEA ET PODAGRA.

ARanea paululum à texendo opere
quietior, animi relaxandi gratia com-
modum deambulabat. Huic se obuiam
præbuit podagra, tametsi passibus ambi-
guis admodum ægrè illam assequeretur.
Eius diei itinere utcunque emenso, non
longè aberant ab oppidulo, cui regionis
eius incolæ Tichæ nomen indiderant.
Utrique consilium fuit, conditionis suæ
hospitem peruestigare. Aranea non maxi-
mopere data opera, in opulenti cuiusdam
cuius ædes diuertit: Inibi quaquà versum
telas suas præpandebat, prætendebatque
retia. Aderant illico, nescio qui trygodæ-
mones, qui textrinam illius demoliebantur.
Momentaneum itaq; erat ipsius, quo
etiam cunque se verteret, ædificium: Nus-
quam enim scopariorum oculatas scopas
poterat effugere. Misera planè, quæ in
tanta rerum omnium affluentia sola ege-
bat, proturbaturq;. Podagra verò mendi-
cabili instar vix tandem egestosi cuiuspiã
tugu.

tuguriolum impetrarat. In id loci cum decubuiſſet, nihil non experiebatur miſeriarum. Apponebatur cœnaturienti panis cibarius, aridis vix faucibus hianti hydro-
 poterium. Iamq̄; diurno itinere laſſeſcenti, torus ligneus, nullis frondibus, nullo gramine, ſed prætenuibus paleis inſternebatur. Atqui dicere non eſt huius inſtitui, quàm conuenerint malè membris molli-
 bus, cuticulæq̄; (vt ita dixerim) holoseri-
 cæ ſtragula tam dura, tam barbari villi. Oriente igitur vix tandem illo auguſto ſidere, quod exaudit, quod intuetur omnia, conuenère ruruſum aranea ſimul & Podagra. Prior aranea præteritæ noctis moleſtias, tot locorum commutationes denarrat: Nunc heri exprobrans mundi-
 ciem, nunc nimiam ſcopariorum obſer-
 uantiam. Podagra contrà de hoſpitis ſui egeſtate complura comminifcitur: Nec ocium habet demonſtrare araneæ liuidas vibices, quas adamantina fulcra tenellæ cuticulæ impreſſerant. Conſilium ineunt, araneam deinceps pauperum tuguria, podagram verò diuitum aulas debere ſubingredi: In hanc aranea pedibus, podagra animis vadit ſententiam. Veruntamen tenebris iamiam increbrefcentibus, vrbi cui-

piam sese approximant. Podagra instituti
 non immemor pedetentim se in nummō-
 si cuiusdam domum illatebrauit: Qua cō-
 modum ab hero conspecta, dii boni, qua
 beneuolentia, qua humanitate, quibus no-
 minibus excipitur! Supponuntur, substru-
 unturq; olorinæ calcitræ, toralia perdicū
 subalaribus plumis referta. Taceo vinum
 dulce, vinum nigrum, Lesbium, Surrenti-
 num: Taceo ficedulas, phasianos, atq; eas
 auiculas, quæ binis superbiunt cordibus.
 In summa, nihil deliciarum, nihil volupta-
 tum non exhauriebat. Aranea pauperis
 casam ingressa, telas orditur, quaquauer-
 sum parietes interpatent, retia suspendit:
 orbiculari operi manibus pedibusq; in-
 cumbit, reficit abrupta, perficit intercepta:
 & vt dicam breuiter, vacua dominatur in
 aula: Nullas insidias, nullius formidat in-
 sultus. Imò verò etiam iam scopis superi-
 or omnibus. Non multò post, podagra a-
 raneam conuenit, delicias suas, felicitatem,
 fortunas ampliter exornat. Aranea miris
 laudibus extollit imperium suum, ædifi-
 candi, texendiq; libertatem. Placuit tandē
 hæc vtriusq; sententia: Quorsumcunq; pro-
 ficiscerentur, podagra in diuitum domos,
 araneam

araneam in pauperum tuguria debere diuertere.

Apologus hic, tametsi ad vsus varios accommodari queat, id tamen inprimis declarat, Alium alio loco fortunatiorem esse. Præterea, Morborum domiciliū esse diuitum aulas. Ad vltimum, Nusquam libertatem maiorem, quàm vbi diuitiarum minus.

FABVLA DE BELLEROPHONTE.
Temperantiæ & castitatis
præmia.

Bellerophontem appellatum prius Hipponum ferunt, vt apparet, à scientia rei equestris, de qua & alati equi Pegasi fabulam ortam, verisimile est, quem à Neptuno accepisse traditur. Hic occiso Bellero Corinthio Bellerophontes appellatus, & sub imperio fuit Præti regis Argiui, qui primū & carum hunc, & in honore apud se habuit, postea capitali odio prosequens: cum tamen contaminare sese illius cæde nollet, ad certam eum mortem, vt putabat, ablegauit in Lyciam ad socerum suū Iobatem. Concitarat autem hoc illi odium falsa accusatio Antææ vxoris Præti, quæ cum sollicitasset adolescentem elegantem

& formosum, & passa fuisset repulsam,
 neq; vllis blandimentis mouere potuisset
 ἀγαθὰ φρονέοντα, vt inquit Homerus, si-
 mul in capitale odium, vt fit, incesto amo-
 re conuerso, simul verita, ne ab illo indici-
 um fieret turpitudinis, anteuertere statuit
 criminatione ficta, venitq; cum magnis
 clamoribus & querelis ad maritum, & ac-
 cusat apud illum Bellerophontis audaci-
 am & scelestos conatus, qui sibi inferre
 vim & stuprum molitus fuisset: Hanc tu, in-
 quit, Præte contumeliam nisi vltus fueris,
 deos oro, in te vt vindicent. Itaq; dolore
 commotus rex, fecit vt vir prudens, & à
 necessario & veteri amico, ipse quidem
 manus abstinendas sibi duxit: vt tamen
 non impunitum malum facinus esset, ab-
 legat Bellerophontem ad focerum suum
 in Lyciam cum literis, quibus petebatur,
 vt tabellarium ille curaret interficiendum.
 Iobates cum audisset, adesse tabellarium à
 genero suo, summa eum humanitate com-
 plectitur, atq; totos dies nouem, nouem
 bobus mactatis, inter sacra deorum, & e-
 pulas hilariter cum illo versatur. Decimo
 die, Ecquid literarum afferret, vt dictum
 esset, interrogat. Bellerophontes ignarus
 omnium, tabellas reddit: Iobates cognitis
 ijs,

ijs, quæ à genero petebantur, quò minus manifesta cæde, & quasi manu sua interimeret hospitem, relligione prohibebatur, etiam miserabat hunc Bellerophontis, cui in adolescentia nihil ad laudis & virtutis summam deesse videretur: sed si tale facinus designasset, supplicium & pœnas meritas effugere oportere non arbitrabatur. Mittit igitur ad oppugnandam Chimæram: hoc monstrum diuinum quoddam, non humanum erat:

Fronte leo, extremũ serpens, mediumq; capella.

Efflabat autem de faucibus horribilem flammam, eratq; non solum congressu, sed omninò aspectu terribile: Verùm hoc deorum immortalium ostenta secutus, cōfecit. Tum demandatur illi aduersus Solymos, fortissimam nationem, bellum: quo non alium sibi maiorem vnquam oblatum laborem fuisse, dicere solitus perhibetur. Sed his etiam superatis vincendæ mox & interficiendæ fuerunt Amazones, virile, & inprimis bellicosum mulierum genus. Postremò tantis rebus gestis reuertenti in Lyciam, delectam manum fortissimorum virorum opponit, qui ex insidijs adorirentur Bellerophontem, atque trucidarent: sed ipse hos vniuersos ob-

truncauit, vt ne vnus quidem de cæde elaberetur. Ita demum & à dijs immortalibus protegi hunc, & innocentiam calumnijs oppugnatam fuisse, intellectum. Quapropter Iobates in suum regnum recepto, dat vxorem filiam suam Cassandram, omnemq; regium honorem, dignitatem, emolumenta cum illo æqualiter diuidit. Tum verò Lycij suspicientes virtutem Bellerophontis, tanquam Deo lucum eximium sacrauerunt, vbi in omni copia & fœcunditate soli, & amœnitate loci inter segetes, racemos, fructusq; arborum vitam degeret. In qua ille felicitate suscepit ternos liberos quoq; de vxore sua, Isandram, Hippolochum & Laodamiam, quæ Ioui placuit, genuitq; illi Sarpedonem. Hunc ita dilexit Iupiter, vt interfectum à Patroclo honore sanguineæ pluuiæ profecutus, curarit deferri in Lyciam à duobus fratribus Leto & Sopore, vbi à propinquis conditum corpus illius apposita columna (vt in honorificis sepulturis fieri consuevit) tumularetur.

DE BOVE RUMINANTE
& Porco.

Bos

BOs opimus iam saturatus pabulo, recumbebat humi, & in illa quiete cibum præmansum ruminabat. Conspicatus hūc porcus, derisit, atq; contempsit præ se, quod & bos tam laboriosè nutriretur, & ipse non minus celeriter saginaretur, qui & auidissimè ingurgitaret se cibo, & nequaquam ingesta semel reuocaret in os ad cōficiendum. Cui bos fertur dixisse: Ita mirum esse naturam vtriusq;, vt alter cautè pasceretur & lentè, alter auidè & subito deuoraret quæuis, ac in sanguinem inermem conuerteret. Itaq; non eundem esse amborum etiam vsum.

Fabula docet, cogitatione & diligentia & consideratione, firma & solida intelligentiæ bona acquiri.

DE BOVE ET EQUO.

EQuum *μῶνυχα* vocarunt, propter solidas vngulas. Hunc exprobrasse aliquando ferunt boui vngulas fissas: ita enim illum ingredi tardius, neq; exire alacriter posse. Sed bouem hoc modo traditur respondisse: Tarditatem circumspectam non nocere.

Subijcit fabula dictum vetus Græcorum, *αὐτὸς βραδέως*.

DE CORVO, GALLO ET
Gallinis.

PAres cum paribus congregari verè dicitur, etsi in improbitate hoc fit ad detrimentum bonorum. Sic aliquando corvus & vulpes coniuncti fuerunt. Cum esurient autem, excogitat hanc fraudem vulpes: Induit cucullam, & procumbit in genua, & librum ante se collocat, & priores pedes tanquam manus vnà cum oculis in cœlum tollit, quasi deplorans prioris vite delicta, & veniam deprecans, & diuinam misericordiam implorans. Venit igitur ex compacto ad gallinarum cohortem coruus, & mira narrat de consuetudine & religione vulpis: deq; illius salutari doctrina, deq; vitæ emendatione & sanctitate. Sed quid opus est, inquit, verbis? paululum in hoc nemusculum progressæ, ipsæ licet aspiciatis optimam vulpeculam iam cultui diuino & adorationi vacantem, & coràm omnia cognoscatis. Muebantur oratione corui stolidæ aues, & sequi hunc incipiebant. Cum gallus fraude animaduersa, reuocat illas, ac monet, viderent, qui ipsas, à quo, ad quem abduceret.

Cui

Cui credas, videto. Sed & ipsæ fabulæ narratio aliquid doctrinæ compræhendit.

DE TERRA ET COELO.

Fertur cœlum quodam tempore superbe locutum esse contra terram, & multa inclementer in eam dixisse, in primis que contumeliosè exprobrasse huic humilitatem infamam, & molem atq; desidiam. Sed terra neq; humilitatem sibi suam dedecori esse respondit, & se firmitatem boni consulere, neq; invidere agilitatem cœlo. Deniq; se neminem lædere inertia & pondere suo, cum cœlum versatile & leue ea colligeret atq; includeret, de quibus & fulmina cum horribili fragore excuterentur, & pestilentes halitus omnibus animantium generibus immitterentur.

Commendatio est pulcerrimæ & Deo gratissimæ virtutis, quam Græci ταπεινοφροσύνη nominant. Docet & hoc fabula, præstantes naturas non esse parvorum malorum effectrices.

DE CORPORE ET ANIMO.

ANimus corpus moriens reliquerat. Illud igitur cum, antequam putresceret,

de interno vapore inflaretur, gloriari incremento, & sibi admodum placere cœpit: Verùm animus neq; diuturnum timorem illum fore, & quid mox secuturum esset, ostendit.

Narratur contra elationem stultæ superbix.

DE SIMIA ET VULPE.

Simia conspicata nautas malum ascendentes, imitari voluit, dissuadente quidem coruo, sed hac deridente monita ipsius. Cum igitur antennas attigisset, subito oborta vertigine delapsa in transtra, & grauitè afflicta fuit. Postea viso solio, unde rex paulò ante discesserat, accurrit & illud occupat. Accedit deridens hanc vulpecula, &, ecquid imperet, rogat. Simia astare illam & contemplari se reginam iubet. Inò ego, inquit vulpes, vt celeriter hinc te abripias suadeo. Sed superbè despicientem dicta vulpis, simiam canes, qui ante reuertentem regem procurrerant, inuadunt, atq; iam pauentem & trepidam mordicus arripiunt, ac laceram & semiuiuam vix tandem amittunt, deplorantem illam & cupiditatem & stulticiæ damna.

Monet

Monet fabula, rectè monstrantibus esse obtemperandum. Et subiicit prouerbum, Serò sapiunt Phryges.

DE PASSERE ET AQUILA.

Passerum genus esse perhibetur, quod fugiat coniunctionem & consuetudinem tam cognationis suæ, quàm externarum auium. Ex his vnum aliquando gloriantem, & verbis ostentantem suam solitudinem, & hanc collaudantem, confutat apicula, & docet, congregationes & cœtus multò esse cùm iucundiores, tuin tutiores.

Commendatio est humanitatis & societatis.

DE OVE ET CERVO.

Forte ostium apertum reliquit ovis, procurrit de caula, & gaudens libertate illa, abiit in siluam proximam. Cui obuiam factus ceruus, compescuit exultationem stolidi animalis, & reduxit errantem ouem in viam, ac reuocauit ad caulam, cum demonstrasset illi non esse tutum, vt sola vagaretur, præsertim in siluis.

Multi, secundum Platonem, fugientes seruitu-

seruitutis liberalis fumum, in ignem incidunt dominationis seruilis. Et est salutaris seruitus ijs, qui ipsi sese regere non possunt.

DE NVBE ET TERRA.

NVbecula euaporata à terra, relinquere hanc, & in sublime ferri volebat. Terra verò increpare illam & hortari, ne se, vnde orta esset, tam citò desereret. Sed nubecula cupiditate loci excelsi elata in cœlum, & spretis monitis maternis, mox à ventis dissipatur.

Narratur contra elationē superbiæ, cui ipse etiam Deus resistit, & humilib. fauet.

DE FORMICA ET APIBUS.

ALata formica cum apiculis congregabatur: sed cum nollet intra alueum hyeme includi, ita reuertendum sibi ad suum genus statuit. Formicæ autem vacuum & nihil in commune afferentem, nequaquam admittere voluerunt, reuersamque ad alueum, apes iam foramine oblito, non potuerunt recipere.

Hoc dicitur: Suo quemque loco consistere optimum. Et narratur contra temera-

merarias conditionis; mediocris mutationes.

DE RHINOCEROTE INCVR- rente in rupem.

Rhinoceros animal & robustum & grande, corio duro & squamato, quasi clipeatum, naso cornuto, vnde & nomen sortitum fuit. Huius generis vnus, conspecto quodam coruo insidente rupi, declaraturus robur suum, omnibus viribus & summa contentione in rupem impetum facit, tanquam hanc euersurus, & deturbaturus coruum. Sed incurfione incitatissima fracto cornu, irridetur à prætereunte vulpecula: Quæ docet, alijs ferramentis ad rupes demoliendas opus esse.

Subijcit fabula sententiam hanc, ἔω-
μη δ' αἰετώλιος ἄφρον. Docetq; audaciæ vires, & robur expers prudentiæ sæpe exitiosum esse.

DE ONAGRO ET SIMIA.

DE onagris, qui sunt asini siluestres, vulgò creditum atq; traditum est, hoc animal in serenitate esse pigrum & triste, alio tempore lasciuire & exultare. Id si verum est,

est, in illo atram bilem abundare oportet. Nam & homines reperiuntur, quibus idē vsu venit, vt Sole & claro cœlo offendantur, pluuijs & nubibus delectentur. Sed illi animali quondam simiam serenissimo die obuiam factam esse aiunt, cumq; videret conturbatum & triste: Quid est, inquit, quod te talem aspicio? satisne saluus? Sic, inquit onager, esse soleo tempore sereno. Nubilo verò & pluuio quid? Satis hilaris. Tum, Tu, inquit simia, vale, qui in mundi tristitia lætaris, & hoc lætante tristis es.

Notatur peruersitas vitæ & morum in multis leuibus & improbis.

DE COLUMBA ET LUTO.

Columba candida delata impetu in lutum & inquinata fuit. Cum irrideretur à luto, & hoc cōtemnens, & se consolans, Emendabile, ait, damnum factum, & esse mundiciem suam, foeditatem luti propriam: Atq; deinde ad vndam puram accedens, contractas maculas eluit.

Innocentia maledictis aspergi quidem potest, sed veritas illi pristinum nitorem facile restituit.

DE CICONIA, MVRIBVS ET Ranis.

Ciconia

Ciconia esuriens, cum subter paludis a-
 quas ranæ, & intra cauernulas suas
 mures latitarent, ita elicere vtrinq; pabu-
 lum suum aggressa fuit. Venit ad paludem,
 & narrat ranæ audijisse se, cum à mure ver-
 bis contumeliosis incesseretur genus ra-
 narum, cumq; mus hoc despiciens, se v-
 num ternos aut quaternos ranunculos
 profligaturum facile esse gloriaretur. Ibi
 ira inflata rana, se aperto in campo cum
 mure congregi, ac depugnare velle, ait.
 Auolat igitur inde ciconia ad cauernulam
 muris, & ante hanc similia de ranæ super-
 biloquentia narrat, & quantopere suas
 virtutes contra mures illa prædicarit,
 quodq; dixerit, ab vna rana decuriam ip-
 forum, sine labore quidem, & vt Græci
 aiunt, ἀνοσί, superari posse. Ergo & mus
 iratus, ait se cupere cum rana in certamen
 descendere. Assignatur locus dimicationi
 campus spaciosus ac patens, & tam à pa-
 lude quàm cauernula muris remotior, in
 quem illi præliatores progressi, à ciconia
 ociosè deuorantur.

Fabula docet, sæpenumero commissos
 inter se aliquos, & ira ac odijs mutuò ar-
 dentes, alijs prædæ esse solere.

De

DE AVARO ET MONTIBVS aureis.

CVM audisset quidam esse in India mōtes aureos, summo cum labore & per ingentia pericula illuc contendit. Quò cum tandem peruenisset, reperit obsideri illos, & custodiri aurum à gryphibus, & montes esse inaccessos: deplorans igitur iter, tempusq; perditum, & se afflictum ambulando, ita cum dolore & labore aliquantò magis molesto, quàm accessions fuerat, inanis domum reuertitur.

Imprudentes sæpe appetunt ea, quibus neq; potiri neq; frui possunt.

DE SIMIA ET CIRCULATORI.

Simia petit à circulatori vestem: cui ille pulcerrimam, & aureolis filis distinctam offert, & dare hanc se ait simiæ, sed ea lege, vt catenula se alligari patiatur. Qua cupiditate ornatus recepta, postea seruire perpetuò coacta fuit.

Notatur inescatio cupidorum, & indicatur, voluptatis comitè esse seruitutem.

DE HIRVDINE.

Hirudo

Hirudo applicata ad vlceris virulenti
margines, auidè sanguinem infectum
attraxit, & mox differta veneno interiijt.

Narratur fabula contra ingluuiem &
intemperantiam, qua plures quàm gladio
interire verè dicitur.

DE TERRA ET COELO.

Q Verebatur terra cœlum sibi celeriter
eripere calefactum, quod dedisset hu-
midum. Cui illud, Non enim dare possem,
nisi reciperem.

Ostenditur, mutua beneficia durabilia
esse.

DE MARI ET AMNI.

A Mnem interrogat mare, quando finem
influendi facturum sit? Cui amnis, cum
tu admittendi.

Liberalitatis sunt perpetua beneficia.

DE APICVLA ET EBRIOSO.

E Briosus de apicula circumuolante per-
contatur, quidnam confectetur? Illa,
Dulcia, respondit. Huc igitur, inquit, me-
cum accedito, vt abunde haurias, & ad
poculum plenum suauissimo vino, qui

ἀποσπίας dicitur, eam adduxit. Sed hoc illa refugit vt contrarium.

Non eadem omnibus iucunda videri ac esse, docemur. Itemq; , Copiam voluptatis fugiendam esse.

DE AQUA ET OLEO.

SVper aquam effusum oleum natabat. Hoc aquæ dolebat, quæ diceret immerito se premi ab eo, cuius arborem suo humore fouisset, vt gignere oliuas posset, vnde ipsum esset expressum. Nihil curans hoc oleum, mox fortè igne correptum & inflammatum, consumitur: Aqua remanente & impediante etiam conflagrationem.

Fabula narratur de ingratorum malicia & bonorum simplicitate.

DE PROMETHEO.

CVm experiri vellet Prometheus, vtrū inter homines, quos iam cœperat effingere, consensio aliqua & animorum conuenientia futura esset, priusquam caput reliquo corpori aptaret, in quo rationem & cogitationem & intelligentiam collocare placuerat, congesta aliquot capita

capita in sacculum indidit, & conscendit montem, & laxato sacculo, ita effusa capita deuolui permisit. Ibi vnum huc, aliud aliò deferri: Multa etiam in sese impingere, & vnum alterum euertere atq; percellere. Ibi tum ille facilè præuidit, quæ humanarum sententiarum discrepantia futura esset inter homines, tanta nimirum numero, quantus capitum extitisset.

Quot homines, tot sententiæ.

DE EODEM, ET FRATRE IPSIUS Epimetheo.

CUM fabricari in loco subter terram secretiore homines cœpisset Prometheus, occupato quondam alijs illo rebus, venit in officinam frater ipsius Epimetheus, quem Pindarus vocat Ἐπιμηθεύς, & conspectis operibus institutis, cœpit & ipse imitando fraternas effigies, aliquid formæ humanæ de luto componere. Quibus inter alias, quas absoluerat Prometheus, postea animatis etiam ipsis, magna fuit inter hæc duo genera diuersitas, sicut & inter eorum posteritatem manet. Nam Promethei soboles acris est & prudens & sagax: Epimethei iners, stolidus, incogitans.

Fabula docet, diuersas esse hominum naturas & ingenia.

DE EQVO.

E Quus nationis generosæ, cum iam ascenderetur & agigaretur, phaleris etiam ornatus, superbire animo & exultare corpore, & gestire effuse atq; efferri cœpit. Audito verò etiam tubæ sonitu, iam nesciebat stare loco, micabatq; auribus, & tremebat toto corpore, cupiditate belli incitatus. Sed postea defatigatus & afflētus in prælio, ægreq; seruatus & reductus ad præsepe, ibi demissis auribus & remisso flatu, placidè astitit, & in subiecta stramenta mox incubuit & acquieuit.

Dulce bellum inexpertis.

DE PATRE ET FILIO.

R Elicto vnico filio & patrimonio luculento quidam vir honestus decessit, cum prius monuisset filium, bene esse parta omnia, & hortatus fuisset, vt rem paternam & auitam tueri, & posteritati etiam conseruare vellet. Mortuo patre, diuitiarum ingenti desiderio captus adolescens fundos paternos proscribit, & magnam
summam

summam pecuniæ cogit, quam partim fœnore elocat, partim mercimonijs comparandis impendit. Sed cum neque pensiones soluerentur, & fors quoq; periret, & fierent magnæ in mari iacturæ, & emta cum detrimentis distraherentur: tum ad extremam ille inopiam redactus, ad reliquias pauculas bonorum paternorum reuersus, & frustra iam obsequi cœpit monitis paternis: & amissa bene viuendi occasione, reliquum tempus in paupertate atq; miseria exegit.

Prima doctrina fabulæ est, Obtemperandum parentibus enixè. Secunda, ab his relicta diligentia conseruanda. Tertia Menandri sententia: *πλεονεξία μέγιστον αὐθρόποις κακόν.*

Quarta eiusdem versuum horum:

*Ἐπὰν δ' ἐν ἀγαθοῖς, ἔυνοούμενος τις ᾖν,
Ζητεῖ τεκρεῖλλον ᾧν ἔχει, ζῆτεῖ κακά.*

DE VENATORIBVS ET VVLPÆ.

Venatores iam defessi indagando, cum tota die nihil exagitare neque capere potuissent, domum tandem reuerti incipiunt. Et vesperi propè casam rusticam vident vulpem insidiantem gallinis, in

quam canes immittunt, & illa capta non prorsus inanes redeunt ad suos.

Monet fabula, interdum fortuito obuenire commodum, quod nullo labore acquiri potuerit.

DE FURTO INDICATO.

Quidam argentea vasa furto subtrahita in terram defodit, vbi tecta facile laterunt, neq; auctor furti proditus fuit. Lōgo tempore post, nemine iam amplius quærente, ipse illa proferre & venundare cœpit. Itaque agnita insperatum furis indicium fecerunt.

Sententia Menandri subijcitur, Veritatem prodire vltro interdum in lucem.

*έρχεται, inquit,
τ' ἀληθὲς εἰς φῶς ἐπίοτ' ἔζητέμενον.*

DE MONEDULA.

Monedula est animal furax, & sunt, qui à moneta nomen istud deductum putent, quod numismata rapere & auferre genus hoc soleat. Harum vnā paruulam adhuc, à matre senio confecta castigatam verbis fuisse, aiunt, ob furta. Cui illa obiurgata dixerit, lusum hunc esse suum. Matre verò

verò docente, lusum istum esse vituperandum atq; malum: Interrogasse pusillam monedulam perhibent: Nunquid hunc lusum ipsa etiam aliquando lusisset? Annuit mater: sed tempore, inquit, destiti. Et ego, inquit filia, aliquando desistam. Tum mater, Vide tamen vt possis: nam hoc est ferè maximè omnium difficile, relinquere ea, quæ consuetudine & usu frequentaueris.

Doctrina est inclusa narrationi. Nam & virtutes & vicia usu confirmantur, & neq; seriò neq; ioco dedecus admittendum aut flagitium committendum est.

F I N I S.

E R R A T A.

Supra pag. 31 & inf. pag. 374. de Muscæ suffocatione, transpone fabulas.

Pag. 305. vers. 14. pro 102. pone 208.

Pag. 353. vers. 11. pro 95. pone 167.

Pag. 362. vers. à fin. 2. pro 106. pone 21.

Pag. 365. vers. 11. pro 110. pone 50.

L I P S I A E

IMPRIMEBANT HAERED-
des Iohannis Steinmanni.

IMPENSIS HENNINGI
GROSII Bibliopola.

Anno M. D. XC.

The Boston Public Library

PURCHASED
FROM THE FUND
ESTABLISHED

BY

James
Lyman
Whitney

Bibliographer & Sometime Librarian

